GULDMEDALJE - JUBILÆUMSUDSTILLINGEN 1914

RICH. ANDVORD

ETABLERET 1865

PAPIRHANDEL EN GROS & EN DETAIL

CARL JOHANS GD. CHRISTIANIA

AKCIDENTSTRYKKERI BOGBINDERI LINIERANSTALT

PROTOKOLFABRIK

FABRIK FOR KAUTSCHUKSTEMPLER KONVOLUTTER MÆRKELAPPER AUTOGRAFER

Schema 12716

bedes opgivet ved fremtidige Bestillinger

Esberg-fundet

II

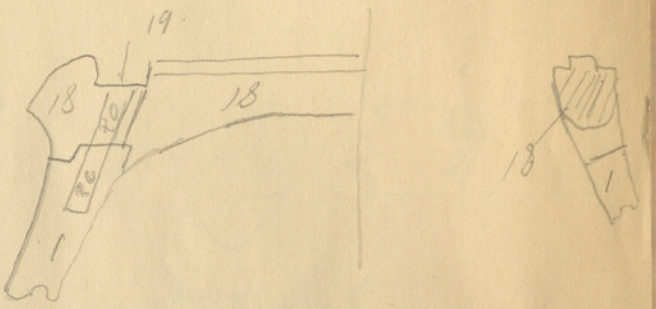
1904 no 294 — 1904 no 376.

Restanser 1904 no 15 — 1904 no 331.

Restanser O. I — O. XX

Fjerde slede
(fortsat)

enhelt øyerehode med
lange tyner"
Den bakerste bukk er
sammensat av 4-5
krumstykker.
Den forreste bukk er
sammensat av ca 4.
krumstykker.
Den bakerste tverliinder
(18 på Bergs skisse fig 5)
som sammenbinder
meiene bak har form
som vanlig skisse
viser. Meiens øverste
del er tildannet til en
tapp av form som
fotetrend tapp 9, kun
med den undtagelse
at tappens ikke skarpe
lille forlengelse (13)
som ved fotet går
gjennem ytterste
langspile. Tappen går
helt igjennem og er av-
spaltet horisontalt
i flukt med innfeld-
ningen (19) for langspilen.
På den ene side av
tverliinderen er utlatt
spor (20) for en knekt
der likesom ved
fotene understøtter
langspilen. Dette
spor fortsetter på meien.
Den bakre tverliinder
er 56,5 cm lang og 4 cm
høi på midten. Tykkel-
sen på midten er 3,5 cm.
ved overkanten.
Som Bergs skisse
fig 5 viser er tverliinde-
rens overside rettlinjet.

Berg fig 5.

Fjerde slede

Her endene er det nedskåret en tresidig fals som er 5 cm. lang og 2 cm. dyp. Denne fals er ledens langpiler nedfelt. Den bakre tverlinders endeparti er svakt kilet og prydet med to parallelle nedskårne furer med et opphøiet midtparti imellem disse som også er prydet med to furer. Tverlinderens underside er svakt kilet således at den har sit smaleste parti på midten og sit bredeste parti ved endene. Den buede underside er ca 3½ cm. lang. På undersiden er nitohåret ca 6,5 cm. lange felter for mellem ende. Den bakerste tverlinder er satt sammensatt av ca 6-7 bendstykker.

Den forreste tverlinder er av samme konstruksjon som den der er vist i Bings fig 5. Også ved denne ligger de to ytterste langspiller litt nedfelt i tverlinderens overside og på lignende måte som ved bakre tverlinder

Fjerde slede

er det på tverbinderens
ene side og på meien
utfat spiker har en
mellom. Kuhn tverssnittet
anviser idet de på fig 5
viste anordninger vrangler,
det har formen som
vist ved fig 6. Foruten
de to ytterste langspiler
er de tre utskårne buede
stykker til feste for krysset
et nedfelt i tverbinderen
hvorfor der er gjort
tre innsnitt i denne
av form som 22.
Den forreste tverbinder
er 57 cm lang. Undersiden
er svakt buet. Det buede
parti er ca 38cm langt
Forårsvig henvises til
Bergs store oppmålingstegning av dette parti
Den forreste tverbinder
er sammensatt av
ca 7 bøndstykker.
Om dodekitbetegnelser
på hullene se anmerkningen under beskrivelsen av Gustafsons
slede katalog I s 222.

Berg fig 6.

D: Bretter og Spiler

Sledens overdel består
av et flatt parti bestående av to bredere
langspiler og ialt 10
smale mellemspiler
som er anbragt
mellem langspilene.
Hertil kommer
sledens bakbrett og

Fjerde slekt

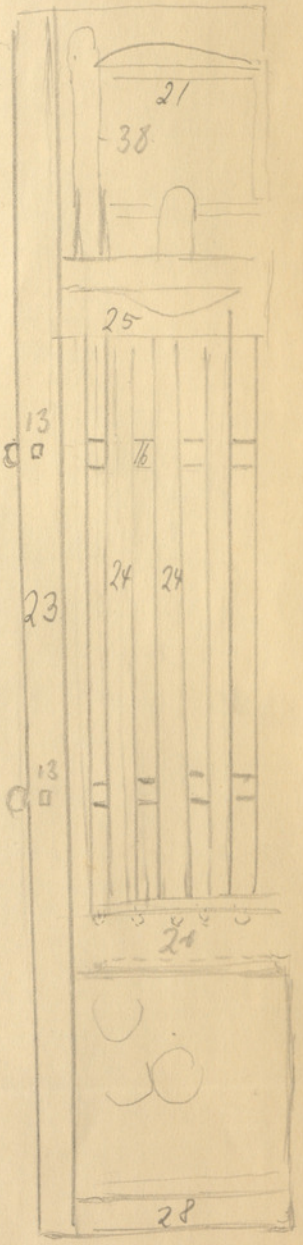
forstyrkke som er særskilt beskrevet nedenfor. Langspilene hviler på tverrliggerne og bukkene mens mellomspilere bare hviler på bukkene men til gjengjeld foran er festet i forstyrket og bakerst i bakbrettet. For langspilene vedkommende angis her bare dimensjonene for den høire spille idet begge er av samme størrelse likeledes anføres detaljbeskrivelse bare for denne spiles vedkommende da begge langspilene jo i hovedsaken er ens

Den høire langspile er 2,02 m. lang og dens tverrsnitt er 5 x 2 cm.

Som Bingo skisse fig 8 i hans beskrivelse viser er spilene forsynt med innhakk (30) hvori bukkene griper inn. Derved oppnåes avstivning i lengderettningen. Ved fotrene og ved meierbres øverste del foran og bak er anbragt knekte 31 og 32 til ytterligere understøttelse av spilene og til avstivning. For

Fjerde slede.

disse knekte er det som skissert fig 8 utskåret spor 34 og 35 i spilene Spiler har aver Gjetrene ett forhantet hull for gjetrenes tappforbindelse.
Knektene ved bukkene er ca 12,5 cm. lange mens knektene ved forreste og bakerste tverbunder er ca 10 cm. lange. Disse måler tatt tvers aver knektenes buede partier.
Om ornamentene på knektene anfører Shetelig følgende i Osebergfunnet III s 101.: „De små trehantede knektene som er innsatt i rimhelen mellom sledens dekke og bukkene og likeså mellom dekket og endene er utskåret hver med et lite ornament byr arrangert som en tredelt slåife som löper ut med ringeformede fliker i to hjörnene av trehanten. De fleste som fig 90 har tydelig utformet dyrehode med munn öie og nakkefapp mens enkelte er blot aldeles rudimentære og mister preget av dyremativer (fig 91 s 103). Der blir ikke annet igjen enn

Bunad fig 7

Fjerde slede

er tredelt slæife
med dekorative flikar
i hjørnene. Ved gra-
veringen av
detaljene viser at
det her er bånd-orna-
mentet som er av-
ledet av et dyremotiv
og ikke omvendt.
Til denne lang-
spile har det vært
en tegning av
Skjelelig fra utgrav-
ningen vært festet
et lite jernbeslag
Dette har sittet i
langspilens ytre
kant ca 1,20 m bak
sledens fremste ende
Beslaget som er 7 cm
langt avsluttedes i
den utadvendende ende
i et lite avlangt øsken
hvori det har vært
anbragt tre avlange
ringe av jern.
(Sammenlign ovenfor i katalog I under
Gustafsons slede
s 225 og 248a. se
nedenfor s)
Langspilens
bakre ende bredder
til å holde bakbrettet
på plass. Denne
del av langspilen
omtrent fra
hjørnene bakre
gavl og bakover er
prydet med orna-
mentikk på over-

Fjerde slek

flaten. I Shetelig anfører Oseberg-fundet III s 110 følgende om disse ornamenter

"På hver av rammens langsider (fig 92) er der fire dyrefigurer de to ytterste har langt utstrakt hunge, mens de to i midten biter om sin egen krop som vi ser i detaljtegning av de enkelte ornamenter (fig 93a-b)

Langspilens forreste del omtrent fra hammens forreste gavl av fremtil langspilens forreste ende er ornamentert på samme måte som langspilens bakre del. Den er utskåret med avale medaljonger og dyrefigurer akkurat som de tilsvarende stykker på den bakre rammen, otte medaljonger og fire dyrefigurer på hvert av stykkene (se fig 92)" (Shetelig)

Forøvrig er langspillene såvel i langs de utadvendende sidekanter som langs overflatens kanter prydet med tre innskårne horisontale linjer.

Denne langspille er nu sammensatt av ca 19 brudstykker.

Den venstre langspille er av samme form som den høire.

Den er sammensatt av ca 14 brudstykker.

Om norske dialekt-

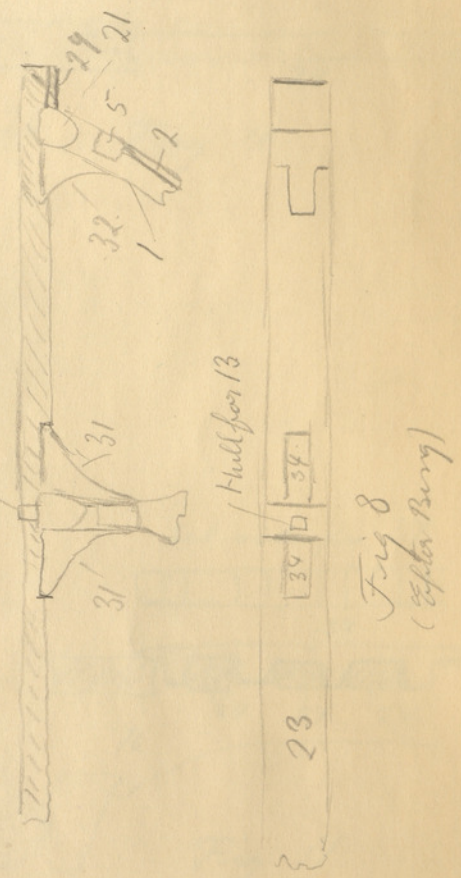

Fig 8
(efter Bugge)

Fjerde slede

betegnelser for langspilere se ovenfor under beskrivelsen av Gustafsons slede katalog I s 226.

Mellemspilere

hviler som Steenlands oppmålingstegning viser på knekter. Bakstub er de innstappet i det tverbrett som ligger foran det egentlige bakbrett og foran er de innstappet i det bakerste brett av sledens forstyphe. Det er talt 10 smekre mellemspiler og de er ca 1,06 m. lange heri er ikke medregnet tappene i begge ender. Deres tversnitt er ca 1,4 x 2,2 cm. for Steenlands oppmålingstegning og av hvalfiskribs (efter Bing) se det at det i spilenes tapper er der er utskåret forsidige tapper hvormed spilene har vært festet til forstyphet og til tverbrettet bak. Disse tapper er ca 2,5 cm. lange. Som det ses av Steenlands oppmålingstegning har spilene samme bredde i sin hele

Fjerde slede

lengde. Spilene er forsynt med innhakk for lutsene på hvilke de hviler. Spilenes overflate er i flukt med tverrstykkenes. Ved anslutningen til laveste tverrstykke er den besynderlighet at der langs dette er ført på en tynn treplate (36) som er ca 35 cm lang og prydet med to horisontale linjer på oversiden. Over hver av lutsene ligger der et stykke (37) med knaster der griper ned mellom spilene som utsatt på haspåriede figurer. Disse smale stykker ligger an mot langspilenes indre kant. De er 38 cm. lange og ca. 3/4 cm. brede. Disse stykker er nu på oversiden prydet med tre horisontale fantasilinjer ett sett langs hver kant.

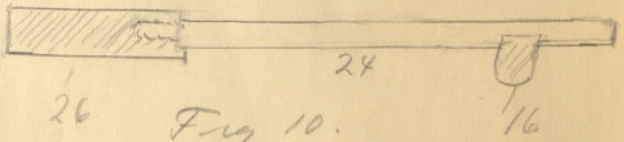

Fig 10.

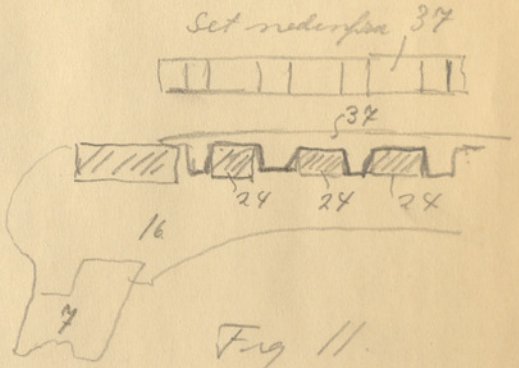

Fig 11.

Om norske dialektbetegnelser for spilene se anmerkninger under beskrivelsen av Gustafsons slede katalog I s 226 og s 238

Sledens bakbrett består av tre deler, det utspørre firkantede bakbrett

Fjerde slede

og ta Tverbretter som holder det på plass mellom langspilene. Det utskårne bakbrett er anbragt således som skissen viser. Det har en utskåret tapp formet hvor som går omtrent langs hele hanten i brettets fulde bredde. Denne tilskårne hank griper inn i tverstykket 26 på figuren. Det utskårne bakbretts bakre hank er plagt på bakerste tverhinder. Bakbrettets bredde er avpasset så det passer nøiagtig inn mellem de ytterste langspiler. Overflaten er i plan med spilene og tverstykkenes overflate.
Bak bakerste tverhinder og bak det utskårne bakbrett er det mellem langspilenes ta bakre ender anbragt et tverbrett. I brettets ender er utskåret flate tapper som ligger an mot langspilenes underside og er festet spikret til disse.
Tverbrettet foran det utskårne bakbrett er 38 cm langt og 7,5 cm. bredt på midten, men bredden ved endene er ca 9 cm. Langs

Fjerde slede

endepartiene er det på
overiden anbragt to
horisontale linjer. I
en lengde av ca 33cm
er det nemlig midt på
brettet i dets bakre kant
utskåret en åpen fals
hvori det utskårne
bakbrettets anfasede
kantside (foran) griper
inn således som be-
skrevet ovenfor (Se
Steenlands opmålings
tegning og fotografier
av sledens underdel
uten kasse)
Bakbrettets lengde
(eksklusive den anfasede
forside) er 31cm. bredden
er 38,5cm. (målt på tvers
av sleden). Det lille
utskårne tverbrett
bakerst er 38cm.
langt og ca 7cm. bredt.
(I lengden er dette brett
tapper ikke medregnet)
Om ornamentene
på bakbrettet og de to
tverbretter anfører
Shetelig i Osebergfund-
et III s 101 følgende:
Sledens dekk avsluttes
"bakover av en forhøy-
et ramme som
omfatter et tilsvarende
brett, det hele rikt
dekorert rammen
i relieff og brettet
i gjennembrutt
ornament. Rammens
dekorasjon er kompo-
nert aldeles som på

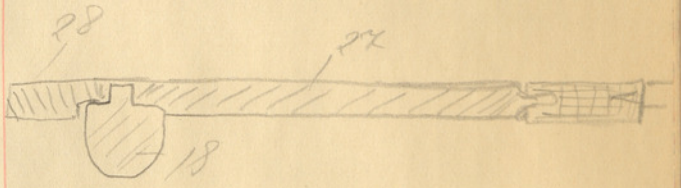

Fig 12.

F. jerde slede

de smale partiene av meiene, idet flaten er innfelt i ovale rammer og disse utfylt med S-formede sammenbiede dyrefigurer som hver streber sig over ta av medalgangfeltene. Formen og detaljbehandlingen kommer meget nær ntahjørnejernfyld meiene.

Den bakre tverside av rammen er bredere enn langsiden så medalgangene der blir større og farre (fig 94). Pi i har bare ta dyrefigurer ens bygget fig 95. Begge gaper de over sin egen krop. Den fremre tverside av rammen er glatt, da den dekkes av barmen. Brettet som er innfelttet i rammen er det mest elegante parti på sleden og i det hele ett av de fineste stykker av treskjærerkunst som foreligger i Osebergfundet. Det er avbildet efter fotografi pl XII og i tegning fig 96.

Langs hver av tversidene er en geometrisk bord i forhanten er nite-

bord og bakerst en bånd-
flettning (remmer og
bakaver betegnes hele
tiden i forhold til brettets
stilling på sleden) og
hele resten av flaten
fylles av et fyllende
livlig ornament
som alltid er nøyen
matematisk beregnet
i kamposisjonen.
Feltet er innrelt med
cirkelrunde rammer
som tangerer både
hantlisten og hverandre
innbyrdes. I dette geo-
metrisk regelmessige
(motiv) kunstverk er inn-
lagt en likeså regelmessig
gruppering av fyrrendt-
tiver. Medaljongene
er forlummet to og
to så feltet kamposi-
sjonsmessig måtenes
inndelt i tre par
medaljonger. Fire dyre-
figurer er innteignet
i hvert par medaljonger
på sidene og fire dyre-
figurer i det midterste
par medaljonger. I de
to ytre par ligger en
dyrefigur på hver side
vendt ut mot hant-
lerden og en i midten
som forener begge
medaljonger. Ved dete
medaljonger i midten
har vi på samme
måte en dyrefigur
på hver side, men
to figurer i midten

Fjerde slede

tegnet aver fra
den ene rundingen
til den andre. Kamp
sisparens motiv
er altså det samme
som det vi har set
på meiere og hver-
rammen, i det er her et bredere
forhuntet felt ut-
foldet som virk-
lig flatemønster
og vi gjør altså her
samme erfaring
som vi hadde ved
harven ved Skjetelids
slede nemlig att
kunstneren må
stödde sig til en
fast geometrisk
inndeling av flate,
hvis han med fordel
skal anvende fore-
ornamentikken.
De enkelte dyrefig-
urer (fig 97) ligger i
noget forskjellig
stilling hver efter
sin plass i kamp-
sisparen, men alle
er de ens bygget. Et
smalt hode
sett i profil med
åpent gap et stort
rundt øie som
sitter høit oppe i
panden og en
opstigende snabel-
top mere smal
enn med bredere
partier, der hvor

for og bakken setter an.
Omkring kårledene
oplöses kofturen i
en dobbelt slåife med
lange tredelte flikker og på
de fire hjørnene i hjörne
ne av brettet er dobbelt
ryglingen oplöst i en
tredelt slåife som
fletter sig omkring
hulsen. Ut likeledes
hver figur i det hele
organisk og plastisk
utformet. Alle hjørnene
gaper over ett av de
tilstødende led i orna-
mentet, enten over
sin egen knapp eller
over nabohjørnets
rammer. Som fylle-
motiv utenfor feltene
er brukt små tredelte
fliker som skyter inn
i floten fra kantlisten
og ett stort av det lille
treflikede blad som
forekom en gang på
hver av sidene."
Det utskårne halsbrett
er sammensat av ca
3-4 bredstykker
Det forreste tverstykke
er sammensat av ca
2 bredstykker
Det bakerste tverstykke
er sammensat
av 3 bredstykker
Sidens forstykke
består alt tre dele
nemlig det bakerste
brett, de tre oppret-
stående brede stykker,

Fjerde slede

og det forreste tverbrett
Stangen gennemtrænger
ved sledens forstykke
fremgår av Bilag
oppsatt fig 13. Mellem
det bakerste brett (25)
og forreste tverbrett
ligger tre utoherne
stykker av samme
form anvist på
skissen (smitt a. d).
De er kapstil inn-
tappet i det bakerste
tverbrett og foran
hviler deres
forreste ende på
forreste tverbinder
(21) hvori de er ned-
felt og dessuten er
de innstappet i for-
reste tverbrett (29). En
spiker (39) med
langt tilspisset hode
er slått gjennem,
hvert av stykkene
og ned i tverbinderen (21) og
klinket på undersiden
[På sleden som den
nu står er disse
spiker erstattet med
kapper i hvilke arbei-
dene er beskrevet
nedenfor]
I hvilket (40) har an-
tagelig drugets tverstang
den så kaldte flaut-
hep vært festet.
Mellem de oprettstå-
ende hvide tverstyk-
ker er anbragt de
utoherne dyrearna-
menter, som er

Fjerde slede

inntappet i det bakerste brett og foråvrig understøttet av en pinne (42) der går igjennem (38 og 41). Det utstående hode 43 er skåret i stil med forreste tverstykke 25. Det bakerste brett er 37 cm. langt, dets største bredde midtfor er 8 cm, dets minste bredde er ca 3,5 cm. Som hosfølgende riss viser er brettets bakre langside hvori mellemspilen er inntappet aldeles rettlinjet mens forsiden har anpassede buede åpninger for innfelding av de tre opretstående buede stykker mens mellemrummet mellem disse partier også er svakt buet og er utskåret med dypere buer enn de buer for omtalte felter. Disse mellemrum er ca 11/5 cm lange. De opretstående buede stykker er inntappet i det bakerste brett og er fastspikret til langspilene på disses underside. Disse tre buede stykker er sammenmunt inntappet i det bakerste brett og deres forreste ende er nedfelt i tverlinderen og inntappet i forreste tverbrett og dessuten

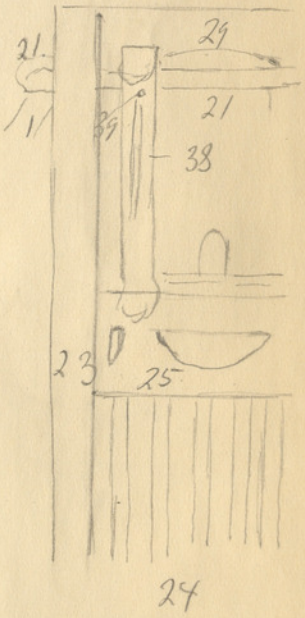
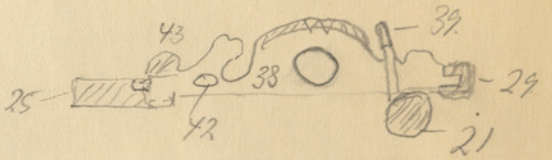
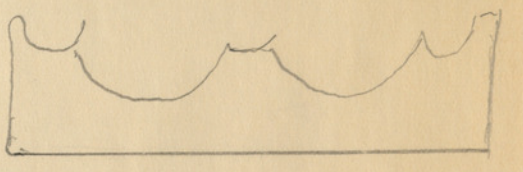

Fig 13

Det bakerste brett

Fjerde slede

festet ved en spiker. Deres lengde er ca 32,5 cm og bredden er 3,5cm. Fladen på midten hvers over knollet for flanta heyren er ca 9cm. Det forreste tverbrett er 37,5cm. langt og dets største bredde er 5,5cm, dets minste bredde er 4cm. Brettets forreste langside er rettlinjet, dets bakre langside er svakt buet i mellomrommene mellom de oppstående stykker. Disse mellomrum er 11cm. lange. Det bakerste brett er 38cm. langt og dets største bredde er 7,5cm. Foran forstykkets bakerste brett var det gjennom de tre stykker anbragt en rund pinn som har vært 35cm lang og ca 1 – 1,5 cm tykk. Denne to ender har vært festet henholdsvis i høire og venstre oppstående stykke. Denne pinn er ikke mer bevart 6cm ornamentene på sledens forstykke anfører Ahrenberg i Geschenkgegenstände s. 103 ff. Foran avsluttes sleden av en åpen ramme hvori er innsatt de tre stykker som

Fjerde slek

Damer feste dar dragene"
"Rammens tverstykker
"er (derimot her) behandlet
helt anderledes for di deres
utsmykning er utarbeidet
i sammenheng med
de omgivende konstruktive
stykker som tjener
til feste for dragene. De
selve konstruksjonen
som er utførlig beskrevet
i bind II fremkommer
her et meget lite parti
som også er forsiktig
plastisk utnyttet av
kunstneren. I fotogra-
fiet fig 98 ser vi at de
tre langsgående tre-
stykker inne i ram-
men har håi hvelvet
rygg som er utskåret
kneden bred perlestikk
kantet med en smal
på hver side, på top-
pen bærer de et smak-
fullt lite relieffornament (fig 99) sammen-
satt av fire dyrehoder
som forbindes to
og to kneden felles
kjenn hals. Hodene
er de samme smale
gapende profil-hoder
som vi har i utskjæ-
ringen ellers. Hvert av
stykkene avsluttes foran
med en bred dyremaske
som er innfelt i
kanten av det forreste
tverbrett og av rammen
og fortsettes i en lyre-
skrapp utskåret i relieff

Fjerde skole

på rammetreet. Figur 100 viser hvorledes på sin plass med den tilhørende del av rammen. Hodet i midten får to ben med tilhørende føtter stående ut til hver sin side, de to hodene på siden får av mangel på plass bare et ben hver. Føttene griper hverandre ben anklene. Gruppene er oplöst satte slöifer med tilhørende dekorative fliker. Maskene er formet meget nær den som vi hadde på hver side av meiene.

Det bakre tverbreet av rammen (fig 101) er utskåret på samme måte, det har tre plastiske dyrehoder av enklere form og de tilhørende grupper utskåret på flaten av rammetreet, bare at rammen her er bredere så motivet blir klarere utfoldet. Dessuten er der der meget væsentlige forskjellen mellem de to partier at dekorasjonen ved det fremste tverbreet er helt igjennem begrunnet av

konstruksjonen, mens
samme dekorasjon
kahlo bare er gjentatt
for symmetriens
skyld uten nogen for-
bindelse med det kon-
struktive. Baktil sitter
de tre dyremaskene i
virkeligheten på ramme-
tret innenfor den
banten som begrenser
åpningen i rammen
foran denne hant
er igjen et tverrtre
som danner festet
for de tre kraftige kon-
struktive ~~trestykker~~.
For å styrke forbindel-
sen er innskutt fem
korte tykke trestykker
mellom rammen
og tverrtreet foran den
og disse små stykker
er utformet som
ett av de eiendom-
melige ledd i dekora-
sjonen. Det er opad-
strebende plastiske
halvfigurer av anima-
lelignende vesener med
underlige kortsnute-
de hoder som de
ses på fotografiet fig
98. De har store øien
bryn og øine, en
kort liten nese
og tvert avskåret
munn uten andre
detaljer enn to lange
symmetriske neselbor.
Hals og forbrystparti er
modellert med natur-

Fjerde slede

lig, enkel farm, men de når ikke så langt at de får ben eller snøre av trappen tilfiiet. Bak til sløter tre av dem op til de tre omtalte master på tvertreet av rammen, mens de to i mellomrummene fortsetter i en sløife med ringer som er utskåret på flaten av rammetreet. En av maskene fra forstyphet er avbildet nærmere i fotografi fig 102.

Fürberg henvises til Skhetelig bemerkninger Oseberg-fundet III s 108

Det bakerste bredt er nu sammensat av 2 bredstyphet

Det höire oprettstående bredde styphe er sammensat av tre bredstyphet

Det mellemste bredde oprettstående styphe er sammensat av tre bredstyphet

Det venstre bredde oprettstående styphe er sammensat av tre bredstyphet Maskene foran er stroket.

Det forreste tverbrett er sammensatt av fem enkeltstykker
Med hensyn til norske dialektbetegnelser på mellemstykker i bakbrett og forstykke henvises til de opplysninger som er gitt anvendt under beskrivelsen av Gustafsons slede i katalog I s 238.
Følgende opplysninger angående 4de slede bør anføres her efter Sletelie: Osebergfunnet II s 110, Ethnografisk bør nevnes hvorved dette arbeide innleder en ny ornamentikk, det er utstyrt med ornamentalbeslagsmessige nagleknopper av sølv. Slike nagler var påsatt i en tett rekke langs øvre og nedre kant av begge meiene og ellers i rikelig mengde utover ornamentfeltene og på andre partier av sleden. Lignende dekorative nagler har vi truffet en gang før nemlig på sledefragmentet, uten vi så at der må de være en senere tilføielse, da der ikke på noget punkt i treskjæringen var tatt

Fjerde slede

hensyn til naglenes plass. Men så ser det ut til å være tilfelle på 4de slede. Hvor bredalvgrammene tangerer hverandre har treskjæreren de fleste steder utsparet plass for naglehodene og samsvarigheten taler for at skulptøren har tenkt sig naglene anbragt der. Delvis er også naglene satt på disse punktene, men en hel del av dem står uten nagler og til gjengjeld er en hel mengde av naglene anbragt spredt utover ornamentene uten noget hensyn til utskjæringen. Blant de yngre arbeider skal vi også kunne eksemplifisere på at treskjæreren har spart plass for en måtelholden anvendelse av dekorative nagler mens naglene i vår helligheten er blitt på satt i rufelig mengde og uten hensyn til treskjærerens grensiket. Det samme må være tilfelle ved 4de slede, det er

med andre ord ikke tro
kjøperen selv som har
satt naglene på, men
en annen dekoratør som
har hatt denne spesialitet
og som har nillet bilder
med så mange nagler
som mulig. Treskjæreren
har tenkt sig naglene
anvendt til å markere
de konstruktive hoved-
punkter i komposisjon-
en, de punkter hvor
medaljongrammene
berører hverandre
i virkeligheten er nagle-
ne blit anbragt uten
nogen mening utover
hele ornamentplaten
så de ikke fremhever
men bare forstyrrer
den dekorative virk-
ning".

E. Korsmo

Ornamentikken
på fjerde sledes
kasten er behandlet
utførlig av Shetelig
i Osebergfundet II
s 187 ff. Ifølge Shetelig
bestemmelse hitsettes:
Sledekassen er av
"buldet fig 180 og viser
samme type som
de to andre vi har
behandlet, men mere
utpreget formet med
meget skrå sider.
Hver av sidene er en
bred planke som ut-
vendig er helt dekket

Fjerde slede

med utskjæringer alle fire avrundet efter fotografi fig 181–184. Sidestolpene markeres med en opskåret skulptert bord og kortsidene av barnen har desuten en smal hantlist som ligger an mot hjørnestolpene. Hele flaten innfeles med rettlinjet listverk i små rombiske ruter. Listene har en skarp linje langs kvisten og skrå skjæring til hver side ut fra midtlinjen. Hele flaten under listverket fylles av bånd, blader og løpsker i virkeligheten løvrevne elementer av Vendelstilens dyreformer, men her behandlet som rene båndmotiver. Enkeltvis kust og her finnes en detalj, et lår, en hale som mere bestemt gjentaller dyremotiv med dyrekarakter, men ellers er det hele et sammenhengende båndmønster og intet annet. Det er komponert slik

Fjerde slede

at hver rute i listverket
får et praktig flettet parti
til utfyldning, en ring,
en spiral eller knute
og likedene føres under
listen til næste rute.
Farvebehandlingen
er ugenen og efter slin-
vet på enkelte partier
gjentas motivene alt
for enformig, mens
andre partier er variert
i den grad at det gjør
ut over den samlede
virkning. Vi savner
den forening av gen-
tagelse og avveksling
som er det høieste
i dekorativ kunst. Hel-
heten blir da ogsaa både
urolig og anerlasset
og det uunngaaelige av
gjentagelser som disse
store flater gir i
første øieblik kan
ikke stå for en
nærmere betrakt-
ning. Hverken kom-
posisjon eller arra-
mentform har den
dypere interesse som
kan fengsle
En så urolig flate
som denne vilde
utvilsomt hat godt
av en enkel og ut-
præget innfatning.
Treskjæreren har
gjort den motsatte
vei, han har avsluttet
sin barokke flatedekor-
asjon med endda

Fjerde slede

voldsommere og
mere brovpte
typer. Overhuden-
hus en hard og
kraftig fremtreden-
de list med ujevnet
overflate. Den er
helt over ut-håret
med ornamenter
i dypt og skarpt relief.
Ornamentene er dype-
former, over hvilen-
de er lange bånd-
formede partier
som avsluttes i små
dyrehoder en face
med hüi nakketopp
rett op fra hodet,
bred ganeformede
øre er innført
gennem ribbelig, men
de löper gjerne
ut i nye bånd,
bestemt utfør-
rede fötter fore-
kommer ikke.
Mønsteret må
nærmest karakte-
riseres som en
tett og vrolig hvevet
båndflettning, hvori
bredere ornament-
partier danner små
grupper av dyre-
hoder. Men ingen
ledende tanke går
gjennem det
hele.
Kortsidernes
border har i det
hele samme
karakter. På en av

sidene danner hele borden
av en anerdrevent
langstrakt dyrebrapp
med fire par lår, en
utførlighet i smakfull
utformelse i ornamen-
tikken. Ellers har vi
her den samme ura
gden samme forsert
anvendelse i kompasi-
tionen. En detalj
bør særskilt nevnes
et enkelt fuglehode
i profil av hvilken
vi ellers bare kjenner
fra Thetelings slede
og hunnen til Gustaf-
vans slede, de to ar-
beider vi har gjennom-
gått sist i det foregå-
ende. Ornamentmotivene fra flaten
føres videre i kantbor-
dene og avsluttes der
av dyrehoder der er
innbyrdes i bordens
mønster. Delvis er
også dyrelår i bordens
figurer forlenget
som direkte utgangs
punkt for listver-
ket i flaten. Men i
begge tilfelle opptrer
disse forbindelser
mellom flatens og
bordens mönster
sjelden og her uten
bestemt plan og
tydelig også uten be-
stemt hensikt for
den ornamentale
virkning. Motivene

Fjerde slede

flyter sammen
eftersom den til-
feldige farm inn-
lyser til det mer
der er ikke arbeidet
på nogen bevisst
lösning av en
forlövdelse av bors
og flate. Den nedre
skurt av sidene
har en bred list som
er utskåret dels
med en gennemregel-
messig bandflett-
ning dels med
en flokke av S-
formig böiede
blomsterstyfter.
Alle bordene
er ornamentfla-
tene mönstret
med skråstraverin-
ranbesmitt,
ruter og mönsköifte.
En gammelt kraftig
virkning er frem-
holdt derved at
alle mönstrede
flater altså bordene
og listverket er
strøket med sort
farve mens
de glatte ornamente-
ne på flatene står
med lys naturlig
trefarve. Også hjörne-
stolpene er svartet
de er likeledes rikt
og forskjellig utskåret."
Hvordan det
lyse naturfarve-
de tre har virket

Fjerde slede

mot den sorte farve
des best av en tegning
av Shetelig av venstre
langside. Denne tegning
er utført under ut-
gravningen 15/9-04.
Karmen hviler på
tre forsidige tverlister
av furu (46 på Bergs
skisse fig 14) som er
anbragt oppå spilerverk-
et med et innbyrdes
mellemrum av ca
39cm. Den forreste
tverlist er anbragt
9,5cm bak underkanten
av karmens forreste
gavl, den bakerste
er anbragt ca 7,5cm.
foran underkanten
av karmens bakre
gavl. Den mellemste
er anbragt 39cm foran
bakerste tverlist. Tver
listene har vært
av omtrent samme
form som tverliste-
ne ved Sheteligs slede
(se katalog I s 478). De
er dannet av firkante-
de trelister i hvis ender
det er tilskåret en op-
høiet knatt som har
ligget an mot slede-
karmens langsider
og holdt karmen på
plass i tverretningen.
Der mot fremes
ingen innretning
til å hindre tverliste-
nes forskyvning i
langderetningen,

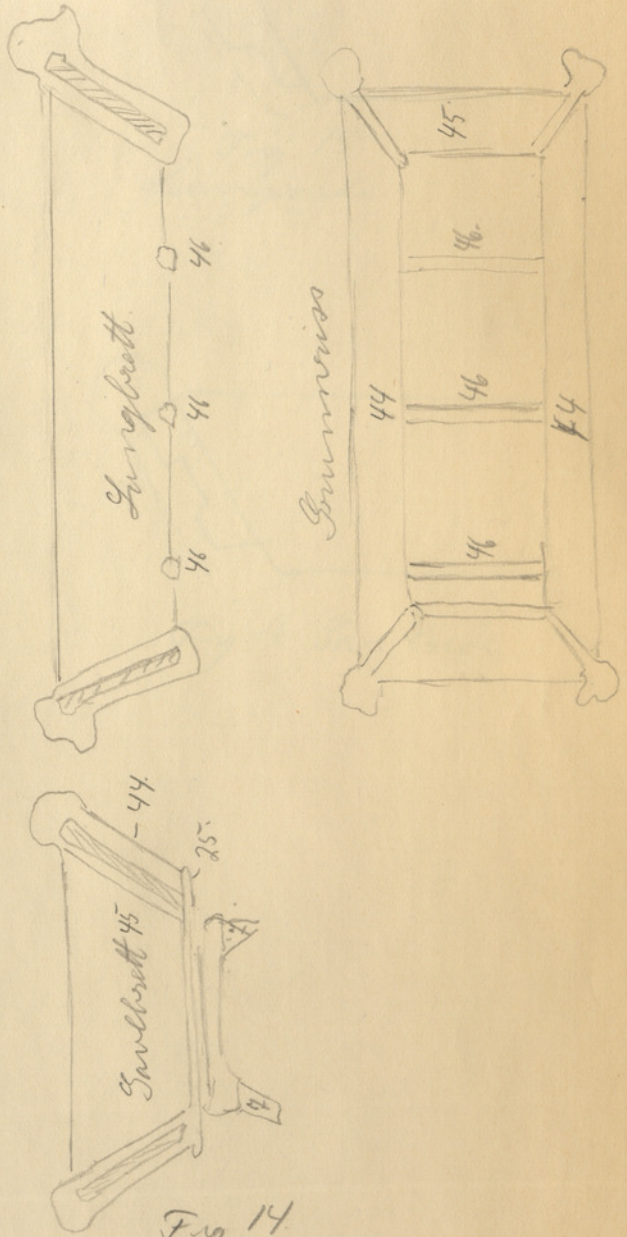

Fig 14

Fjordslede

men som vi nedenfor skal se har de vært fastsurret til spilleverket.
Tverlistene er ca 76 cm. lange og ca 4 cm. brede og deres tykkelse på midten er 1,5 cm.
Den bakerste tverlist er sammensatt av tre bordtykkelser, den mellemste av 5 bordtykkelser og den forreste foreligger hel.
Tverlistene har ligget løse oppå spileverket, men har vært fastsurret til dette og til bærmen ved tanger. Hvordan denne surring har vært anordnet fremgår av en tegning fra utgravningen utført av Shetelig under utgravningen i 1904.
Av denne tegning ses det at alle tverlistene har vært fastsurret. Den bakerste tverlist har vært fastsurret til begge langspilene i alleden og til bærmens langsider, dog således at hver ende av tverlisten var surret med sit særskilte tau. Den

Fjerde slede

midterste tverlist var fastsurret med et tang som gikk fra den ene ende av tverlisten og var viklet igjennem spilehverket og over tverlistens midtparti og fortsatte til den annen ende av tverlisten, hvor det gikk over og under langspilen og var festet i karmens langside.

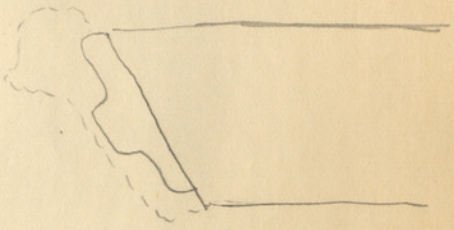

Fig 15. Langside

Ved den forreste tverlist var det anbragt to særskilte tang ett i hver ende som var festet til langspilene og til karmen og for det ene tang vedkommende også til venstre dyrehudestolpe. For detaljenes vedkommende henvises til Skretelids tegning. Tverlistene er anbragt ovnå innhakk som vistnokk har tjent til støtte for tauget hvormed de har vært fastsurret til sleden (se 1/6 på Bings husflidsutstilling).

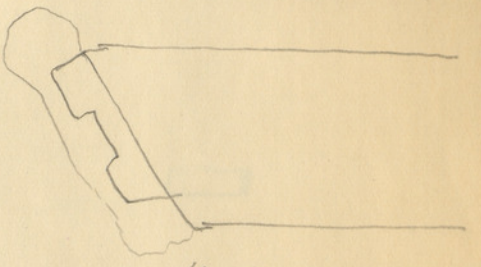

Fig 16 Sidside

I følge Skretelids skissebok fra utgravningen, hvori han den 12/9-04 har en skisse av fjerde slede, lå det også tverlistene et furubord som var 6,5 cm. bredt og som lå langs sledens kant. Efter Skretelids skissebok å dømme ser det ut til at dette bord har ligget under

Fjerde slede

barmen og gått over
alle tre tverbiter.
Vi stemmer det
i skrivebrevet oppgitte
mål for bredden av
dette stykke aldeles
med bredden på det
ene av de to bretter
som er besparet neder-
for (6,5 cm) og som
er oppgitt å være fun-
net sammen med
fjerde slede, mens
hvis plass på sleden
man ikke har
kjent igjen, mens
som ifølge et notat
av Bing, angivelig
skal være kunderlag
for barmen". Det
annet brett er 6,9 cm
bredt. Brettenes lengde
er henholdsvis 1,22.1
og 1,29.5. Tenker man
sig disse anbragt op-
på tverbitene ved
de stikks utenfor
dennes fortreste
og bakerste gavlbrett
på begge sider.
Hvordan de skal
plasseres er imidlertid
ikke klart og det
er antagelig grunnen
til at Eystafsen
ikke har tatt dem
med ved restaureringen. De hakk som
er skåret i brettene
synes ikke å
passe i innhyrdes
avstand hverken

Fjerde slide

hverken meiden inn-
byrdes avstand mellom
tannhjulene eller mellom
verlisterne og hammers
gavlsiderne. Det er dog ikke
umulig å tenke sig at
disse hakk har tjent
som støtte for tang-
verk, hvormed brettene
har vært fastsnevret til
spindelverket.
Brettene har følgende
utseende.
Uten nr. innsatt 1904
nr 294 a-b

a) Brett av furu av
form som Birgs
skisse fig 17 i hans
beskrivelse. Det er 1,22 m.
m. langt og som
skissen viser til
spisset mot begge
ender idet den er skåret
ut en svakt buet
spiss fra underkanten
mot overkanten.
Tversnittet er forsiden
bredden er 6,5 cm og tyk-
kelsen 1,7 cm.
Overkanten er utskå-
ret en rekke hakk
som mulig kan ha
tjent som feste for
tauverk. Det første
hakket er omtrent
4,2 cm. fra brettets
venstre ende og er
nedskåret fra høire
til venstre. Det er ca 1 cm.
dypt. Det neste er omtrent
2,9 cm innenfor dette

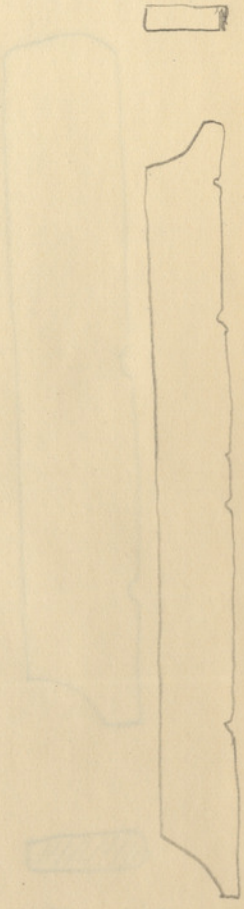

Fig 17

Fjerde slede

og er nedskåret fra venstre til höire. Det næste er anbragt ca 6,7cm fra venstre ende og er nedskåret fra venstre, det er ca 1,4cm. dypt. Det næste er anbragt ca 5cm. fra dette og er nedskåret fra höire, det er 6a 1cm dypt. Endelig er det øverste hakk anbragt 29cm. fra dette og nedskåret fra höire

b/ Brett av furu av form som Bings skisse fig 18 i hans beskrivelse. Tverssnittet er firsidig, men brettets overside er avrundet mens undersiden er flat. Tykkelsen avtar svakt mot underkanten.

Lengden er efter Bings måling 1,42.5cm og bredden 6,9cm., mens tykkelsen er 2cm. Endepartiene er således tilskåret: Den venstre ende er tilskåret i en spiss mot overkanten ved en linje fra underkanten oppover. Den höire ende avsluttes i en svakt utadvergående linje. Ved overkanten er anbragt to hakk som er jevnt

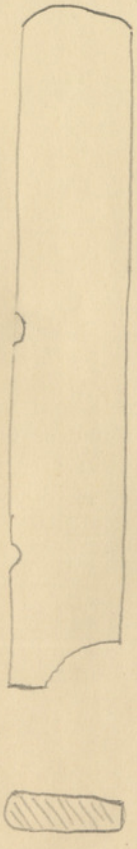

Fig 18.

Fjerde sted

til skåret fra begge sider. Det ene av disse hakk er anbragt 10cm innenfor den ene side og det annet hakk ca 40cm fra det første. Dette brett er sammensat av 5 bunnstykker. Det har en sprekk i lengderetningen nær den ene ende. Kassen består av fire skråttstillede utsidene bretter som i hjørnene er innfelt i fire hjørnestolper. Langsidene har tapper av form som den halvfjerde skisse, disse tapper er 8cm lange. Tappens innerste del er nærmest langsidens ende er 2½cm bred, men omtrent 3,5cm. fra tappens begynnelse avtar dens bredde til 1cm. Sidenes tapper er av form som skissen, de er 4cm. lange og innerst 27cm. brede tidet de begynner ved overkanten og slutter 5cm over underkanten. Tapper er omtrent 3cm fra langsidens ende delt i to halvdele som er henholdsvis 8cm og 7 cm brede. Mellomrommet mellem disse to tapper er 10cm. bredt.

Kassens forreste

Fjerde sted

gavl er avbildet Osebergfundet III fig 182. Sarlsidens længde er ved overhanten ca 85cm og ved underhanten ca 53cm.
Bredden er på midten ca 27cm og ved endene ca 30-31cm. Tykkelsen er ca 3cm.
Karmens høire langside er avbildet Osebergfundet III fig 184. Dens længde er ved overhanten 1,40m. og ved underhanten 1,17m.
Bredden er på midten 27cm ved endene 30cm. Tykkelsen er 3,5cm. Denne langside er sammensatt av ca 18 brūdstykker. Det mangler flere stykker ved underhanten foran og bak, og ved overhanten.
Karmens høire gavl er avbildet Osebergfundet III fig 181. Dens længde er ved overhanten 85cm og ved underhanten 53cm. Bredden er på midten 27cm og ved endene ca 30-31cm. Tykkelsen er ca 3cm. Denne gavlside er sammensatt av ca 10 brūdstykker.

Fjerde slede

Gavlsiden er skadet enkelte steder ved overkanten men ganske særlig ved underkanten hvorpå dybelig mangler

Karmens venstre langside er avbildet Oseberg-fundet III fig 183. Dens mål er ikke tatt ved denne undersøkelse, men den er altså skjev den høire langside og synlig av samme størrelse. Denne langside er sammensatt av ca 21 bundstykker. Den er særlig skadet på midten og ved den fremre ende sl. avbildningen Oseberg-fundet III fig 183. Om norske dialektbetegnelser på sledekarmen se i katalog I s 243 under Gustafsons slede

F. Dyrehodestolper

Om disse anfører Shetelig i Osebergfundet II s 194 følgende: Hjørne stolpene har samme form som på karmen til Gustafsons slede. Stolpen er rund og avsluttes øverst i ett fremoverbøiet dyrehode (fig 188-191)

Selve dyrehodet er overdrevent markert utformet gapet er åpent med store hugtenner og øinene fremspringende

Fjerde slede

så de farmeligsiter
på stolper. Partiet
omkring ørene
og undet haken er ut-
arbeidet med fem
mønstret flate ellers
er både dyrehodet og
stolpen helt dekket
med ornamentikk
i overdrevet skarpt
relief. På snuten
av dyrehodet er an-
bragt en nagenlunde
fullstendig ornament-
figur hvis hode er
lagt midt op i mellom ørene
ne på dyrehodet (fig 96)
Både motiv og plasser-
ing virker ikke
som en tenmelig
nøie efterligning av
det tilsvarende parti
på den første barok-
ke dyrehodestolpen,
bare at figuren er
noget mis-forstått og
urgarnisk utført.
Og allikevel denne
figur er dette eneste
forståelige og sammen-
hengende enkelt-
figur i hele utskjæring-
en. Partiet oppe på
dyrehodet fylles av
en kampestrøm der
er en forkrøbelet, men
allikevel en mere
uredig gjentagelse av
samme parti på
hornestolpene til
Eustafaens sleder
herom. Dette orna-

ment er skåret med en
grunne særlig voldsom
dybde i relieffet. Resten
av stolpens overflate er
innskåret — forøvrig ikke
helt regelmessig med
runde medaljonger, ram-
men er for det meste hulke-
de ringer som ellers er
enerådende i Vestfoldstolen
men enkelte er behandlet
som bånd der er lagt i
en ring slik at enderne
føres litt forbi hveran-
dre, men ikke forenes.
I rammeverket er inn-
lagt en kampanjan
av lyremotiver. Den er
bygget slik at hver rundin
fylles av en flettet
sløife eller knute og
båndene føres videre
fra det ene feltet til
det andre. Ornamentet
i hver medaljong er
behandlet i relieff så
det danner en kraftig
hvelvet rundin, mens
rammelistene ligger
i et lavere plan.
Medaljongens rabbe i
ornamentet er for-
øvrig vaflende, for det
meste er alle ornament-
båndene ført under ram-
melisten, innen stykke-
vis her og der er kunst-
verket innarbeidet i
ornamentflettningen.
Likeså ugyven er
dekorasjonens avslutt-
ning bredentil. Langs

Fjerde slede

banten nederst er
spart litt av stolpens
jevne overflate, som
er mönstret med
ruter og rombesnitt
men denne jevne
flate får en höist uvg
alvorlig grenselinje
mot det ornamentfeltet,
linjen bryter og bevæ-
ges nøiaktig efter
ornamentsjarens
tilfeldige behan
på hvert enkelt
punkt og enkelte
partier av ornamentet
skyter likefrem inn
over flaten med ganske
flatt relieff. Det kan
ikke oppdages at disse
tilfeldigheter har noget
dekorativt hensikt,
det kan ikke være
annet enn utslag
av manglende evne
til å komponere
ornamentet begræn-
set og avsluttet. Det
er samme svakhet
som ved den uhel-
dige behandling av
kantbordene på kar-
mens sider.
Dette gjelder også be-
handlingen av orna-
mentmotiverne. Også
på hjørnestolpene
viser det sig ved nær-
mere eftersyn at
mönstret ikke
består av sammen-
hengende og forstå-

lige figurer. De lösrevne elementer fra dyreornamentene, krusler slöifer bend og flettninger er behandlet som selvstendige dekorative former og komponert sammen til ett flettverk der strekker sig ut over hele flaten. Det passende tilfelle er der innfört bred pare-former bånd som löper ut i nye bånd, hist og her finnes endog en fot som griper om ett eller annet ornamentled. Rundt omkringer innlagt dyrehoder, altid sma hoder set en face enten som en avslutning på et båndformet ornamentled

ved et nærmere studium er det forbausende i hvilken grad hele dette arbeide samler sammenheng og holdning i ornamentmotivene. Alle ornamentflatene på hjörnestolpene er mönstret. De båndformede led dels med en skarp midtlinje og vinkelskravering dels med en bred perlerad langs midten, de brede partier i ornamentet med rombemönstre, ruter mønskifte og skravering. Ikke sjelden på sidene av hammen

v eller også midt på et bånd-

Fjerde slede

er den tekniske utførelse ikke særlig solgnert. Hele stolpen er strøket med sort farve. Over hele sledekarmen er anvendt meget rikelig med dekorative nagler. Vaglehaderne er store og hvælvede med perlerand. På siderne er de satt regelmessig i alle krysningspunkter av listeverket, men ellers også hvorsomhelst både på listverk og ornamenter. Ofte skjuler naglene hele dyrehoder som treskjæreren må ha ment skulde være synlige. De store dyrehodene på hjørnestolpene har nagler på tennene på nasen og i øinene"

I tilslutning til det anførte kan meddeles følgende: Samtlige nyere kar dyrehodestolpene hver to falser en for langsidens tapp og en for gavlsidens tapp. Falsene for gavlsidene er ca 23,5 cm. lange og ca 3,5 cm brede og falsene for langsidene er ca 27 cm lange og

Fjerde slede

ca 3,5 cm. brede. Tappene
har såvidt det nu kan sees
vært holdt på plass ved gitre
med store hoder. Alle dyre-
hodestolpene har vært an-
bragt på sin plass mel-
lem harmens bretter
har deres bakoverven-
dende side som er svakt
buet vært prydet med
enkel geometrisk
bord som ses på Bings
store oppmålingstegning
av harmen. Såvel ved
overhanten som ved
underhanten har stol-
pene på bakkiden
vært støttet med
jernbeslag som er
festet til harmens
to bretter
Om de enkelte
dyrehodestolper kan
anføres følgende op-
lysninger:
Den forreste høire
dyrehodestolpe er
sammensatt av
6-7 bruddstykker
Den er 86 cm høi
og bredden over hodet
fra kjæft til nakke
er 13 cm. Stolpens
tykkelse er 12 cm.
Den er skadet på
flere steder. Like under
halsen foran mangler
et større parti
Den forreste venstre
dyrehodestolpe er sam-
mensatt av 3-4 brud-
stykker. Den er ca 35

Fjerde slede

cm. høi. Bredden fra hæft til nakke har vært ca 13cm. Stolpens tykkelse er ca 12 cm. Den er skadet ved ansiktspartiet. Øyaften og nesen mangler. Den bakre venstre fyrehodestolpe er sammensatt av ca 2 brūdstykker. Ved denne stolpe er de opprinnelige beslag påsatt på innersiden ved hakren, men de ellers er erstattet med nye. Den er relativt godt bevart.

Den bakre høire fyrehodestolpe er sammensatt av ca 3 brūdstykker. Den er ca 36cm høi og bredden fra hæft til nakke er 13cm. Selve stolpens tykkelse er ca 10cm. Den er avslått ved nakkepartiet men forøvrig godt bevart.

Til fjerde slede hører dessuten følgende stykker som nu foreligger løst. Alle er her gitt nr 1904 nr 294:

c) Til 1904 nr 285 her gitt 1904 nr 294c

Det ovenfor omtalte beslag til høire langpile består av et beslag og del av en lenke.
Beslaget er av jern og er dannet av en ca 1cm. tykk jernstang hvis ende er tilbakebøiet og flathamret. De flate endepartier har liget an mot langpilens hver og underhånt og har vært festet til denne ved en stor spiker som nu er 6,8cm. lang, men oprinnelig hatt vært noget lengere. Den har et hode som er ca 2cm. i diameter. Beslagets lengde er ca 27,6cm, de utflattede endepartier er ca 4cm lange og 3,6cm. brede. I beslaget høile er anbragt 3 avlange ringer dannet av sammenbøide jerntenger. som er ca 0,8cm i diameter. Ringenes lengde er henholdsvis 6,2cm, 5,8cm og 5,3cm. Tilsammen danner de en lenke, som er ca 14cm. lang. Ringenes bredde varierer mellem 3 og 3,5cm.

1904 no 273 her = 1904 no 294 d.

d) En mengde små pyknagler av jern med flatslått rund

Fjerde sted

Alle de nedenfor beskrevne små saker dessuten en kopi av en gravsted og øvrige gjenstander oppbevares i magasinet under fjerde sted i Oseberggraven.

Fjerde slede

hoder av bronse (eller messing). Naglene har opptrådt tvinddtparti og en enkel perlekyse langs kanten.

1904 nr 273 her = 1904 nr 294 e - i

e) Endel jernnagler og fragmenter av lignende. Alle av samme form som de under d beskrevne

f) Et forkantet jern beslag som måler 7½cm langt og 2cm bredt, men som opprinnelig har vært lenger. I dette beslag sitter nu to blikknagler som er 3½cm lange. Dette beslag har muligvis vært anvendt til feste for en av dyrehodetolpene.

g) Ca 40 fragmenter av bøk av barnens forreste gavl som ikke har kunnet sammensettes med det øvrige. Enkelte av stykkene har spor av ornamentikk

h) Tre trinnstykker av bøk av høire kapp til 4de sledes

forreste gavl. Tappens største tykkelse har vært 18cm.

1904 nr 277 her lik 1904 nr 294 k

k) 12 brudstykker av bøk av fjerde sledes venstre langside, som ikke har kunnet sammensettes med det øvrige. Flere av stykkene har spor av ornamenter.

l) En 8,9cm lang tynn spiker av jern hvis bredre ende er tilbakebøiet. Hodet er 1,5cm i diameter.

m) Tre fragmenter av bøk som ifølge en vedliggende papirlapp skal være brudstykker av laveste tapp til barmens venstre langside. På ett av fragmentene ses ornamentik så det ertvilsomt om det har noget med tappen å gjøre.

n) Fire brudstykker av bøk av forreste tapp til barmens venstre langside. Tappens største tykkelse har vært 1,7cm.

o) 14 brudstykker av bøk av venstre

Fjerde sleds

i) Seks fragmenter av bøk av venstre tapp til 4de sledes forreste gavl. Tappens største tykkelse har vært 1,9cm.

Fjerde slede

tapp til harmens bakerste gavl. Tappens største tykkelse har vært ca 1/6 cm.

Uten nr her gitt 1904 nr 294

p) Fem brüdstykker av höire tapp til harmens bakre gavl. Tappens største tykkelse har vært 1/7 cm.

q) To större brudstykker av bök av bakerste tapp til harmens höire langside. Tappens största tykkelse er ca 2 cm.

r) Syv brüdstykker av bök av forreste tapp til harmens höire langside. Tappens största tykkelse er 1/6 cm.

1904 nr 294

s) En mengde små prydnagler av jern med hoder av bronse av samme form som de under d beskrevne. Naglene har hört til harmens höire langside

t) To små tykke

Spiker av jern som begge
er avbrutt i nedre ende.
Spikernes nuværende leng-
de er henholdsvis 3 og 2½
cm. De har begge hört
til barmens höire
langside

n) En 47 fragmenter av
björk av barmens
höire langside som
ikke har kunnet
sammensettes med
det övrige. Flere av
stykkene er prydet med
ornamenter.

v) En liten trenagle av
björk med rent til-
skåret hode. Avbrutt
i nedre ende. Nuværen-
de lengde 6,3 cm. Største
tykkelse 1,6 cm. Hodets
diameter 1,7 cm.

Uten nr. Her gitt
nr 1904 nr 294

w) Fem firsidige
beslag av jern av
samme form som
hjørnes fra Gustaf-
buns slede.
Beslagene består av
to firsidige avlange
jernplater som er
ombrett 6,5 cm lange
og 1,6 cm. brede. De to
jernplater holdes
sammen av to
jernnagler med
store hoder som er
flatthamret i endene

Fjerde stede.

Den innbyrdes avstand mellem de to jernplater er omtrent 2,5 cm. Av de foreliggende fem beslag er de tre praktisk talt uskadt, mens ett er noget forrustet i den ene jernplate og ett annet er avbrutt i den ene ende så at den ene nagle nu mangler.

Beslagenes lengde er henholdsvis 6,3 – 6 – 6,3 og 5,8 cm. Det avbrutte beslags nuværende lengde er 5,3 cm. Beslagene har vært anbragt på karmen muligvis ved dennes underkant, tilfelle ses resten av beslag som ligner disse på fotografiene Osebergfundet II s. 188 fig. 181 og s. 189 fig. 184

x) Et firsidig avlangt beslag av jern som er 8,6 cm langt (målt i avrundet tilstand) og 2,2 cm bredt. Ved hver ende sitter en jernnagle som er henholdsvis 2,7 og 2,3 cm. lange og en lignende har vært anbragt på midten

hvor hullet for den
ennu sees. Dette beslag
hur vært anbragt på
barmens innerside
og har tjent til å holde
den av dyrehudestoffene
på plass.

2) Ta forholdsvis tynne
spiker av jern. Den
ene er 9,2 cm lang
og den annen er 5,8
cm. lang. Har hört til
barmen.

3) Ni små tykke jernmasser ta med rester av flatbankede endepartier, de øvrige avbrutt. Deres nuværende lengde varierer mellem 2,7 og 3,7 cm. Dessuten en 2,3 cm lang forsidig jernstift uten hode og ta fragmenter av nagler. Disse stykker har hört til barmen.

4) Ta små sammenböiede forsidige jerntenger. Den har sin største bredde på midten og som avtar jevnt i bredde mot endene. Den ene adskillig længer enn den annen. Mål i sammenböiet tilstand henholdsvis 6,6 og 3,7 cm. Disse stykker har hört til barmen.

1904 no 272 her gitt
1904 no 294
Forskjellige fragmen-

F fjerde rekke

Fjerde slede

Om preparerunger kan følgende anføres efter preparerungsprotokollen: stolt bøhetre er hakt i alun i 24 timer, ebben i ca 6 timer, et stykke av ekerneich kun tørret. Stykkene er derefter sammenlimet hvilket og smurt med linolje og mattakk
Sleden uten spilene forelå i 574 stykker
Spilene 118 —
692
Tilbake er 87
Talt 779.

Sledens understell blev avlevert ferdig i slutten av september 1908
De tre tverbjelker som karmen hviler på blev sammensatt med beslag smurt med linolje og mattakk. Avlevert 4/ - 1909

Karmen til fjerde sleden opsatet på treplater med messingskruer smurt med linolje og mattakk
Forgjerden 54 stykker
Bakgarden 42 —
Høire langside 78 —
Venstre — 81
285

Fjerde slede

Dyrehodestolpene 34 stykker

Hele sleden med karm og stolper består av ca 98 brudstykker Ferdig avlevert 13/4-1909.

Sleden er restaurert

Således: Meiene hviler på et bretti, hvortil det er festet med jernbeslag. Fjetrene er på innersiden avstivet med jernbøiler som igjen er forbundet med tverlister av jern hvorpå karmen nu hviler. Langspilene hviler på tynne trelister og sylene likeledes hviler dels på tynne tverlister av tre, dels på en tynn jerntråd på midten.

Karmens sider er fastskrudd til tynne trebretter, de gamle tapper i gavlene og langsider er avsagt og istedet er disse tynne bretter inntappet i dyrehodestolpenes falser. De fleste av beslagene i karmens hjørner er nu nye.

Av fjerde slede foreligger det en plan fra utgravningen i stålestallen 1:5 utarbeidet av Shetelig. Sleden er her sett underfra

Fjerde slede

idet den ga fantes med kunstneh i veiret. Desuten har Stetely under utgravningen tegnet husmenns venstre langside den 15/9 - 1904 og på denne tegning er kammens øvrige fasade angitt. Sleden er desuten tegnet i Stetelys skisseblokk (tre tegninger) fra utgravningen i 1904.

Av fjerde slede foreligger ennvidere følgende tegninger: En stor opmålings tegning av J. C. Steenstrup med angivelse av alle detaljer, 5 blader opmålingstegninger av alle sledens deler, utført av ingeniör Just Bing. De fleste av disse er nydelig utført. Til Bings tegninger hörer en utförlig beskrivelse som er utarbeidet i 1908 og som er benyttet ved det foregående tildels i ordrett avskrift

Av den ene mei foreligger et stort fotografi og av alle sledens detaljer foreligger en mengde fotografier

og enmvudere flere detaljutkleder av skedens mener og totalutkleder av skeden. Bergs meget verdifulle kvararbeider til hans beskrivelse foreligger også.
Frk Sofie Krafft har utført tegninger av skedens understell, av hine meie av hyrehodestolpene, av kammene gavler og langsider av kabinettet og rammene omkring forstykkene og kabinettet. Dessuten foreligger det kvararbeider og fotografier til disse tegninger og detaljtegninger av ornamentene. Skedens (forreste?) gavlside er kopiert i tre av treskjærer Jørgen Eriksen. Et av skedens forstykker foreligger en god gipsavstøpning.

Se ovenfor i katalog I 1904 no 207

1904 no 295-296

(209) Fragmenter av en matte av kast. Den foreligger i en så elendig tilstand at dens opprinnelige form ikke kan angis. Som restene nu foreligger ser matten ut til å ha vært ca 77 cm. lang og ca 28 cm bred, men

1904 no 297.

Mag. Real I Hylle 4

1904 no 297

disse mål han ikke tillegges nogen stor verdi. Hvordan matten har vært flettet har ikke avgjis, men efter de foreliggende rester ser det ut til at den er flettet såvel av langsgående som tversgående trevler av bast. Matten er nu sterkt oplöst, og særlig skadet ved trykk.

Om preparieringen er intet anfört i protokollen og matten er også bare tørret

Ved matten lå nu no-plate 305 som skal være en basttine og ennvidere en sedel skrevet av cd. W. Brögger: „Obs Sikkert bastmatten = 297 og denne identifikation er sikkert riktig"

Om fundforholdene foreligger det ytterst få oplysninger. I Gusta Foss's dagbok er anfört följende 15 september 1904 (Arkiv s 245):

Frostnat is på vannet. Pumpen gir vann först kl 9. De svare stolper i S(292-93) har gått gjennem skibsbunnen ned i blåleren!! Den syd-

vestre stad 25 cm djupt fast i blåler. Det sista langbrett til 4de sleden ved tärnen aptakes i filler da resten av trauget. Ankerkloben vista sig. En ekspandre og en underlig tretingest ved ankerstangen. Vinnoksstumpene aptakes de med malte hader.

Bastmatten aptakes 297 Foto av Ekholm tärnene i fursthet på aftenen (foto nr 118 arbuldet Oseberg-fundet I s 52 fig 32)

Under (og i ?) ved bastmatten ved tärnene och vid sida låg ben av hund? men med större ribben.

Ankeret l 1,02. bredde mellem flygl 0,65 Jernstangens bredde 3,4 tykkelse 1,7. Ringenavendt 13,8 i ytre tvermål nedentil 8".

I Gustafsons handregister er det ved no 297 anfört:

Bastmatten ved ankerstangen". Efter de anförte oplysninger må bastmatten ha ligget på styrbords side nær ankerstangen og ankeret altså nær relingen. Ankeret's plass fremgår av planen Osebergfundet I planage XIV og av ankerstokken se Osebergfundet I s 319 og pl XXII fig 2.

1904 no 298
1904 no 299–300
Oldsakssamlingen II Hylle 4.

1904 no 299–300 i
kasse i Oseberg magasinet
Oseberg salen.

(210) Tønne av ekestav med bånd av ask

Den er sammensatt av 37 staver av ek som holdes sammen av otte bånd bånd av ask

Tønnens høide er ca 64,5 cm og dens lodrette dybde innvendig inntil bunnens overflate ca 60 cm. Tønnens tverrmål ved bunnen er ca 1 cm og ved munningen er ca 98 cm, dens ene vei og ca 88 cm den annen vei, den er altså ikke nøiagtig cirkelrund.
Stavenes bredde er meget varierende, de fleste er forholdsvis smale ca 7–8 cm brede, enkelte smalere helt ned til 5,1 cm, men andre atter bredere op til 13 cm. brede. Stavenes tykkelse er ca 1,5 cm.
Omtrent 3 cm fra underhanten er det i alle stavene utskåret en falc som er 1,5–2 cm bred og 1,2 cm. dyp. I denne falc er bunnens kanter innfelet. Av stavene er to nye mens de gamle forøvrig er satt på plass.

Tønne 298

Som nevnt holdes stavene sammen av <u>atte bånd</u> av ask som nå er sammensatt av stallige brudstykker. Den innbyrdes avstand mellom båndene varierer mellom ca 3 og 5 cm. I objektets hvor endene møtes har disse, som det sees av bevarte rester og som det fremgår av steenlands oppmålingstegning, vært anbragt over hverandre og festet med to nagler av jern.
Båndenes bredde varierer mellom 3,7 og 3,9 cm, tykkelsen er ca 1–1,5 cm.
Den bredside som har ligget an mot stavene er ganske flat, tverrsnittet er nærmest firsidig, dog er den utadvendende bredside svakt buet. På den oppadvendende smalside av enkelte av båndene ses fire nedskårne horisontale linje anbragt som pryd for å se når tønnen ses ovenfra. Disse bånd er sammensatt av en mengde brudstykker og de har kun kunnet anbringes på plass på den ene side av tønnen da det ikke var mulig å sammenpasse de øvrige brudstykker så man kunne nå helt rundt.

Tønne 298

Bunnen er nu sammensatt av fire bretter hvoran det mangler endel av det midterste, men det ser ut til at den opprinnelig har bestått av tre bretter, et bredere i midten som har vært omgitt av et smalere brette på hver side av midtbrettene Disse tre brettene har vært holdt sammen ved tversgående tapper som er innlappet i hverandre i brettenes kanter. Bunnens kanter har vært tilskåret og innfelset i stavene således som ovenfor nevnt Tønnens bunn ses tydelig antrykt av tønne 30/ som var anbragt oppe i denne med bunnen op. Likesom ved den store tønne fra Sohlstadskibet har bunnen hvilet på to forsidige labanker som går tvers over tønnens bunn på undersiden. Disse som nu er anbragt under tønnen er begge nye. Målt på midten av bunnebunnen har den ene av disse labanker vært an-

Tönne 298

brugt 26 cm fra tønnens side og mellomrommet mellom de to labankre har vært ca 35–40 cm. Labankenes bredde er ca 5 cm og tykkelsen ca 2 cm. Hver av labankene har vært festet til de tre bunnbretter med en trenagle i hvert av brettene ved siden og to trenagler i det midterste bunnbrett. Hullene efter trenaglene sees i bunnen og de er ca 1,5 cm. i diameter. Trenaglene mangler nu, men ifølge Steenlands opmålingstegning har de vært utstyrt med splint. I følge Osebergfundet I, 321 har denne tønne tjent som vanntønne. Dens nærmeste sidestykke er den store tønnen i Gokstadfundet G 10411.

Av nærværende tønne foreligger nu følgende stykker löst:

a) Tre stykker av stavene av eik

b) Ca 16 fragmenter av båndene av ask

Hertil kommer en hel del fragmenter av båndene til denne tønne som foreligger sammen med båndene

Bötte 302

at det har stått en stift øverst og en under hvert bånd. Talt har det således vært ni stifter i hver rekke en svarende til hvert bånd. Ved alle stiftrekkene mangler nu en eller flere av stiftene. Den øverste av rekkene er anbragt under bøttens øverste jernbøre de andre med en innbyrdes avstand fra denne av tre staver.

Bøttens ører er dannet av to ganske tynne flate avlange jernbeslag som er festet til stavene ved en enkelt stift ved nedre ende. Det ene som er fullstendig bevart er 3,5 cm. langt og 1,5 cm. bredt og ikke mere enn ca 0,3 cm. tykt. Ved øverste ende er det i det ene hjørne utbanket en tynn firsidig jernten som er bøiet tilbake så der dannes en løkke hvori hankens brokformede ende har vært festet. Denne jernten er ca 0,3 cm. tykk. Ved det øverste øre som er bevart er jerntenen avbrutt ikke langt fra øret.

Det annet åre er avslått ved underhanten og der mangler det et stykke og dets øvre ende er brutt i to stykker som er sammenkittet. Tennen er avbrutt og foreligger löst (1904 no 302 b)

Redskapets nuværende længde er på grunn av disse beskadigelser ikke mere enn 3cm. I disse åker er hanken festet, den er av jern og er nu avbrutt i den øvre ende 6,5 cm fra håndtaket på midten. Hanken er dannet av en smal jernstang. Håndtaket er på midten særpilt bearbeidet idet det her er tilbanket en avlang plate som er ca 11cm. lang og 2,2 cm. bred. På aversiden er det bankat med en liten fordypning på midten hvorved det fremkommer ophöiede kanter. Ved denne tilbankning blir håndtakets underside svakt buet og behørent tilpasset for håndens grep.

Hankens ender avslåttes i små krokar hvis ytterste spiss avslåttes i en spiralopprulling. Den ene av disse krokar finnes på sin opprindelige plass, den anden foreligger löst (1904 no 302 c)

Bøtte 302.

Bötte 1904-nr 302.

Bøttens bunn er 3½ cm i diameter og er sparet ut i et stykke tre, den er ca 1 cm. tykk og vedhantene er den svakt avfaset for å passe inn i den ovenfor beskrevne falo i stavene.
Da det foreligger löst endel treharbeid som har hört til denne bötte må det antas at bunnen har vært festet til stavene også med treharbeid hvorved botten er blitt tettere.
I bunnen er det på undersiden spunnet av endel treflis uten at det dog er hull i bunnen
Ifölge Svolværs dagbok var "det underste parti av stavene hvitmalt?; tykt belegg av hvitgul brasse", dette nadet også avenntil på endel staver mellom båndene, et par steder også under stavenes nedkant.
Under restaureringen blev det av bunnen avskrapet endel pjäser av sort farve.
Av bötten foreligger nu følgende stykker löst, som ikke har

Bätte 1904 nr 302.

kunnet sammansättas med det övriga:

a) 19 fragmenter av bark och bättens hård se ovanför. — 1904 nr 302 a Mag-skap IV Hylle 4.

b) Fragmenter av gren-ämnen till bättens ena kryöxan äro

c) Hanhens ena bråk med spiralspsnaning, stumpen av hanken, en liten stift av hudet av en stift — 1904 nr 302 b-c Mag skap IV Hylle 2.

d) Ett litet fragment av trä — 1904 nr 302 d-e-f Mag-skap IV Hylle 4.

e) Bräver av den sarte fana innuendig i denne bätte Bräven er avskrapet i kunnen.

f) En 28 stykker trebarbitt som hör hört til bätten

Om preparerungen er det anfört följande i preparerings protokollen: Trebitte sammanlimet "med ovenstående smört med matlakk innsat en ny stav jernet smört med parafin trebåndene kokt i alun i 5 timer".

Om fundförhållandena er meddelt följande i Oseberg fundet I s 53. Under langgangsplank "en helt kadut ligger to store kjelver av trædde er anbragt inne i hinanden således at

Bötte 30 2.

den yttre balgen er den lavere og står med hunnen ned. Den indre er höiere og står med hunnen op. Inne i balgen var anbragt en bötte som atter inneholdt et lidet trespann. Balgene er stare og grove og holdes sammen ved tykke tre-bånd. Under disse viste det sig spor av hvit maling. Også den lille bötte viste spor av hvit eller snarere hvitgul maling på stavene nederst. Balgene hører garnske sikkert med til skibsutstyret de er vel vanntanker for ferskvann på reisen. I Gustafsons dagbok er under 15 september 1904 anført følgende (4 utgv s 246): „Tønnene optakes, likeledes ankeret. Ytterre lave balge med hunnen ned. Under denne en flattrykt treskål etc. Inni denne en lignende höiere med hunnen op (301). Inni denne en liten trespann med bronzebeslag som lykkedes med nöd og neppet (303) forsvarlig lagt i en litt

Større bötte [302].

Det ytre lave trehar
diam. 1,02 höide 0,645.
Det indre höiere charnier
0,76 höide 0,83.
Synes å ha ornamentyrkke
hvitmalte båndinn-
vendig i hanten (?) oven-
til.
Den lille bötte diam
0,325 höide 0,30. Nederste
parti av stavene hvit
malt tykt belegg av
hvitgul masse, dette
noget også ovenfra på
enkel stavers også under
stavenes nedkant."
I Gustafsons haveopregister er det ved nr 302
anført følgende: „ Den
større bötte av dem
som lå inni tønnen,
Obs Bånd av hvalbard
— fiskeben ornamentert."
Hvorvidt bånd av hval-
bard til denne bötte er
ukke bevart, vides
dreier det sig her om
bånd til en annen
bötte!

Bötte 302.

(213) Liten bötte av barlind med bånd av bronse (messing)

1904 nr 303
Oseberg saken

Bötten er sammensat av 17 forholdsvis smale staver og dens höide er 17,5 cm fra underkant til overkant. Dybden innvendig fra overkanten og ned

Bötten er avbildet Oseberg fundet I s 99 fig 72 og Gustafson: Norges Oldtid fig 492.

Bötte 1904 no 30 B

til bunnen er 15,5 cm
Dens ytre tvermål
ved bunnen er 13,5 cm.
og ved overkanten
ca 16,9 cm.
Bötten tiltar altså i
vidde fra underkanten
og op til overkanten.
Stavenes bredde er
noget varierende de
fleste er litt bredere
ved overkanten enn
ved underkanten og
måler vi dem på
midten finner
vi at de bredeste
er ca 3 – 3,5 cm
og de smaleste ca
2 – 2,5 cm. brede.
Stavenes tykkelse
er 0,5 cm! Når det
undtas at enkan staven
er sprukket i nedre
ende er de alle ved-
varelig godt bevart.
1,5 cm fra stavenes
underkant er det
på deres innadvendende
side utskåret en rund
fals hvori bunnens
kanter er innfelet.
Denne fals er noppe
bredere enn 0,5 cm.
Bøttens staver
holdes sammen
ved tre bånd av
bronse (messing)
og to hanklebånd
av bronse (messing)
ett ved overkanten
og ett ved under-
kanten.

Båtte 1904 no 303.

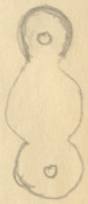
Kantbeslaget ved underhanten er dannet av en ca 1,2 cm bred bronzeplate som er tilbanket og böiet i rett vinkel således at ca 0,5 cm. av platen ligger på undersiden av staverne, mens den resterende del av platen er böiet oppover langs stavenes ytterside og holder stavene på plass. Beslaget er festet til stavene ved hjelp av fire små hempers som fast holdes til stavene ved små bronze (messing) stifter. Ca 0,5 cm over det nederste kantbeslag er det nederste av bronsebåndene anbragt, det er ca 1,1 cm bredt og ved overhanten og underhanten av båndet er anbragt en harpunantal linjer. Midtpartiet er svakt opböiet. Båndet er gjort i ett stykke og må være skjært opover staverne nedenfra. Ca 6 cm. ovenfor dette bånd er det midterste bånd anbragt. Det er ca 1 cm. bredt og likesom det forrige utstyrt med harpunlinjer ved over- og underkant mens midtpartiet er svakt opböiet. Også dette bånd er gjort i ett stykke og er skjært op over staverne nedenfra. Ca 6,4 cm. ovenfor det midterste bånder

Bötte 303

det øverste bånd anbragt. Det er ca 1cm i diameter og utstyrt med hanturlinger ved overhant og underhant. Midtpartiet er svakt opbøiet. Også dette beslag er gjort i ett stykke og må være skjøvet op over stavene nedenfra. Omtrent 9,6 cm ovenfor dette beslag er bøttens hantbeslag ved overhanten anbragt. Det er dannet av en flat bronzeplate som er bøiet til over stavene slik at den dekker stavens overhant i en bredde av 0,7 cm. og går ned på begge sider hvor disse både utvendig og innvendig i en bredde av 0,5 cm. Dets samlede bredde blir da 1,7 cm. Utvendig holdes hantbeslaget på plass ved hjelp av fire kramper hvorav en er laget i ett stykke med det øvrige og som fasthOldes ved en liten stift av bronze (messing) Bøttens ører er også ved ytterSiden stoppet i ett med nevnte beslaget, deres rettlinjede underhant er bøiet inn i staven. Dets øvre ende er formet,

Bötte 303

som en linje ager ca 1cm. bred. Gretes höide fra overkant til underkant er ca 2cm. Midt i linjen er det boret ett hull og gjennem dette löper en bronsenagle med forholdsvis stort hode som holder hanken på plass. Denne nagles diameter er 0,6cm. Nagleno indre ende holdes på innsiden av bötten i stilling ved hjelp av ett litet bredmeisselag av form som bosföljande skisse. I dets övrebrote nagelhull er hankens festenagle anbragt, mens det nederste er festet i staven. Hankens nagler er på innsiden klinket fast til det lille beslaget sitter på øretsinnside. Hankbeslaget ved overhanten er litt skadet ved det ene öre men forövrig vel bevaret. Også dette beslag ser ut til å være hjemfört i ett stykke

Hanken er dannet av en firsidig stang av bronse, som vender smalsidene oppover og nedover og hvis bredsider vender ut ad. I begge ender er det utplattet ta små runde flate partier som er innfelt i örene og utstyrt med et hull på tvidten hvorigjennem festenaglen går.

Bötte 303

Hankens bredde er 0,9cm og dens tykkelse er ca 0,2cm. Bredsidene er prydet med enkle innrissede kanturlinjer ved overhanten og ved underhanten. Likeledes ved Buddabotten og bötte 302 er hankenes midtparti særlig tildannet for å gjøre bötten lettelig å bære. Ved nærværende bötte består denne særlig tildannelse i at det midt på hanken er slöyd en forsidig bronseplate som er 1,6cm bred og 3cm. lang. Der hvor hankens to dele støter til denne bronseplate er de på oversiden utformet som to små dyrehoder som dog ikke er særlig fremtredende markert. Bronseplater mellem disse er på oversiden prydet med to konsentriske sirkler den ene innvi den andre og desuten med en enkel kantlinje. Undersiden er derimot glatte uten ornamenter. Bunnen består av to trestykker hvorav det ene er 3,5 og det annet 8cm bredt. Bunnens diameter er ca 11,8–12cm. Den er svakt opbuet på midten innvi bötten

og er innfőiet i falsen i stavene på den måte som er beskrevet ovenfor.

Båtten foreligger nu aldeles som den blev funnet den har aldrig vært tatt fra hinanden og er kun tørret men ikke smurt med noget. Om fundforholdene han anføres følgende: Efter Osebergfundet I 253: „under langskibsplanken helt forut ligger to store halser hvitre. De er anbragt inne i hinanden, således at den ytterste halse er den største og står med munden ned. Den indre er höiere og står med munden op. Inne i halsene var anbragt en båtte som atter inneholdt et lidet trespann. Halsene er store og grønne og holdes sammen av tykke trelænd. Under disse viste der sig spor av maling. Også den lille båtte viste spor av hvit eller snarere hvitgul maling på stavene nedentil. Halsene höier gensche sikkert med til skibsutstyret, de er vel vanntönner for ferskvann på reisen." Forøvrig henvises til dette utdrag av Gustafsons dagbok for 15 September

Båtte 303

1904 (utstkr s 247) som er gått under foregående no s 89-90 ovenfor.
I Svolvær hovedregister er det ved 1904 no 303 anført følgende: "Den minste båtten av dem som blå undersi tännene: hel."

1904 no 304
Oseberg-salen

(214) Et par sko av tynt lær av samme form som 1904 no 172 (se ovenfor katalog I s 160 f) Begge skoene er nu restaurert

a) Den ene sko er 25,3 cm lang og 8,6 cm bred over vristen. Bredden over hælen er 8,5 cm. Sålen er påfallende tynn og skåret ut i ett stykke. I sålen er det under fotbladet to huller som er fremkommet ved slit eller stöt og som er sydd igjen ved restaureringen. Overlærets störste del er skåret ut i ett stykke lar som i, understanten er sydd sammen med sålen og overlæret er ovenfra sammensydd oppå fotbladet inntil et stykke

Skoene 304

ovenfor vristen. I skoens ene side er et låst stykke lær på syd foran på det parti som har dekket leggens nedre del. Skoenes øvre endeparti er åpent og det mangler nu endel her i venstre side, så at åpningen nu er større enn den opprinnelig kan ha vært. Skoenes to øvre halvdele har vært holdt sammen ved to 0,5 cm. brede lærremmer. Den ene av disse som er festet øverst i skoens venstre halvdel er ved restaurering ingen sammensydd av to stykker og måler nu 1,395 m. i samlet lengde. Den lengste rem har vært viklet om leggens nedre del. Den annen rem er festet tilhøire nede ved vristen, den er bare 17 cm lang. Litt ovenfor den nederste skaden er det i selve læret utskåret en hempe som har vært ført igjennom ett hull i overlæret's annen halvdel og har tjent som en slags skoreim.
Skoen er forholdsvis vel bevart når de beskadigelser undtas som er anmerket ovenfor.

Skoene 304

b) Den annen sko er 25,6cm lang og 9,3cm bred over vristen. Bredden over hælen er ca 9,9cm. Sålen er påfallende tynn og skåret ut i ett stykke. I sålen er det under fotbladet et større hull som ser ut til å være fremkommet ved slit. Overlæret's største del er skåret av ett stykke læer som er sydd sammen med sålen ved underkanten og overlæret's to halvdele er ennvidere sammensydd oppå fotbladet inntil et stykke ovenfor vristen. I skoens venstre side er et lått stykke læer foran på det sted som har dekket leggens nedre del. Skoens øvre del er åpent og det mangler nivendel særlig ved overkanten, men også lengere ned i åpningen mellem skoens to halvdele er endel borte. Skoens to øvre halvdele har vært holdt sammen ved to 0,5cm. brede læreremmer. Den ene av disse som er festet øverst i skoens høire halvdel er 1,425 m. lang, mens den annen

Skoene 304

som er festet nederst i åpningen bare er 10cm lang. Den lengste remm er litt skadet ved den ene ende. Litt ovenfor den nederste skoremm er det i selve læret utskåret en hempe som har vært ført gjennem et hull i overlæret og annen halvdel av har tjent som et slags skoremm. Den lengste skoremm har vært viklet om leggens nedre del. Når de beskadigelser undtas som er nevnt ovenfor er skoen forholdsvis vel bevaret.
Den ene av skoene er avbildet i Gustafsons Norges Oldtid s 116 fig 500.

c) Selve større og mindre lærstykker som hører til de ovenfor beskrevne sko. Oldsaksamlingen Skoene IV Hylle 5.

Skoene er ved preparering en smurt med tran sammensydd med brun setthetråd. Den ene av de to lange skoremmer er sammensydd
Om fundforholdene kan følgende anføres efter Osebergfundet I s 75: "På dækket ligger sikkert uten enhver forbindelse med dette en lære som også ses på pl. XIV. Den er av samme konstruksjon, som de to man

Skoene 304

har fra innbindslaget (omtalt s 25 fig 9). Men her skjærer den altså til begravelsen. Et trefat til midtskibs under balje-lønnen ved 2det spant. Ved for dette lå en slags tine av bast og i denne lå et par sko hvorom tidligere er talt i forbigående (Osebergfunnet I s 27) Endelig fantes også tre smaa spredt omkring i fartøiet og dessuten et greip "eller grev" av "tre alt stammende fra selve grunnleggelsen" I Gustafsons dagbok er skoene omtalt den 16 september 1904 (Hustr s 249-250)

(316) Fortsatte med det igår aften funnne trefat. Det ligger 35 cm fra andet spant (bræer) i forenden — midtskibs under tønnelønnen. Den igår gjorte tegning (efter den ene hadde) er riktig.

Ved for dette lå en "pandekake" som viste sig å være en slags tine av bast? (tettning av bek?) støttet av fire tynne utskårne trestykker til staver (305-306). I denne som delvis var i klem under ta

lange teltåser og en vind-skjende som måtte av-brytes lå et par stø ål stind med lange remmer. Alt opptøhes strøks. Også på lærrets underside."
I Gustafsons hovedregi-ster er ved no 304 bare anført: Et par sko.

Skoene 304

(215) I følge Gustafsons hovedregister fantes det ved no 305 en bast-tine og ved 306 en trestive til denne.
Av disse stykker foreli-ger nu det i det følgende beskrevne som lå i Oseberg magasinet under no 306.

1904 no 305
1904 no 306.

a) En 22 fragmenter av tynt tre hvorav flere er sammenlimet av-stillige små brudstyk-ker. Treet er gansketynt med tydelige naturlige åre Som stykkene nu foreligger må de nær-mest opfattes som sider i tinen, men intet sikkert kan sies

Magasin IV Hylle 5

b) Tre fragmenter av tynt tre, det ene er på den ene bredside prydet med små innskårne skrastreker

Magasin IV Hylle 4

c) To større og et gansketlitet

Magasin IV Hylle 4

1904 no 305.

Fragment av bast.
Om preparaten
er intet noterat i
protokollen, men styk-
kena kan ses å vare
bokt i alun.
Om fundförhållan-
den anföres:
Osebergfundet I s 75:
„Ett trefat låg
midtskibs under
halgelunnen ved
annet spant. Vest
for dette lå en slags
tønne av bast og i denne
lå et par sko hvorom
tidligere er talt i forbi-
gående (Osebergfundet
I s 27). Endelig fantes
også tre spader (gravd
ambring i forstibet
og desuten „et grep"
eller „grev" av tre alt
stammende fra
selve gravleggelsen".
I Gustafsons dagbok
er tinen anmeldt den
16 september 1904
(Aarbøger s 249-250)
(3/6) Fortsetter med det
igår aften fundne
trefat. Det ligger 35
cm fra annet spant
(bracer) i forenden
– midtskibs under
tønnelunnen.
Den igår gjorte tegning
efter den ene stemt
er rigtig. Vest for
dette lå en spanne-
bake som viste sig
å være et slags tønne

av bast? (tetning av bekk?)
stottet av fire tynne ut-
skjerne trestuker til
staver. I denne som
delvis var i fjern under
ta lange teltåser av en
vannforende som måtte
anfortes til et par ski
av skind med lange rem-
mer. Alt oftakes straks
ogsa på kunnens under-
side. Efter det ovenfor
anforte er det klart
at de her beskrevne
stykker lå i forskjellet
i nærheten av de ovenfor
beskrevne tinner.
I Gustafsons haandregister
er anført følgende om
disse saker
1904 no 305: Basthue
1904 no 306: Trestuve til
tinen

1904 no 305

Se ovenfor katalog
I 1904 no 187.

1904 no 307

(216)

Gjade av ekh. med
avlangt flatt blad.
Gjadens samlede lengde
er 1,025 m og skaftets lengde
er 62 cm. Bladets lengde er
ca 40 cm. og dets største
nuværende bredde er 7,6 cm.
Skaftets tykkelse er 3,4
cm. og bladets tykkelse
er 1,8 cm. Bladet er
avlangt med avrundede
overgange fra skaft til
blad, dets nedre ende
hvor rettlinjet avslutt-
ning dog med svakt
avrundede hjørner

1904 no 308
Østbergsalen.

Fjerde slede

ter hörende til venstre forreste dyrehodestolpe.

c) Ca 19 fragmenter av bök av selve stolpen. Flere av stykkene har dyreornamenter.

aa) En hel del smd prydnagler av jern med hoder av bronse av samme form som de under d beskrevne.

bb) To avlange forsirige beslag av jern hvert tre naglehull ett i hver ende og ett på midten. Beslagene er svakt böiet i lengderettningen De har tjent til å festholde dyrehode stolpen på innsiden av barmen idet beslagenes ender har vært festet i barmens langside og gavl og hullet på midten har vært nitstyrt med en nagle som holdt beslaget fast til dyrehodestolpen. (Se Bing's store oppmålingstegning av barmen)
Lengde i böiet tilstand henholdsvis 9,8 og 9,5 cm største bredde henholdsvis 2,4 og 2,2 cm.
Fire forholdsvis lange

spiker av jern som er noksåtynne. De har muligvis hört til de her beskrevne beslag. Lengde henholdsvis 8,4 – 8,2 – 7,5 og 6,6 cm.

1904 no 274 her gitt 1904 c) no 294.

Fragmenter av högre bakre dyrehodestolpe av björk (i følge en vedlagt kyndiglapp)

Ett av 3 tykkere som er anmarkert er et naseparti, men da dette finnes på höire bakre dyrehodestolpe men mangler på venstre dyrehodestolpe foran bnd dette ene fragment antagelig höre til venstre forreste dyrehodestolpe hvis löse fragmenter er beskrevet ovenfor under 1904 no 294 a–b b

dd) Beslag av jern, med tre nøglehuller av avlang firsidig form av samme slags som d under b b beskrevne og som har tjent til samme formål. Nuværende lengde i böiet stand 9,9 cm. Største bredde 2,2 cm.

ee) To sammenhörende brudstykker av

Fjerde slede

et avlangt forsidig svakt bøiet bredlag av jern som er utstyrt med to nagler ved endene og en på midten. Også dette bredlag har antagelig tjent til å holde hyrehodestolpen på plass ved hammers ytterside. Samlet nuværende længde i bøiet stand 13,5 cm. Største nuværende bredde 2,4 cm.

ff) En del små pyd nagler av jern med hoder av bronse av samme form som er beskrevet under d ovenfor

gg) En lang tynn spiker av jern Længde 8,1 cm.

h h) 4 små tykke nagler av jern som alle er avbrutt i nedre ende

1904 no 275 her gitt 1907 no 294. h h 1–11

Fragmenter av venstre bakre hyrehodestolpe.

h h') Ca 23 fragmenter av bøk av venstre bakre hyrehodestolpe.

Flere av stykkene
har spor av ornamenter

ii) Endel små prydnagler
av jern med hoder av
samme form som er beskrevet
under d ovenfor

kk) Tre fragmenter av
et beslag av jern av
samme form som
er beskrevet under kk
ovenfor. To av naglene
sitter ennu på sin plass

ll) Tre lange tynne spiker
av jern. Den ene av
dem mangler hode

Uten nr her gitt
1908 nr 294

mm) En hel del
mindre brudstykker av
bøk. Såvidt det nu
kan sees må de antas
å høre til sledens
spilleverk.

nn) Tre store bolter
av jern med avlange
huder og flate blinkplater
Lengde henholdsvis 10,9
og 11,3 cm. Disse bolter
har tjent til å holde
forstykkets tre oppret-
stående bøyde stykker
på plass. De er nu erstattet
med kopier i bøk

oo) 6. hele større og
mindre klinknagler

Fjerde slede av jern. Alle med bevart hode og plate

pp) En hel del fragmenter av beslag og klinknagler til sleden.

rr) En hel del små jernstifter med store runde fortinnede hoder som på overflaten er glatte og uten ornamenter.

Om funnforholdene kan følgende anføres i Oseberg-fundet I s 61 meddeler T. H. Brügger: "Den fjerde sleden lå som alt antatt forrest i forskibet, tvers av dettes rettning. I motsetning til de andre sleder, som er satt rett ned på kunnen er denne slede imidlertid skrått oppi skibet med meiene og kunnen i retning fig 46. På billedet ses stykker av de to buede tverrstokker og hele den langspilte kunn samt utenfor denne den rikt dekorerte kasse med de sterkt barokke hjørnestolper med dyrehoder. Ornamentet på hensynte er den

Fjerde slede

Östergötlands största stycke med fullständig upplöst ornamentik. Bakbrädet med den genombrutna ornamentiken har ifölge Gustafsons dagboksanteckningar 13 september varit fyllt med malning, en ljus grå-vit färg. En sådan syntes också i hans sätet på själve fartygen. Också på denne finnes färgbantrastskillnad i det själve det upphöjda grundverk i detta har varit ag är mörkfärgat för att kontrastera mot det ljusa bakbrädet i fartygen. På fig 46 vill delvis synas att också denne sleden har tångverk i kunnen, tång som är snedställning spelene og meiene o.s.v. Sleden var förhållandevis hel när undtas den södra långsarm som var kraftigt mycket stygt mot de bolter som stod under den i stubets förreste del."

I Gustafsons dagbok är fjerde slede omtalt på följande steder:
8 september 1904 (ordnad skriften s 233)." Galleriet i fartygen är en fin slede med meiene i verket"

Fjerde slede

10 september 1904
(Avskr s 239)
"Foregn på formiddagen. Optok hester av brett kjørepladset mulig bakom til den simple slede. Derunder en (lære?) mulig lås kunne til stemme harm? Derover (sypra) prentok es ogrenssedes endel av en prototrull slede med byrehade-stolper alt dette."
(Se videre avskr. s 24)
"Monday. Skatelig arbeidet med den siste slede. Ved min ankomst tirsdag var meiene og prentskjæ-het opstatt."

13 september 1904
(avskr. s 241)
"Kom ut i haugen kl. Frosset mat og farrige nat. Tyrra kjøkhalpe tidlig på morgenen. Optok bakbrettet til den siste slede. Ornamentene lå-selvfølgelig nedad. Efter optagelsen viste det sig ved rensningen et slags tynt delvis især i (flatens) hullene noget av-flakket belegg av grå-lig undertiden lys (grå hvit) farve der

Fjerde slede

vistnokk er rester av
maling. Styrket er
sannsynligvis av bøk?
Liggende farve? op-
lyses at ha sittet på
den tilbigere optagne del
av samme slede, prøver
tatt av dette og hint
Oslo kaabbrettets fremlist

xxxxxxxxxxxxxxxxxx

kortere og kortere
Bakgavlen i fjerde
sledes farve L.L. 80,55
høide 25 alt anstrent-
lig.
Sledekassen optakes
med alle fire dyrehoder
delvis knust under
meget sten. Vanske-
ligheter. Blev allike-
vel optatt i nogenlunde
sammenheng undta-
en S langside som
ligger aldeles knust
mot tønnen (V ü
ialt 13 dyrehodestolper).
Under sledekassen
lå en børe (290). Under
denne et langt
trug (291)

14 september 1904
(Aftenp s 243): „På fjerde
slede er de høieste orna-
menter sortere de lavere
brunmalet ?? med
mørkere (simpel) orna-
mentstreker malet. — Kassen
har forgylte (eller bronse)
knapper, meien og
understellet forsölve-
de eller fortinnede"

Fjerde slede

Se nidere anstr s 244.

" Der er tvers x på 4de sledes karmers bakside. Kunlig merke for sammensettaungen "

15 september 1904 (Anstr s 247)

" Det siste langbrett til 4de slede ved kanten optokes i fuller "

I Gustafsens hovedregister er det nøiaktert følgende om 4de sledes forskjellige dele

1904 nr 271: Fjerde sledes høire dyrehodestolpe foran

1904 nr 272: Fjerde sledes venstre dyrehodestolpe for

1904 nr 273: Karmens forgavl

1904 nr 274: Høire dyrehodestolpe baktil

1904 nr 275: Venstre dyrehodestolpe baktil

1904 nr 276: Karmens bakgavl

1904 nr 277: Karmens venstre langside.

Fjerde slede

1904 no 278: Ene mei

1904 no 279: Tvenden mei

1904 no 280: Bakbrett med tilhörende sammenstykke

1904 no 281: Fremparti

1904 no 282: Labanker etc samt tauygrader.

1904 no 284: Fjerde sledes sidestykker

1904 no 285: Fjerde sledes midtstykke etc en personlenke hertil (lenken optatt)

1904 no 294: Fjerde sledes höire langside mest mot tönnen

Sledens stilling i forskibet fremgår av planen Oseberg fundet II planse XIII. Den lå sammen med kunnen i veiret og litt nærmere styrbords enn babords reling. I følge dagboken 13 september 1904 lå endel av kunnen oppå bare 290, bären ses på planen Oseberg fundet I pl XIV. Det siste av kunnens langbretter lå ved tönnen i forskibet (Tönnen er inntegnet på planen Oseberg fundet I pl XIV)

Tønne 298

til tønne 301 under nummer 1904 no 300.

Om præparerингen er anført følgende i præpareringsprotokollen "Sammenlimet med snekkerlim, smurt med matlakk og innsat ta nye staver Tønnen er kuttet rundt bunnen med sagflis blandet med lim. Bunnen er påskrudd ta nye labanker. Senere er båndene påskrudd og kuttet og stavene påsatt innvendige beslag.

Denne tønnes plass i skibet fremgår av planen Osebergfunnet I planse XIII og planse XIV som det heter i forstavnen I Osebergfunnet s 53 har Dr. W. Brögger anført følgende: "Under landgangsplanken helt fremst ligger to store halser av tre. De er anbragt inne i hinanden således at den ytre halse er den lavere og står med bunnen ned. Den indre er høiere og står med bunnen opp. Inne i halsene var anbragt en kiste som atter inneholdt

Tønne 298

et litet trespann. Balgene er store og grønne og holdes sammen av tykke trebånd. Under disse viste det seg spor av hvit maling og på den lille hætte viste spor av hvit maling eller snarere hvitgul på stavene nedentil. Balgene hører garnske sikkert med til skibsutstyret, de er vel vanntønne for fershvann på reisen" Se avbildningen av tønnene en vitu i Osebergfunnet I s 52 fig 32.

I Gustafsons dagbok er anført følgende under 15 September 1904 (Oversk s 284) "Tønnene oppbøres likeledes ankret. Øverst lave balge med bunnen ned. Under denne en flatbygd trestell etc. Innvendig denne en liggende høiere med bunnen op (302) Innvendig denne en liten trespann med bremseslag som lykkedes med nød redet hel (303) sandsynlig lagt i en litt større bøtte.

Det ytre lave trehar diameter 1,02 høide 0,64.5 Det indre høiere diameter 0,76 høide 0,83.

Synes å ha smale tykke hvitmalte bånd innvendig i hunten".

I Gustafsons hoved-

Tønne 298 og 301

registret er det om denne tønne anført følgende:
1904 no 298: Den ytre lave vide bølge i for stavnen

1904 no 299: Bånd der sikkert har hørt til foregående

1904 no 300. Bånd til begge de store bølger

1904 no 301
1904 no 300.
Osebergsalen

1904 no 300 oplevares i kasse i Osebergmagasinet
1904 no 301 a-b
Mag stags IV Hylle 5.

299-300
Bygdøy 55

(211) Høi tønne av ekestav med bånd av ask.
Den er sammensat av 23 staver av ek som holdes sammen av otte bånd av ask. Tønnens høide er ca 84 cm. og dens lodrette dybde innvendig inntil bunnens overflate er 77-78 cm. Dens tversnit ved bunnen er ca 70 cm og over midten ca 70 cm. Den dutter altså i midte mot overkanten.
Stavenes bredde er varierende de fleste er mellem 8 og 10 cm enkelte dog smalere helt ned til 7 cm. Stavenes tykkelse er ca 1,—1,5 cm. Omtrent

Tønne 301

3-4 cm fra underkanten er det i alle stavene utskåret en fals som er ca 1,5-2 cm bred og 1,2 cm dyp. I denne fals er bunnens kanter innfelet. Som tegningen oppmålingstegning viser antar falsens bredde mønster i stavene. Ved av bundene ses en grunne liten treplugg som går inn mot stavene. Flere av stavene er skadet særlig ved overkanten er også på midten. Ut av stavene er en ny mens de gamle forøvrig er satt på plass. Som nevnt holdes stavene sammen av atte bånd av ask, som nå er sammensatt av en mengde bindestykker. Den innbyrdes avstand mellem båndene varierer mellem ca 5 og 10 cm. Den største avstand er mellem de to nederste bånd, den alminnelige avstand er mellem 6 og 8 cm. Ved det fjerde bånd fra oven er den gamle skjøtbevaret. Den ene ende av båndet som ligger ytterst er tilskåret i en spiss og ligger oppå den andre ende, dog er noget avtynnet for å unngå at det tyk

Tønne 301

blir for tykt. Båndet to ender holdes sammen ved en spiker av jern med stort hode.

Båndenes bredde varierer mellom ca 2,9 og 3,5 cm. Tykkelsen er ca 1,5 cm. De har fursidig tversnitt og den bredside som har ligget an mot stavene er jevnt flat. Den utadvendende bredside er svakt buet på de fleste av båndene. På enkelte av dem sees på den opadvendende smalside flere gavnte grunne horisontale linjer som er anbragt som pryd før å gjøre ses når tønnen ses ovenfra.

Båndene er som nevnt sammensatt av en mengde bøyde stykker og de har bare kunnet anbringes på plass på den ene side av tønnen, da det ikke lenger forelå tilstrekkelig som kunne sammensettes til å nå helt rundt med.

Bunnen er nu sammensatt av tre bretter som den også opprinnelig har vært. Det ene av brettene er skadet ved hantene de to andre er hele. Disse tre bretter har vært

Tønne 301

holdt sammen ved tversgående tapper (se Steenlands tegning) som er innlappet i horisontal retning i brettenes hanter. Bunnens hanter har vært tilskåret og innfelt i stavene, således som ovenfor nevnt.
Tønnen har en ganske smal labank under bunnen.
Ved denne tønne var det at bøtte 302 var plassert.
Først foreligger det nu følgende dele
1904 no 301

a) Vi bunndstykker av ekestavene til denne tønne som ikke har bunnet settes sammen med det øvrige IV, 5

b) Deler av hårdfis av tønnens staver

1904 no 300
En mengde fragmenter av låsene til tønnene 298 og 301.
Om preparerungen og restaureringen av denne tønne er det i preparering-protokollen innført følgende:
"Den høie smale ekestave. Sammenlimet ovenfra med metallbånd innsatt en ny stav hittet innpå bunnen og i bunddet i staverne

Tønne 301

med hitl bestående av lim og sagflis, innsatt nye nagler i tverbreet i lunnen. Senere er bådene påsbrindd og hiltet i bunnene med gipsdust. — påsatt utvendige beslag.
Denne tønne var anbragt i forskibet Den lå øverst i tønne 298 med lunnen op. Tønne 298 s. 94 i forskibet fremgår av planen Osebergfundet I planse XIII-XIV. Se også afhandlingene Osebergfundet I s. 53: „Under landgangsplanken helt forut ligger to store halser ovenav tre. De er anbragt inne i hinanden således at den ytre halse er den lavere og står med lunnen ned. Den indre er høiere og står med lunnen op. Inne i halsene har anbragt en kiste som atter inneholdt et litet treoppsatt"
I Gustafsons dagbok (anstriften s. 24) er anført følgende 15 september 1904 „Tønnene opstakes således anbefalet. Ytre fare halse med bunnen ned Under denne en tre-

stål etc. Innen i denne
en lysende höiere
med lunnen av (304)
I innen denne en liten
trespann med brune-
beslag som lyktheles
med nöd rettet hel (303)
sandsynlig lagt i en
litt større bötte.
Det ytre lave trehar
diam. 0,92 höide 0,65
Det indre höiere diam.
0,76 höide 0,83.
Synes å ha ornale tykke
kruttmalte bånd inn-
vendig i panten.
I dagboken er det også
innlegget en skisse
(gjengitt i avstemplen
ved s 247) hvorved det
er tilföiet: „Labank under
begge talger, i lunnen
to hutter med propper
iallfall i den höire
talges lunn".

I Gustafsons haveredskaper er det om denne tönne anfört:
1904 no 300: Bøndtil
begge store talger
1904 no 301: Den indre
höiere talge.
Se forövrig Sundays
lysmunkene til
1904 no 298 ovenfor
s. 75 - 76.

(212) Bötte av furu
sammensatt av staver
og opprinnelig utstyrt

Tönne 301

1904 no 302

Osebergfunnet.

Bötte 302

med bånd av bjørk som
ikke har bunnet
på settes ved restaureringen
Denne bøtte er den
største av dem som
ble funnet tønnene
Bøttens høide er
ca 30,5 cm og dens
ladrette dybde inn-
vendig fra overkanten
innerst bunnens
overflate er ca 6,4 cm.
Dens tverrmål ved
bunnen er 34 cm
og ved munningen
ca 30,5 cm. Bøtten
avtar altså i vidde
fra underkanten og
til overkanten

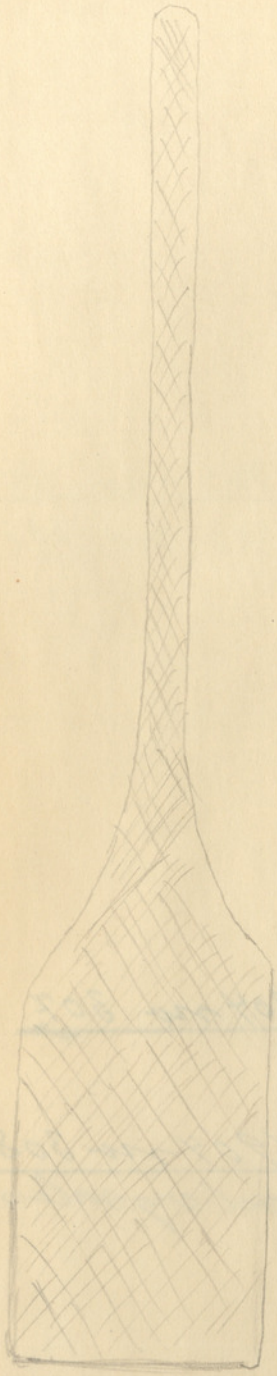
På ytterssiden av
stavene ses det
på denne bøtte
en liten rune-
innskrift som
vil bli tydet
av professor
Magnus Olsen
i Osebergfunnet
bind II.

Bøtten er sammen-
satt av ialt 10 staver
hertil kommer nu
en gamske smal bom
bord stav som er
innsatt ved restaurer-
ingen for å utfylle
det mellemrum
som er blit mellem
stavene i tidens løp
fordi de er krøpet.
Stavenes bredde er
varierende de fleste er
om trent 9 cm. brede
enkelte 9,5 og 10 cm.
og nogen få er smalere
ned til 7,5 cm.
Stavenes tykkelse
er ca 0,8 cm. Omtrent
2 cm over underkanten
er det i stavene ut-
skåret en ca 1 cm.

Bøtte 302

bred fals hvori bunnen er innfelet. En av stavene er skadet ved overhanten forøvrig er de påfølgende godt bevart. Av merker på stavene ser det ut båtten har vært utstyrt med vi bånd av bøk og efter de samme merker ser det ut til at det øverste og nederste bånd har vært litt bredere. Disse ser ut til å ha vært henholdsvis 0,5 og 3cm. brede, mens øvrige mellomliggende bånd har vært mellem 1/2 og 2,3cm brede. Av båndene foreligger det ialt 19 fragmenter hvorav ingen har kunnet settes sammen og på plass. Deres tykkelse har ved den ene kant vært 0,3cm, mens de ved den annen kant har hat en tykkelse av 0,3cm. De enkelte av fragmentene ser spor av to parallelle innskårne horisontale linjer (1904-nr 302a) Båndene har vært holdt på plass ved tre vertikale rekker av små jernnagler med flate hoder som har vært anbragt i tre adskilte vertikale rekker således

Spade 308

vid avrengningen; hl sidorna (se skissen) Bladet är tjockast i övre ende och avtar jämnt i tjocklek mot midten och nedåver är tjockleken omkring densamma som vid midten.
Skaftets tvärsnitt är närmast rundat, det är tillhuggret, men ej helt glättet efteråt så att det närmast liknar facettert. Skaftets övre ände är jämt tillhuggret.
Bladets ena långsida är avslätt vid kanten. Det är förävrig skaftet i två delar så att ett parti av den ena sidan som är 6 cm. brett förelå löst då spaden fanntes och är blivit satt samman med det övrige vid restaureringen med hjälp av hitt. Detta skaftets nedre ende är skadat och något förkortat vid tryck och det mangler också endel stycken mellem dette och bladets största parti.
Spaden är bara torrat och senare smort med polityr.
Om fundförhållandena är intet anfört i Gustafsons dagbok. Dessmot är det i Oscarsfundet I s 75 meddelt: Endel

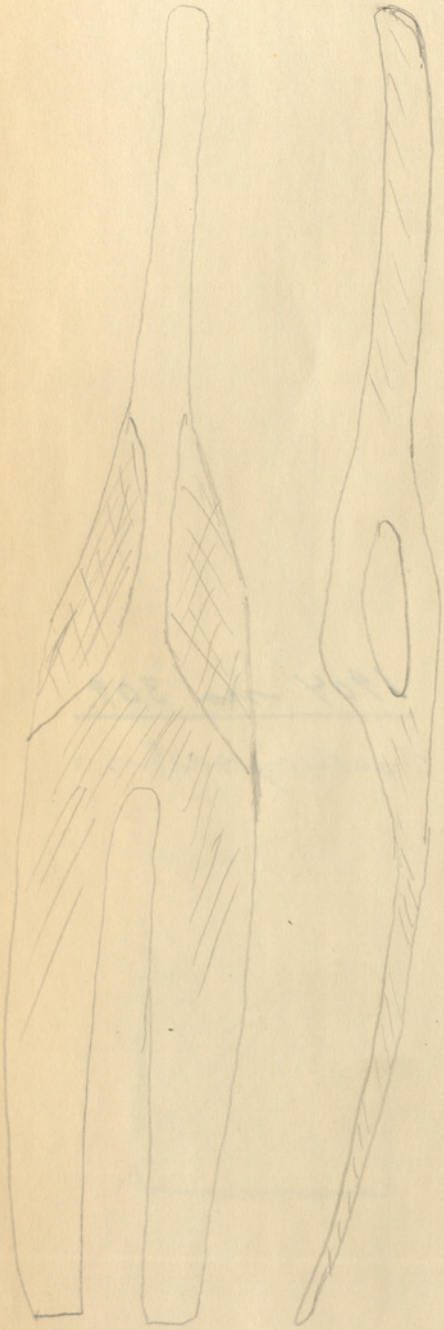
fantes også tre spader
spredt omkring i for-
hibet og dessuten et „grep"
eller „grev" av tre alt stam-
mende fra selve
gravleggelsen.
I Gustafsons hovedregister
er det ved dette nr an-
ført: „1 trespade i fordelen"
Efter de her meddelte
opplysninger er altså
spaden funnet helt
fornt i forhistorien.
Spaden er tegnet av
tegneren T. O Steen-
land på en fellesteg-
ning av alle spadene
i Osebergfunnet.

Gjerde 308

(217) Gaffelformet
„mäklgrep" av björk
„av form som an-
stående skisse.
Grepets lengde er ca
1 m. og gaffelens største
innbyrdes bredde ca 17 cm
Dens nedre ende er i
en lengde av ca 40
cm. utspåret som
en gaffel hvis ben"
har vært ca 4½ cm.
lange og svakt böiet
i lengderetningen.
Det ene ben er nu
avbrutt ca 8 cm. fra
raten så dets nedre
del mangler. I dets
ende har grepet et
skaft med nærmest
elliptisk tverssnitt som
er ca 3 1/2 cm. langt

1904 nr 309.
Osebergdalen

Mökgrep 309

av nedre avsnittet i övre ende. Skaftets största tjocklek är 3,5 cm.
Mellan detta och gaffelen är ett bredare parti, som är ca 18 cm. långt och 14,5 cm bredt. Som skissen visar är detta parti tillskuret som ett handtag för vänstra hand. Det är skuret ut i ett stycke med det övriga (liknande som handen på ett trehar) och det parti som är avsett för händerna grepar är 1 cm. långt och 2 cm. tjockt och har närmast framsidig tvärsnitt. Det bakanför liggande parti är som skissen visar till skuret med svagt lutande långsidor som med förhållandevis skarpa hörner avrundat skränar jämnt av ovanför nämnt grepets skaft. Detta parti är 14,5 cm. bredt och ca 6 cm. långt.
De övriga detaljer framgår av Ekenlunds teckning. Som grepet nu föreligger är det sammansatt av ca 15 brödstycken. Det saknar som nämnt ett av gaffelens ena ben — förövrig

Föreligger alt det övrige. Om preparerungen er anfört följende i prep. Archivprotokollen: „Skrept er kokt i alun i 24 timer og det har ligget i lut i 4 dage. Senere oppbrk det efter længden. Nu smurt med politur.

Fundforholdene er ikke omtalt i Gustafsons dagbok, men derimot i Osebergfundet I s 75: Endelig fantes også tre „spader spredt omkring i forstuen og desuten ett „grep" eller „greir" av tre" alt stammende fra selve gravleggelsen" I Gustafsons hovedregister er det ved dette nr anført: „Mög-grep i forstevnen". Skrepet er tegnet av J. O. Skeerland på en fellestegning av alle spadene i Osebergfundet.

Mögkrepp 309

(218.) I følge Gustafsons hovedregister fantes det ved dette nr 4 spiler, delvis sammenbrændte i forstevnen. Av disse foreligger nu følgende:

1904 nr 310

a) Fire sammenhörende fragmenter av en flat forsidig stang av björk, som ved den ene ende ved hanten av den ene bredside er prydet med en fordyppet

1904 nr 310 a–e Mög. Reol VI Hylle 1.

1904 nr 310

fure. Samlet nuværende
længde 63cm. Største bredde
6cm. Tykkelse 2,4cm.
Som stangen nu fore-
ligger er den afbrukt i
begge ender. Den avtar
noget i bredde mot den
ene ende.
For sig selv foreligger
et forsidig stykke av
bøk sammensat av
tre brudstykker som
ser ut til å høre til
dette stykke men
som ikke passer i
bruddet.

b) Tre sammenhørende brudstykker av en flat forsidig stang av bøk.
Den nuværende længde er
41cm. Bredden er 5,1cm
og tykkelsen 1,5cm. Des-
uten foreligger det et
13,5cm. langt brud-
stykke som er 4,7cm.
langt og 1cm tykt og
nu sterkt skadet ved
tørrråte, men som an-
tagelig oprinnelig har
hørt til nærværende
stang

c) Ta sammenhørende brudstykker av en fir-
sidig stang som er
tilspisset mot den
ene ende, men av-
brutt i begge. Nuværen-
de længde 32cm. Største
bredde 4,5cm. Tykkelse
ca 2,3cm.

1904 no 310.

d) Fire sammenhörende bruddstykker av en flatfirsidig stang av bøk som nu er 43cm. lang, men som er avbrutt i den ene ende. Den annen ende er svakt tilspisset, men har dog en flat knutt avslitt rising. Omtrent 9cm fra denne ende er det ved kantene nedskåret to hakk ett fra hver omalside tydelig vis til feste for snorring med taugverk. Hakkene er ca 0,8cm dype. De er tilskåret fra denne side.
Stangens bredde er 4,3cm tykkelsen er 2,1cm.

e) Tre endestykker av lignende firsidige stang el av bøk som alle er tilspissede i den ene ende og avbrutt i den annen. Den ene av dem er tillike avbrutt i den tilspissede ende. Herholds vis 15, 13 og 8cm innenfor den ene ende er det i disse stenger utskåret to hakk ett fra hver av kantsidene, tydelig vis til feste for taugverk ved snorring.

f) Fire sammenhörende bruddstykker av en stang av bøk som er avbrutt i begge ender. Undersiden er flat. Den ene overside er tilskåret med skarpe

1904 no 310 f - h.
Rest II Hylla 2.

1904 nr 310

kanter mens den anner smalside er avrundet og går forholdsvis jevn. over fra kant til overflate.
Stangen er skadet ved brytsk i den ene ende. Nuværende længde 5 3cm. største bredde 4,7cm. tykkelse 2,4cm.

g) Ett 15,6cm. langt fragment av en flat firsidig stang av björk som er avbrutt i begge ender. Omtrent på midten av fragmentet er det skåret ut ta hakk til feste for tauverk ved surring. I-kathetene som er skåret fra en side er 1,5cm dype og anbragt ved hankkidens Fragmentets bredde er 6,2cm og tykkelsen 2,4cm.

h) 14 ubestemmelige større og mindre fragmenter av björk endel av dem sikkert av de ovenfor beskrevne stenger, men andre rumelig vis tilhørende andre stykker
Om prepareringen er følgende anført i protokollen:
"De med tau sammenbundne stenger, hakt i alun i 24 timer, smurt med linolje, lisnet."

I följe Gustafsons hovedregister fantes disse stenar sammen hunnne i forstuen. De er ikke anmeldt i Gustafsons dagbok eller i Oseberg-fundet I.

1904 no 310

(219) Det store telt

Efter Shetelig i Oseberg-fundet I s 324 anføres følgende:

Begge teltene har en konstruksjon som den er rekonstruert i tegningen fig 125 men de er litt for skjellig i størrelse. Telt-treverket er av ask. For hvert telt består det av to par vindskier en ås som danner mønet en stolk langs gavlen på hver side og en skj langs gavlen på hver gavlside. Hver ende av åsen tappes gjennem hvert av vindskiene og disse holdes i stilling ved en plugg utvendig langs stolkene langs gavlen er på samme måte tappet gjennem nedre ende av vindskiene og enden av tverskjen langs gavlsiden. Det hele utgjør et enkelt men meget solid rammeverk på begge teltene. På begge teltene er åsen litt kortere enn langstolkene langs

1904 no 311 (a) Begglä 58
1904 no 314 (d)
315 (e)
321 (k)+
hode 347
1904 no 322(m)+
hode 341
1904 no 327(q)+
hode 346
1904 no 329(s.)
1904 no 330(t)
1904 no 313c
Modellen i Oseberg-salen.

Det store telt

utgår

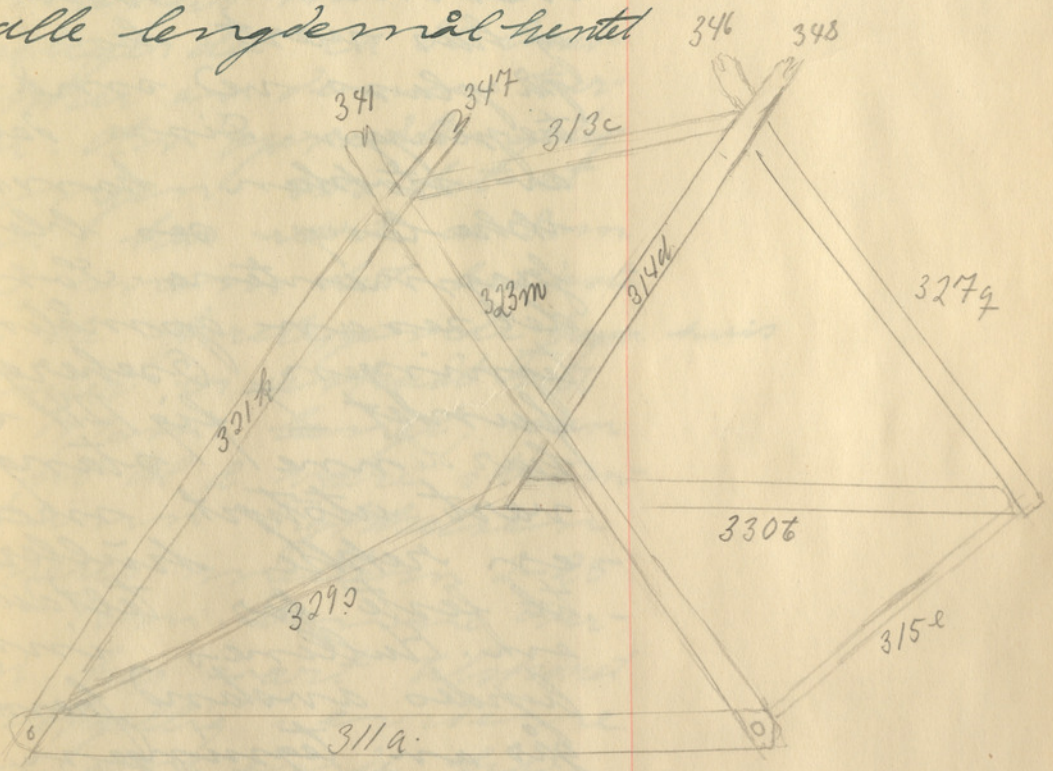
Gavlen på gavlsiden. Det hele utgjør et enkelt men meget solid rammeverk. På begge teltene er åsen litt kortere enn langstolpene.)

gavlen slik at gavlene har skrånet innover. Duken har vært spent over åsen og bukket om gavlene slik at tappene av vindskiene har vært det eneste av treverket som var synlig utvendig. Endel av stykkene er hullet som må ha vært til feste for teltduken, ellers kan festesnorene ha vært knyttet omkring treverket.

Det store teltet har et par vindskier med en lengde av 4,80 m og et par på 4,70 m. men utvilsomt sammenhørende tross de er ulike lange da dimensjonene på øvrig er aldeles de samme og likeså de dekorative dyrehoder (fig 24). Åsen er 5,70 m. lang, stolpene ved gavlen 5,70 m., vindskiene ved gavlen på hver gavlside 4,80 m. Ved beregning av grunnflaten må tas hensyn til at litt av lengden på treverket går med til

sammentapning og arealet inne i teltet blir da omtrent 5,30 x 4,50 m. Det har temmelig steil reisning så hvelven inne blir temmelig nær 3,50 m."

Ved beskrivelsen i det følgende henvises til hosfølgende skisse hvor numrene er anført ved de respektive deler av teltet. Da stykkene nu bare foreligger i fragmenter som ikke har sammensettes en alle lengdemål hentet

fra Shateligs beskrivelse som igjen støtter sig til opmålingstegninger fra utgravningen.

Langstokk 329(j)
Forsiden stokk av ask
som opprinnelig har vært 5,25 m. lang men som nu foreligger i ca 5 brudstykker så at dens nuværende lengde

1904 no 329(j)
I kasse i Osebergmag.

Det store telt

ikke kan angis.
Stolpen har vært
forsidig 8,7 cm bred
og 6,5 cm. tykk og med
avrundede hanter så
at overgangen fra
bredsider til smalsider
er jevn. I begge ender
har stangen vært ut-
stygt med tilspisset
kunde tapper som
har gått igjennom
vannrettene og
tverrstivens huller
og har vært holdt
på plass ved små
treplugger. Disse dele
av stolpen har nu
ikke lenger ses blandt
fragmentene. Som
det ses av oppmålings-
tegningen Oseberg-
funnet I fig 124 s
har denne stang
vært utstyrt med
en rekke huller
til feste for teltduk-
en. Hullenes inn-
byrdes avstand fram-
går av tegningen
fig 124 s. De har gått
fra bredside til bredside.
På modellen Oseberg-
funnet I fig 125 er
hullene ikke angitt
ved 329 s men bare
ved 315 e som ganske
vist også har huller
Begge langstolpene
har altså vært utstyrt
med slike huller.
I følge en vedliggende
er stolpen blitt i alun

i 24timer og senere inn-
smurt med linolje.

Dette store telt

I Verkstedet 311 a.
Fireseidig tverstokk av
ask, som ifølge
opprindelsestegningen har
vært 4,80 m l., men
som nu foreligger i
så mange fragmenter
at dens lengde ikke
kan angis nu. Talt
foreligger det ca 80 brud-
stykker av denne tver-
stokk. Av opprindelses-
tegningen ses det at
den har vært ca 18 cm.
bred, mens det bredeste
av de foreliggende fragm. hvis
kanter er intakt inn-
er 14,9 cm. langt, men
ser ut til å være skrum-
pet inn. Tykkelsen
varierer mellem 2-2,5
-3-4 cm. Denne tver-
stokk har vært tilskåret
forskjellig i endene.
Den ene ende har
som tegningen Osebergs-
funnet I fig 124a viser
vært avskåret på tvers
med svakt avskrånede
sider fra dette endeparti
og opp til langsidens
kanter således som
skissen viser. Den
annen ende har vært
avskåret på skrå i en
linje fra den ene kant
til den annen.

1904-no 311a
I kasse i Osebergmagasinet

Det store telt

I begge stolpens ender har det vært utskåret huller ca 10 cm. innen for ytterkanten. Det ene av disse hull er rundt, det annet er avalt (se Oseberg-funnet I fig 124a) Hullenes diameter har vært 7-7,5 cm og ca 8 cm. I følge en nedliggende kopp er denne tverr-stokk kokt i alun i 24 timer. Den ser også å være smurt med linolje. Låst ved dette kna foreligger to treplugger som har tjent til å holde tverrstokken på plass. Den ene av disse som foreligger i bevarte stykker er avbrutt i begge ender og har vært ca 2,5 cm. tykk, den annen er 37 cm. lang med stort hak som er 2 cm. i diameter, mens selve plugger er 1,5 cm i diameter.

1904 no 315 e

Gjesse i Osebergmag. 315 e Bygdøy 55

Langstokk 315 e

Langstokk av ask som ifølge Shetelig's opmåling fra utgravningen i 1904 har vært 5,70 m. lang

Det store telt

Stolpen har firsidig tverrsnitt, når tappene i endene unntas. Disse har nemlig rundt tverrsnitt. Stolpens bredde har vært ca 6,9cm og tykkelsen ca 5,9cm. Stangens hunter er avglattede så at den er jevn og lett å ta i. Stolpen foreligger nu i ca 22 fragmenter som tildels ikke har sammenpasses, så at dens nuværende lengde ikke kan angis.

I denne stang er anbragt en række runde huller til feste for teltsnoren som har vært truet inn fra bredside til bredside. Hullenes plassering kan ikke nøiaktig angis men det ser ut til at de har vært anbragt på omtrent samme måte som ved Osebergfundet I fig 124. Efter de foreliggende rester ser det nemlig ut til at hullene er anbragt parvis og at den innbyrdes avstand mellom hullene i hvert par varierer mellom 4 og 8cm. Avstanden fra det ene par huller til det neste er varierende det har kunnet måles dels 47 dels 21cm., men på grunn av denne

Det store telt

stangs fragmentariska tilstand hvorav det opprinnelige arrangement med hullene ikke skildres aldeles korrekt

I begge ender har denne stang vært utstyrt med runde tapper som er skåret ut i ett stykke med det øvrige. På Shetelligs oppmålingstegning er disse tappers lengde angitt å være 30 cm. Efter de foreliggende fragmenter kan det sees at den ene har vært 32 cm og den annen 44 cm. Disse tapper har vært anbragt gjennom vindskiene og tverrskienes huller er holdt på plass ved disse ved hjelp av små treplugger. En av disse er bevart på sin plass. Den er 10,9 cm. lang, men er avbrutt i den ene ende hvor hodet antagelig har sittet. Den runde tre nagles tykkelse er 1,2 cm. Denne stokk er ifølge en vedliggende skisse boret i alt i 2 etasjer. Den er smurt med linolje.

Tverrbi 330 t

Det store telt

1904-no 330 t.
Veggskap Oselvegaalen.

Fursidig tverrbi av ask
som hvilken stiftelig
på oppmålingsteppingen
av 17/9-1904 anføres:
"t har ikke sikkert
målest. De bevarede stykker utgjør 4,67 m., antagelig har den vært paa
stil a 4,80 m."

Denne tverrbi er en
av de få av teltstengerne som har hvilket
sammensettes. Den
er nu sammensatt
av ca 21 bruddstykker og
dens lengde er 4,67 m.
Dens bredde er nu 15-16
cm. Tykkelsen varierer
mellom 2-3 cm.
Begge tverrbiens ender
er ens idet de er av-
skåret i en jevn linje
fra overkant til
underkant. I begge tver-
rbiens ender er det
utskåret huller hen-
holdsvis 7 og 9 cm
innenfor endepartiets
ytre kant.
Det ene av disse huller
er fursidig litt bredere i
overkanten enn i
underkanten, og 6 x 6 cm stort
det annet
hull er nærmest
avalt 7,5 x 6 cm i størrelse
Den stokk er hoktt i
alun sammenkilmet
kittet med lettrinkutt
og smurt med linolje
og mettakk.

Det store telt.

Vindski 321 k.
+ hode 347

1904 nr 321 kog
347

1904 nr 321 k i trasse
i Oseberg nr vegasund
Bygdøy 55 – 321 K

Vindski av ask
som ifølge Thetelig
opmåling og tegning
har vært 1,80 m.
lang iberegnet dyrehodet
i øvre ende
Selve vindskien
foreligger nu i ca 60
brudstykker og hodet
i ca 28. Vindskien
er fullstendig knust
og hodet er også så
dårlig at det ikke
har kunnet sammensettes,
men det dog kan rekonstrueres fullstendig
i tegning
Vindskiens oprinnelige bredde har vært
ca 12–13,5 cm. og dens
tykkelse ca 2,5 – 3 cm.
I øvre ende ca 12,5 cm
under dyrehodet har
den et rundt hull
som er 9 cm i diameter
og hvori telttøi, mønsås no 313 c har vært
innstappet.
I nedre ende har
hullet vært anbragt
ca 12–14 cm. fra
underkanten og det
har vært 9 cm. i diameter. I følge Thetelig
opmåling og tegning av
17/9–04 var det ved det
nedre hull ved denne
vindskis et påmalet
ekestykke, som sett

ved hulleto underhant
og var ca 17 cm. langt.
Dette foreligger nu blare
i gipsavstøpninger.
Selve rundskjelen er
kokt i alun i 24 timer
og smurt med linolje.

Det store telt

Rundskihodet 347 er
avbildet efter fotogra-
fi Oseberg-fundet II
s 214 fig 205. Om dette
hodet anförer Shetelig
i Oseberg-fundet II
s 216 följende: "På det
store teltet anslutter
rundskiene sam i et
dyrehode som er stakk
rett frem i fortsettelse
av skiens længderet-
ning. Det har længere
hører, åpent gap uten
tenner eller tunge, stort
rundt øie, ett øre rett
bak øiet og fra toppen
av hodet ekn lang
nakketopp som er
lagt i en lökke rundt
halsen. Men i også
dette tilhører samme
stilbredd, det er beslegtet
med hodet på en fugl
med svanehals Vi
har i ett av feltene
på sengehestene
og det går igjen som
fast led i Vestfold-
skolens motivkreds
for øvrig på slededrage-
ne og den yngste kara-
kteristiske dyrehode "stolpen"
er hodet foreligger

Mag-stap IV Hylle 6

Det store telt

nu tilstrekkelig med brændstykker til at det kan reparastrueres i tegning. Det avsluttes øverst i et åpent gap med står øver og underhave, uten tunge eller tenner. Gyarene har vært prydet med hantverlinje. Over overhaven er øiet anbragt Det er utskåret med dobbel hantverlinje og den innerste av disse er bredere enn den ytterste hvorved øiet ser ut som om det er opphøiet
Bak øiet er utskåret et skjoldformet øre som delvis er skåret ut som åpent relieff.
Jernbrynen markeres ved en dypt nedskåret fure.
Baktil avsluttes hodet i en lang napsetopp som delvis er skåret ut i fritt relieff, delvis hvile i selve vindskien. Den er således lagt i en løkke av dyrets hals. Dens nedre ende avsluttes i en buet spiss som er anbragt på samme sted hvor tungen ofte er anbragt på sengetilene.
Halsetoppen er prydet med en dypt ned-

skåret bortenfor linje og
langs midten neden
nedskåret fure.
Av dette dyrehode mangler
det meste av venstre
langside, dessuten adskillige
mindre stykker. Dets
bakside er glatt så det
har bare vært dekorert
på den nedadvendende side
Framsiden med treskjæring
har denne vendehi
også vært dekorert
med maling somsynes
Sheteligs tegning fra
utgravningen er gen-
gitt i Osebergfundet
III fig 248 hvor Shetelig
s 284 anfører følgen-
de:
"Det var bare tre av
vendistikkene som
hadde spor av maleri de
to forskjellige avbildes
fig 247-248. Det har
alt vært omtalt i bind
I at den ene av
dem har en figur av
tre sammenflettede
triangler, det andre en
kombinasjon av
tre magiske tegn:
hors, mandehode og
ørn. Dessuten finnes
det på det ene simple
rutemønstre og rekker
av spisse tunger fra
kanten omkranser
flaten, på det andre
ligneude spisse
tunger en bord av
fabrikk meander og

Det store tält

fritt på flaten
består av tre selvstän-
diga ornamenter.
Allt sammen är
målat med brunlig
strek på ljus bunn.
I det väsentligaste är
alltså färgen bruk
på samma måte
på vindskivbrädorna
som på sängtälens,
tegningen går först o
främst ut på å under-
streka o utfylla trä-
skärarens verk, men
där hvar flaten lämnar
större sammanhäng-
ande partier är ock
använd inlagt selvstän-diga
figurer, dels rent
ornamentala dels
med magisk betyd-
ning.

I tillämpning till
det ovanför anförda
skall nämnas att av
Skjelbjs teckning av
17-9-04 ses det att
det på överbjelken
har varit en målad
bård. Likaledes ses
spår av ett liknande
bårdornament
under året. De
flesta målade orna-
menter har dock varit
anbragt på vindskivbrädornas
nedre del. Här ses
överst ett hors hvis
armar förbindes
uppåt i en cirkel. I vänstra
för detta ornament

Det store telt

ses et mannshode med kraftige kneblebarter og flipsstjag av en form sapm kvinner om mandshodene på vognens forreste kubber. Under nakketoppens endeparti ses en spiral som avsluttes i et armehode. Helt på flaten ses rester av et dyreornament (?) som dog nu ikke kan nærmere bestemmes. Langsiden ene kant er pånralt en bord av spisse tunger, nederst er anbragt en falsk meander og langs den annen langside en bord av denne form

Desuten såes rester av flere andre ornamenter som var helt ubestemmelige. Alle disse ornamenter er nu forsvunne

Om betydningen av disse tegn uttaler Shetelig følgende i Osebergfunnet I s 326: "Men dyrehodene har nok hat en annen mening enn bare å være til pryd. De har skullet skremme onde magter og holde dem borte fra teltene. At dyrehodene har hatt en hensikt i den retning, markeres tydelig

Det store telt

ved endel merker og tegn
som er malt på
toppen av vindskjerm
Utskurtjer danner
dels rent ornamentale
linjer og dels figurer
med selvstendig betyd-
ning. På en av vind-
skjermene kunnes samlet
de tre tegn; horset,
en opprullet orm og
et mannshode med
spisst skjegg og lange
krøller fig 128. Den
første nevnte grup-
pen kjennes i samme
kombinasjon på
myntet fra Dorestad
som er omtrent
samtidig med Osebg-
funnet, ormen og
mannshodet forekom-
mer plastisk utført
i ett sett sammen-
hörende hengeamykter
av bronse som er
funnet i en vikinge-
grav i Fyrdene (Gustaf-
son: Norges Oldtid fig
522). En opprullet orm
av gull, kunstrettet som
hengeamykte, har vi i
det store gullfunnet
fra Hon på Ener som
også er fra 9 årh. (Rygh:
Norske Oldsager fig 690)
Der kan ikke være
tvil om at horset
ormen og mannshodet
har vært hellige
tegn med magisk
beskyttende kraft.

De tre sammenflettede triangler kommer igjen på tidlige norske myntter fra middelalderen (Schive: Norske Myntter tabel II). Det må også være et gammelt magisk tegn.
Tegnene på vindstrimlene er satt der til beskyttelse for dem som sov i teltet på samme måte som når folk i senere tider malte hors på stuedøren. Betydningen av de utskårne dyrehodene kan belyses ved sammenligning med dragehodene på skibene. Det var også dekorative hoder og der blev lagt vekt på å gi dem et prakttfullt utstyr til pryd for skibet. Uten at de i gammel tid også hadde en annen mening, vet vi av en hedensk, lovbestemmelse som omtales i Landnáma: at de skal ta hodet av før de får land i sikte, og ikke seile mot land med gapende hode, så landvættene skremmes (Falk s 39). Hodene på vindskiene har vel hat samme kraft og vi har her ved teltene det trekk som sikkert er lånt fra samtidig

Det store telt

arkitektur. Stavkirkenes gavlhoder som er et særlig norsk trekk i byggningskunsten har endda langt ned i middelalderen bevaret den form de har lånt fra dyrepeanamentene i vikingetiden."

Dette hode er hoht i alun i 7 timer, men ser ikke ut til å være omsurt.

Pindshi 323 mm. + hode 341

1904-nr 323 mm + hode 341

Pindshi av ask, som ifølge Shetelig's opmålingstegning av 17/9-04 nr 4,70 m. lang (heri medregnet haft) og ca 18 cm bred. Efter de bevarte fragmenter paa bredden nu kun maales til 14,5 cm, men da rundstokken ser ut til å være hoppet meget erdet paa tegningen angitte breddemål ikke urimelig. Tykkelsen har vært 3 cm. (Denne rundshi er 10 cm. kortere enn dens parstykke 321/4) Rundstokken foreligger nu i ca 46 fragmenter

1904 nr 323 m i kasse i Oseberg magasinet
323 m - Bygdøy

menter og er aldeles ödelagt så at den ikke kan sammensettes av Stiftelige opmålingstegning av 1/1904 sees det at denne vindskibi har ett rundt hull i övre ende ca 4 cm under dyrehodets övre ende. Dette hull har vært ca 6 cm i diameter og i dette har teltets mönsås 3/3c vært inntappet. Og så i nedre ende er det ett hull som er anbragt 10 cm over vindskiens underkant. Det er ca 6-7 cm i diameter og i dette har langstabben 3/5 e vært inntappet. Efter opmålingstegningen og de bevarte fragmenter sees det at det ca 50 cm over vindskiens nedre ende har vært anbragt et lite rundt hull nær denne kant.

Vindskiens nedre ende har vært tvert avskåret i rett linje. Vindskien er holdt i alun og svunnet med lite nølje.

Vindskibrudet 341 er likeledes av ask og er nu sammensatt av ca 12 brudstykker. Formen er i

Det store telt

1904 no 341 Veggskapi Oseberggalen.

Det store telt

hovedsaken den samme som hjemmes fra foregående no. Hatet er stramt rett fremme i fortsettelse av skaft. Det avsluttes øverst i ett åpent gap med særlig stor overkjeve og mindre underkjeve. Kjoften er nokså smal og uten tenner og tunge. Et stykke av kjevenes ytterste del er avbrutt og mangler.
Kjæverne og pannen er prydet med en enkel konturlinje. Bak overkjeven og over kjoften har øiet sin plass. Det er cirkelrundt og fremtrukket ved fremhevning av en enkel nokså dyp konturlinje. Bak øiet er utskåret et skjoldformet øre som delvis er skåret i fritt gjennembrutt relieff. Selve øreåbningen markeres ved en dypt nedskåret linje. Baktil avsluttes hodet i en lang nakketopp som delvis er skåret ut i fritt relieff og delvis bare i selve vindskien.

Den er lagt i en löpke om dyrets hals. Dens nedre (bakre) ende av sluttes i en buet spiss, som er anbragt på samme sted hvor tungen oftest er anbragt på sengetilene. Hälsetappen er prydet meden dypt tredobbelt sneidtlinje og dens nederste (bakerste) ogsaa buede ende er forøvrig med denne ogsaa prydet med en dypt nedskaaret haarfurlinje.
Dette vindskihode er avslått paa flere steder i bredsidens overflate men er ellers vogenlunde fullstendig bevaret. Bakkiden er glatt og har neppe ornamenter, mens den dekorerte side har vendt ntaver.
Dette vindskihode er hoblet i alun og smurt med linolje og mattatt.

Vindskj 327 g + hode 346.

Vindskj av eik som ifölge Thetelig opmaalingstegning av 17/9-04 var 4,70 m. lang (heri medregnet hodet) og ca 18 cm bred. (Denne vindskj er således 10 cm kortere

Det store telt

1904 no 327 g + hode 346.

1904 no 327 g i kassa i Oseberg magasinet.

Bygdöy 55

Det store telt

enn den nærstyk-
he 3/4d). Efter de
bevarte fragmenter
kan bredden måles
til 16cm, men da
vindskien ser ut til
å være krøpet meget
det må tegningen angitte
bredde neppe ikke urime-
lig. Tykkelsen har
vært 2,5 – 3cm.
Selve vindskien
foreligger nu i ca
53 fragmenter, hvortil
kommer hodet. Den
er aldeles smuk på
at den ikke kan
sammensettes.
Av Sheteligs opmål-
ingstegning ses
det at denne vind-
ski har hat et rundt
hull i nedre ende
ca 11cm. over under-
kanten, og dette hull
har vært ca 7cm. i
diameter. Dette hull
ser efter opmålings-
tegningen av 17/6-04
ut til å ha vært ut-
styrt enten med
et lite jernnaglet tre-
stykke eller et lite
beslag av samme
art som er beskrevet
ved 32/b, men da
dette beslag kun fore-
ligger i tegning og ikke
er beskrevet fraget
sted, kan det ikke
betraktes som sikkert
at det har eksistert.

Det store telt

I det runde hull i vindskjen har langstaklen 3/5 c vært innstappet. Øvre ende 5/cm under dyrehodets øverste spiss. Vindskjen utstyrt med et rundt hull, som er 7cm i diameter. I dette hull har mønsen 3/3c vært innstappet. Ved oppmålingstegningen og de bevarte rester ses det at denne vindskji langs den ene kant har vært utstyrt med fire små huller, antagelig til feste for teltstaven. Det enkelte av disse huller sitter 59cm. over nedre ende, det neste 40cm. ovenfor dette, det neste 40cm. ovenfor det og endelig ett omtrent midt på vindskjen nemlig 2,35 m. fra dens nedre ende.
Vindskjens nedre ende har vært tvert avskåret i rett linje.
Selve vindskjen er hoplt i alun og smurt med linolje.
Vindskihodet 346 er likeledes av ask og er nu sammensatt av ca 3-6 brudstykker.
Formen er i hovedsaken den samme som hvilken fra foregående no. Hodet er stukket rett frem i fort-

1904 no 346 i vegetabilsk Osebergsalen

Det store telt

settelse av skjæret. Det avsluttes øverst i et åpent gap med særlig stort overbyggerparti og mindre underbyggere. Kjæften er nokså smal og uten tenner og tunge.

Overbyggeren er nu noget avslitt og det mangler litt enkelte steder. Overbyggeren er prydet med en dobbel og pannen med et enkelt frontalhorn, underbyggeren med en enkel og haken med et dobbelt frontalhorn. Bak overbyggeren og over kjæften har øiet sin plass. Det er avbildet fremstillet ved en nedsjunken ring av en enkel nokså dyp linje. Bak øiet er skulpturert et ett skjoldformet øre, som delvis skjuler skåret i brutt relieff. Selve øreåpningen markeres ved en rund nedskåret linje. Bakhodet avsluttes bakt i en lang nakkekam som delvis er skåret ut

Det store telt

i fritt relieff og delvis
i selve underlaget som et
ornament. Den er lagt
i en löfte om dyrets
hals. Dens nedre bakre
ende er anslutter i en buet
spiss, som er anbragt
på samme sted hvor
tungen oftest er ut-
skåret på sengetilen.
Vaskefatet er prydet
med en nedskåret
midtlinje som delvis
er noksa grunnt, del-
vis noksa dypt ned-
skåret. Dens nederste
bakerste flik er forøvrig
med midtlinjen også
prydet med en dypt
nedskåret konturlinje.
Dette underskibsdeler
litt skadet i övre ende
og skadet enkelte steder
i overflaten, men ellers
så bevart, at det har
kunnet nesten full-
stendig sammensettes.
Bakstaven er glatt og
har vendt unnaver
mens den dekorerte
side har vendt utover.
Pundskibrodet er kobt
i alun og omvirt
med bjørkebark og mat-
lagsta.

Pundskib 314 d + kode 348

Pundskib av ask, som

1904-no 314 d + 348

Det store telt

1904-no 314d i kasse i Oseberg-magasinet
314d - Bygdøy 55

ifølge Shetelig's opmålingstegning var 4,80 m. lang (heri medregnet skodet) og ca 18 cm. bred. (Denne vinduskl er således 10 cm lengere enn denne pinnetypen 32 7a som er 4,70 m. lang).
Efter ett av de bevarte fragmenter kan bredden nu måles til 13,9 cm., men da denne vinduskl er krøpet sterkt og meget skadet es den på tegningen angitte bredde ikke urimelig.
Tykkelsen har vært ca 2,5 — 3 cm.
Selve vinduskien foreligger nu i 54 fragmenter og herfra kommer skadet som foreligger i 8 fragmenter.
Den er aldeles knust, så den ikke kan sammensettes av Shetelig's opmålingstegning ses det at denne vinduskl har hat ett rundt hull i nedre ende ca 10 cm. over underkanten og dette hull har vært ca 7 cm i diameter.
Øvre ende ca 52-53 cm under dyrehodets øverste spiss er vinduskien

Det store telt

utstyrt med et rundt hull som er ca 7cm i diameter. I dette hull har midtstolpen 2/3 del vært innlappet.
Av de foreliggende fragmenter ser det at denne rundstolpe midten har vært utstyrt med et hull som har vært 2cm i diameter. Hullets plass på vindskien kan dog ikke angis sikkert da denne er så dårlig bevart. Vindskiens nedre ende har vært huggt av skjært i rett linje. Selve vindskien er skåret i alun og smurt med linolje. (Skåret i 24 timer)

Vindskibrodet 348 er likeledes av ask og er avbildet Oseberg fundet III fig 247. Det foreligger nu i ca 8 fragmenter. Farmen er i hovedsaken den samme som kjennes fra foregående no. Hodet er skåret rett frem i fortsettelse av skien. Det avsluttes øverst i ett åpent gap med skarlig stor overkjeve. Kjæften er rak og bred og uten tenner og tunge. Dens underkjeve er avbrutt og

1904-no 348 Mus. stap. II Hylle 6

Det store telt

foreligger löst, men er ellers hel. Den er prydet med dobbel hanturlinje. Overbyen er adskillig længer enn underbyen, den er prydet meden dypt nedskåret bred hanturlinje. Baktil litt foran äiet er anbragt tre nedskårne bölgelinjer. Bak overbyen ogaver spalten hvor äiet sin plass. Det er overbrunnet og fremdragt ved nedsmeiing av en enkel nokså dyp linje. Foran og bak ödet er anbragt et litet trekantet ornament som avsluttes i en liten spiral överost omtrent som angitt på skissen. Bak äiet er utskåret et skjelformet öre som delvis er skåret i fritt gjennembrutt relieff. Selve örebrüskan markeres ved en dypt nedskåret buet fure. Baktil avsluttes skaftet i en lang nakketopp, som delvis er utfört i fritt relieff og delvis bare i selve vindskiens overflate. Den er lagt i en bölge om

1

Det store tele

dyrets hals. Dens nedre (bakre) ende ansluttes i en bue som er anbragt på samme sted hvor tungen ofest er anbragt på sengetilene. Vaabhetoppen er prydet med en midtlinje som er forholdsvis dypt nedskåret. Dens nederste (bakerste) flik er forsynet med midtlinjen også prydet med en dypt nedskåret hanturlinje. Dette rundskihode er anslått og anbrakt på flere steder og det mangler en del stykker, hvorfor det ikke har kunnet sammensettes. Baksiden er glatt og har vendt innover, mens den forreste side har vendt utover. Rundskihodet er hakt i alun og smurt med harpe. Likesom rundskihode 347 har dette hode vært prydet med maling således som Thetelips tegning av 14/9-04 som er gjengitt i Osebergfunnet III fig 247 viser. Malingen er utført med brunrød strek på lys bund og farven er brukt på samme måte på rundskihodene som på sengene.

Det store telt

Tegningen går förut på å understreke og utfylle treskjærerens verk, men der hvor fläten danner större sammenhengende partier er også innlagt selvstendige figurer dels rent dekorative dels med magisk betydning"

Like under diet har det vært anbragt tre sammenflettede triangler det samme ornament som kjennes fra gravstile 154 (se bind I av denne katalog s 88) og bakenfor denne et parti som er prydet med rutemønster like under diet. Vindskibrædets nedre parti over hullet er prydet dels med bånder av spisse tunger anbragt i rekke dels av en bård dannet av simple ruter som avslutter vindskibrædets ornamenter.

Mönsås 3/3c

1904 no 3/3c

I trappe i Ostbergmag. 3/1c Byggdej 55

Mönsås av ask med rundt tverrsnitt som ifölge Shetelligs

Det stare telt

opmålingsteckning av 14/9-04 har vært 5,70 cm lang. Denne tykkelse har efter de bevarte fragmenter vært ca 3/6 cm på midten og nedenfore ca 7 cm. Den foreligger nu i ca 26 fragmenter som ikke har kunnet sammensettes. De fleste stykker er skadet ved trykk og stöt og flere er knust. Ved den ene ende er den oprinnelige tapp bevaret i full lengde i den annen ende er den avbrutt. Tappen har vært skåret ut i ett stykke med det övrige. Den er 16 cm. lang. Den annen tapp har ifölge opmålingsteckningen vært 20 cm. lang. Tappenes tykkelse har vært omkring 6 cm. Ca 6 cm fra enden har de vært utstyrt med et hull som er 2 cm i diameter. I dette har det sittet en liten treplugg, som det nu ikke foreligger rester av, men som ifölge opmålingsteckningen har vært 10 cm. lang. Denne tapp har tjent til å holde hånsaxens tapper på plass i ventilskienes huller. I följe en ved-

Det store telt

liggende lapp er denne månads kokt i alun i 24 timer, tørret i 7 dage og smurt med linolje.

Om fundforholdene se nedenfor s 179 ff hvor teltenes fundforhold er behandlet under ett.

Av tegninger av det store telt kan nevnes Skheteligs tegninger av vindskier og teltåser av 17/9-04 endel skisser og rekonstruksjonsforsøk av ham og Gustafson. Dessuten Gustafsons optegnelser om teltene fra forskjellige år. Endelig må nevnes Skheteligs tegninger av de to malte vindskier av 17/9 04 og frk Sofie Krafts kopier eller kopier av to av vindskiskakene. Skhetelig må nevnes Steenlands rentegning av vindskier og teltåser efter Skhetelig opmålingstegning. Den foreliggende modell av teltet er konstruert av Gustafson og laget av Paul Johannesen. Denne modell er tegnet av frk Sofie Krafft.

(220) Det lille telt

1904 no 312b

1904 no 318g + hode 342.
— 319h + hode 345
— 320i

1904 no 322l
324n
325o + hode 344
326p + — 343
328r.

Modellen i Osebergsalen.

312b Bygdøy 55

I Osebergfundet I 0324 anføres Shetelig følgende om teltene:
"Begge teltene har "Ens konstruksjon, som den er rekonstruert i tegningen fig 125, men de er litt forskjellig i størrelse. Telt trdverket er av ask. For hvert telt består det av to par vindskier, en del som danner mønet en stolpe langs gavlen på hver langside og en skj langs gavlen på hver kort-(gavl)-side. Hver ende av åsen tappes gjennom hoppet av vindskiene og disse holdes i stilling ved en pligg utvendig langstolpene langs gavlen er på samme måte tappet gjennom nedre ende av vindskjene og enden av tverskjen langs gavlen på gavlsiden.
Det hele utgjør et enkelt, men meget solid rammeverk"
På dette telt er åsen litt kortere enn langstolpene langs gavlen slik at gavlen har skrånet linn oppover.
Duken har vært "spendt over åsen

Det lille telt

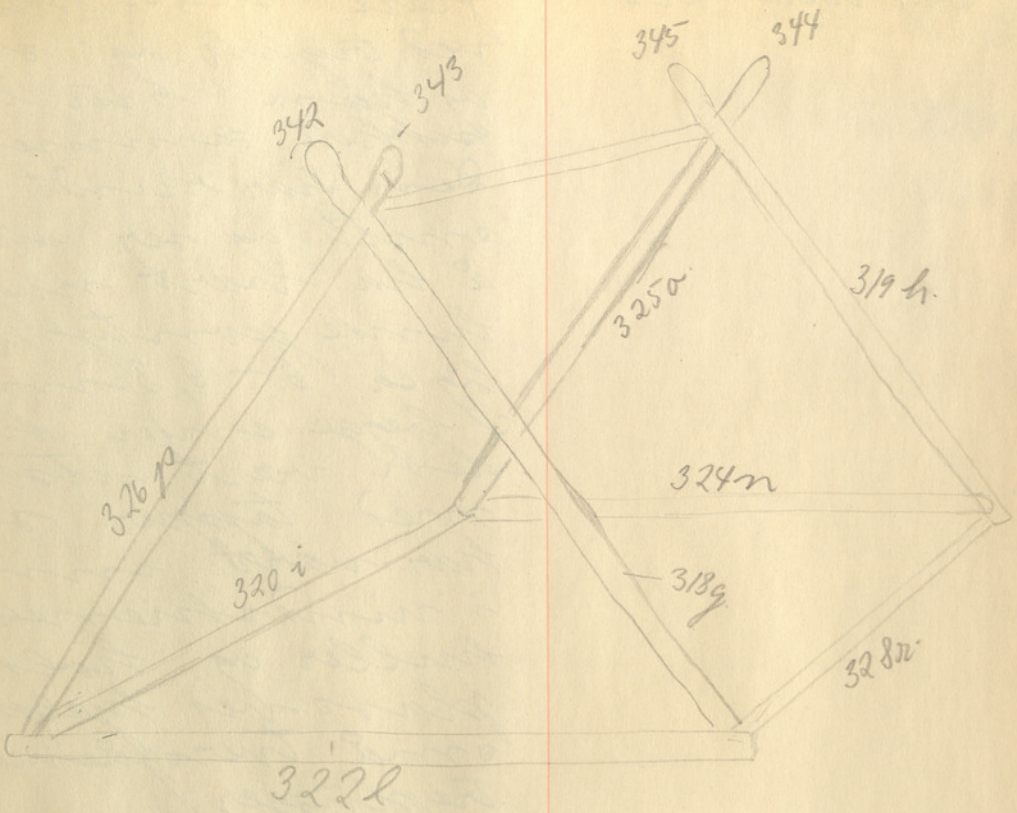
og bitthet om gavlene, slik at toppene av vindskiene har vært det ereste av treverket som var synlig utvendig. Ved del av stykkene er hüller som må ha vært til feste for teltduken ellers har festesnorene ha vært knyttet omkring treverket. Se videre s 326:

"Ved det lille teltet har vindskiene en lengde av 4,10 m, åsen er 5,05 m, langstokkene ved gavlene henholdsvis 5,70 og 5,60 m., men forskjellen utjevnes i virkeligheten vedat den ene stangen har en 5 cm. lengere tappende, tverrskiene ved gavlene er 4,50 m. Grunnflaten blir 5,30 × 4,15 m.

Hüiden inne blir omtrent 2,70 m. På begge teltene er vindskienes ender utskåret som dyrehoder, alle fire hoder på hvert telt er ens innbyrdes."

På det lille teltet er "hodet hüiet med så hagen ligger mot halsen (fig 27)"

Numrene i den følgende beskrivelse

refererer sig til de nummere i hoved-registeret som teltets enkelte dele fikk under utgravningen. De enkelte stykkers plass vil ses av tabellene hvor bokstavene er anført efter Gustafsons modell tallene efter merkene som sam ligger ved de enkelte dele av teltets rammeverk

Langstokk 320 i

I følge Sheteligs opmålingstegning har denne stokk vært 5,70 m. lang. Den er av ask og foreligger nu i ca 30 fragmenter. Av disse er endel ganske små. Stangen er på

1904 no 320 i
I kasse i Osebergmagasinet
320 i – Bygdøy 55

Det lille telt

flere steder skadet ved trykk og stat og kan nu ikke sikkert sammensettes. Den har rundt tversnitt og ser ut til å ha hatt nagenlunde jevntykk nemlig ca 6 – 6,3 cm.
I begge ender har den vært utstyrt med tapper som har vært innfelt i vindskienes huller og holdt på plass ved hjelp av små tversgående treplugger.
Tappene er nu avbrutt, men av Sheteligs oppmålingstegning av 17/9. 04 der det sat de har vært 20 cm. lange. Omtrent midt i tappen har det vært et hull hvori trepluggene har vært festet. Av disse foreligger det nu ingen rester, men efter oppmålingstegningen har de vært 10 cm. lang. Tappene har vært skåret ut i ett med det øvrige, idet de antok forholdsvis jevnt i tykkelse mot enden. Denne stang er kokt i alun i 24 timer, tørret i 11 dage og har ligget i lut i 13 dage.

Tverrbi 322 l

Det lille telt

Tverrbiar ask som ifølge Thetelids opmålingstegning har vært 7,50 m. lang. Den foreligger nu i ca 35 brudstykker og er i en så dårlig forfatning at den ikke kan sammensettes. I følge opmålingstegningen har den vært ca 11 cm. bred hvilket stemmer med at det best bevarte stykke er 11,3 cm. Tykkelsen har vært ca 2,9-3 cm. I begge ender har denne tverrbi vært utstyrt med runde huller hvori langstokkens tapper har vært festet. Disse huller har vært anbragt 9-10 cm. innenfor tverrbiens ender og har vært ca 6 cm. i diameter. Tverrbien har vært tvert (rettlinjet) avskåret i begge ender. I følge en vedliggende papirlapper dette stykke kokt i alun i 24 timer og smurt med linolje.

1904 no 322 l
Stasse i Ekeberg-magasinet
322 l - Bygdøy 55

Langstake 328 r

Lang rund stang av ask av samme form som 1904 no 320 i, men litt ~~tynnere~~ ifølge

1904 no 328 r
Mag Hytte i Reolen
På brett Bygdøy 55

Det lille telt

Shetelig's opmåling tegning nemlig 5,60 m. lang. (Shetelig har gjort opmerksom på at denne lengde forskjel i virkeligheten utjevnes derved at den ene stang har en 5 cm. lengde tappende.)
Stangen foreligger nu i ca 24 brudstykker og er på flere steder skadet ved trykk og støt. Den er dog adskillig bedre bevart enn 1904 da 320 i og flere av stykkene har kunnet sammensettes. Den har nærmest ellipseformet tversnitt og ser ut til å ha vært rogenlignende gjennemskåret. Den største tykkelse på midten er ca 8,3 cm og ved enden er tykkelsen ca 7,2 cm.
I begge ender har den vært utstyrt med tapper som har vært innfelt i rundstokkes huller og holdt på plass ved hjelp av små tværgående trepinner. De siste er dog ikke nu bevart.

Det lille telt

Den ene tapp er nu
avoldt og foreligger bare
i fragmenter. Den
annen er bevart og er
15 cm. lang. Hullet for
trepluggen som er 1,5cm
i diameter er anbragt
3cm innenfor tappens
ende og går tvers igjen-
nem stangen.
Tappene har vært hår-
rett ut i ett stykke
med det øvrige, og de av-
tar forholdsvis jevnt
i tykkelse mot enden
Tykkelsen ved tappens
ende er 5,4cm.
Denne stang er kokt
i alun i 24 timer og
er siden smurt med
linolje

Tverrbi 324 n

1904 no 324n

Tverrbi av ask, som
nu foreligger i ca 19 frag-
menter som har
kunnet sammen-
settes. I følge Sheteligs
opmåalingstegning
av 17/9-04 har denne
tverrbi 4,50 m. lang
da den fantes, men
dens nuværende lengde
i sammensat stand
er 4,47 m. Den er nu
sammensat av
ca 19 benådstykker og
den er sterkt skadet
ved tykke og stød.
Dens bredde har if.
opmåalingstegningen

Osebergsalen. Veggskap
Bygdøy 55

Det lille telt vart ca 11–12 cm og som den nu er sammensat er dens bredde ca 1,3 cm og tykkelsen ca 3 cm. I begge ender er denne tverskj utstyrt med runde huller hvori langstukkede tapper har hvert festet. Disse huller er anbragt henholdsvis ca 9 og 11 cm innenfor tverskjærets ender og de har vært henholdsvis 6,5 og 7,5 cm i diameter. Tverskjærets ene ende er anskåret i en linje [ ], den annen ende er anskåret således [ ]. Denne tverskj er hakt i alun og er smurt med linolje og mattlakk. Det er delvis sammensatt med dextrinskitt.

Tilføielse:
1904 no 324
a) 11 fragmenter av tverskjæren
b) 7 fragmenter av bleskaglen

Vindskj 326 p + hode 343

1904 no 326 p + 343. Vindskj av ask av firsidig tverssnitt som i følge Lpetelig. opmåkingstegning av 17/9–04 har vært 4,0 cm. lang. Den foreligger nu aldeles knust i ca 68 fragmenter hvoraav kun et

1904 no 326 p i kasse i Osebergsvog

1904 no 343 Veggskap i Osebergsalen

par stykker ved øvre
ende har kunnet
sammensettes. Det
øvrige er fullstendig
ødelagt og med tydelige
merker efter trykk.
I ett enkelt fragment
er merker efter ett
gansche lite hull for
teltets snorer. Vind-
skiens bredde har efter
Thetelips opmålings-
tegning vært ca 19cm.
Det best bevarte stykke
av vindskiens
øvre ende er 19,4cm
bredt og ca 2cm. tykt.
Tvers over hullet i
øvre ende er det skåret
en 15cm. bred falc i vind-
skiens ene bredside,
hvori den bryssende
vindski 3/8g må ha
vært plasssert. Hullet
i øvre ende er anbragt
ca 40cm under vind-
skihodets øvre ende.
Det er ca 6,5cm. i diameter.
I dette hull har mån-
axen 3/2 h vært inn-
tappet. Også ved nedre
ende har denne vind-
ski vært utstyrt med
et hull som efter
tegningen syes å ha
vært anbragt 20cm.
over vindskiens nedre
ende. Dette hull har vært
6,5cm. i diameter og i
det har lungstakken
328r vært innstappet.

Det lille telt

Vindskien er i nedre ende avstivet i en jern linne som skissen viser den er hoht i alun i 24 timer og omvurt med linolje.

Vindskihode 343 er av ask og av samme hovedform som Osebergfunnet II fig 204. Om fyrehoder av denne art både på sengetiler og vindskier anfører Shetelig i Osebergfunnet III s 212 ff følgende: „Stilpreget i hodet er greit nok, det er den eldre Osebergstils vanlige dyrehode i profil som stammer fra yngre Vendelstils og som vi kjenner fra ornamentikken for eks. på utskjæringene på stavnene i skibet (fig 5). Formen på hodet er den samme, det er kort og bredt med korte kjever, åpen munn og rabbetkopp i pannen. Det er ikke anlagt på større måle-stabelk og berikket med detaljer som ikke har fått plass på de små

ornamentdyrene i ett
samlet mönster og
som desuten der vilde
forstyrre urhmis gen.
Det kan påvises at
denne form av dyre-
hodet først er opstatt i
ornamentikken som
en følge av bestemte
forhold ved komposisjon-
en av mönstrene
(Salin: Tierornamen-
tik s. 272). Det er egentlig
et rudimentært dyrehode
dannet ved sterk for-
enkling av en eldre
form og når det brukes
i tidens ornamentikk
virker det som ett
underordnet led både
i störrelse og efter sin
dekorative anvendelse.
Det er da gunstig merke-
lig at dette dyrehode har
vært opfattet så korrekt
at det kan tas ut og
overföres i så stort format
som på sengetilene. Det
sier sig selv at selve
forstörrelsen medfører
en rikere detaljering,
men treskjæreren har
også gjort bestemt tilbøy
til å gi formen
hverdhter. Det er særlig
behandlingen av
gapet og tennene som
er preget naturalistisk
og gir hele hodet et
visst utbrykk. Tilsmyk-
else fra "karolingiske"
løvehoder kan mulig

Det lille telt

Det lille telt

spillet inn, men i hovedsaken er det allikevel en gammel avslitt detalj fra ornamentikken som vokser ut med nytt liv i kristig dekor-tiv behandling. Typen kommer igjen både i metall-arbeider og i stor tre-skjæring fra perioden nærmest efter Oseberg-fundet. Praktisk talt samme dyrehode bare litt enklere er brukt som avslutning på vindskiene i det lille teltet (fig 204) det mangler den treflikete toppen i nakken ellers er det ens som på sengene.

Om vindskiftenes magiske betydning se ovenfor s. 126 eller Gjessing i Oseberg-fundet I s. 326-328. Værværende vindskifte er sammensatt av 7-8 bræddestykker. Det er langs alle kanter prydet med en enkel kantur-linje. Halsen "nakketopp" og delvis "öre overkjæve og tunge er skåret ut i fritt gjennembrutt relieff

I motsetning til hodene
på det store telt er hodene
på det lille telt båret
tilbake innenfor halsen
på samme måte
som ved sengetilene
i Osebergfunnet. Bakerst
har båret sin plass det
er skjælformet og halv-
delen av det er utskåret
i fritt relieff. Dets innre
dele er antydet ved
tre buede linjer som
er risset i trets over-
flate og står i forbindelse
med hverandre. Fra båret
bakerste flik utgår det
to buede parallelle linjer
som går ned til partiet
bak dyrehodets hake.
Foran båret er båret an-
bragt, det er dirhebrundt
og avgitt ved en enkel
dypt nedskåret kontur-
linje. Foran båret løper
pannen ut i en eien-
dommelig buet forleng-
else som Skjeformig
hulder "nakketoppen"
og som " støter inntil
dyrehodets hals. Denne
"nakketopp" er utskåret
"i fritt relieff og prydet
med en enkel konstur-
linje. Bak denne
støter vi på overkjaven
som delvis er utskår-
et i fritt relieff og prydet
med en enkel kontur-
linje. Under denne er
kjæften ristet inn i
overflaten med en dobbel

Det ~~lilla~~ talt

Tilföjelse:
Av en tegning i Shetelig skrifter ses det at denne rundstri delvis har vært utstyrt med malte ornamenter. Ved denne tegning har Shetelig notert: "Top av liten rundstri, den förste fra styrbord forut. Hodet er malt lysegrønt og ornert med sorte linjer som her er gengitt ved blåt blyant. De finere linjer betegner skårne streker" Av denne tegning ses det at öiet har vært utstyrt med en innre ring (pupill) malt med sort farve. Halsens nedre del har hat en bord av trekanter med spiraler i den øvre spiss og nederst har det vært malt en rutebord tvers over ryggen som har avsluttet ornamentet.
Også på andre steder av hodet har det vært synlig spor av malte ornamenter.

konturlinje som begrensning og innen denne er likeledes ved enkle lost innrisede linjer tegnet to spisse trekanter en i overmunnen og en i undermunnen. Mens disse tenner på sengetilene er skåret ut i gjennembrutt relieff (som på Osebergfundet III fig 203) eller skåret ut delvis helt gjennembrutt delvis plastisk i overflaten (som på Osebergfundet III fig 202 er tennene her bare risset inn i overflaten og vanskelige å se uten ved nærmere iagttagelse.
Fra hoften går tungen ut. Dens bakerste parti er ikke synlig men det midterste parti er utskåret i fritt gjennembrutt relieff.
Tungens øvre del og dens nedre flik er likesom på sengetilene skåret ut i overflaten av dyrehodets hals. Dens ytterste del er böiet tilbake i en flik. Dette parti

Det bilde telt

begrenses av en enkel konturlinje og midtpartiet er fyllt med to buede linjer som bidrar til å fremheve tungen. Hodets konturlinjer løper nederst sammen i en horisontal linje tvers over vindskien som skisser viser. Under denne er det anbragt en horisontal tverlinje som avslutter vindskihodets ornamenter. Hodet er ifølge præparerings protokollen kokt i alun i 7 timer og senere med linolje og vaxblakk.

Vindski 318g + hode 342.

Vindski av ask av samme hovedform som foregående. I følge Shetelig's opmålingstegning av 1904 har den vært 4,10 m. lang. Den foreligger nu i ca 30 brudstykker som ikke har sammensettes, hertil kommer hodet som foreligger i ca 19 brudstykker. Vindskien foreligger i en meget dårlig forfatning. Den har fotsidig tversnitt og dens bredde har efter

1904 no 318g + 342

318g i kasse i Oseberg-magasinet
1904 no 342 Rad I Hylle 4 i Oseberg magasinet
318g - Bygdø 55

342 - vindski, sammen med stolen inn i Oseberghallen 55 -

Det lille tält

Ytterligare upmätningsteckning visar att av de bäst bevarade styckena har en bredd av 12,4 cm, men som är starkt sammanskrumpet och sammanknycklat så den ursprungliga bredden har vid dessa anförda på teckningen synbarligen uppgående till 1,7–2 cm.
Den är utskuren med hål vid bägge ändar. Hålet i övre ända är anbragt ca. 34 cm. under vindskivhadets övre ända. Det är svagt elipsformat hänvisande 6 och 6,5 cm. i diameter. I detta hål har människan 3/2 b vart inntappet. Hålet vid nedre ända är anbragt 27 cm över vindskivens nedre ända.
Detta hål har ifölge upmätningsteckningen har en diameter på 6 cm. I detta hål har langstolpen 32 b:r vart inntappet etc upmätningsteckningen säger det också att denne vindskivs nedre ända har vart livet avskuret

Det lille telt

Dag er det ene hjørne
avrundet i en jevn
bue. Foruten de to
vanlige huller ved
øvre og nedre ende
har denne vindøbi
vært utstyrt med
en rekke garnske
små huller som
er anbragt parvis.
Hullene selv er
ca 1,5 cm i diameter
har antagelig tjent
til feste for tauverk.
Ifølge opptegnelsene
tegningen har
hullene vært anbragt
litt nærmere vind-
skiene enn hverandre
enn den annen.
Det nederste par huller
har vært anbragt ca
1,03 m. over vindskiens
nedre ende. Så følger
det neste par ca 69 cm.
over dette og så det neste
62 cm over dette, så et
par huller til i samme
avstand fra dette og ende-
lig det siste par huller
ca 63-64 cm over
det nestsiste par.
Selve vindskien er
kokt i alun i 24 timer
og siden smurt med
linolje

Vindskihode 342 er
av ask og foreligger
i ca 9 hovedstykker og
det mangler ikke
så lite, så at det ikke

Det lille telt har kunnet sammensettes, men dog rekonstrueres i teorien. Det er av kvitkalket Oseberg-kvartsit III fig 204 Dyrehodet el langs dlle kanter prydet med en nokså dyp kanturlinje. Halsen, „nakketappen" og delvis øre, øverkjeve og tunge er skåret ut i fritt gjennombrutt relieff. Hodet er likesom på de øvrige vindskier ved dette telt böiet tilbake innimot halsen på samme måte som ved sengetilene i Osebergfunnet Baksrst har øret sin plass, det er spydformet og halvdelen er utskåret i fritt relieff. Dets indre del er her angitt ved et nokså dypt nedskåret kvint felt og dets begrensning innimot hodet er angitt ved en enkel kanturlinje som er sammensatt av to linjer. Fra ørets bakerste flik, utgår en dypt nedskåret buet linje som går

Det lille telt

med til partiet bak dyre hodets hake. Foran øret er øiet anbragt det er urbelmundt og angitt ved en enkel dypt nedskåret linje. Over øiet er anbragt en liten trekantet dannet av dypt nedskårne linjer. Foran øiet løper panren ut i en ovenfra nedad liggende forlengelse som Shetelig kaller nabbetappen og som "stiger brattest den nedre del av dyrehodets hals, hvor der er tilskåret en svakt buet åpning for den. Helt ut skåret i ett med halsen. Denne nabbetap er utskåret i fritt relieff og prydet med to parallelt løpende nedskårne furer. Et stykke bak for denne finner vi øverkjeven som er utskåret i fritt relieff og prydet med en dypt nedskåret buet linje. Kjæften er på dette hode utskåret i fritt relieff som ikke er gjennembrutt og to store hugtenner en i over og en i underkjeven er utskåret plastisk i overflaten. Dette parti er imidlertid nu meget stærkt

Det lille telt

skadet og det mangler endel. Fra hyafter har tænder gått ut. Av denne mangler nu det meste, men efter en rekonstruktionstegning av frk Sofie Krafft som er utført i Gustafsson tid har den beskrives således: Tungens indre del bak tennene er utskåret plastisk i overflaten og prydet med en svakt fordypet midtlinje. Dens midterste parti utenfor tennene som nu mangler har vært utskåret i fritt gjennembrudt relieff og prydet med en bred midtlinje. Tungens nedre flikk er likeså som på sengetilene skåret ut i overflaten av dyrehodets hals. Dens ytterste del er svakt tilbakebøiet. Dette parti begrenses av en enkel konturlinje og midtpartiet er prydet med en enkel rombeformet grunnskåret linje. Likeså på utskåtthode 343 löper halsets konturlinjer sammen nederst i en

horisontal tverlinje som anslutter vindskibsbrädets ornamenter. Dette vindskibsbräde er bevart i alun og smurt med linolje.

Det lille telt

Vindskibi 319 + hode 345

Vindskibi av samme hovedform som foregående. I følge Rhetelius opmålingstegning av 17/9 - 04 har den vært 4,10 m. lang.
Den foreligger nu i ca 49 brudstykker som ikke har sammensettes og den er meget medtatt og skadet.
Vindskibet har firsidig tverssnitt og dets bredde har efter Rhetelius opmålingstegning vært ca 18 cm.
Ett av de best bevarte fragmenter har nu en bredde av 13,7 cm, men er sterkere sammenskrumpet og sammentrykt så den opprinnelige bredde har vel vært som anført på tegningen Vindskibsens tykkelse er ca 2,5 cm.
Vindskibene har ifølge tegningen vært utstyrt med hüller ved begge ender. I hullet ved övre

1904 no 319 h + 345
319 h i kasse 5 Osebergsmag.
1904 no 345 i Oseberg ornamenter og fragmenter i Mag skap 4 Hylle 5.

319 h - Bygdöy

Det lille telt

ende har vært anbragt ca 34 cm under vindskibsholets övre ende. Det er svakt ellipseformet og har vært ca 6-7 mm i diameter. I dette hull har mönsasen 3/2 b vært inntappet. Hullet ved nedre ende har vært anbragt ca 27 cm. over vindskiens nedre ende. Det er nærmest rundt og dets diameter har vært ca 6 cm. I dette hull har langstakken 3/28 vært inntappet Av opmålingstegningen sees det også at denne vindskis nedre ende har vært tvert avskåret. Dog har det ene hjörne vært avrundet i en jevn linje

Foruten de to nævnte huller ved övre og nedre ende har denne vindski vært utstyrt med en rektke gamske små huller. Nederst ca 80 cm over vindskiens nedre ende er anbragt to huller det ene over det annet med en innbyrdes avstand av ca

6cm. Omtrent 10 cm over disse er anbragt et par huller med en innbyrdes avstand av 2cm. Ca 42cm. over dette par er anbragt to huller det ene over det annet med en innbyrdesavstand av 4 eller 6cm. Omtrent 12cm over det øverste av disse igjen et par huller med en innbyrdes avstand av ca 2cm Endelig ca 40cm over disse et lignende system av huller valt & anbragt på samme måte som de ovenfor beskrevne. Hullene har vært ca 2cm i diameter. Disse huller har antageligvis tjent til feste for telths tauverk.

Selve vindskjeen er bøiet i alun i 24 timer og siden smurt med linolje.

Vindskjeen 345 er av ask og foreligger i ca 9 brudstykker og det meste av det har kunnet sammensettes. Dyrehodet er langs alle kanter prydet med en enkel noksa dyp konturlinje. Halsen "krakketoppen" og delvis

4

Det lille telt

Det lille telt

öre overkjeve og tunge er skåret ut fritt i gjennem bevitt relieff.
Hodet er likesom på de øvrige vind-skjer ved dette telt böiet tilbake imot halsen på samme måte som ved sergetelene i Oseberg-funnet.
Bakerbot har øret sin plass, det er spjelformet og halsbelen er ut-skåret i fritt relieff. Dets indre del er her angitt ved et nakså dypt nedskåret hud-felt som på yttersiden er prydet med to sammenhengende buelinjer.
Fra ørets bakerste flik utgår to parallelle buede linjer som går ned til partiet bak dyrehodets hake.
Foran øret er öiet anbragt. Det er cirkel-rundt og angitt ved en nedskåret kontur-linje. Foran öiet löper pannen ut i en dendannelig buet forlengelse, som Shetelig kaller nakketoppen, og som støter innmot den nedre del av dyre-

Det lille telt

hodets hals hvor der er
til stående er svakt buet
åpning for den. Helt
er skåret ut i ett med
halsen. Et stykke bak-
enfor denne finner
vi overkjaven som er
utskåret i fritt relieff
og prydet med enkel
kanturlinje. Dette parti
er nu meget sterkt
skadet så endel av det
mangler. Hyaften er
på dette hode utskåret
i dypt relieff. De to
store hugtenner er
i overkjeven og
en i underkjeven
er utskåret plastisk
i overflaten. Dette
parti er imidlertid
likeledes meget
sterkt skadet særlig
ved den indre del
av hyaften. Fra hyaften
går tungen ut. Dens
nederste del bak
tennerne mangler
nu. Dens midterste
parti mellem tennene
og halsen som er
ganske kort, har vært
utskåret i fritt gjen-
nembrutt relieff og
prydet med et bredt
bælte av kanturlinjer
Tungens nedre flik
er likeledes på sine
tilsyne skåret ut i over-
flaten av dyrehodets
hals. Dens ytterste
del er svakt tilbake-

Det lille telt

bäiet.
Likesom på vindskihode 343 löper hodets konturlinjer nederst samman i en horisontal linje tvers over vindskien. Under denne er det anbragt en horisontal tverlinje som avslutter vindskihodets ornamenter.
I följe preparerings-protokollen er dette vindskihode hoist i alun i 24 timer samt med lut-olje og mat-laukk og skrammensatt skittet.

Vindski 325a + hode 344

1904 nr 325a + 344.

1904 nr 325 i kasse i Oseberg-magasinet
1904 nr 344 i vegg-skap i Osebergsalen
325a -> Bygdøy

Vindskiar av ask av samme kvalitet som foregående. I følge Lehotelig's opprådlings-tegning av 17/9-04 har den vært 4,10 m. lang. Den foreligger nu i ca 54 brudstykker som kun delvis har kunnet sammensettes og vindskien er meget ineldtatt og skadet. Vindskiek har firsidig tversnitt og

Det lille telt

dens opprinnelige bredde
har efter Scheteligs teg-
ning vært ca 18cm.
og synlig litt avsmal-
rende opefter. Et av
de best bevarte stykker
ved nedre ende er nu
16,3cm. bredt, men da
det er sterkt sammen-
skrumpet og sammen-
brytt har den opp-
rinnelige bredde vel
vært satt på tegning
en anbört. Vindskie-
ens bevarte tykkelse
har vært 3cm. I følge
tegningen hvilket
også kan ses ande
foreliggende fragmenter
har vindskien vært
utstyrt med huller
ved begge ender. Hullet
ved øvre ende har
vært anbragt ca 3cm.
under vindskiens
øvre ende. Det er
svakt elipseformet
og ca 6x7 cm. i diameter.
I dette hull har
mønsåsen 3/2 b
vært innstappet. Hullet
ved nedre ende har
vært anbragt 20cm
over vindskiens nedre
ende. Det er nærmest
rundt og dets diameter
har vært ca 6cm.
I dette hull har lang-
staplen 320 i vært inn-
stappet. Ctr oppmålings-
tegningen ses det også
at denne vindskies

Det lille telt

nedre ende har vært
anskåret i en gevir
bue fra den ene
side til en lengde av
ca 20cm.
Foruten de to vanlige
hüller ved øvre
og nedre ende har
denne vindskiv vært
utstyrt med en
rekke ganske små
hüller anbragt i
grupper på tre og tre
og to og to over hver-
andre med en
innbyrdes avstand
av 1,7—4cm. I-hüllene
som har vært 1,5—
1,7cm. i diameter
har antagelig tjent
til feste for teltets
takverk. Den nederste
gruppe på tre hüller
er anbragt ca 82cm.
over vindskiens
nedre ende.
Ca 54cm over denne
gruppe følger en
lignende gruppe
på tre hüller som
likeledes er anbragt
over hverandre og
ca 64cm. over denne
gruppe er anbragt
en gruppe på to
hüller over hver-
andre.
Alle hüllene er runde
og alle er anbragt
paa vindskiens
innadvendende
flate omtrent

Det lille telt

Vindskihode 1904 nr 344

kom. fra denne. Pinn-
spien er kokt i alun
i 24 timer og siden omtrent
med kroke.

Pinnskihode 344 er
av ask og foreligger
i ca 14 enkeltstykker
som har kunnet
sammensettes. Det
mangler dog enkelte
stykker som har måt
tet erstattes med dekrin
litt. Dyrehodet er langs
alle kanter på ansiden
(unntagen ved „napke-
tappen" og underkjeven)
forsett med en enkel
fordypningslinje. Halsen
„napketappen" og delvis
„øre overkjeve og tunge
er skåret ut i fritt
gjennembrutt relieff.
Hodet er likesom på
de øvrige vindskier
ved dette telt båret til-
bake mot halsen
måte som ved senge-
tilene i Oseberg funnet.
Bakerst har øret
sin plass. Det har
ved dette hode en
noksen trekantet
form idet dets ut-
advrende flik er
skåret til den spiss.
Dets innre dele er
her angitt ved et
noksa dypt ned-
skåret bånd felt,
hvorved det dannes
en flipp som stikker

Det lille telt

inn i feltet.
Konturlinjer mangler
ved dette öre.
Fra baksiden av
øret utgår en
buet linje som
går ned til partiet
bak dyrehodets hake.
Foran øret er øiet
anbragt. Det er
cirkelrundt og angitt
ved to dypt nedskårne
konturlinjer. Også
pupillen er her an-
gitt ved en mindre
forholdsvis grunn
cirkel slidt i øiet.
Over øiet er anbragt
en liten triangel, som
er angitt ved dypt
nedskårne linjer og
som er anbragt slik
at øiets konturlinje
danner grunnlinjen
i triangelet. Foran
øiet løper pannen
ut i en ordentlig
buet forlengel-
se som Skhetelig
kaller nabbetappen
og som stöter inn-
til den nedre del
av dyrehodets hals
hvorfor der er tilstående
en svakt buet åp-
ning for den.
Helt for skaret ut
i ett med halsen
"Nabbetappen" er ved
dette hode ikke
prydet med konstur-
linjer, men

Det lille telt

dermot ved en dypt
nedskåret midtlinje.
Et stykke bakenfor
«nakkentoppen» finner
vi overfjeren som er
utskåret i fritt relieff,
men ikke prydet
med kanturlinje. Hyeften
på dette hode er utskåret
i dypt relieff. Dens
bakerste del er begrenset
ved en enkel nakkel
dyp kanturlinje. Munn
åpningen er angitt ved
et cirkelrundt hull
som er boret tvers
igjennem vindskien
og er 1,2 cm. i diameter
To store hugtenner
en i overkjæven
og en i underkjæ-
ven er utskåret plas-
tisk i overflaten.
Fra hyaften går tungen
ut i fortil tenndre.
Det foreligger nu bare
en kanske liten stump
av den idet meste-
parten av det parti som
har vært skåret ut i
fritt relieff nu mangler
Tungens nedre ende
er likesom på senge-
tilene skåret ut i
overflaten av dyre-
hodets hals. Dens
ytterste del er tillake-
skåret og dens ytterste
spiss mangler nu.
Denne del av tungen
er avgitt ved kantur-
linjer og prydet med

Det lille telt

en nedskärd midtlinje. Likesom på vändskifvorset 343 löper hvadets konturlinjer samman i en horisontal tverlinje. Vid detta hvade är detta blott den förskjell att konturlinjerne här löper samman i to tverlinjer, som begge stå i förbindelse med konturlinjerne. Disse tverlinjer ansluter vändskifhvadets ornamenter. I följe preparerings-protokollen är detta vändskifhvade kokt i alun i 24 timer, smört med linolje og matlakrk, og fastmenant og fotet.

Mässdåo 3/2 b.

1904 nr 3/2 b. Mässdåo av ask med elipsformet tverskitt (som oprinnelig har vært rundt) og som ifölge Ekstetelig's opsmålingsteckning av 17/9 904 har vært 5,05 cm. lang. Dens tyfhöjde har efter de bevarte fragmenter vært ca 6,4 cm. på midten og ved enderne ca 6,1 cm. Det er dog meget

sandsynlig at disse tal
er for lave da mønsde-
len ser ut til å være
brukket skrått. Den fore-
ligger nu i ca 25 frag-
menter, hvoraven ikke
noget få har kunnet
sammensettes. De fleste
stykker er skadet ved
trykk og stöt og flere er
aldeles knust.
I begge ender er tappene
bevart hele. De har vært
skåret ut i ett stykke
med det øvrige. Tappene
er henholdsvis 4,5 og
5 cm. lange og deres
tykkelse har vært om-
kring 5,3 cm. Henholds-
vis 5,5 og 7 cm. fra
enden er de begge ut-
stykt med et rundt hull
som er 2 cm. i diameter.
I disse huller har det
sittet en liten treplugg
som det nu ikke
foreligger rester av og
som heller ikke er
angitt på opmålings
tegningen. Denne
treplugg har tjent til
å holde mønsås-
ens tapper på plass
i vindskiernes huller.
Mønsåsen er kokt
i alun i 24 timer og
smurt med linolje

Ved den ene ende
av mønsåsen ses
avbrukk av hånd
flettning fra ett
overliggende stykke.

For tegninger som
angår det lille telt
kan nevnes
Schetelig tegninger av

Det lille telt

vindskier og teltåser av 17/9-04 og endel skisser og behandlingsanvisninger av Sam og Gustafson. Dessuten Gustafsons optegnelser om telterne fra forskjellige år.
Endelig må nevnes Sheteligs tegninger i skisseboken av vindskihode 344 og av den malte kvindskii 343 utført henholdsvis 6/9 og 7/9-04, og fru Sofie Krafft's beskrivelser alt de fire vindskihoder til dette telt.
Endelig har vi Steenlands rentegning av vindskier og teltåser efter Sheteligs tegninger.
Gustafsons model av teltet er bygget av Paul Holtedahl-sen. Denne model er igjen tegnet av frk Sofie Krafft.

Om fundforholdene for det store og det lille telt skal anføres:

I Oseberg fundet I 067 er anført:
"I forskibet ligger rester av to telter.

De består av fire understopper og to vindskier samt i fryssningen føres med en bo som går gjennom to huller i vindskiene. Disse vindskier ender i dyrehoder. En skematisk skisse av det ene telt ses i fig 55. Begge telter ligger i de enkelte bestanddele temmelig nøie midtskibs efter skibets længdeakse og ses delvis på planen pl XV. Det største teltet har en længde i grundstokken av 5,70 m. og en höide fra åsen til jorden av temmelig nær 3,50 m. Begge telters dimensjoner er så pass betydelige at man vanskelig kan forestille sig deres anvendelse ombord. Man må med Ihetelig tenke sig at de bare har vært anvendt i land om natten. Teltene har idet de blev tatt ombord i Osebergskibet i grav kammeret vært tatt fra hverandren i sine enkelte deler. De har ikke vært reist her og de har naturligvis altid under seilas ligget sammenlagt i skibet.

Se videre s 322.

Teltenes fundforhold

Teltene: Ett utstyrsstykke ved i utstyret av ett skib i tilknytningstiden var teltet som blev slått op ombord når kartriet lå i havn. Dette omtales i mange gamle beretninger (Falk s 10 ff) men alligevel foreligger ikke mange rester av skibsteltet i Oseberg-skibet. Derimot fantes samlet på tilgjengelig i forskjellige det fullstendige trevirke til to rummelige telter (fig 122), som begge for store til å kunne settes op ombord og følgelig måtte være beregnet på å reises på land når skibet lå i havn. Det er også rimelig nok at de har pleiet å føre med landtelt på sjøreiser for å kunne innrette sig mere eller mindre behagelig overnatningsplasser enn det var mulig ombord på et så lidet skib. Ved reiser tillands vil det neppe være grunn til å føre telt med og i alle fall vil det

ha sine vanskeligheter
å frakte med så svare
greier som teltene
i Osebergfunnet. Det kan
ikke tilkjes annetenn
at teltene er hammet
med i graven som til-
behör til skibet eller rettere
som utstyr man pleiet
å ha med veden gjörei-
se medet så lutet skib
som dette. Det blir da
et åpent spörsmål
om slike kondskibe
som Oseberg skibet og
Gokstad skibet i det hele
tatt har hatt telt om-
bord, ved det siste fun-
et har det vist sig
at også Gokstadskibets
telt, som er meget
ufullstendig bevart
må ha vært et løst
telt beregnet til å
settes op på land.
Et annet spörs-
mål reiser sig derved
at vi ser disse store
teltene fyller en
gansske uforholdsmes-
sig plass ombord.
I billedet fig 122 sees
hvordan bundstier
årer og stenger til
telterne lå i Oseberg-
skibet, de fyller op
det aller største av
plassen på tilge-
delighet i fartskibet
og det er åbenlesonten-
delig at alt dette
har vært ombord,

Teltenes furusforhold

når skibet förte sin eier på utflukt. Det vilde også være meget fungerende i Oseberg-skibet snarest umulig å stue så store greier ned under tilgene. Det rimeligste er å tenke sig at landteltene ikke blev ført med ombord på selve høvdingeskibet, men på andre fartöier som fulgte det.

Som nevnt fant vi i Oseberg-skibet fullstendige sett av stenger og vindskier til 7 telter. De lå samlet i forskibet på tilgene slik som de sees i plantegningen fig 12, hvert dem lå en hel del store saker som tilhörer gravgodset og det hele var sammenpresset ved det veldige trykk i gravhaugen. Teltgreiene var følgelig også i en meget dårlig forfatning presset sammen mot tilgene og bredskot over hitene i skibet. De blev tatt op i hundstyktser

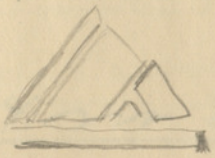
og niste sig senere säc
bredstatt "at det bare var
nogen få an stykkene
satn hvor hunnet sam-
mensettes." I mellertid
blev de nöiagtig opmålt
in situ stykke for
stykke og vindskiens
Gyrehoder blev under-
sökt og tegnet efterhvert
som de blev tatt op.
Opmålingen er
gengitt fig 124. Det
er på grundlag av
disse målangerne
det har lodt sig gjöre
å rekonstruere telt-
nes trevark i kom-
plett stand."

I Gustafsons dagbok
er det bemærket følgen-
de:

16 september 1904
(Utvalgt s 251): "To av
vindskiendenne har
maling (skjelig tegnet)
Denne er vendt hun
på den side som
ligger"

17 september 1904
Reist forstevnen.
"Beltedes utvendig og
utvik alle stener.
Speiledes siden. Kneet
blit oppe sat fast
og forbolsantakt. Tilge
ne undersk.
Veste rums tilger
ikke festet på liten
antagelig av snot skibs
bordene litt lavere:

V Tilfölelse
6 september 1904
(Utvalgt s 227):
Av de små (virkelige)
vindskier hvorav der
nu er 6 stkr som
alle ligger ved siden av
hverandre midtskibs
med hodene mot V
er hodene til det vest-
lige par optagne. De har
ligget nedad med
flenssiden og denne
siden viser spor av
maling. Det vestlige
par hvor begge dyre-
hoder har rundet
avale huller — avale
i brettets bredde. Det
i midten har store
runde huller og der
? det ene dyrehode
Det annet s-raut
avrundet. Det tredie
par har atter lange
avale huller, — endene
er her ennu ubrudt.

Teltenes fundforhold

314 + 348: To undskier og 6 teltåser 311, 312, 313, 320 i forstibet

315: To par 4,10 m. dyrehoder 3–5,70.
318 + 342 Et par 4,80 m. dyrehoder.

319 + 345 Et par 4,80 m dyrehoder 1–5,05

321 + 347 Et par 4,80 m. simple ender (den ene befeht)

322: 1 par 4,70 m. dyrehoder.

323 + 341
324: Et par 4,50 m. simple 1–5,60 m.

325 + 344 1–5,25.
326 + 343
327 + 346
328
329
330
Obs 2 av disse må være åser."

I Gustafsons hovedregister er anført følgende opplysninger ved de enkelte numre:
Det store telt:

1904 no 311: Teltås
— " 312: " — "
utas vindstr

Teltenes fundforhold

1904 no 315: Vendski

1904 no 321 Vendski + hode 347

1904 no 323 Vendski + hode 341

1904:327 Vendski noget läst men antagelig sikkert + hode 346

1904 no 329. Vendski
1904 no 330 — " —

Det lille telt:

1904 no 312 Teltås
——— " 318 Vendski + hode 342

1904 no 319: Vendski + hode 345.

1904 no 320: Østasvendski

1904 no 322: Vendski (hodet löst senere påsat her.

1904 no 324: Vendski

1904 no 325: Vendski + hode 344

1904 no 326 Vendski + hode 343

1904 no 328 Vendski

Se ovenfor 1904 no 313 + 141

1904 no 313

1904 no 314 — Se ovenfor s 136

1904 no 315 — Se ovenfor s 117

1904 no 316 — (221) I följe Gustafsons kartregister: ettrefat i stumpen, funnet under tjenes kunn. Kan förelöpig ikke finnes
Se Dagbokoverskr s 249
Senere gjenfunnet Se nedenfor s. 567.
Se 567.

1904 no 317 — (222) En øre.

1904. no 318 — Se ovenfor s. 158

1904 no 319 — Se ovenfor s. 164

1904 no 320 — Se ovenfor s. 146

1904 no 321 — Se ovenfor s. 121

1904 no 322 — Se ovenfor s 148

1904 no 323. — Se ovenfor s 129

1904 no 324 — Se ovenfor s 150

1904 no 325 — Se ovenfor s 165

1904 no 326 — Se ovenfor s 151.

1904 no 327. — Se ovenfor s 132.

1904 no 328 — Se ovenfor s 148

Se ovanför s 148 — 1904 no 329

Se ovanför s 120. — 1904 no 330

(223) I följe Gustafsons handelsregister: En patenterad pinne med tång vid undersidan kan förelöpig icke finnes. Dagboksanvisningar s 255. Se nedanför s 570 — Se närmare genomgången s 570

Se nedanför 1904 no 333. — 1904 no 332

(224) Oxelbergsmuseets vagn. — 1904 no 333.

1904 no 217-218
" 225-226
" 227
" 250-251
" 253-254
" 255-256
" 257-259
" 262
" 332-333

Vagnen är byggt delvis av ek delvis av björk. Den är utstyrt med fjäderhjul och en dragstång varav den bakre änden av desamma med ta drag av ask. Överdelen består av en fyrsidig kasse med locket tvärsnitt som är byggt av sammanklämda ekbord.

Vagnens längde är 2,63 m. när tyglarna räknas med. Kassens längde är 1,95 m. och dess bredde vid överhanten är 1,09 m. Den består av följande handdelar:

A: Tyglarna
B: Axlarna

Vognen

C: Vognstang
D: Tverstykker
E: Bukker
F: Karm
G: Dragens løse forstykker
H: Drag.

A: Hjulene.
Vognen har som regnet fire hjul som alle er ens både i størrelse og konstruksjon. Her meddeles derfor bare detaljbeskrivelse av det ene hjul, mens det forøvrig bare anføres nogen få opplysninger som de øvrige hjuls beskaffenhet tilstander.

1904 no 251.

Vognens høire bakhjul er av bøk. Det er av samme hovedtype som Engelhardt: Vinmose fundet (Gyldh 1869) pl XV fig 28 idet felgen er sammensat av ialt 6 trestykker og hjulets eker innfelt i disse og i navet. Hjulet er 1 m. i ytre diameter og dets indre diameter er 50 cm.
Felgens bredde er 24 cm og dens

Vognen

tykkelse er ca 4–5 cm.
De 6 trestykker som felgen
er sammensatt av er
tilskåret så de er svakt
buet ved ytre og indre
kant. Deres kordelengde
varierer mellom 46 og
50 cm ved ytterkanten
og deres kordelengde ved
innerkanten er 26–28
cm. Stykkenes bredde
er 22–24 cm.
De enkelte dele av hjulet
holdes sammen ved
tretapper som er anbragt
helt hjulet inni felgen
Disse tapper er an-
bragt 6 cm. innen-
for hjulets indre
kant og ca 4 cm fra
ytterkanten
Tappene er 12–12,5 cm.
lange og 3 cm tykke,
de har felt rundt
tversnitt og er tvert
anskåret i begge ender.
Hjulet er utskjært med
6 tapper som hver
er innfelt i to par-
stykkige dele av hjulet.
I følge Falk og Torp:
Norsk Etymologisk
Ordbok er ringvid
dialektbetegnelsen for
felgene i hjul ringvida
f. og i sverokhe dial.
ringved felge og hall
alle felgene samt
sjøsk ringe et hjul-
sette nye felger på
hjulring. I følge
samme kilde er

Vognen

Dubbing m. = hjult nagle (Setesdal, Sandnær o s v utt. tubet=tap, tre nagle.
Fall n. (2) er betegnelsen for hvert av brunnstykkene i hjulfelgen (Valdres, Telemark) falte=innfalt.
Hvert av vognens hjul er utstyrt med 6 eker som holder felgen fast til navet. I de seks stykker som hjulet er sammensatt av er det innfelt to eker i hvert på samme måte som i hjulet fra Vinnaa
Ekene er av eik og har en lengde av 45-47 cm. Derav er ca 22-24 cm. hjult i felgen og en del skjult i navet. Det parti av ekene som er helt synlig er bare 15 cm. langt.
Ekene er nemlig anbragt således (hvad fotografiet av navene også viser at to kortere eker med en lengde av ca 45 cm. er anbragt mellem to lengre som er 47 cm. lange slik at ett par kortere eker på hver side

Pagnen

er anvitt av en längre
ek. Talt blir det således
4 längre eker och 8 kortare
Dessa detaljer framgår
tydligt av Steenlands
upprådningsteckning.
Ekerna går tvärs igen-
nom felgen och är ut-
styrt med splint med
motgående tretapp i
den ände som är an-
bragt i felgen. Därmot
har ekerna ihke splint
i den ände som är
anbragt i navet.
I följde Falk och Torp
är eiksa f = hjulekke
betyr egentlig ekespinner
Navet är stående ut
i ett stycke bök. Det
är ca 20 cm. långt.
Farmen är avlång
med rundat tvärsnitt
Tyckheten är störst
på miten hvar
diameteren är 23 cm.
Ved ändarne är
diameteren 11–12 cm
på det tredeste ställe
som är profilert hvar-
efter diameteren avtar
något så den på bägge
sider av profilet blir
ca 10 cm. (de stycken)
Mitt i navet ungefär
4 cm. från kanterne
är borret et rundt
hull hvori akselens
tapp är anbragt. Detta
hull är 5,– 5,5 cm.
i diameter. Navets
utstående ände

Pognen

har en kant som er 2,5 - 3 cm. bred på midten begge sider av det hull som akselens tapp går igjennem. Navets utadvendende side er dessuten prydet med en opphøiet rulst like ved dets ytre ende.

I følge Falk og Tosp er huse (se haus) = hjulnav (i bruk i Setesdal, Raabyggelag, Aamdal og Jæren) (og haus = hjørnestav)

Om hjulets nuværende tilstand kan anføres at det er sammensat av ca 30 - 40 brudstykker og at 9 av ekene ved restaureringen er erstattet med nye. Ifølge præparerings protokollen er dette hjul 1904 nr 25 / kokt i alun i 24 timer og smurt med linolje / og mat lakk Hjulet er sammensat således:

Navet forelå nu i flere dele og er sammenskrudd med jernskruer. Fra hver ende går der to skruer ned i den ene halvpart av navet begge halvdele av navet er sammenkittet med gips

sextrinkith og sammen-
skrudd, de nye eher er
plisget i endene.
Hylkringene er så sam-
menskrudd i ytterkant
med skrüer. Hele hylet
er tilsluth smurt med
matlakk.

Vognens venstre
bakhjul er av bök
Om dets nuværende
tilstand kan anföres
at det er sammensatt
av adskillige benstykk-
ker og at alle ekene
er nye. I preparerings
protokollen er an-
fört följende om
dette hjul:
No 1 Hylkring kokt i
alun i 24 timer, törret
i 7 dage. Hjulket har ligget
i linolje i 12 dage
No 2 Hylkring, kokt i
alun i 24 timer, ikke
törret. Det har ligget i
linolje i 7 dage.
No 3 Hylkring, kokt
i alun i 26 timer,
törret i 7 dage, linolje
i 11 dage
No 4 Hylkring alun 24
timer, törret 7 dage
linolje 11 dage.
No 5 Hylkring, kokt
i alun i 26 timer
ikke törret linolje
18 dage
No 6 hylkring, kokt i
alun i 24 timer törret
i 7 dage linolje i 7 dage.

Vognen.

No 7: Navet, holdt i alun i 24 timer, tørret i 17 dage, smurt med linolje

No 8. Brudstykker av hjulet, holdt i alun i 24 timer, smurt med linolje

Hjulet er sammensat således: Navet som var delt i fire dele er sammenskrudd med jernskruer Fra hver ende går der to skruer med i den ene halvpart av navet. Begge halvdele av navet er sammenholdt med gips dobbeltrimbitt og sammenskrudd, de nye ekser er plugget i endene. Felgringene er sammenskrudd i ytterkant med skruer. Hele hjulet er til slutt smurt med mattlakk.

Vognens høire forhjul er sammensat av ca 20 brudstykker. Ved restaureringen er det ansatt 7 nye ekser

Vognens venstre forhjul er sammensatt av ca 21 brudstykker

Ved restaureringen er det ansatt 11

Pagmen

nye eier
Forbyuleve har i hoved-
registeret no 332—333
Likelhet av disse num-
mere som er höire
og hvilket som er
venstre forbyul kan nu
ikke avgjös.
I præparering-protokollen
er anført at hvalet
1904 no 232 med nav
og 24 brudstykker er kokt
i alun i 24 timer og der-
efter tørret og smurt
med linolje. Det er sammen-
sat på samme måte
som 1904 no 250.

1904 no 333 er behandlet
således:
No 25 Hyalring, kokt i
alun i 30 timer, tørret
og smurt med linolje
No 26 Hyalring, kokt i
alun i 24 timer, tørret
og smurt med linolje
og matlakk
No 27 Hyalring kokt
i alun i 30 timer,
tørret og smurt med
linolje og matlakk
No 28 Hyalring, kokt
i alun i 24 timer
tørret og smurt med
linolje og matlakk
No 29 Hyalring kokt
i alun i 24 timer
tørret og smurt med
linolje og matlakk
No 30 Hyalring
kokt i alun i 30
timer, tørret og smurt

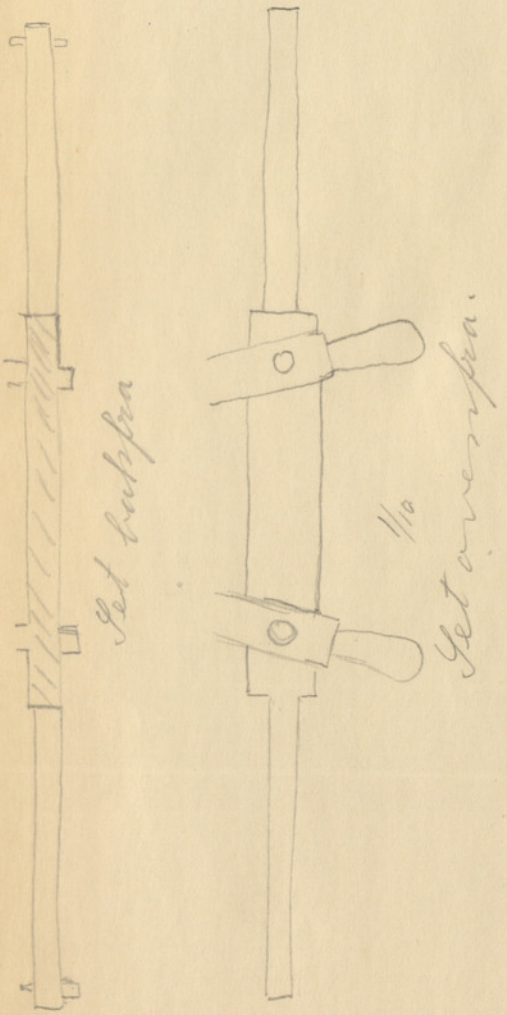
Vognen

med linolje og mat-laspk.
Hjulet er sammen-satt på samme måte som 1904 no 250.

B: Akslar

1904 no 262.

Ved restaureringen er den opprinnelige bakre aksel an-vendt, mens der er laget en ny forreste aksel og den opprinnelige forreste aksel er skagasmert (se nedenfor)

Den bakerste aksel er av ek. Den er skåret ut i ett stykke tre og er 150 cm. lang. Midtpartiet dannes av et fir-sidig stykke som er 60 cm. langt, 10 cm. bredt og 4 cm. tykt (akselens forbin-delse gjør av skissen og som i denne viser er akselen i begge ender utstyrt med 45 cm. lange tapper Disse har rundt tverssnitt og er ca 4 cm tykke og er anbragt i navets hull. Ca 40 cm av hver av tappene er dekket av bjørk og bare 5 cm stikker uten-i

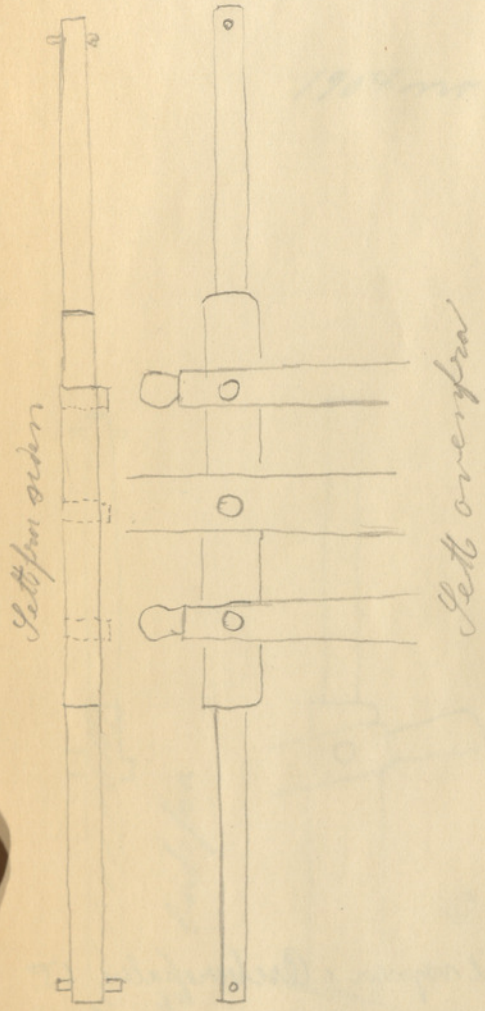
Vognen

for dette. I dette parti omtrent 3cm. fra tappens yttre ende er det boret ett hull og i dette er anbragt en ca 10cm lang treplugg som holder tyllet på plass på tappen.
I den bakre akselo forsidige del omtrent 53cm fra hver ende er det boret et rundt hull fra bredside til bredside. Denne aksel er utstyrt med to slike huller ett nær hver ende av det forsidige parti. Hullene er ca 3-3,5 cm i diameter. I disse huller er de bolter anbragt som holder bunnen, tverstykket og vognstangen fast til bakhjulenes aksel. Denne aksel er nu sammensatt av ca. 3 bredstykker

Den forreste aksel som nu er erstattet med en ny har likeledes vært av eik. Den har vært skåret ut i ett stykke og har likesom den bakerste vært 1,50 m. lang. Akselens midtparti dannes av et forsidig stykke som er 63-64 cm langt og 8 cm bredt og 4 cm. tykt. Akselens form fremgår av skissen og

— Til vognen i Aseberegraven 55
(Tapper i eske lagt til vogn 55)

Vognen

som denne viser er den i begge ender utstyrt med tapper som er skåret i ett stykke med det øvrige. Overgangen mellom midtpartiet og tappene er svakt buet (se skissen).
Tappene er 44 cm. lange og 3,7 cm i tverrsnitt ved ytre ende og 7 cm tykt forover, tverrsnittet blir nærmest rundt men tappens bredde tiltar noget innefter. Tappene er anbragt i navets hull slik at ca 40 cm av hver av tappene er dekket av navet og bare ca 3-4 cm. stikker utenfor dette. I dette parti omtrent 1,5 cm. fra navets ende er boret et rundt hull som er 1,5 cm i diameter. I dette hull er anbragt en ca 9 cm. lang treplugg som holder hjulet på plass på tappen. I den fortsatte akselens firsidige del er boret tre runde huller fra bredside til bredside. De to huller som er nærmest tappene er anbragt 13 cm fra disses

Vognen

rot. Det tredje hull er anbragt midtmellem de to andre i en avstand fra disse av ca 14 cm. Disse hullers diameter er ifölge Bergs opmålingsskisse 3,5 cm. I disse tre huller har de tre bolter vært anbragt som har holdt den forreste bukk, tverstykket (dragenes löse „forstykker" og vognstangen sammen.
Ifölge Falk og Torp l.c. er aksele m. = vegurde og Haabaraas (Innherad og Namdalen) anvendt ved tilhugning med selv gn. ø+ull m. vognaksel sv. axel (dial. askul og Haabaraas) da. d. aksel
Ifölge samme kilde er lunnstaka f. = hjulpinne i vognaksel (Gudbrandsdalen)

E: Vognstang

1904 no 255-56

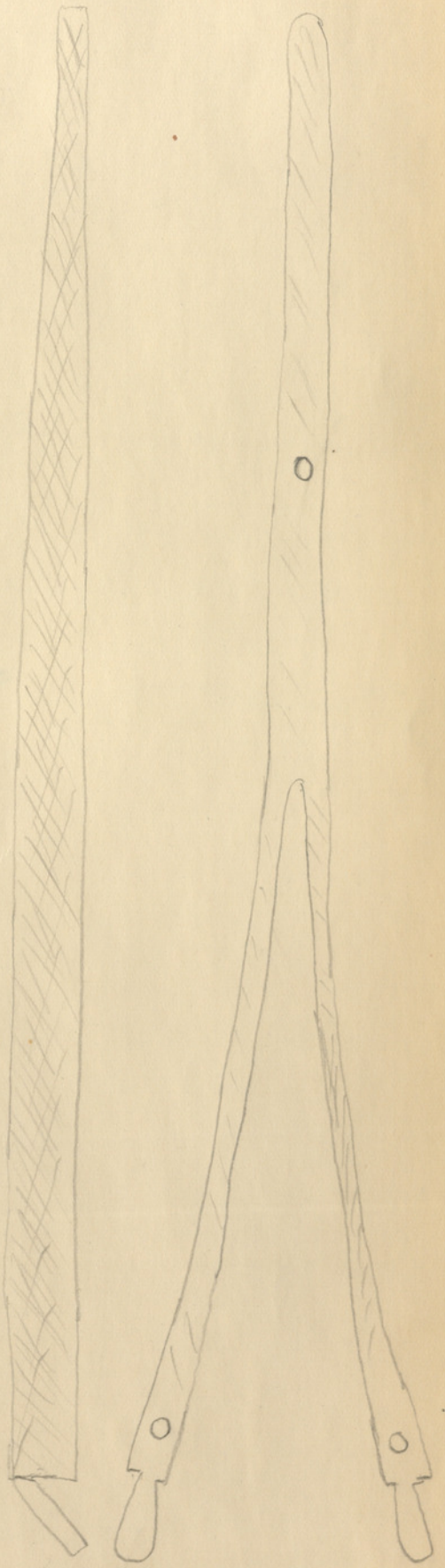
Vognstangen er av björk og forbinder vognens forreste hjulpar med det bakerste. Stangen er dannet av ett firsidig trestykke som er 2,65 m. langt og foran bakerst er delt i to

Pogren

så vagnstungen som
skissen viser får
form som en
tagrenet galfel (se
skissen)
Det forreste parti
som består av en
enhelt färdig stang
er ca 1,3 m. langt
og avrundet i forreste
ende. Dets forreste
parti har ifölge
ingeniör Bingo
notater följende
mål:
Helt foran bredde
6,7 cm, tyfhelse
ca 5 cm. 3,7 cm fra
forreste ende er
bredden 8 cm., tyfhel-
sen 6,2 cm. så avtar
den igen noget
8 cm fra forreste
ende er bredden
7,5 og tyfhelsen
6 cm.
Efter Bingo skisse
anföres följende
mål:
14 cm fra forreste
ende bredde 6,8 cm
tyfhelse 6 cm.
30 cm fra forreste
ende bredde 6,3 cm.
tyfhelse 6 cm.
40 cm fra forreste
ende bredde 6,7 cm
tyfhelse 6 cm.
50 cm fra forreste
ende bredde 6,9 cm
tyfhelse 7,1 cm.
60 cm fra forreste

Bygnen

ende bredde 7,6cm, tykkelse 7,7cm.
70cm fra forreste ende bredde 9,5cm tykkelse ca 8,9cm.
77cm fra forreste ende bredde 9,4cm.
82cm fra forreste ende bredde 8,9cm.
90cm fra forreste ende bredde 8cm.
1m fra forreste ende bredde 7,7cm tykkelse 9,3cm.
1,20m fra forreste ende er bredden 9cm og tykkelsen 10,4cm.
1,32m fra forreste ende, der hvor stangen forgrener sig er bredden 9cm og tykkelsen 10,9cm.
76cm bak vognstangens forreste ende er det fra bredside til bredside boret et rundt hull som er 3,7cm i diameter. I dette hull har den trebolt vært anbragt som har holdt vognstangen sammen med den forreste aksel Denne bolt har forøvrig også gått gjennem forreste overstykke.
1,24m. bak vognstangens forreste ende og 16cm foran det sted hvor det hvelvede parti begynner er boret et rundt

Sett fra siden. Sett ovenfra

Vagnen

hull som er 2 cm i diameter. I dette hull er det anbragt en trenagle som går fra stralside til stralside i vognstangen.
Ved stangens venstre side har denne trenagle ett stort hode, ved den annen side er det anbragt en trekile som holder nagler på plass. Denne trenagle er efter al sannsynlighet anbragt der for å hindre den klöfte de vognstang i å sprekke når vognen er i bruk. Vognstangens bakerste parti består av to armer som hver har en lengde av 1,38 m.
Denne innbyrdes avstand mellem gaffelens grener i innerst er 2,5 cm og ved den ytre ende av vognstangen er avstanden ca 45 cm. Bakerst ansluttes gaffelens grener i to firsidige tappformede forlengelser med avrundede hjörner som er böjet nedad aldeles som

Vognen

en hale. Disse stykker
har en lengde av 18 cm
og er 6 cm brede ytterst
og ca 5 cm brede nedenfor
en grense begynnelse,
deres tykkelse er 4 cm.
Det høire av disse stykker er sammensatt av to
grunnstykker. Det venstre
er erstattet med ett
nytt ved restaureringen.
Det opprinnelige venstre
stykke gjenfantes efter
at restaureringen av
vognen var avsluttet
og er derfor nu magasinert (se nedenfor)
Efter Bergs optegnelser
anføres her følgende
mål av det gaffelformede
partis grener:
Ved gaffelens laveste
ende bredde 7 cm, tykkelse
12,5 cm.
22 cm foran gaffelens
laveste ende bredde 7,3 cm
tykkelse 12,1 cm.
35 cm foran gaffelens
laveste ende bredde 4,5 cm
40 cm foran gaffelens
laveste ende bredde
4,1 cm.
50 cm foran gaffelens
laveste ende bredde
3,6 cm.
60 cm foran gaffelens
laveste endet er bredden
3,5 cm. Denne siste
bredde fortsetter videre
frem til hløften
ca 11 cm. Ca 12 cm fra
hløftens begynnelse er

Vognen

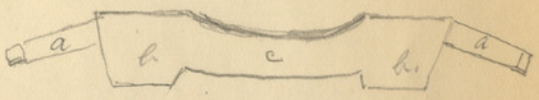
er det i gaffelens to grener, foret et rundt hull som er 3,5 cm i diameter. Gjennom disse huller går den tre bolt som holder bukken, tverstykket og vognstangen sammen med det bakre hjulpars aksel
Vognstangen er på oversiden (øvre bredside) prydet med tre linjer langs hver kant, forøvrig er den gamske uten ornamenter
Vognstangen er nu sammensatt av ca 23-30 brudstykker.

D: Tverstykker

Mellom vognstangen og bukkene er anbragt to tverstykker av bøk ett ved bakerste og ett ved forreste hjulpar. Tverstykket ved bakerste hjulpar har måttet erstattes med et nytt ved restaureringen mens det forreste er sammensatt og satt på plass. Det opprinnelige bakerste tverstykke

Foreligger nu låst
i fragmenter og er
desforeret nedenfor
Det bakerste tverstykke
Dettes form fremgår
av skissen. Det er
av lönn og er skåret
ut i ett stykke. Lengden
er 80 mm, tversnittet
er firsidig og bredden
på midten 8 mm.
Tykkelsen samme-
steds er ca 5-5,5 mm.
Som det fremgår av
skissen består dette
tverstykke av ett
firsidig midtparti
som har to utskårne
tappformede forlengelser
ved endene (b-a), disse
skråner nedad. Disse
endepartier er skåret
ut i samme stykke
som det øvrige. Ende-
stykkene er 14 mm.
lange og har firsidig
tverssnitt. Deres tykkelse
ved roten er ifölge
Bergs måling 4,5 mm
og ved ytre ende er den
ca 2,5 mm. Bredden er
6,5 mm. ved roten. Deres
ytterste spiss ligger
9,4 mm. lavere enn
tverstykkets overkant.
Selve tverstykket
(ekskl. sin endepar-
tier) er ved overkanten
53 mm. langt. Midt-
partiet er utskåret som
ett svakt buet felt
som er 28 mm. langt

Bergen

Vognen

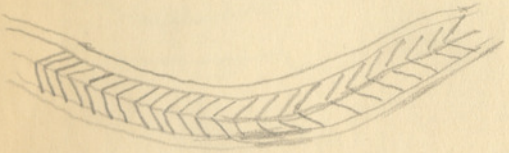
Det lineæ felts dybde er på midten ca 4,5 cm. Tverstykkets tykkelse på midten er 5 cm. På begge sider av det lineæ felt er utskåret et lite-stort rettlinjet parti som er 13,7 cm langt (a-a på tegn.) Dette partis bredde er 8 cm. og tykkelsen er 1,5 cm. Omtrent midt i hvert av de rettlinjede felter er det boret et hull på tvers fra bredside til bredside igjennem tverstykket Dette hull har ifølge Bings opmåling's tegning en diameter på 3,5 cm. Hullet er boret svakt utadskrånende. I disse to huller har de trebolter vært anbragt som har holdt bukken tverstykket og vognstangen sammen med det bakre hjulgjørs aksler. Det bakre tverstykke har vært utstyrt med to slike bolter Tverstykkets underside har på midten ett tilskåret åpent felt som har sin største dybde ved endene. Dette

felt er ca 30cm langt
Det er lavest på midten
og dypest ved endene hvor
bredden er ca 3,5cm, mens
midten næsten ligger
i plan med de rettlinje-
de partier på begge sider.
Ut mot disse rettlinjede
partier er det åpne
partis avslutning
tilhåret på skrå(se
skissen) På begge sider
av dette parti er det til-
håret to rettlinjede
partier som er ca 8,5cm.
lange. De ligger rett
under de tilsvarende
partier ved tverstykkets
overkant. De gjennom-
gående huller fra
overkanten er avbrudt
omtrent midt i de
rettlinjede partier dog
litt nærmere tver-
stykkets ytre ende.
Tverstykkets lengde
ved underkanten er
ca 49cm. Derved blir
underkanten litt kortere
enn overkanten og
tverstykkets endeparti
er derfor tilhåret i
en svakt buet skrå-
ning fra overkant til
underkant. Dette tver-
stykke er prydet med
linjeornamenter på
begge smalsidene. De
to endepartier a-a
og likeledes de nedad-
gående tverstykker b-b
er prydet med linjer.

Vognen

Yogren.

Endepartiene a-a er prydet med to parallelle linjer på midten og de nedadgående stykker med doble vertikale konturlinjer. Selve tverstykket er prydet med ett eiendommelig fiskebenformet ornament, bestående av en horisontal midtlinje og vertikale skålinjer på begge sider av denne. Det hele begrenses av horisontale konturlinjer.

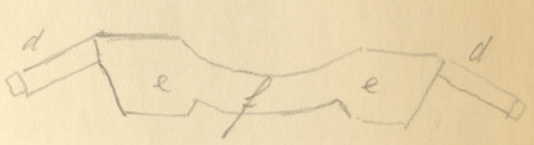

Det forreste tverstykke

Dette er av samme hovedform som det bakre, men avviker fra dette i detaljene. Det er dannet av et firsidig stykke bark og er skåret helt ut i ett stykke. Lengden er 75 cm. og bredden på midten er 9,8 cm, tykkelsen samme-steds er 6 cm. Som det fremgår av skissen har dette tverstykke ett firsidig midtparti som er utstyrt med to

Pagnen

smalere tappformede forlengelser (d-d) ved endene som skråner nedad. Endestykkene er 13cm. lange og har forsidig tversnitt. Deres tykkelse ved roten er 2,7cm. og ved endene 2cm. Bredden er 8cm. ved ytre ende. Deres ytterste spiss ligger 1,5cm lavere enn tverstykkets overkant. Selve tverstykket (skaftbusin endestykkene) er ved anerkanten 50cm. langt. Midtpartiet er utskåret som et buet felt som er ca 24cm. langt og dette felts dybde er ca 4,6 cm. Tverstykkets tykkelse på midten er 5,5cm. På begge sider av dette buede midtparti er utskåret ett likestort rettlinjet parti (e-e) som er 14cm langt. Dette partis bredde er 10cm. og tykkelsen er 9-11cm.

Omtrent midt i hvert av de rettlinjede partier er det laget ett hull på tvers fra bredside til bredside gjennem tverstykket. Det er av disse huller har ifølge Birgs opmålings skisser hat en diameter på 3,8cm. og vært 11cm. langt, det annet har

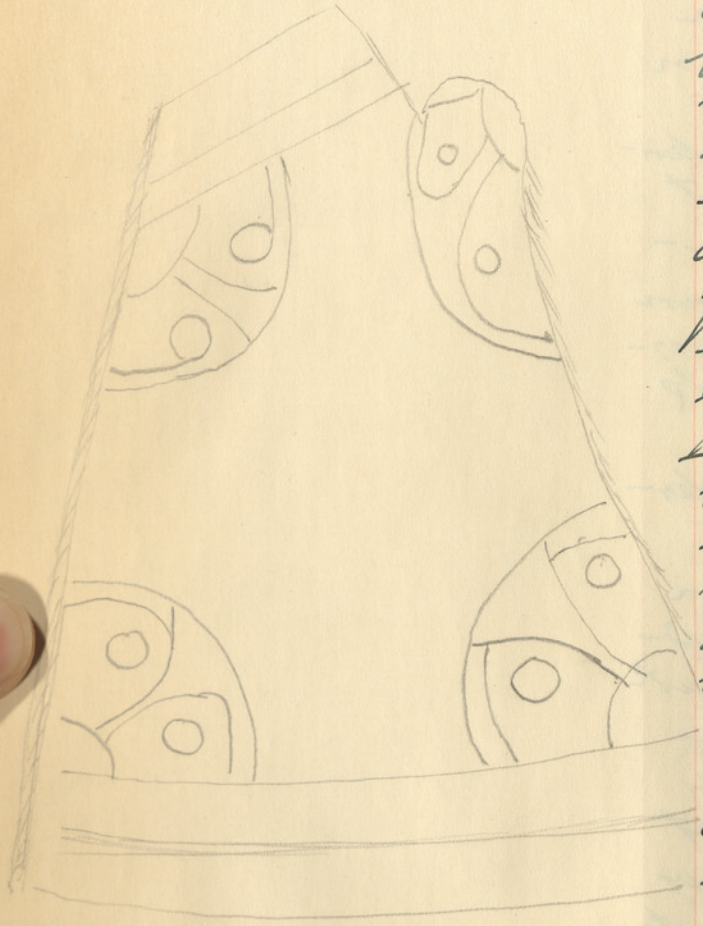
Vagnen

hat en diameter på 3,5 cm. og vart 11cm. langt. Dessuten er det anbragt ett hull midt i tverstykket som har en diameter på 3,5 cm. og en lengde på 6,9 cm. I disse huller har de trebolter vart anbragt som har holdt lünkben tverstykket vognstangen og dragenes låse forstykker sammen med det forreste hjulpars aksler. Det forreste hjulpar har vart utstyrt med tre slike bolter Tverstykkets underside har på midten ett tilskåret åpent felt som har sin største dybde ved endene I følge ingeniör Just Bings opmålingsnotater er dette felt ved overkanten ca 2,5 cm. langt. Det er lavest på midten og höiest ved endene hvor höiden er ca 3 cm. På begge sider av dette parti er det anbragt to rettlinjede partier. Ut mot disse er det åpne buede partis avslutning tilskåret på skrå (se Steenlands opmålingstegning.).

Bygren.

De rettlinjede partier på
begge sider er henholds-
vis 11,4 og 12,5 cm. lange.
Omtrent midt i dem
er det skåret ut runde
huller hvorigjennem
de ovenfor beskrevne
bolter går. Disse huller
ligger ved underhanten
litt nærmere den
ytre ende enn den
indre. Tverstykkets
længde ved underhan-
ten er altså noget
kortere enn ved over-
hanten. Av den grunn
er tverstykkets endeparti
tilskåret i en svak
kurve skrånende fra
overhant og til under-
hant. Det farreste
tverstykke er uten
ornamenter på bred-
sidene og den bakut-
vendende smalside
Den foranvervendende
smalside er derimot
prydet med linjer og
masker. Ved det egent-
lige tverstykkes ender
er anbragt to parallelle
svakt buede linjer
og likeledes er det
buede felt på midten
prydet med doble
konturlinjer som
följer overhant
og underhant. Da tver-
stykkets fremover-
vendende smalside
er dårlig bevart har
det hele mönster

Bogner

ikke så helt klart, men det ser ut til at det i de forsidige endepartier (e-e) på skibsen har vært utskåret en maske i hvert hjørne som danner de kantur-linjene.
Dessuten har det buede midtparti vært prydet med en maske ved hver ende akkurat ved overgangen til de forsidige felter ved enderne (Se avbildnin-gen Osebergfunnet III s 41 fig 62) Det buede midtparti er på midten delt i to halvdele ved to par buede linjer som er anbragt således:

De ovenfor nevnte masker er skåret ut med gan-ske enkle hoppså dype linjer. De to linjer som danner nesen går over i panne-ns indre kantur-linje og står også i forbin-delse med den buede linje som danner munnen. Dette tver-stykke er sammen-satt av ca 6 bjørd-stykker. Formen frem-går av hus-føiede

skisse (se også fotografi i Osebergarkivet)

Vognen.

E: Burkher

Oppå de anenfor beskrevne tverstykker er anbragt bukker hvorpå vognens bunn hviler Om disse anfører Gjetelig følgende i Osebergfunndet III s 38 ff.:

"Bukkene som bærer vognkassen anslutter på hver side av helt plastisk utførte maskinemoder. I-bodene er litt forskjellig i teknisk utførelse som følge av materialet da den bakerste bukken er av hard ek og den forreste av bløtere löbtre nemlig bök. I böken er forbenen blit skarpere med sterkere bardtraster i relieff og ligger mere utpreget stilisert enn det tilsvarende bode av ek. Men det siste virker sikkert mok mere kunstnerisk for ett moderne öie, kanskje netop ved disse små ujevnheter og den mindre fullendte utförelse. Det er også tydelig at det har vært hensikten å fremstille to bestemt forskjellige typer, de to

1904 no 225-227
1904 no 258.
↓
IV, 6

Vognen

hodene på hver kultk
er like, mens vognene
innbyrdes er forskjellige.
På den forreste kultkon
har vi et hode (fig 30)
med langt skjegg, lange
horter og åpen munn
så tennene synes
nesen er lang og
smal, mens fremspringende øinene
runde og flate sam-
pålagte i hakker.
Hodet er dekket
med en glatt tettsittende hue eller hjelm,
i nakken kommer
håret frem under
huen, ørene er
bare antydet som
en liten grop like
ved kanten av
hjelmen. Trekk for
trekk finner de to hodene
av samme type
men trehuggerens
utførelse er
såvidt variierende
at de slett ikke
har samme uttrykk.
Hodet på høire side
av vognen virker
barskt og skremmende
mens det på venstre
side har preg av en
gemyttlig godmodighet.
Det skal være usagt
om denne forskjel
i uttrykket er tilsiktet eller om den
bare beror på at
treskjæreren har vært

temmelig ubehjelpelig når hun stod overfor den oppgave å skulle forme et fint plastisk mannehode.

Hodet på den laveste kurven (fig 31) har fremspringende nese så profilen blir temmelig nær som på menneskefiguren i relieff på vognkassen, lang hårt og på den ene av hodene antydning til kortskjegg – ellers glatt hake og kinnet rundt, øinene er runde og fremspringende øret sitter høit og er ganske detaljert utført. Der er ikke noget hodeplag, men håret ligger tett inntil hodet og er stripet. Vognkurven har altså to forskjellige hoder, hvert av dem gjentatt to ganger, med anbragt slik at på de to sidene av vognen at man aldrig kan komme til å se mere enn ett av hver sort samtidig. De to hodene er karakteriserte som to bestemte individuelle typer alle trekk motbygdes forskjellige. Der er da al grunn til å tro at de ikke bare er anbragt som utsmykning, men at de også har forestillet

Vognen

bestemte dagmessige
personer. Denne
slutning ligger her
så meget nærmere
som vi flere steder
ellers på vognen
har funnet frem-
stillinger av bestemte
dagmessige optrin.
Kasene er selvsagt
overordentlig konven-
sjonelt utført stil-
preget efter den norm
som tidens kunst
hadde for å gengi ett
menneskebillede.
Derfor er de også
sikkert og kraftigar-
bejdet og slett ikke
uten kunstnerisk
virkning. Kasene på
den bedterote kubiken
kommer i form
meget nær menneske-
figurene på vogn-
kassen og likeledes
i teknisk henseende
(som ved den skå-
strøpede behandling
av krop og kvarter)
kan vi her spore
den samme trebearbei-
ders hånd. Ved den forreste
kubben er materialet
og dermed behandling-
den en annen,
men der kan neppe
være grunn til

å tenke sig at dette ene stykke skjæres enamen mester enn den som har skåret hele vognen ellers.

For å forstå betydningen av disse hodene bør vi først se på den enkle utskjæringen på forsiden av den lukken som bærer de langskjeggete hodene. Den hvor lukken på hver side skyter op langs vognkassen danner forsidens flate ett trekantet felt som smalner oppover med meget spiss vinkel. På begge sider er dette feltet utnyttet til inntegning av ett mannehode slikat pannen er nederst og skjegget utfyller den smale enden av trekanten (fig 32). Ansiktet er tegnet med fordypede linjer. Det har lang smal nese runde øiner buete og langt skjeg. Munnen er åpen og på det ene av ansiktene er også tennene inntegnet, desuten er der litt forskjel i øienbrynene og mønstret over brosen, men ellers er hodene aldeles.

Vognen

Samme mønne
bruker er det sikkert
også vi har på
kunderolyktene under
vognhassen (bortreste
kunderstykke), også der
er de tegnet med
forskjellige linjer ett i
hvert hjørne av en
forhøyet flate (fig 33).
Vi må holde oss
til de større og mere
detaljerte hodene på
vognbunnen. For det
første har disse hodene
en gammelmodig slående
likhet med de to
langsgående hodene
som er utskåret
fritt på endene av
den samme vognkunstken, alle trekk er
felles og endog noget
av -utbrytskeet i ansiktet.
Det er utvilsomt
samme motiv
som dels er utført
i fullt plastisk form
dels tegnet med linjer
på en flate. Men
der hvor hodet er
.reducert til linje-
tegning melder
der sig uvilkårlig
en ny sammen-
ligning. På vindski-
hodene til ett av
teltene i skibet
var der malet for-
skjellige tegn som
ikke kan kalles ornamenter
men har en bestemt

magisk betydning. Der
har vi en gang en gruppe
av hard med ring,
en arm opprullet
i spiral og ett manns-
hode med lange haarter
og langt skjeg (Osebergfunnet
bind I, 327-28).
Den samme gruppering
finnes på samtidige nordiske
myntter praget efter
mønster av myntene
fra Dorestad. I begge
tilfeller har vi å gjøre
med en gruppe tegn
som er utpreget profyl-
aktiske. Som en para-
lel kan nevnes ett
halssmykke fra vikinge-
tiden, smykket er sam-
mensatt av bronse-
stykker med hengte
som har vært tredd
på en snor og blandt
dem finnes foruten
rent ornamentale
medaljonger ett
som har foran av
en sammenrullet
orm og to formet
som et mandshode
med lange haarter
og langt skjeg. Ormen
og mannshodet finnes
her i samme kombi-
nasjon som på mynte-
ne og gjengir vikingtiden
i Oseberg-stilen. Vi
kjenner altså fra
vikingetiden ett be-
stemt harvensjonelt

Vognen

mannehode som
har hat profylaktisk
betydning, et hode
som stirrig er karak-
terisert ved å avvike
rett en face, med
lange skarter og langt
skjegg. Der kan neppe
være tvil om at det
er dette hode som
er tegnet med linjer
og to gange gjentatt
på forsiden av
frembringelsen til
Oselergvognen.
Det stilitt utskårne
hodet på hver side av
den samme buk-
ken skulde dermed
også være bestemt
som den samme
type av et manne-
hode med magisk
beskyttende egenskaper.
Der er i denne sam-
menheng ingen
grunn til å
følge betydningen
av mannet videre,
for å forstå manne-
hodet som en
del av utstyret
på vognen er
det nok å vite
at det ikke er
en dekorasjon.
Det er sikkert
nok kommet
der fordi det skulde
virke til å beskytte
mot onde magter,
og det samme må

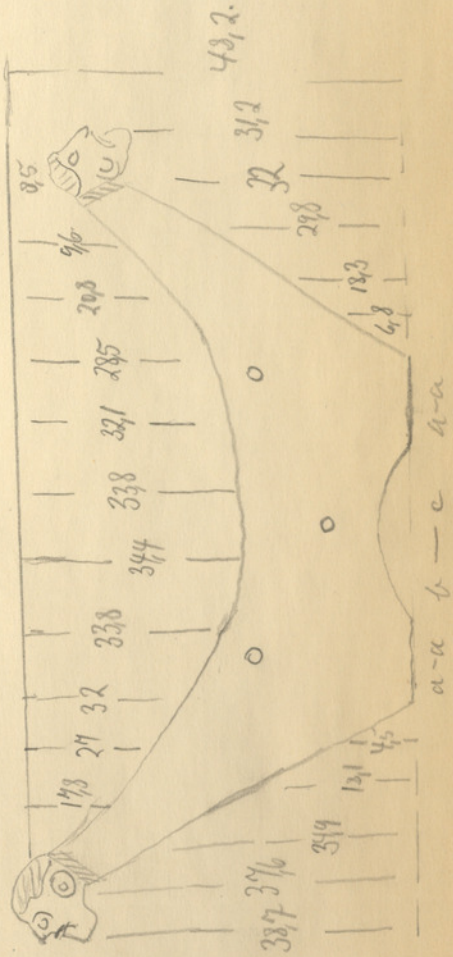
vi da med al sannelighet si om det andre hodet også, det som sitter på enden av den bakerste kupkken under vognkassen."

Vognens bakerste kupk

Denne er av ek og er 1,15 m. lang målt i rett linje fra hode til hode på midten. Kuppens lengde tvers over fra kant til kant omtrent under kanten er 75 cm. Bredden er på midten 9 cm og tykkelsen er på dette sted 6 cm. Kuppens overkant som har ligget an mot kanten er tilskåret som ett buet felt hvori kanten er plassert. Trekker man en horisontal grunnlinje gjennom isse partiet av det venstre mannehode får vi ifølge Just Bings opptegnelser følgende mål for dybden:

17,8 cm
27 cm.
32 cm.
33,8 cm.
34,4 cm. (midten)
33,8 cm.
32,1 cm
28,5 cm
20,8 cm

Vognen

Bygnen

96 mm.

Endelig ligger det höire manne-
hode 8,5 mm under
grunnlinjen og
altså lavere enn
det venstre. Hvor
de forskjellige mål
er tatt fremgår
av hodefigurene. Skjeg-
Bukkhen er altså
ikke helt jevnt
skåret hvilket
også fremgår av
Stedmans opprå-
lingsteckning hvor
det venstre hode
har ett litet mel-
lemrum mellem
barmens langside
og hodet mens
det höire hode
ligger tett inntil
barmens langside.
Bukkhens underkant
er 49 mm lang og 6 mm
bred. Den består av
ett buet felt på
midten som er
32 mm. langt og hvis
største åpning er
3,5 mm. höi og av
to rettlinjede partier
på begge sider av
dette felt. Disse
partier er 8 mm.
lange og ligger an
i vinkel de rettlinje-
de partier på det
lavere tverstykke.
Bukkhen holdes
sammen med

Vognen

tverstyrhet ved hjelp av
to bolter som går
fra lunnheris overkant og tvers igjen-
nom denne og hammeren
ut omtrent midt i
det rettlinjede parti på
hver side hvor der er
boret huller for dem.
Derfra fortsetter de tvers
igjennem tverstyrk-
het vognstangen
og akselen. På under-
siden av akselen
holdes disse bolter
på plass ved hjelp
av stag på hvers
ende. Ligger i
øvre ende holdes
de på plass ved hjelp
av ett tilspidset rundt
hode. Boltenes længde
ved bakre lunnh er
ca 50 cm. Dette var det
opprindelige arrange-
ment hvem vedrestau-
reringen har disse
trebolter måttet er-
stattes ved opstandere
av jern, så boltene
sitter ikke mer længer
på sin opprindelige
plass. Da lunnheris
underside er så meget
hårdere enn overside
hvis de utadvendende
smalsider sterkt
skrånende. Trekker
man nu en grunn-
linje gjennem de
rettlinjede partier ved
lunnheris underside

Yngren

får man som
skalen vi ser följande mått för kuk-
hens högra på
vänstre sida.
Från underhanten
av det vänstre
mans rehade skaft
38,7 cm så följer
37,6 cm, 34,5 cm — 18,1 cm
— 4,5 cm. (se skissen)
Vid det höjre
mannehode er
målene följende:
31,2 cm, — 22 cm —
29,8 cm — 18,3 cm og
6,8 cm.
Kukhens bredde
ved vänstre utad-
vendende side er
5 cm, tykkelsen er
der 4 cm. Det venstre
mannehodes længde
er 7 cm.
Kukhens bredde ved
höjre utadvendende
side er 5 cm. tykkel-
sen er her 5 cm.
Det vänstre mann-
ehodes længde er
10 cm. og dets
störste bredde er
7 cm. I kukken
er boret tre runde
huller på tvers
fra bredside til
bredside, ett på
midten ca 4 cm.
over underhanten
og to like under
overhanten (ca 2,5 cm.
under denne) og med

en innbyrdes avstand av ca 19 cm.

Om ornamenteringen på denne bukk kan anføres følgende i tilslutning til Thetelys ovenfor siterte beskrivelse. Selve bukken er på de fremover og bakover vendende brettsider prydet med linjeornamenter. Disse består av tre buntelinjer som løper langs buktens overkant og underkant og de følger buktens bøininger. Ved buktens ender støter de imot mannehodets „halsbånd" Mellemrummet mellem linjerekkene er størst ved det parti av buktben hvor den begynner å skråne ut og her er det utspart to par (vertikale) linjer som forbinder buntelinjene og er anbragt således:

Midt på buktbenet er det anbragt tre vertikale linjer, den venstre av disse skjærer det runde hull midt på buktben, de to høire er anbragt til høire for dette. Også disse linjer

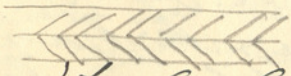
Vognen

står i forbindelse med de horisontale kanalerne (se foto av vognen satt bakpå i Osebergskipet)

Det høire mannehode har kraftig markert ansikt med bakoverstrøket hår. Håndpartiet er skadet på begge sider både ved kinnbenene fremadvendende side og den bakoverveiende. Øinene er store og runde utskåret med dype linjer helt rundt. Ved det høire øienbryn er håret angitt, det venstre er bare antydet ved en tverstrek. Næsen er rått tilskåret nær nest trekantet. Over munnen ligger en lynt kraftig snebelskjegg hvor hårene er angitt ved grove tverstrekker. Ørene er angitt ved to utskårne opphøiede vulster med et rundt midtpunkt. Kinnene begrenses nedad ved to buede parallelle linjer hvor på venstre side er utstyrt med en midtlinje og tver-

Pagnen

streker så det dannes
likesom ett bånd

Rundt halsen er
anbragt ett utskåret
bånd dannet av to
horisontale linjer
som er utfylt med
skråstreker

Det vestre manne-
hode er betydelig
smalere enn det høire.
Også her er håret strøket
fremt bakover, men
begrenses over panner
ved en rundtløpende
horisontal linje. Øien-
bryene er her tydelig
angitt ved opphøiede buer
prydet med tverstreker,
øinene er dannet som
to opphøiede baker med
tydelig begrensningslinje. Næsen er nok-
så fremt tilskåret,
idet henger sammen
med panden.
Dette har tydelig munnbelt,
hvis bue er angitt
ved skråstreker. Grene
har runde opphøiede
hunter og rundt
midtparti.

Pagnens forreste bånd

1904 no 225–226.

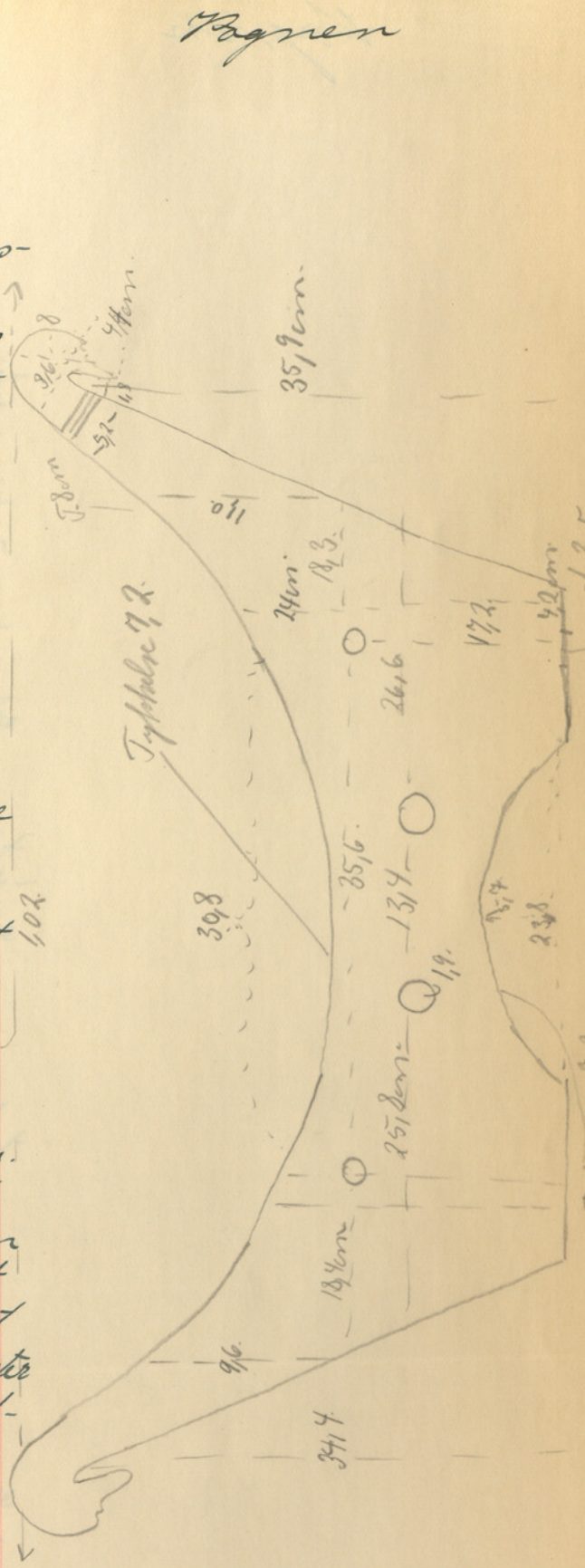
Denne bukk er av bøk
og er 1/10 m lang målt
i rett linje fra panne
til panne på bukkens
mannehoder. 1 7/2cm.

Bygnen

aver underhanten er butthens længde 72, 3cm. og 63, 3cm. aver underhanten er butthens længde 65, 8cm. Tykkelsen på midten er 7, 2cm. Butthens overhant som har ligget an mot harmen er tilskåret som ett buet felt hvori harmen er plasseret.

Som skisser viser er feltets dybde størst på midten. Trekker vi en grunnlinje tvers igjennem mannehodenes isse og måler fra denne til buen av det buede felt får vi en dybde av 24, 3cm. hvoran det fremgår at det buede felt ved forreste kant ikke er på langt nær så dypt som ved bakerste. Mannehodenes isser ligger ved denne kant praktisk talt i samme nivå. Butthens underkant er 48cm. lang. Den består av ett buet felt på midten som er

23,8cm langt og hvis
lüede åpning er 5,7cm.
hüi og av ta rettlinjede
partier på begge sider
av dette felt. Disse partier
er ifölge Bergs opmålings-
skisser henholdsvis
13,4 og 11,8cm. langeog
ligger an mot de rett-
linjede partier på det
foreste tverstykke.
Tykkelsen er midtpå
underhanten 7,2cm.
Bukken holdes sam-
men med tverstyk-
ket ved hjelpav tre
bolter som går fra
bukkens overhant
og tvers igjennem denne
og ta av dem kommer
ut omtrent midt i
de rettlinjede felter i det
avstanden på begge sider
av hullet ved hvert
parti er henholdsvis
4,3 og 4,2cm. Hullenes
diameter er ca 3,5cm.
Den tredje går midt
igjennem bukken
og kommer ut midt
i det lüede felt. Hullet
for denne har en diameter
på 3,3cm. Bolten fort-
setter videre gjennem
tverstykket hvorefter
den går gjennem
vognstangen, mens
de to andre går gjennem
krogenes löse stykker
og til slutt går alle tre
bolter gjennem forreste
aksel. På undersiden

Vagnen

av axeln hålles
dessa bultar på
plats vid hjulpar-
na på tvärs gående
plingar, i övre ende
hålles de på plats
vid hjulpar ett til-
sträckt runtat hål.
Bultens längde
vid farreste bukk
är ca 55 cm lång.
Dessa bultar har
vid restaureringen
måttet erstattes med
opstandare av jern.
Da bukkens under-
side är så meget
kortare enn över-
sidan blir de utåt-
vänderde sider starkt
skrånende. Trakter
man nu en grönn-
linje gennem de
rett linjede partier
vid bukkens underside
får man som
skissen viser följande
mål för bukkens
höide på venstre
side:
Fra grunnlinjen
til kanten av
venstre manne-
kates hals 37,4 cm
og fra grunnlinjen
opp til kanten
av höire dyrehodes
hals er 35,9 cm. De
skrånende sider
har ifölge Birgo
målinger en længde
av 43,9 cm. Fra

Pagner

kubbens underkant og op til underkanten av hullene. Kubbens bredde på midten er ca 13cm og på det sted hvor de to sidebolter er anbragt er bredden 20,7cm. Midt på kubben på hver side av den midterste bolt er det anbragt to huller ca 6cm over kubbens buede midtparti ved underkanten. Disse huller sitter i en innbyrdes avstand av 13,4cm. fra centrum av det vendre hull til ytterkanten har Berg målt 25,8 cm. og 26,6cm fra hullet i høire side og til kubbens ytterkant. Disse huller er 2cm. i diameter. Over disse huller adskillig nærmere kubbens overkant er anbragt to huller akkurat over det sted hvor kubbens sidebretter går igjennem. Disse huller er anbragt 6cm. over kubbens underkant. I hullenes diameter er 0,8cm. I disse huller har det antagelig vært anbragt tverrtapper som har holdt boltene på plass.

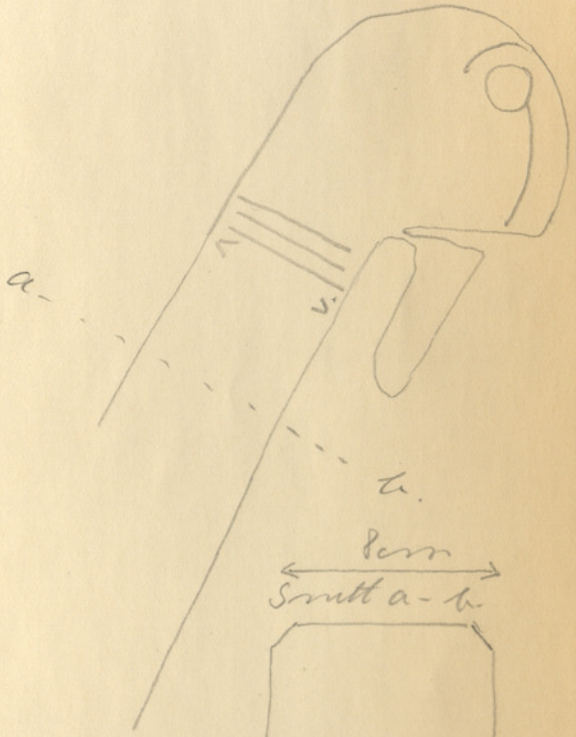
Denne kubbe er nu sammensat av ca 7 brændstykker.

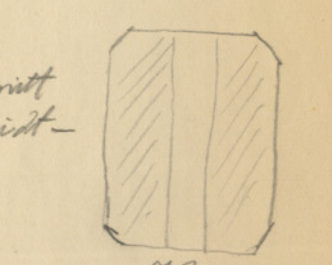
Vognen.

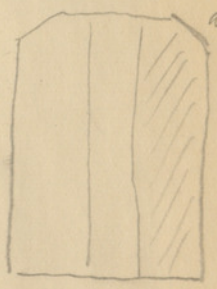
Om ornamentene
kan følgende anføres
i tilslutning til
Thetelings ovenfor
anførte beskrivelse.
Selve kuthen er
på den fakultverdige
de bredside prydet
med doble kantur-
linjer langs alle
kantene. Kuthens
jernmonerende
side er prydet med
doble kantlinjer.
Foruten disse linjer
må nevnes den
som er anbragt
på kuthens oppover-
skytende ender.
Der hvor kuthen
på hver side skyter op
langs vognkassen dan-
ner forsidens flate
ett firekantet felt
som smalner
oppover med meget
spiss vinkel. På
begge sider er dette
feltet utsmyket til
innteqning av ett
madrehode
slik at pannen
er nederst og skjegget
utfyller den
skraale ender
av trekanten
(fig 32). Ansiktet
er tegnet med
forskjellige linjer.
Det har lang smal
nese rund öine
kanter og langt skjeg.

Vagnen

Munnen er åpen og på den ene av ansiktene er også tennene inntegnet, dessuten er der litt forskjell i øienbrynene og i mønstret over nesen, men ellers er hodene aldeles ens. Samme mandehoder er det sikkert også vi har på underkjevene under vognbunnen, også der er de tegnet med fordypede linjer ett i hvert hjørne og en firkantet flate (fig 33) (Sheteliz: Osebergfunnet II s 40)

Det høire mannehode

Ved dette har anføres følgende mål:

Munnens bredde ved a - b på skissen er 8cm. Tykkelsen er 7,2cm. Hjørnene er avfasede og det avfasede parti har en bredde av 0,7cm. Øverst ved halsen er munnens tykkelse 5,2cm. Hodet er 8cm. høit fra issen og ned til underkanten av haken. Hodets tykkelse tvers over fra øreflaben til haken er 7,5cm. Ansiktets største bredde er 8cm. Halsen er 4,4cm. bredt. Om disse hoder anfører Sheteliz i Osebergfunnet

Vagnen

fundet III s 39:
"På den farreste lucken
"har vi ett hode med
"langt skjeg, lange
"ører og øyen nesten
"så tennene synes!
Vasen er lang og
smal men ikke
fremspringende
dinene runde og
flate som mål-
lugte kanter. Hodet
dekket med en
glatt tettsittende
hue eller hjelm,
i nakken hammer
håret frem under
huen, ørene er
bare antydet samen
liten grop ved kanten
av huen.
Tretak for trekk er to
hodene av samme
type men trekkenes
utformning er så-
vidt varierende at de
slett ikke har samme
uttrykk. Hodet på høire
side av vagnen virker
barskt og skrammende
Øyene dannes ved
ett rundt opphøiet
midtparti som begren-
ses ved en kantlin-
je og utenfor den
følger så en ytre
begrensning som
dannes ved en opp-
høiet rulst. Nesen
er forlang skåret
og spidsen just på
midten. Dens nedre

Vognen

Del går i ett over i barten
Denne er skåret ut
Over er buet umlst
med fordyppet midtlinje.
Tennene er angitt ved
forholdsvis dype hakte
furer og underkaben
angis ved en buet linje.
Munnen står åpen. Under
denne er skjegget angitt
ved lange nedhalte linjer
som nederst avsluttes
i små trekanter med
spissen nedad. Under
disse er det anbragt en
række små trekanter
med spissen opad som
danner skjeggets nedre
begrensning. Overgangen
mellem panne og hals
er prydet med en dobbel
række rammer, begrenset
ved linjer. Under disse
er anbragt et bånd
som går rundt halsen
og som består av tre
horisontale linjer.

Det venstre manne-
hode

Kinnhens tykkelse
midt på det opadstig-
ende parti er 7 cm.
Ovenfor ved halsen
er kinnhens tykkelse
5 cm. Hodet er 12 cm.
høit fra issen og
ned til underkanten
av hodets bakke. Dettes
tykkelse tvers over fra
øverlaben til nakken
er 8 cm. Ansiktets utsete

Vognen

bredde er 8 cm.
Skjegget er 6 cm. langt
og dets største bredde
er 6 cm.
Om dette blade
sier Sheteliq at det
har præg av en
"gehyttlig godfotettet
gurbiry. Fibrene
danner ved ett
rundt ophäiet
midtparti som
begrenses ved en
enkel banturlinje,
men her er
ingen vulst uten-
om denne således
som ved det häire
mannefore. Vasen
er kraftig skåret og
smalest på midten.
Dens nedre del går
i ett over i hælen.
Denne er skåret
ut som en svakt
ophäiet buet vulst
med fordypet midt-
linje.
Tennene erfangått ved
forholdsvis dype korte
furer og underleben
angis ved en buet
linje. Munnen står
åpen. Under denne
er skjegget angitt
ved lange vertikale
linjer. Disse avslut-
tes nederst uten
noget særskilt orna-
ment, men går
like over i skjegg-
partiets buede

panturlinje som dämmer
dettes nedre begränsning
övergången mellan
buken och hals är prydet
med fina reliefer av
ramber. Under dessa är
anbragt ett bårdsom
går kring halsen o
som består av tre hori-
sontala linjer.
Dialektnamnen på
kupheve er vanskelig
å finne. Efter Falk
og Torp: Nynorsk Etymo-
logisk ordbok kan
anföres följande: flanta
f = tvehjulte i skede
(Sönd.fj. Sogn, Nordfjord,
Nordal Romsdal)
flanta n Voss Hard.
flante m. flöyta f.
(Ryf. Sönd.hordland)
äldre dialekter flanta
f = tvetreet aver vogn-
axeln som kunnen
hviler på. Gotland
og andre steder flöte
obs fleyda tvetre i
husebygning.

F: Karm.

a Konstruksjon

Efter Shetelig: Osebergfundet II s 26 ff
steder anföres först
följende almindelige benevnelser
"En ting som en
" norsk vogn fra tidlig
vikingetid er å og for sig

Vognen

ett høist overraskende fund og denne enestående gjenstand blir ikke mindre merkelig ved sin særdeles eiendommelige utstyrsmykning. Ved siden av skibet er vognen det mest omfangsrike arbeide av tre skjæres kunst som foreligger i Oseberg-fundet, men vognen stiller ganske anderledes vanskelige problemer. Skuren på skibet er ren dekorativ kunst med klart og bestemt særpreg så ingen kjenner av fornaldrens ornamentikk vil være i tvil om hvor i stilhistorien dette arbeide har sin plass. Ved vognen er dennat stilen langt fra utpreget! Det er en skuffelse som første øieblikk har virket som en stilhistorisk gåte og spørsmålet blir ikke forenklet derved at ornamentene er blandet med figurscener. Hele utsmykningen av vognen står fremmed ikke bare i Oseberg-fundet

men i det hele mot alt det vi hjemmer av vikingetidens kunst. Utsmykningen er like gåtefull som vognen selv. Denne underlige bygning av et hjæretøi som må være gansk[e] uskikket til ethvert praktisk formål, vi kan tenke oss i forbindelse med en vogn" "Vognkassen er av ek og utskåret med figurer i relieff som kanter sig kraftig over bunnen med skåi skarp kant." Langsidene i vognen er "kantklyvget som sidene i en båt slik at hvert bord ligger med kanten utenpå det neste nedenfor."

Karmen er som nevnt laget av ek. Karmbrettene er skåret i ett stykke og med huller for innstapning av bærbjelkene for karmens langsider og bunn. Karmens lengde er 1,97 m. Dens bredde ved forreste og bakerste gavl ved overkanten er like stor nemlig 1,12 m. Bredden ved underkanten av karmen er 71 cm. Karmens bunn er lunet og den er i hovedsaken av samme form som på enkelte gamle svenske bondekjøyner som

Vognen

for eks. en tohjuls-
kjerre som oppbevares
på Rot Hans i
Älfdalens Hembygds-
förenings samlinger
eller en annen vogn
fra Älfdalen saadan
i Dalarne som nu
oppbevares i Nordiska
Museet (Nord. Museet
no 71630). Talt op-
bevares det i Nordiska
Museet i Stockholm
6 eksemplarer av denne
vogntype.
Karmens tre gavler
er like store. De er
tilspisset således at
det i midten er ett
dypere felt prydet
med billeder og ornamenter, og rundt
dette en fyrkiet ramme
som ved overkanten er 2,5 cm.
bred og ved sidene 4,5 cm.
bred og ved underkanten 3,5 cm. bred.
Da gavlbrettene begge
er like store og av
samme form
angis her kun
målene for forreste
gavl.
Selve gavlen er
ifølge ingeniør Just
Bings optegnelser
1,12 m. lang og 4,75 cm
bred på midten.
Det andre felt som
er prydet med tre-
skjæring er 32 cm.

Vagnen

på midten og ikke fullt 1 m. bortgt. Gavlens form fremgår av tegningen. I følge Berg kan det for gavlbrettets bredde fra venstre til høire angis følgende mål:

Avstand fra venstre ende:
6,5 cm – 12,5 cm – 19 cm –
Bredde 15,5 cm – 27 cm – 33,5 cm.

Avstand fra venstre ende:
25,5 cm – 32,0 – 38 cm
Bredde 36,0 cm – 36,5 – 37 cm.

Avstand fra venstre ende:
44,5 cm – 50 cm – 57 cm
Bredde 37,5 cm 42 cm – 42,5 cm.

Avstand fra venstre ende:
63 cm – 69 cm – 76,0 –
Bredde: 38,5 cm 38,5 cm – 35,5 cm –

Avstand fra venstre ende:
82 cm. – 89 cm – 95 cm
Bredde: 35,5 cm. – 32,5 cm – 28 cm.

Avstand fra venstre ende:
102,0 cm. – 108,0 cm.
Bredde: 22 cm – 10,5 0 cm.

I gavlbrettets ophörede kamme er det i brettets bredde del utskåret 9 firsidige huller i langsidenes og tværmens bord. Da dette arrangement er det samme ved vognens forreste og bakerste gavl angis her kun målene for forreste gavlbrett. På

Vagnen

skissen fig/ er tapphullene angitt fra venstre til høire ved no/-9. Det oppheiede felt hvori tapphullene er anbragt er 4,5 cm. bredt.

Tapphull no/ sitter like ved overhanten det er 9,5 cm langt og 1,2 cm bredt.

9 cm. nedenfor dette er hull no 2 anbragt det er 10 cm. langt og 1,5 cm. bredt.

6 cm fra dette sitter hull no 3, det er 10 cm. langt. Dets bredde kan ikke nøiaktig angis

Hull no 4. sitter 6 cm. nedenfor det er 7,5 cm. langt og 1,5 cm. bredt.

Hull no 5 sitter 4 cm fra dette ved skråsten av gavlbrettets underhant. Det er 6 cm. langt og 1,2 cm. bredt Den oppheiede ramme ved hanten er på dette sted 4 cm. bred. No 6 er utskåret 6 cm avenfor dette hull er 8 cm langt og 1,5 cm. bredt. Det neste hull no 7 sitter 6 cm. høiere. Det er 7 cm. langt og 1,5 cm.

bredt. Hull nr 8 sitter 6cm ovenfor nr 7 og er 8,5cm langt og 1,5–2cm bredt. Endelig er hull nr 9 anbragt 14cm. ovenfor nr 8. Det er 6cm. langt, men dets bredde kan ikke nøiaktig angis. Det sitter like nedgangsbrettets overkant på höire side. I de her beskrevne tapphuller har bordgangens tapper vært anbragt. Tappenes bredde har vært litt mindre enn de lengder mål som er angitt for hvert av de 9 tapphuller. Tappenes lengde er varierende og varierer mellem 4,5 og 7cm og de er anbragt dels midt på langbrettene dels ved disses over- eller underkant. Brettenes lengde er inclusive tappene 1,97 når tappenes lengde fratrekkes får bordgangene en lengde av 1,81 M.

Vognens langsider og bunn er sammensatt av 9 bord av varierende bredde som er klinket sammen som en båt. Bordenes kantsider er tilskåret på skrå således som det fremgår av tverssnittet fig 2.

Vognen.

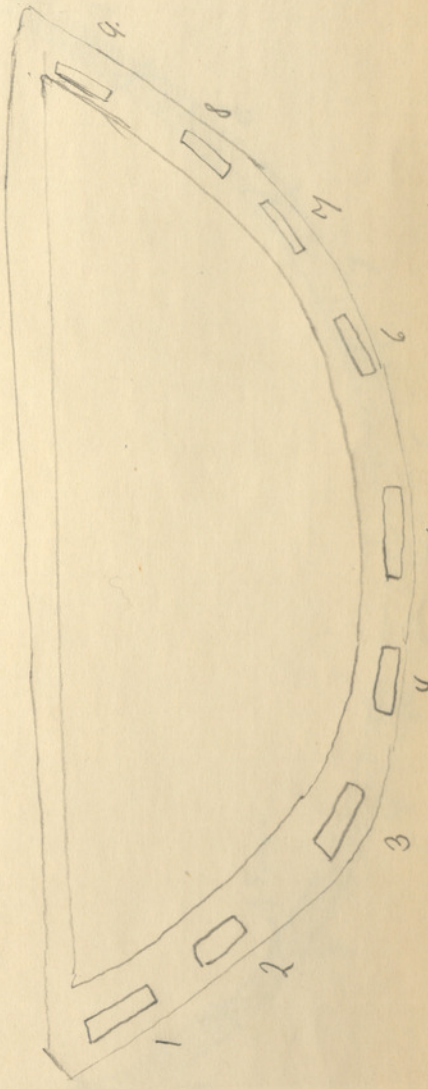

Fig 1.

Vognen

Bordenes hovedretning passer både for bjørkene og bolded furuene ved klinknagler av jern er anbragt med hodet utad og en firsidig blankplate på barrens innside. Klinknaglenes lengde er ca 4 cm. Hver bordgang har vært utstyrt med fem klinknagler. Den forreste og bakerste av disse rekker av nagler har vært anbragt i en avstand av henholdsvis ca 25 og ca 24 cm. fra barrens ender. Den annen naglerekke er anbragt ca 32 cm. bak forreste ende.
De øvrige nagler er anbragt med en like stor innbyrdes avstand.
Bordgangenes innbyrdes plassering fremgår av skissen fig 2. De er av noget varierende bredde.
Efter Birgo og måling skisse kan anføres de nedenfor nevnte breddemål fra venstre til høire.
Det må bemerkes

Bergen

at disse mål er tatt på innsiden av barmen og at malene er tatt bra bant til bant ned livert bord (se fig 2 og Bings opmaalingsskisse i Arbeidsarkivet.

Bordgangenes bredde på innsiden av barmen:

Bord no 1 : 15 cm.
Bord no 2 : 18 cm.
Bord no 3 : 14 cm.
Bord no 4 : 15 cm.
Bord no 5 : 20 cm.
Bord no 6 : 14 cm.
Bord no 7 : 12 cm.
Bord no 8 : 16 cm.
Bord no 9 : 19 cm.

Bord no 3 har Bing notert er 1,5 cm tykt og de øvrige bords tykkelse synes å variere mellem 1 og 1,5 cm. De to øverste bordgangen no 1 og 2 har ved overkanten således som det fremgår av fig 2. en fremspringende vulst som på ytterside har avrundede hanter som er prydet med hvide skråstriper hvorved det hele får karakter av et tau som løper langs barmens overkant. De øverste bordgangen har på dette sted en tykkelse av 3 cm. Disse to øverste bord-

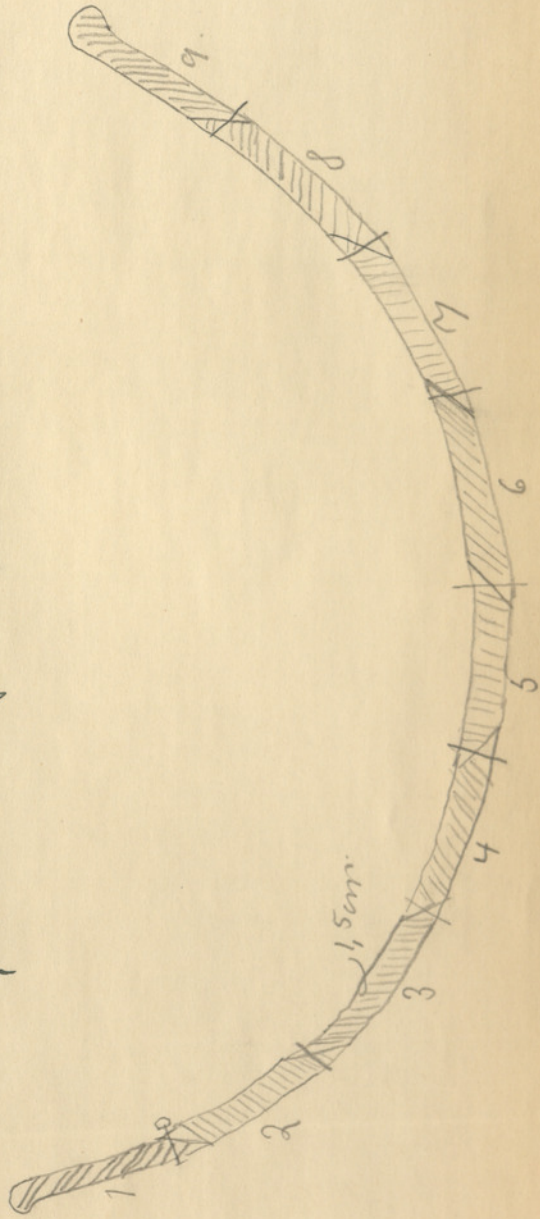

Fig 2.

Vagnen.

gånger hålles dessutom
emellan gavelbrädena
vid hjulsyan beslag
av järn som är
bäiet i rätt vinkel
och fästet dels til
kanten av översta
bordgång dels til gavelns
bräde och vanligtvis
överkant. Beslagen
är fästet med två
spikar en när
hvar ände. Den
del av beslaget som
ligger an mot det
översta bords över-
kant är ca 11-12cm.
lång och den del som
ligger an mot gavlens
kant är 5-6cm. lång.
Beslagets bredde är ca
4cm.
I bägge långsidor uti
det 8cm. / bakre
hjulrens förreste
gavl anbragt en
fjäderring.
Denne ring sitter
2,5-3cm. under översta
bordgångs överkant.
Ringen är ifölge
Birgs notater
5-5,5cm i yttre
tvärmål och dess
tjocklek är 0,4cm.
Den är fästet til
kanten med en
krampa som är

drevet inn i langsiden
og en jernring av omtrent
samme størrelse er
anbragt 8cm. foran
barmens bakre gavl
og 7cm. under over-
kanten altså i sam-
me bordgang. Også
denne ring er festet
med en liten tramp.
I bordgangen neden-
for omtrent midt
imellem disse to
ringer er anbragt
en tredje ring som
sitter 15cm. foran
vognens bakre ende
og 17cm under langsidens
overkant. Denne ring
er av samme størrelse
som de øvrige.
Karmens bunnbretter
særlig nr 3-6 er blit
meget sterkt skadet
ved trykket av lastens
jordmasser. De to brettene
nr 4-5 og 6 mangler
så meget at der i
bunnen av barmen
er flere store huller.
Likesom de fleste av
de øvrige bretter er sam-
mensatt av flere bred
stykker. Omtrent
93cm. foran bakre
ende er der helt barmen
brutt tvers av så at
alle brettene i barmen
her er avbrutt.
Om de dialektbeteg-
nelser for barmen
som følgende anføres

Vognen

efter Falk og Torp: Norsk etymologisk Ordbok:
Grinna = barre rammen (Setesdal Telemark) særlig sledebarre (Sogn Hallingdal, Telemark)
grind gno. grind f = gitter, barre rammen.
gavl m. bla i svensk (gavel) forside tverbrett i vogn dansk gavl også bakre sekk på vogn.

b. Utsmykning

Med hensyn til karmens utsmykning så kan vi her for en stor del henvise oss til å utføre Sheteligs beskrivelse av ornamentikken på karmen i Oseberg funnet II og for fullstendighetens skyld supplere den med utdrag av dr. H. Bröggers beskrivelse av Osebergvognens fullleder som foreligger i manuskript i Osebergarkivet.
Karmens bakre gavl er beskrevet helt fra nytt av av nærværende forfatter.

av trykte arbeider har det foruten Osebergfundet II hennført til referatet av dr. W. Brøggers foredrag i i Øvre Videnskapsselskap 3 mai 1918: „Osebergvognens billeder" (Videnskapsselskapets forhandlinger 1918 s 16) og en avisartikkel i Tidens Tegn for 9 mai 1918: Hvad Osebergvognens „billeder fordstiller" Vognens høire langside.

Dens to øverste bord som er dekorert er sammensatt av ca 5–6 brædstykker. Om ornamentene anfører Shetelig følgende i Osebergfundet II s 28. Langsidene i vognen "er skrankbygget som sidene i den båt, slik at hvert bord ligger med hanten utenpå det neste nedenfor. De to bordene på hver side som er utskåret er følgelig også behandlet som to selvstendige sammenhørende friser den ene over den andre (fig 21–24). På høire langside har den øverste frisen en figurgruppe på midten som avbildes særskilt på II.

Pagrer

En mann til hest kommer fra höire og möter meden annen mann som griper med venstre hånd i hesten täile, mens han i höire hånd löfter ett våben / sandsynligvis ett sverd han i fremstillingen er blit vrimmelig kort fordi der ikke var plass til å få det lengere. Og en kvinne bak den siste av mennene griper ham om höire håndled som for at stanse ham i hiigget. Alle tre personer er påkledt. Beltet er tydelig utfört og rhemmene har ett meden for beltet et bestemt skille mellem träie og haser og de to / hare darsnitt han drakten er forskjellig mönstret. Då kvinnens dragt danner beltet grensen mellem livet og skjörtet skjörtet er brutet med et parti av tette folder bak, nedover brystet henger tre halsbånd, det ene videre enn det

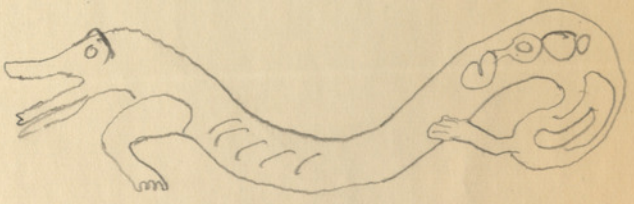
annet, som det også
kjennes ved fund av
perlebånd i kvinne-
graver fra samme tid,
halsbunningen ser ut
til å ha en spiss
flik som skyter op
mot øret. På alle figure-
ne når armene til
håndleddet hvor de
avsluttes med ett tver-
bånd. Sko eller
annet fottøi er ikke
tydelig angitt. Armlettene
er utført i samme
type som Gunnar på
Gjarlsten, bare det
at mannen på
hesten ikke har
øre. Mennene har
skjegg og glatt hår,
kvinnen har forhåret
glattstrøket og håret
opsatt i en knute
i nakken. Alle hode-
ne sitter i samme
eiendommelige stilling
med ansiktet vendt
oppover og rett i profil
mens kroppen
vises rett en face.
Det er sikkert nok
at denne gruppen
også fremstiller ett
bestemt øyeblikk.
"Til hver side er
"figurgruppen knyttet
sammen ved
en bord av dyreskille-
der som ikke danner
noget egentlig
avbrudd, men

Vognen

Vagner:

åpenbart fremstiller dyr i innbyrdes kamp. På høire side av figurene ser vi ett dyr som griper med forkloverne fatt i halen og bakfoten på hesten. Likedan har vi på den andre siden ett stort dyr som tar fatt i hvinnens hår og arm. Disse dyrene som altså blander sig inn i figurrekken i midten er igjen innviklet i kamp med dyrene længer utover i frisen på hver side. Flåier av frisen utvikler sig som ett vredig dyreslags-mål. Friden på bordet nedenfinder er holdt roligere. Her er der ingen figurer og det hele er harmonert som en tålelig regelbundet hård-flettning av lange smale dyr. Det er dog bestemt karakteriserte forskjellige dyr, alle sammen med lange haver og åpent gap. Det er og da tydelig fremhævet at dyrene er i kamp inn-

hyrdes idet hver enesta
gleffer efter den narmeste
lekamsdel på nalbadyret.
Av d. W. Bröggers
beskrivelse av hilleden
på hörre lar yxida
hitsettes:
Den övre(enn
"förreste gavl) för så vidt
som den gjör ett
langt mera ornamen-
talt intryckhlg
avbrutt av en
gansha precis fram-
ställing "hestdoeren".
Den har ihke for-
sidens brokete rik-
dom og heller ihke
dens mange for-
skjellige dyrefigurer.
Den består av to
horisontalt gående
rekker som går i
hele sidens lengde.
Begge rekker er fylt
med sammenhengen-
de serier av dyr med
langstrakt krop. Den
övre rekken har
billedfremstillingen.
Vi tar först den
nedre rekken. Den
er meget regelmessig
ornamentalt gjort
dyr med hodet
rett frem mot
mot venstre i rekken
som på skissen
her. De ligger i
åpne hanten, alle
fire dyrene ornamen-
talt sammen med

Övre rekke.

Vagner

fire barreoppanderende
dyr i nedre rekke
barn alle vender
hodene den annen
vei. Dyrene i övre
rekke ligger med
halsen over bak-
knappen, mens
derfra bæltespenn
går under midtre
del av knappen
på den nedre dyrene.
Endelig avsluttes
frisen i hver
ende av ett dyr
likeså regelmessig
utviklet som de
otte. Der er altså
ialt 10 dyr på nedre
rekke. Der er ikke
noget merkelig
ved dem. De har
gapende åpen kjæft
i det lange hodet.
Øie og öre er
som vanlig slag som
på forgrunnen. Ett
forbein som
med foten griper
om dyrenes övre
hefter på de andre
dyrene dog i ett
tilfelle i sin egen
underhefte. De övre
dyrene har bare
ett forbein og ett
bakben, det siste
ligger op under knappen.
De nedre dyrene
derimot har alle
to forben og
den lengst til

venstre har også ta
bakben, de andre bare
ett. Hjulen biter i bak-
delen på dyret foran.
Venstre dvalitteringsdyr er nokså tarvelig
gjort for hodets vedkommende, men höires
er ganske bra med
tenner i hjulen. Det
ornamentale utstyr
av krapper er brukt
alle dyrene på hele
langsiden har ett
trefletteband som ut-
fyllende ornament
på bakkrappen mens
forkrappen er prydet
med zikzakbånd
eller kraftnerver. Også
andre geometriske
ornamenter forekommer. Dyrene er av lig-
nende art som de
der hjemmes fra for-
siden.

Det övre bord i
höire langside har
en mere utvekslende
utsmykning. Billed-
scenen står nøgen-
lunde i midten. Til
höire for den er
syv dyr og til venstre
også syv. Blandt de
syv til höire er
også en arm som
er anbragt ved
bordets underkant.
Blandt dyrene til
venstre er ett med
menneskelignende

Vagnen

ansikt samsvarer ganske til de på vognens forreste gavl. De seks dyr til høire er av samme type som i nedre rekke og slynget sammen d.v.s. bryggene bygger hverandre. Her har allesammen bar ett forben agett bakben. De biter hverandre med åpen kjeft hvori bitter dr kraftig tenner både i over- og underkjeften. Det syvende dyret er ikke bygget med de andre selv men står lengst til venstre, vender hodet tilbake og biter ett av de andre dyr i bakben og holder med forbenet om hestens hale og med bakbenet om det bakre hesteben. Imellem disse seks dyrene ligger en arm som bäier hodet op mot benene på ett dyr, mens som griper's av forbenet på ett dyr like om ammelhaket.

Dyregruppen til
Herdebrei for billed-
scenen er mere
brokket. Seks av dyrene
er de vanlige som hen-
nes bra forsiden, det
sybende er dermot ett
dyr med samme slags
krapp som disse, men
med menneske lignende
hode ganske som dyr no
/ på vognens forreste
gavl. Dette dyr har to
forben det bakre griper
om dyrehjeften bak
det det andre om dyre-
hodet under. Dyret
under dette biter i
tennene i brystet / på det som
står over. Det siste
dyrs bakben griper
tydelig om foten
til skvinnen i
billedscenen.
Vi går derefter over
til selve billedscenen
På en hest sitter
en mann. Hans
høire hånd holder
tømmen hans
venstre holder bak-
ut ett dyr tennelig
sikkert ben hunn
Foran hesten står
en mann. Hans
høire hånd holder
i tømmen på
hesten, i den andre
løftede hånden
holder han ett

Vognen.

Vognen.

sverd. Bak ham står en kvinne som griper med den ene hånden omkring den stående mannens løftede arm, den andre hånden holder hun ned i siden ved beltet og det er mulig hun holder noget i den hånden også. Mannen på hesten: Hodet er utstyrt med kalot aldeles som hos mannen på forgrunnen. Han har rundt åie nase og munn. Muligvis har han hat vaier-skjegg. Overkroppen er bevæpnet og har en utstyrt med et belte bunnet av zikzakbånd. Han har hvite kapper som går i ett helt ned til ankelen. Disse er prydet med zikzakbånd av enkelte linjer. Mannen sitter på en sadel som han ses tydelig. Benet er proportionert riktig og det samme gjelder hestens ene forben.

Den stående mann: Hodet er fullstendig som på den

Vagnen

tidligere beskrevne og
desuten lik hodet på
på mannen på forreste
gavl. Det er utstyrt med
halott og stort öie. Desuten
med nase og tydelig over-
skjegg m v. Overkroppen
er dyrket med jiksaklignende
av enkle linjer. Benene
med vinkler anbragt i
rette aver hverandre
Rundt livet går ett
belte som ser ut som
en tykk snor
Fatbladene er ikke
detaljert. Hverdet han
holder er ikke detaljert
bare ett svart trekantet
blad uten håndtak
Klingen er skravert
men på grunn av
plassforholdene er
dyrdet meget sammen-
trykt. Den venstre
hånd som holder
hestelämmen har
tydelig en slags ring
omkring håndleddet. Kvinnen har
samme slags profil-
hode. Hun har
muligvis en slags hjelm
hvis det da ikke bare
er håret som ser
slik ut. Bakfra går
nemlig håret ut i
en spiral som vel
skal være hårknuten
Hun har rundt öie
og tydelig opskjæret
kontur. Da halsen
henger et rynkete

Vagnen

nedover brystet som Brögger mener er to halsringer og en større bredde som henger med, mens Shetelig mener at det er tre halsbånd av perler det ene videre enn det annet. Den øvre del av dragten er glatt når undtas at ermene er prydet med linje ornamenter. Rundt livet går et belte som ser ut som en tykk snor. Skjørtet er knutet. Det er forbundet og henger litt med bak. Fra hendes høire hånd og i flukt med skjørtet henger det ned en eiendommelig riffelformet gjenstand som neppe hører til skjørtet. Begge håndleddene er utstyrt med ringer. I hvirvelens nakkeparti griper ett dyr ... ett dyr griper ... det samme dyr griper med en annen fot ... høire albue og endelig griper "menneske dyret" ene fot om hendes høire hal. Hesten

har fre ben hvoran
hvile det forreste nu
er helt luten detalje-
ring. Ornamenterlingen
av knappen er den
samme som på de
andre dyrene. Kjæften er
halvåpen og tæn-
nen er plassert i
munnen. Til hissel
og husselbringer finnes
det ingen antydning.
Ornamentene på
hannens høire lang-
side begrenses aventhal
ved en opphøiet nølst
som er prydet med
buede tverlinjer så at
det hele får samme
utseende som ett tau

Karmens forreste gavl

Denne er nu sam-
mensatt av ca 15 brud-
stykker. Om ornamen-
tene anfører Shetelig
i Osebergfundet III
s 27 følgende: „Vogn-
kassen ber av ek og
ut skåret med figurer
i relieff som have sig
kraftig over bunnen
med hoi skarp kant.
Forgavlen som
avbildes pl IV er
dekket av ett uredig
mylder av figurer.
Tilvenstre for midten
ser vi en mann
som angripes fra
alle sider av ormer.
Han holder to fra

Vagnen

sig med henderne
mens en tredje
er tegnet midt inne
på hans kropp og
ser ut som den er
på vei til å bite
lute barn i strupen,
ett forfatter dyr
biter barn i
siden. Klammene
på plett og brakten
mønstret med streker,
han har ett skrå-
riflet belte om
livet. Hodet er vendt
i profil til venstre
og litt oppover, det
har spiss liten nese
bart og halvspegg
øret er stort og ut-
hulet, håret er
glatt og ligger på
en kvinnepullet hat.
Hele resten av flaten
fylles av dyr og
menner i vill
kamp, dyrene
griper fat i armen
eller rives i munnhulen.
Øverst anbrakt
på midten er to
små fugler stillet
symmetrisk mot
hverandre. De
kommer ikke
klart frem på
fotografiet pl IV
men / mindre i tegningen fig 19. Fuglen
til venstre griper
fat i en arm som
den skaker med

nabbet, men den andre
er ledig, men like under
denne er en adskillig
större fugl som tyvärr
tar fat på en arm.
Det är intressant att
mannen som verger
sig mot armene fram-
ställer en bestämt för-
tellning och det ligger då när-
mast att tänka sig att hela
fältet föreställer armer
och fula djur. Det är alltså
Gunnars död i orme-
gården som framställes. Rytmiskt har
han ibland vissa regler
burpe, men professor
Magnus Olsen säger
att detta tvivlet med
harpen kan vara en
tillägelse som förtelling-
en har fått senare
än Oseberg vagnens
tid."
Om O. W. Brögger
beskrivelse av den
förreste gavls bilder
och ornamentik lät-
sättes följande utdrag:
"Här är ströd ormbild
med en mängd av
djur — först och främst
ormar, men därnäst
en sällsynt mängd
på förskjellige andre
djur, fyrfotade och emb-
lig av mänsk.
De förfärade hästar
hyperhinder instanse-
lig på den ene eller
andre måten, ormene

Vognen

liter den ene mannen
men ser ellers ut
til bun å lutes av
andre dyr på ett
par utvidbgelser nær.
Stillede denne
anstendighet
stiller dem på en
særskilt plass. De
er nullgens sam-
men med mannen
hovedmotivet. Man
kommer derved
uvilkårlig til å tenke
på arrangørsmotivet
«Mannen til venstre
er tydeligvis forsidens
viktigste motiv.
Billedfremstillingen
er ganske visst
ikke egentlig kon-
vert innbring
kan i moderne
forstand men vi
går allikevel ut fra
kan. Han er frem-
stillet profil, hode, en
face kropp —
hodet er vendt til
høire delen sees
(sett fra vort stand-
punkt).
Hodet er utstyrt med
en halat" øiet er
"stort og detaljert
utført nesen
er meget spiss.
Over munnen
en bart (sl. ekstra-
ne ved bakerste
kurbk og to gull-
brakteater som er

Vognen. 1870.

avbildet i stenbögen Lor Nordisk Oldk. og Historie pl 16 fig 5 og 6.) og desuten har vognen ornamentbåndstegg. Ornamentet er stort og dyrent aldeles som på vognens kinkher. Like under mannens hals er anbragt et ornament av punkter. Mannen har ben og armer og om livet ett slags belte av form som en opphöietning (?). På dette sted er det imidlertid ett brudd då beltet kan ikke ses ganske tydelig. Forövrig er det ingen tydelige tegn på at mannen har klær. På benene og kroppen finnes dette motiv, ^ ^ ^ ^ ^ men det går igjen på armene også. Benene er ikke detaljert, hendene er derimot angitt med fire fingre. Mannens stilling må opfattes som liggende. Utenfor leder kan vel ikke benenes spritende stilling forklares. Om gjör kan ikke lenge heller ikke. Vel kan ligger på ryggen. Kjönnsstillingen av mannen er umådelig ubehjelpsom man kan se at treskjæreren ikke har stelt med mennesker før.

Vagnen.

Mannen er angitt
av 9 streker og ett
fotspor litet
lavt, som alle-
rede vinteren er ødelagt
av bruk slik
at det er tydelig at
de vil lide barn.
Dermed er vel hans
tiggende stilling gitt.
Hans høire hånd
griper om en arm
den forsøker å
lokke barn i halsen
Ha? slynger sig
under denne, men
når barn ikke da
dens hode nærmer
sig det lille firfotede
dyret. Den trøye later
barn heller ikke,
men når med hodet
mellem forfoten
og hans høire knæ.
Den fjerde når med
hodet til høire fot
men later heller
ikke. Den femte
later barn i bak-
delen på høire side.
Den sjette er rett
under skrevet men
når barn ikke.
Den syvende later
barn i bakdelen
på venstre side.
Den attende når
med hodet bort
til venstre side
av kroppen, men
når barn ikke.
Endelig forsøker den

vende å lite barn i
venstre side av halsen
men når barn ikke
da han griper med
venstre hånd om
dens hals — alle
armene til venstre
har halen svunget i
en sving mens av
de to til høire bare
en har venstre-
svung på halen.
Ellers der er en tredje
arm. Den ligger aven-
på mannen og biter
barn i brystet! Hvis
det da ikke er meningen
å anta at han
har denne armen
inne i kroppen
sin. Det er lite rime-
lig. Alle armene er
dens fremstillet med
to åkner satt overfra
og en lett overflate-
behandling med dette
enkle motivet »»»
Det ellevte dyret som
angriper barn er ett
litet forfatet dyr
som også er „lett
avenfra" med to
åkner. Alle fire ben
er utstyrt med fötter
som tildels kan sies
å ligne klör (ialt
fem på hvilke fötter)
Kroppen er karakteri-
sert ved en gammel
lett behandling
likene med det
sedvanlige motiv.

Vagnen

Dyret griper med
bortbena mannen
det ene i armhulen
det andre nede ved
låret. Mannen liter
ett godt stykke
unnpå kroppen.
Fremstillingen
av dyret er usedvan-
lig for ikke å si
enestående. Jeg vil
foreløbig holde det
en ørn.

Som ett faktum
til mulig forståelse
må dernæst gjøres
opmerksom på
at det foruten disse
10 armer finnes
ett antal andre
armer stridd om-
kring i hele billedet
ialt 10 stykker til.
Tallet er vel en
tilfeldighet. Om
disse kan det i
sin almindelig-
het siges at de griper
av andre dyr og
på to (?) undtagelser
nær kan dett sies
at de ikke liter
disse dyrene mer
at tvertimot de
andre dyrene holder
dem fast, griper
dem ogsa klode
og hale med begge
sine. Fe av de
armene som
angriper mannen

er også holdt fast
av andre dyrs ben.
En av dem året
til venstre hites også
av ett dyr.
De andre dyrene på
billedet kan deles i
fire grupper.
Blandt disse er det en
gruppe som først
utmaner sig med
mere og mindre menneske-
lignende ansikt som
går over i hundeligen-
de.
Neste gruppe er de med
langstrakt krupp-
vedhengt på bakre
kantsiden av vagnen
med gapende dyrehoft
som biter enten
i ett annet dyr eller
i egne lemmer.
Tredje gruppe består
av et enkelt dyr
med hale, en hund
som biter efter en
fugl.
Fjerde gruppe utgjøres
av to mulig tre
fugler. — alltså to-
hvite vesener
Vi må nu se nøie
på hver og en av til-
sist på den hele
kurvkomposisjon.

Den første gruppe
er ihhe egentlig
ensartet det er så
mange individuelle
variasjoner at det

Vogtzen

hanskje er tilsvarende at det er ment som noget gruppe. Hovedsaken med denne er hodet som altid i profil hvad forresten alle dyrene på forsiden med undtagelse av slangen er og dernæst hodets utpregede menneske og tilnærmende karakter, men det må erkjennes at det kunne alle avvergerger og at det føler like over i den neste gruppe men der er knappen igjen mere væsentlig

Nr 1 / det mest menneskelignende dyr er en stående person til venstre for midten av billedet.
Her er hodet vendt til høire (som mannens) synes skjeglöst og ingen antydning til skjeggbren / en tydelig slags næse. Hvor det har vel i det hele vært meningen å fremstille en profilfigur uten et menneske. Den mulighet har vi naturligvis holde åpen

Vagnen

at mesteren har
ment å fremstille
ett vasen med
dyre kropp og menneske
hode. Bakbena griper
begge om hver sin
arm. Det höire for-
ben griper om det
overfor stående
dyr. Det ene bakben
griper selv om
den andre bakfoten
Det venstre forbenet
griper om höire
forben på samme
dyr. Lårene er gjort
som på alle dyrene her.
Det overfor stående
dyr (no 2 her) slår
bakre venstre fots
klör i hodet på
no 1. Står dette dyret
eller ligger det. I siste
tilfelle på ryggen
akkurat som mannen.
Snarest skulde en
tro det er opreist.
No 2 er det overfor
stående eller liggende
dyr som det er vanskelig
å si om. Vi tar godt
hale det for hunden.
Hodet er vendt til
venstre med fart
somme oppretstående
ører som på en
hund. Begge forbena
griper om hver
sin arm. Bakbena griper ett om
no 1's arm og no
2 griper om samme

Vagnen

arm og slår ned i hodet på dyret under. Dyrets hode minner ildeles om hundehodet på den lille ridehesten i Oseberg-funnet. "Det er trolig at dette hode på no 2 likesom er det hode i profil som svarer til en face hatte" hodene på bårdgavlen.

Denne figuren har sin regelmessige stilling som ett dyr skal ha. Det ser ikke tilbake til mannen som igjen likesom ser på det. De tre figurer mannen no 1 og dyret danner like dann tilsammen en gruppe mener de to har på langt nær ikke den centrale funksjon i billedet som mannen."

[Det följande s 271—
er ett översatt
fortsatt utdrag
av A. W. Bröggers
beskrivelse av
de övrige dyr på
förreste gavl. För
detaljernes ned-
bärmmande
hänvisas därför
til Bröggers ut-

Vognen

forlige beskrivelse
i Oxebergarkivet.
" Vi går nu videre til
" alle dyrene av gruppe
I og II som ligger
ligs halvlinjen og
begynner øverst
til venstre.
Va 3 øverst ett
litet dyr som ganske
enkelt er fremstillet
med forben og bak-
ben. Hodet ser bakover
til høire
Va 4 er også hundelig-
nende og står under
dette. Hodet ser rett
frem, hele dyret
vender fra venstre
til høire
Va 5 og no 6 er konspa-
nert sammen
forresten temmelig
dårlig. Her er en av
de ting som
viser at på hele hulle-
siden er det fremstil-
lingen det kommer
an på, men naturen
går over opstillelsen
d.v.s. her i virkelig-
heten netop det mot-
satte. I urtegnetidens
kunstnere er vant
til å arbeide ornamen-
talt. Ett dyr løper
ikke på egen hånd,
det må følge orna-
mentbildets love
i sit liv og d.v.s.
at det ofte kommer
under i rekken a

Vognen

taut prik, slynges
sammen med naboen
lite i sine egne og
dettes lemmer og
knapp lystre sine
brikens lave. Her
henger meget igjen
av dette i den store
premstillingen.
Dyrene griper hand-
lingen ofte sine
egne og naboens
lemmer
Va 5 og 6 aperer like-
som sammen.
Det samme gjör
parret 7 og 8, hvis
de fire dyrene
lengst til höire
i billedet arbeider
litt mere på fri-
hånd innenfor
en og samme
gruppe.
Va 5 har hunde-
ligrende hode med
öre oppå en slags
gapende hjelm
Han ligger i
underkroppen på
no 4.
Va 6 har langstrakt
hode men i nærs-
hjeten er det
ingen kvalitets
forskjell mellom
dette og hodet på
no 3, 4 og 5. Hodet
er vendt tilbake
og hjelten ligger i
dyret bakdelen
på no 5. Gruppen

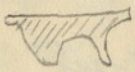
er langstrakt og halsen
ligger under nr 5's kropp.
Neste par nr 7-8 står
mot hverandre. Det
er begge langstrakte dyr
med smalere kropper og
åpne kjefter. Kroppen
fri. Nr 7 er vendt mot
høire og ligger langs
halsbuens rundning
ned mot nr 8. Her er
partiet meget ødelagt
men rekonstruksjonen på tegningen
synes. Hodet ergründig
dårlig gjort med öie
og gapende kjeft som
hviler i nr 8 i hodet
Nr 8 samme type
vendt til venstre
Hodet vender bakover
Bare ett forben
som ligger om halsen
på nr 7. Bakbenet
(ett) ligger ops til under-
kroppen. Denne er
meget langstrakt.
Begge disse to dyrene
er uten forlinnelse
med dennes når
undtas at armen fra
nr 9's forben ligger
på kroppen til nr 8
Parret nr 9-10 er
kulledets største dyr.
Begge langstrakte med
smale kropper, men
med .øyer (fjører) rundt
öie og gapende kjeft.
Der ser ingen egent-
lig hvalrets forbein
fjøl dem og „tulinde-

Vognen

hodene". De vender hver sin vei matat og bryster hinanden på midten. Kroppene er åpne midt på. No 9 vender fra høire mot venstre, men hodet vender tilbake og griper over bukbeltet til no 10.
No 10 er vendt fra venstre mot høire, hodet rett frem. Bar ett forben som griper i låret på no 11.
Meget langstrakt tibels åpen bropptabbben — hvoran detene griper med foten omkring den åpne kroppen på no 9.
Til dette parret hører" fibre annex. "De to er klynget om hverandre og holder fast av fötterne på begge dyrene. Den tredje ligger fritt under thorax set av begge dyrekroppene og ekstertydelig i no 10 s kropp på undersiden. Den ene av de to annexe har hodet mere i hyften på no 9.
Dyret no 11 opererer

Vagner

meget for sig selv og lignet svært meget No/. Som dette bar det fire fullt utviklede tæsher og meget menneskelignende hundehode! Det er plassert i en slags liggende stilling for sig selv langs den halvrunde buen. Det ene forbenet griper parten. Det dette dyr tar sig til hodet kan sammenlignes med flere av dyrene på bakgavlen som hilser" med labben. "Det andre forbenet er ytterst merkelig Det holder i foten en gjenstand som er lagt tett innmot hodet. Det er ingen tvil om at det griper om gjenstanden. Det har altså ikke vært en misdannet fot eller en feilbetjæring av kunstneren, men gjenstanden er ytterst merketydelig og lite forstaelig

Kan det være en reminiscens av ett litet dyr? Det ene labben griper med foten om forbenet. Det andre griper med foten om bakre delen

Vagnen

av en arm.
Paret nr 12–13 utfyller den övre högre hjärnmedelen av fältet. Tillsammans med nr 14 som ovarest må uppfattas som fyllnadsdelar. Begge djuren är att se i mycket långsträckta typer som 9–10, 8–9 (med långa trådar, gapande käft begge har fjädrar" på örat.
Nr 12 intar en nopså vriden ställning tvärt i förställningen med kroppen i en båge, bladet överst vänt bakåtlutande i sin egen kropps bakdel. Bara ett benpar som med fåten griper omkring bladen på en arm. Två fåtter hvarav det ena griper om fåten på nr 13 medan det andre griper om fåten på sig själv.

Nr 13 är så vänt nedanför apparen med bladet överst vänt bakåt, hänger i det lilla öga nr 14. Har alla fåtterben. Det ena fåttbenet griper med

foten til kroppen på no/2, det andre griper med foten omtrent fot no/1. Det ene bakbens fot fastholder ornen dårn vil bite dyr no/2, mens det andre bakbens fot ligger op til underkroppen. Endelig har vi no/4. Det er sikkert bare fyll i hjørnet. Vendt fra høire mot venstre. Det er et litet dyr. Hodet gaper og biter i ryggen på no/3. Dyret har bare ett forben hvis fot griper i bakdelen på no/3. og ett bakben som er lagt op under kroppen. Den korresponderer likesom med no 3. („En barnlig kunst gjentar ofte figurer for å få rommet utfyllt A. Olrik i Otarb. for Nord. Oldk. 1902 s 165)

Så kommer vi til fuglene med ornen og hunden omkring midt i og tilhøire for midten av billedet. Den største og tydeligste fuglen til høire er der ingen tvil om. Den er fullt utviklet har hode rundt øie og svært nøb som

Vognen

liter kraftig over halsen på en arm. Begge dens ben gliper om den bakre armen ett i halen og ett lenger oppe. Denne m. a. o. optar av sin egen arm feltvis holdent. Halen mangler, hos er brettet defekt men det er visst ingen tvil om at hunden bapen for har hat for vindelse med den. Denne hunden holder med begge ben i samme arm som fuglen altså er fuglen og hunden skjønt sammenarbeidende om denne armen. Hunden er godt gjort. Ryggsingen og halen i ett, hode med øre og øie lukket snute Bare ett forben og ett bakben. Fuglen no 2 er betydelig simplere fremstillet har bare ett ben som holder om bring halsen på den samme arm som hunden (Ugr no 2.) holder fast. Vebet er

dårlig gjort, utslått men dog åpent og luter omkring halsen på den samme ornen. Viser det naturligvis så at det er liten plass for denne fugler hvilket kan forklare denne forbrødhet.

Like under overkanten finnes en trekje fugl som står med hodet til venstre. Den er ganske enkelt utstyrt. Dyrefigurene er skåret i ganske høit relieff i selve eken. Dyrene er prydet dels med vinkelbånd dels med buede linjer. Får og hjort er prydet med vertikale linjer. Ornene er prydet med rekker av små vinkler anbragt over hverandre. Kalven begrenses oventil ved en opbøiet vulst som er prydet med buede linjer så det hele får samme utseende som om det var lagt en tykk snor langs overkanten. Den forreste gavl er ialt prydet med 1 mann, 2 ormer 14 dyr, 2-3 fugler og en hund.

Utvendige bemerkninger om forsidens fremstilling: Som ett

Vognen

sammenfattende
tydning kan siesat
vi her har å gjøre
med en vellenbös
mann som ligger
på ryggen og verger
sig mot overmer
den forsöker å hugge
hank agat han i
denne kampen
har hjelpsom andel
dyr kan ligner
hunder og tre
fugler samt en
virkelig tydelig
hund med hale
Mannen er ikke
absolut centrum
i fremstillingen
men han er alli-
kevel tydelig hele
billedets hovedfigur.
Har det nu i det
hele tatt vært
meningen å gi
fremstilling her?
Vi kan heldigvis
svare ganske precist
ja. Det er ikke orna-
mentik og dekorasjon
den vet vi hvordan
den utføres i
tidens frembring-
elser. Det er ab-
solut først og
fremst ren
mannen. Menneske-
fremstilling finnes
aldrig i tidens
ornamentik. Her
er forsök på
naturalistiske. Men

Vognen

dessuten er ganske uist disse dyrene i sine bevegelser liksom gripingen o.s.v. kunnet av det ufri i ornamentikken efter tidens art, men de er også i og for sig høist selskommende og passer absolut ikke inn i de ornamentmotiver som ellers arbeides med. Men selv om de var regulære så kjenner vi behandlingen av dem. De vilde lett lagt i lenker av en strengt utviklet stilfølelse. Men en ting lærer denne betraktning av forholdet til ornamentikken oss. Det henger endel igjen av dem i hele fortidens fremstillinger. Vi kan derfor ikke ta det så bokstavelig om alle disse dyrene her griper hverandre og griper i armene. Det kan tildelsfuere gjengangere fra ornamentikkens love, altså: Detaljer kan det tildels se svært fra. Men i det store og hele er det altså billedfremstilling vi har med å gjøre. De dyrene som er her på forgavlen gjør ogsaa de

Vognen

andre sidene av vognen. Derimot skal det være vanskelig å finne noget direkte tilsvarende ellers i Osebergfundet "Pi han utbe hennise til tingalen" eller det trekvantede stavstykkes eller navnebrettets figurer. Derfor er også vognens mester noget for sig selv. Motivene går også igjen i andre deler av vognen (Forstykkene, skaftdragere).

Dateringen av vognen har tidligere behandlet i Osebergfundet III 345+46.

Vi har i denne billedfremstilling som optrær midt imot ornamentik ett hovedtrekk i norsk eldre kunst som går igjen i en annen langt senere gruppe stavkirkeportalene. Her optrer også billeder fra sagnforestillingen om Sigurd midt i en rik og sterk ornamentik. Analogien er dog selvfølgelig ikke

fullstendig. Dernest kan vi kommelig uttrykke oss at hele fremstillingen er kunstig nok det er ikke symbolsk. En del av dyrene som er med i den første scenen er lette å bestemme. Det er ørnene, ørken, den lille hunden og de tre fuglene. Hvad de siste angår kan vi iallfall begrense mulighetene. En fugl som holder fast en arm av som biter den med nebbet er ikke en av fuglerikets mindste ikke gjerne og sangfugle, men en av de største arter, hauk, falk eller kanskje? Vanskelig er det å få tak i de andre dyrene med hundehodet" o.s.v. Det ligger nær å tenke på hund hyæne eller ulv. Alle disse muligheter må prøves. Men forholdet er iallfall efterhvert klarere. Det nytter ikke bare å tolke mannen med ørnene vi må også ta hensyn til hunden, fuglene og hele gruppen av de avbildede dyr. En tolkning som ikke tar med disse blir holdt" I tilknytning til

Vogren

Vognen

det utdrag som
avenfor er gitt
av A. W. Bröggers
beskrivelse imedtas
her referatet av
A. W. Bröggers fore-
drag i Videnskaps-
selskapet i Kristiania
3 mai 1918 (trykt i
Videnskapsselskapets
Forhandlinger
1918 (Kra 1919 s 16.
A. W. Brögger holdt
ett foredrag om
Oseberg-vognens
billeder. Oseberg-funnet
er det første skandinaviske
gravfund fra vik-
ingetiden som har
inneholdt en
vogn. Til denne
knytter der sig derfor
naturlig en række
spørsmål av fag-
lig og almenhistorisk
kulturhistorisk
art. Ikke mindst
interesse knytter
der sig til de på
vognkassens sider
utskårne
billedscener, navnlig
til den på vognens
forside, men også
til den på vognens
høire bakside. Talen-
ga en skildring
av de fire forskjellige
sider av vognkas-
sen og meddelte
derpå en tydning
av forsidens billeder.

Vagnen

Det blev snart påvist
at de må framställe
Sunnar i arnegården,
som er så vel kjent
i senere norsk litteratur og kunst. Ett viktig
forhold som derved
berörtes er dateringen
av vognen. Den er
Osebergfundets eldste
stykke sikkert laget för
ca 800. og mulgens desuten
en kopi efter ett eldre
stykke. Det sagnstoff
hvorav billedene åser,
må derfor ha vært
kjent i Norge allerede
i 8 århundrede. Fremstillingen av Sunnar
i arnegården på
Osebergvognens forside
avviker imidlertid
fra de senere billeder
og litterare overleveringer hvor der til
Sunnars död er
knyttet forestilling
en ark er harpe
som han slog med
tærne for å dysse
ormene i söven.
En sådan harpe
finnes ikke på
Osebergvognen. Imidlertid blev det påvist
at dette gamle billede
i det væsentligste
tilhører en senere tid
(11-13 ark.) mens de
eldre billeder ikke
altid har harpen med,
således mangler denne

Vogren

ved Gunnarsfremstillingen på en Gotlandsk billedsten fra 900-årene og på en nordisk billedstein på Man fra 950 årene. Ennogså i Eddadigtene (Atlakvida, Oddrúnargrátr, Atlamal) fra 980-1050 pr billedet av Gunnars død vekslende, med meget forskjellig betoning av de enkelte led.
Det er først på 1200-tallet at den mere schematiske fremstilling av Gunnars død er festnet i Snorres-Edda en, Volsungasagaen og i norsk treskjærerkunst. I den siste ser man (stavkirkeportalene fra Hylestad og Austad i Setesdalen, Ogdal i Hurumdal og korbenkene fra Hiterdal kirke i Telemarken) Gunnar angitt av ormer spillende på en harpe med tærne. De yngste av disse fremstillinger går helt ned til tiden omkring 1300 — mindst 500 år yngre enn Oseberg

vagnen. Sagnet om Sunnars død går historisk tilbake til på burgundertangen Sundichars død i 437 og er i forbindelsen med sagnene om Wolsunger og Volsunger i det vesentlige utformet på vestgermansk grunn i 6 århundrede (Müllenhoff). Disse eldre forfattere har gått ut fra at sagnene alt i denne tid er nådd til norden hvor Sophus Bugge og Schück hevdet at de utbredte seg direkte til norden, men først vandret til England med den saksiske invasjon og her i vikingetiden (9ärh) ble hjemt av nordboerne. Ut fra denne oppfatning gjorde talrike gjeldende at de arkeologiske hjemvandringer samtidig gav en overbevisende måte godtgjør at netop i den tid det her gjelder 5 og 6 århundrede viser særlig vestnorske bygdeområder stått i den livligste forbindelse med tilsvarende bygdene det saksiske og frankiske Vestfyskland, det mellomrheinske Frankrike og det angelsaksiske

Vognen

England. Hovedbevisene for disse forbindelser blev først fremlagt av Worsaae og er siden ført videre av H. Shetelig som nærmere ved studiet av de vestnorske skjelettgraver i folkevandringstiden har godtgjort den nære sammenhørighet mellem det angelsaksiske England og Vest-Norge. Taleren påviste videre ved gjennemgåelse av norske fund av franbuste glasser fra 5-6 årh. hvorledes forbindelsen må ha hat en helt direkte karakter, idet for eks. disse glasser ikke finnes i danske folkevandringstidsgraver

På denne sterke forbindelse mellem vestgermanske områder og Norge i 5 og 6 årh. må hovedunderlaget være båret frem til Vendelsene. Og gjennem denne forbindelse har det fullt ut forstået at den kunstner som laget Osebergvognens kulleder

i 8århundrede, kunde gripe til dette sagnstoff som da alt længe hadde levet i Norge."
Noget utførligere enn i dette referat er Oseberg-vognens billeder behandlet i en artikkel av Dr. A. W. Brøgger i Tidens Tegn for 4 mai 1918. Hvad Oseberg-vognens billeder fore-stiller (i Osebergfunnet) Ett nytt eksempel på hvor længe sagnet om Sunnar i arme-hjelden holder sig er ett middelaldersk drikke-horn fra Gvre Telemark som nu finnes i Kristiania-nids Folkemuseum. Sunnar er her fremstillet syllende på harpen med tærne og omkring av ormer. Dette drikke horn må dateres til ca 1300. Det er beskrevet av konservator Kristoffer Visted: Ett drikkehorn fra middelalderen i Tidens Tegn for 1925 no 265. (Drikkehorn finnes i Osebergfunnet)

Skurvens venstre langside.

Denne langside er sammensatt av ca 20 bundstykker.
Om ornamentene anfører Shetelig i Osebergfunnet III s 29:

Vognen

Begge de utskårne bordene på nevstre langside av vognen (fig 23-24) er utskåret meget nær op til den nederste frisen på höire side. Hvert av bordene på venstre side danner en bred flettet bord av langstrakte dyrefigurer, den øverste temmelig komplicert og livlig, den nederste mere åpen og enkel. Helt igjennem har vi også her en og samme dyreform ett meget langstrakt firfötet dyr med lange gapende tyner og fremdeles er det også her tydelig at dyrene rives og slites sig imellem. Den ornamentale utsmykning av dyrerder ved denne langside er den samme som ved den höire langside nemlig trebåndsflettning, zikzakbånd linjede linjer og rammer. Lårdybden er prydet med vertikale linjer. Denne langside er likesom den

Vagnen

häire överst prydet med
vertikala langsent en ap-
häret unlat som ers
ornert med tvede tverstrek-
er så det hele får samme
utseende som et tang.

Karmens bakre gavl

Denne gavl er sam-
mensat av ca 10 brud-
stykker. Om ornamen-
tene anfører Shetelig
i Oseberkfundet II s 28
følgende:
Bakre gavl av vogn-
"kassen har en utsmyk-
ning som ligner
fremgavlens pl V
fig 20. Også der fylles
hele feltet av en
forvirret vrimmel
av dyr, men her er
ornamene gansk
underordnet. Bare i
fem dyr lengst til
venstre er det utskår-
et sammenslyngede
ormer inne i
dyrekroppene ellers er
hele kompasjonen
utelukkende fantastis-
ke dyrefigurer. Ikke feltet
som helhet mangler
en bestemt hold-
ning. Ikke fremgavlen har sit
figurlige midtpunkt
i mannen som
bryter med ormene
er det merkelig hvor-

Vognen

ledes den bakre
gavlen er uten
midtpunkt både
i innhold og tegning.
Og dog er det tydelig at de
to figurfeltene er
beslektet og hører sam-
men, det er som
den bakre gavlen
er tenkt i direkte
fortsettelse av forre
gavlen. Jeg tror han
gir mening når
Gunnars død er
detsentrale i
begge gavlene sam-
tidig!!
Der er på denne
gavl fremstillet
to arter av dyr.
Til gruppe I
hører ett stort
forfotet dyr med
menneskehode
og til gruppe II
regner vi alle
de øvrige firfotede
dyr med "hunde-
hode" eller "dyre-
hode". Hertil kom-
mer så armene.
Av den første gruppa
ses ialt 11 dyr
Nr 1 finnes
lengst til venstre
og stikker hodet
opp mot gavlens
overkant. Brettet
er defekt her, men
det kan iallefall
ses at dyret fører

Vagner

forlabben op til hodet. Wa er ett eiendammelig dyr med stor svær halkropp og store bakben og lår.

Det har en eiendammelig langstrakt hals som bærer ett menneskelig nende hode som liter om bakkroppen på en annn som igjen liter dyret i ansiktet ved venstre kinn. Begge forben er tydelige, höire forben er stråht rett frem og griper ann forbenet til dyr nær. Venstre forben er höiet bakover og griper om en orm som slynger sig op til dyret fra siden Kroppen er prydet med lange hår og zikzakbånd og den lange hals med zikzakbånd. Langs dyrets kropp ligger i alt fire børster to ved bakkroppen og to ved forkroppen. De to ved bakkroppen vender hodene nedover i rettning av benene

Bak dette dyr kommer dyr nr 3 op. Det har en svær bakkropp som har ett

Vagnen

stort bakben som
griper om no 2's ene
forben.
Fobkroppen går
bak no 2's og kom-
mer op igjen på den
annen side. Her er
begge forben an-
bragt til menneske
-lignende armer
Dyret er også utstyrt
med ett menneske-
ansikt som er
sett ret en face, men
som er utstyrt
med store dype
ører oppå hodet.
Panben har tre
hvede furer anbragt
over hverandre
De ovenfor beskrevne
armer griper om
dyrets hode på
hver side av panben
Tre andre ligger
innimot dette dyr
en ved bakkroppen
og ta midt på dyret
Ma 4 er vendt
til no 2 den vender
bakkroppen til
høire og har vridd
hodet så venstre
til høire så at
hodet vender rett
frem. Bakkroppen
er stor og sterkt
buet. Dyret har
bare ett bakben
som griper fat i
en bøm som
ligger midtel ett

annet dyr. Låret er prydet med rakker og liket linjer. Der er to forben. Det ene griper armen ved dyr nr 2's ansikt og er meget langt det annet (høire) ben griper i dyrets horn.

Nr 5 som er påfallende langt er anbragt langs nede med hodet under nr 4. Ved dyrets forbrok er dobbeltbettet befett, men forbroppen er restaurert i tegning. Bakbroppen er utstyrt med to svære ben med tilhørende lår de siste er prydet dels med linjer dels med zikzak bånd. Benene griper fat i hver sit dyr nedenunder. Bakbroppen er prydet med zikzakbånd bard og forbroppen med lignende linjer.

Det venstre forben gir nedover og tar fat i ett dyr / rett under, det høire er ført op til ansiktet og "biter" likesom. Hodet har store ører og pannen furer Øinene er cirkelrunde.

Nr 6 står lengere nede med hodet omtrent rett under

Vognen

Vagren

forbrosst og brede på no 5.
Dette dyr har en svar bakbrosst med store lår, hvor garlbretlet er defekt fra omtrent litt ovenfor dyrets begg så begge fötterne mangler. Det höire lår er prydet med linelinjer det venstre med zikzakbånd adskilt ved en horisontal linje. Bakbrosten er på samme måte prydet med zikzakbånd og forbrosten med bølgede linjer.
Det höire forben er fört op til dyrets panne og er prydet med linjer, det venstre går nedover og er prydet med ett rutemönster. Den nedre del av dette ben mangler. Ansiktet har tilnærmet hakeparti og linet panne konturer (katteaktig) Det har tydelige ører oppå hodet, men hvil vel sies allikevel å minne mest om et menneske ansikt
Va 7 er utskaret ved siden av no

4 med hodet rett en
face. Häire forben
griper om / no 4's bak-
ben, venstre forben
er ført op til hodet og
hilser". Kroppen går
"på skrå nedover og er
kvidd ved overkroppen.
Dyret har svære bak-
ben og lår. Det ene
bakben griper om en
vom det annet om
bakbenet til dyr no 8.
Dyret er prydet med
kölgelinjer og rethet
an vinkler.
No 8 er anbragt med
bakkroppen til venstre
og med hodet til
häire. Hodet har en
lang hals som dog
er / helt dekket av
låret til ett annet
dyr. Dyret har to
forben, men bare
ett bakben. Det ene
forben griper i bak-
kroppen / til no 7
det annet er ført
op til ansiktet. Bak-
benet griper fat i
no 7. Ved bakkrop-
pen ligger en liten
orm / som vender
hodet opover. Kroppen
er prydet med buede
linjer, lårene også
med / verkhale buede
linjer.
No 9 er anbragt
med hodet under
bakkroppen på no

Vognen

7. Dette dyr vender hodet opad og begge forben et fört op til hodet. ctv ansiktet mangler brakspartiet da gavlbrettet er defekt Forbenene han dog ses å ha vært löft op til hodet - ett ben på hver side. ctmuskel er av den vanlige type men ärene er mindre. Forbenene er prydet med lengdebarmenter. Forkroppen er prydet med 6 rede linjer og bakkroppen som går til venstre er prydet med ramler Ved bakkroppen er gavlbrettet noget defekt.

Dyrets bakben gripper i benene på ett mindre dyr til höire. Dette dyr (no 19) biter no 9 i hælen og ett annet litet dyr (no 18) biter det i ryggen. (se nedenfor)

Endelig har vi to dyr i gavlens höire hjørne no 10-11. De er begge ganske små. No 10 sitter lengst til venstre. Det har menneskeansikt men med små spisse ører. Det

ene forben går opover og griper fat i no 11 det samme griper i no 22. Dyret har bare ett bakben som går ut fra et stort lår ved bakkroppen og fortsetter op til höire side av dyrets hode. Dette dyr hites i huben av et gammelt hitet dyr som nærmest må betraktes som hyllehalk

No 11 er anbragt øverst i hjörnet. Det har hodet liggende oppimot øverkrettets hant. Det höire ben går nedover og griper fatt i dyr no 10, det venstre forben er ført op til höire side av dyrets ansikt. Höire og venstre ben er her åpenbar forvekslet av tegnestyreren. Forbenene er prydet med de vanlige hårgarnmenter midtkroppen med hvite tverlinjer og bakkroppen med fiskegrätmønster. Dette dyr har bare ett bakben som griper fat i hodet på no 10

Vi fortsetter så igjen fra venstre side no 12 kan henregnes både til gruppe I og II Hodet minner nærmest om ett dyrehode,

Vagrien

men overkroppen er aldeles av annen type som vi kjenner fra gruppe I med forbenene håret opover således at det ene griper om dyrets eget hode det annet om ett av forbenene til dyr nr 1.
Hodet er sett en face med åpent gap som biter over to av benene til dyr nr 1.
Bakkroppen er bredt og kraftig håret og dyret har to ekstra ben som går rett til venstre og griper fatt i to bakbenene til dyr nr 3. I mot dette

utgår [Bakkroppen er bredt og kraftig håret]

dyr er ute håret fire annen. Den ene har sitt hode langs dyrets hode den annen har sitt hode midt på dyrets kropp og den tredje har sitt hode ved bakkroppens begynnelse og den fjerde har sitt hode ved overgangen mellom bakkropp og lår. Denne annen ligger i bakk-

Vagnen

bruppen på den foregående arm. De to siste armer er prydet med rutespranering
Va 13 har sin bruppanbragt i bryss med nb 12. Dette dyr hører sikkert til gruppe II.
Det er ett regulært dyr som er i slekt med de dyr som pryder langsidene. Hodet vender til høire og er sett i profil. Det har lang hals og åpen tveft som liter i bakbroppen på dyr nr 3. Det ene forben holder dyrets underhjerne det annet holder i nr 3's ene bakben. Langs dyrets hals ligger to armer som er slynget sammen så de danner en håndflettning. Den ene av disse armer har sit hodet ved dyrets underhjerne og den annen midt på dyrets bropp. Begynnelsen av dyrets bakbrop mangler da gavlbrettet her er defekt, men av de bevarte dele se odet at bakbroppen er gansbe stor og prydet med ett enkelt zikzakbånd nær ryggen. Det ene bakben griper

Fogren

satt i en annen barm ligger langs no 12's knapp og det annet bakben griper fatt i dyr no 12's bakben. Ved bakkroppen er det utskåret to annen, den ene har sit hode ved bakkroppens begynnelse, men enden av annens knapp er mot bakte, den annen vender bakket nedad i det det er anbragt ved det ene bakben

No 14 er anbragt under no 12. Det vender bakkroppen til venstre og forkroppen til høire. Hodet er bøiet tilbake av- bøiet til venstre ~~av forkroppen til~~ høiren så at det griper bak kropp- pen til no 12. Øyestenen stråpen og tennene er an- bragt ved en rekke små bakk langs kantene av over og under- kjeven. Begge øver bitter på venstre side av hodet. Begge forbenene griper fatt i armer ved dyr no 3. Kroppen

Vognen

en lang og smal og går
baperbit aver i to
kraftige lår, det ene
går til venstre og
griper fatt i bakkropp-
pens ben på dyr no 13
det annet griper om
forbenene på dyr no 15
Det ene av disse låver
prydet med zikzakbånd
det annet med linje-
ornamenter. Ved dyrets
kropp er anbragt ialt
fire ormer. To av
disse er anbragt ved
hodet og brystet og
sammensluttet som ett bendna-
ment, den ene orm
har sit hode ved dyrets
hode, den annen
ved dyrets ene forben.
De to andre ormer
ligger langs dyrets
kropp. Den ene
av disse har sit hode
ved dyrets ene forben
den annen har hodet
ved kroppens midtparti
Dyrets kropp er ornert
med smal dunkelbånd.
Under dette dyr er no
15 anbragt. Det later
no 14 i luften. Dette
dyr har sin bakkropp
anbragt til høire
nede i gavlbrettets
underhant og dyret
er anbragt i profil
med no 16 som har
bakkroppen til venstre
og hodet til høire

Vagnen

No 15 er her utskåret således at det har sin krapp liggende oppå no 16
Dyr no 15 har et smalt lite hode som ses i profil og som har tydelig öie og öre som stikker bakover. Gapet er litet og smalt. Det ene forben går rett frem og anklammer kroppen på dyr no 14.
Dyret to krapp er forsett med hölgelinjer og bakkroppen med vinkler Det ene lår og bakben er prydet med vinkelbånd-det er strakt fremover og griper om halen på en annen som ligger innunder dyr no 16. Brettet er noget defekt ved bakbenet.
Dyr no 16 har sin mennt sit hode til höire og bakkroppen til venstre. Hodet er langt og smalt og det har små öjner som liter over det ene forben til dyr no 3. Hodet er utstyrt med ett litet rundt öie og med ett spyst

øre og prydet med ett zikk
zakkbånd. Kroppen er
prydet med ett ornament
av linjer ved midten
mens bakkroppen
er prydet med et vinkel-
bånd og ytterlides det bakre
lår. Dyret har bare ett
bakben som griper fatt
i dyrets egen kropp om-
trent midt på denne
Ved dyrets bakkroppslinje
en arm som har
sitt hode like under
kroppen på dyr no 15.

No 17 har en meget
eiendommelig skikkelse
Hodet er strakt oppover
og kroppen går i en
linje nedover. Dyrets
hode er vendt til venstre
og ligger i det ene lår
på dyr no 5. ved hjelp
av sin male hjørner. Hodets
underside er svakt
buet det er rundtog
øret er her båret antydet
ved en liten flik nærmest
nakken. Halsen er
prydet med to brede
zikzakbånd. Fra brystet
utgår det ene forben
som griper fatt i
kroppen på dyr no 5.
Dette dens øvre del
er prydet med linje-
ornamenter av sam-
me form som ellers
finnes ved kantpartiene
Kroppens midtparti
er prydet ved buelinjer

Vognen

vogn enkel konstruksjon ved overkanten. Dekret har ett bakben og låret ved dette er prydet med ranker. Bakbenets nedre del mangler nå, da gavlbrettet her er defekt
Nr 8 er ett gunstig let dyr som er anbragt oppå ryggen av nr 9.
Dets hode er litet med spiss hjelm som liter lit fast i ryggen på nr 9
Forbenet går rett ned fra kroppen og gaper fatt i overkroppen på nr 9
Like bak forbenet er kroppen avbrutt så her mangler det ett stykke. Bakkroppen er prydet med tre zikzakbånd adskilt ved to brede glatte bånd.
Der er bare ett bakben hvis lår er prydet med de vanlige linjeornamenter
Av låret mangler ett stykke da brettet her er defekt. Det bedre ben griper om kroppen på det forreste av dette dyr bakstavelig talt står på ett ben.

Vognen

Vo 19 er ett ganske
litet dyr, som er anbragt
under buken på no 9
og som ligger dette dyr i
famnen. Dyret har ett
ganske litet hode og
spiss snute. Øret er
rundt og dyret har
to små synsse årer
langs ryggen og brystet
er dyret prydet med
en dobbel snurlinje
Dyret har bare et forben
som synes satt i
kroppen på dyr no 9.
Dette ben og halebenet
er prydet med de vanlige
linjeornamenter. Kropp-
pen som vender til
høire og nedover er
prydet med de vanlige
bred tverlinjer. Ett
litet stykke av bent
mangler, da brettet her
er defekt
Vo 20 er anbragt i kryss
med no 21 det tilhører
den type av dyr som
også finnes på
kurvens langsider
Vo 20 vender hodet
nedover i en linje
mot ved garnbrettets
underkant og ligger
i halebenet på dyr
no 21. Halsen er kort
og forholdsvist spiss
med spiss åpning i
snuten. Halsen er lang
og høiet og prydet med
to parallelle fiskbensbånd
og ett tykkere halsbånd

Vognen

oppe ved overgangen
mellem hode og hals.
Dyret har bare ett
forben som er
tilbragt ved over-
gangen mellem
hals og forbryst og
dets øvre del er
prydet med de
vanlige linjeorna-
menter. Skulder-
bretten er defekt
ved forbenets nedre
del, men det har
avtagelig grepet
fatt i dyrets egen
bryst. Forbrystet
og den midterste
del av brystet er
prydet med hvede
ellerlinjer og dobbel
perlestavlinje og
dyrets halsbryst
er prydet med flere
rekker av smale
perlebånd over
hverandre og hak-
brystet går over
i dyrets halsben.
(der er kun ett)
Dettes lår er prydet
med de vanlige hyp
ornamenter. Det
mangler nu litt av
buk benets legg "da
bretten er defekt her
Dette ben går for-
øvrig tvers over
dyret selv og griper
fatt i brystet til
no 22.
No 21 er som

nevnt anbragt i hryss med no 20. Det høire hodet til høire og strekker forbroppen til venstre mens broppen går i en bue bakover til høire. Brettet er defekt over bryppens midtparti. Hodet har dyrebelt som ender i bakbroppen på dyr no 22. Tapet er stort med en lukket åpning. Øiet er runkt og dyret har spisst øre. Like under halsen har dyret ett tydelig halsbånd som er prydet med tverlinjer. Halsen er prydet med to brede paralelle zikzakbånd adskilt ved en bred midtlinje. Dyrets forben (der er bare ett) griper fatt i det ene forbein på dyr no 8. Forbeinet er prydet med de vanlige linje ornamenter. Broppens midtparti mangler samt nevnt, men bakbroppen er prydet med de vanlige linjeornamenter. Da brettet er noget defekt her mangler den nedre del av dette bein.

No 22 og 23 er anbragt således at deres bakbropper bryster hinanden, de

Vognen

utfyller sammen
med de mindre
dyr 10–11 og 24 gav-
brettets höire hjörne-
parti.
Nr 22 er ett stort
svart dyr som
er anbragt i en
stor linie. Hodet er
böiet bakover til
höire, forbrappen
vender fremover
til venstre og bak-
brappen bakover
til höire.
Dyret ligger i
bakbrappen på
dyr nr 10. Hodet er
kort og bredt som
på en ulv.
Øyelen har
hvis åpning
hvet er rundt
skåret med nok-
så dyp kontur-
linje. Rundt halsen
löper ett bredt
halsbånd prydet
med tverlinjer.
Langs halsens
bakre kant löper
tydelige bånd
med små tverstreker.
Midtpartiet utfylles
ved to brede nitte-
bånd adskilt ved
en bred midtlinje.
Dyret har ett for-
ben som går
tvers over halsen
til nr 8 og bryster
av dettes forben.

Vognen

Dette forben er prydet med de vanlige linie ornamenter. Dyretes forbrapp er prydet med de vanlige linie tverlinjer og bruppens yttrekant med bånd-flettning. Bakbruppens forreste del er forsynet med to udvikelser ett bredere øverst og ett smalere nederst som er adskilt ved en midtlinje.
Bakenfor dette parti av bakbruppen og adskilt fra dette ved bakkanten, som griper tversover, følger det bakerste parti som er prydet med rutegravering. Bakkanten utgår fra bruppens aller bakerste del. Det er prydet med de vanlige linie-ornamenter og griper tvers over dyretes egen bakbrupp. Dette dyr har dobbelt konturlinje ved overkanten i full lengde derimot bare på ett sted ved underkanten nemlig ved utvikelsen ved bakbruppen.
No 23 der som nevnt er anbragt i bryss med no 22 er mindre enn dette dyr, men forøvrig av

Vognen

samme type. Det er anbragt i tverrå stilling med bakkroppen oppover og til venstre og fordekkroppen nedover og til höire. Halsen og hodet er böiet tilbake så at dette dyr liter dyr no 11 i bakkroppen. Det ene forben til dyr no 10 griper dette dyr i underbyxen

Hodet er av samme type som på no 22, gapets åpninger og øinene er noget større

Hodet er utstyrt med ett munnstöie og med ett nissestöre.

Halsen er prydet med to zikzakbånd. Det av disse som er nærmest gavlbrettets kant er det bredeste det annet er litt smalere.

Båndene er adskilt ved en bred opböiet midtlinje. Dyret har dobbel konturlinje på begge sider av halsen. Dette dyr har i motsetning til de andre av

samme type ta
farben. Det høire
ben ses best det
har tydelig "bag" prydet
med de vanlige linje-
ornamenter og er først
ved i rettning av
dyr nr 21, men
her er garlbrettet
defekt og benets
nederste del mangler
Det venstre ben går
ut fra forbroppen
og stiger inntil
det høire ben om-
trent ved hnee.
Dyrets forbrygg og en
del av bryssens midt-
ste del er prydet med
buede linjer
Overgangen mellem
bryssens midterste
og bakerste del dekkes
delvis av nr 22's
bakbrygg. Nr 23's
bakbrygg er prydet
med buede linjer
og tre brede vinkel-
bånd adskilt ved to
brede glatte bånd
Dyrets bakben (der
er kun ett) utgår fra
bakbryggens bakerste
del og går på skrå
nedover og over på
nr 22's brygg, hvor
det avsluttes omtrent
midt på denne.
Det lille dyr nr 24
er det siste som skal
omtales. Det er anbragt
mellem nr 23 og nr 10

Vognen

og no 22. således at det liter no 10 i linken. Det er i sin form beslegtet med no 18 og 19 som er beskrevet ovenfor og skal vel forestille en liten hund (?). Det har ett egenhommelig lited hode samt har ganske liten hæft med spiss åpning. Gitt er spisst og sitter like ved gammens hant. Bakhil löper hodet op i en egenhommelig spiss som vel skal forestille öre. Kroppen er bredest bakan ved brystet der hvor forbenet er anbragt. Dette griper fatt i brystet på no 10. Forbenet er prydet med de vanlige linjeanhommenter og poten har tydelig angitte klör. Bakbenet har tydelig lår som går i ett med bak kroppen og er prydet med linjeanhommenter. Dette ben har tydelige klör, som griper om kroppen på no 10.

Kroppen er prydet med tydelige, men

ganske få linjer. Dette gavlbrettets overkant er prydet med en opbiet rulst som er prydet med linjer så det hele får samme utseende som en tykk snor. Teknikken ved treskjærer arbeidet er den samme som ved forreste gavl.

Om <u>barnets ornamenter</u> anfører <u>Skjetelig</u> i Oseberg-funnet III s 31ff følgende:

"Når vi sammenligner "fra den stilsikre fortrinlig beregnede utsmykkning av objektet, vekker disse utskjæringer på vognen i første øieblikk mistanken for stygrende. Vi savner faste stilformer, vi finner ingen beregnet kompasisjon og ingen konsekvent vekslning av mønster og flate. Man vil til å begynne med forvirrelse efter hvorledes en skal forstå dette arbeidet, for det gjør allikevel inntrykk på den som står foran vognen selv om han ikke forstår utskjæringene

Vagren

Skal vi nærmere
granskne dette
kunstverk stil-
historisk har
vi begynne med
å fastslå, at det
ligger utenfor alt
som vi ellers
kjenner av dekorativ
kunst fra tidlig
urhagetid. Det er
ett arbeide hvor
treskjæreren gir
sig i kast med
figurkomposition
hårde utarbeider
grupper med bestemt
fortellende inn-
hold. Menneske-
figuren ubehjelpe-
lig avgaldeles han-
dvirkel, stilling og
type gjentas uafor-
anderet i alle fig-
urene, hodet i
profil og i bestemt
opadvendt stilling,
skulderne rett
en face med
armene rett ut
til hver side hender
i profil til samme
side og til hver
sin side. En skematisk
menneskefigurstil-
ling som har
mange paralleller
i arkeen primitiv
kunst. Men tross
al barnens-jan
er figurene dog stil-
let sammen i

bestemte situasjoner og
de er følgelig ikke
dekorative former, de
har sin mening som
fri kunstnerisk behand-
ling av ett fortellende
motiv.
Ved siden av menneske-
ne han vi i det
samme som de
dyr som direkte
deltar i den scenen
menneskene er
optatt av, hesten som
den ene mannen
rider på, hunden
som farer på bam
bassen og ormene
som angriper Gunnar
og som han verger
sig mot, likeså ett
underlig fabelaktet dyr
som biter Gunnar
i siden. Også disse
dyrene er behandlet
meget kunstnerisk,
mer og mer med
tydelig naturalistisk
karakteristikk og er
aldeles forbløffende
fra de ellers dekora-
tive skapninger
i samtidig dyreor-
namentikk. Uten
direkte forbindelse
med figurgruppene
har vi videre ormer
og predatorer samme
gavtfelt som også
har samme
Gunnarfremstillin-
gen, de må sikkert

Vognen

Vogren

også opfattes som temmelig naturalistisk altså som væsener med bestemt mening uden bare som dekorative motiver. Videre har vi i samme felt to fugler, bestemt individualisert og den ene i forbindelse med reden som. De må også se som ett naturalistisk trekk. Hele resten av utskjæringen på vognkassen er sammensatt av forskjellige dyr og vi finner ved nærmere eftersyn at treskjæreren opererer med to forskjellige dyrearter. Alle gnok er kroppen temmelig lang på alle sammen langstrakt og slank med tverrstreg / med tverrbånd ruter og sikksakkbånd eller / båndflettninger det er hodene som er forskjellige. Den ene / arten har forholdsvis lite rundt hode med kort munn tydelig nese og spisse ører (fig 25). Så forreste / gavl hvor vi finde slike

dyrehoder i profil en del variert så de snart ligner mest på ett hunde hode og snart har nærme sig ett menneske ansikt (men stadig med dyreattributter). Behandlingen tyder på at treskjæreren har tenkt på bestemte ekvistærende dyreformer. På baksiden av vognen har vi en rekke slike dyrehoder en face og de minner ganske slående om bæver flere ganger i samme felt. Her vi også dette hattehodet i profil. Disse bæverlignende dyrene gjentar stadig en bestemt bevegelse med den ene eller begge fremlabbene opp til hodet. Både ansiktsformen og denne bestemte stilling med forbenene har sin tilsvarighet til "barokkgisk" dyreornamentikk (se stammen til dragehodet på skibet), men er på vognen så utpreget karakteriserende og så avvikende fra vanlig ornamentform at treskjæreren også her rimeligvis har til hensikt at arbeide så å si naturalistisk ikke

Vognen

ornamentalt.
Den andre hovedformen av dyrene har ett litet rundt øie, hvorhen øre eller nase, men til gjengjeld meget lange gapende hover (fig 26). På forreste gavl har vi ett slikt dyr som er bestemt individualisert idet hodet har en underlig enestående form det sitter øverst litt til høire for midten i feltet og later i en arm. Ellers er disse dyrene i det hele meget ensformig. De fleste har en særlig langstrakt kropp. Detaljbehandlingen av kroppen er meget ensartet ved alle dyrefigurene. Alle har de marherte pareformede flår, som utfylles av stadig gjentagne punktlinjer helt ned til midten. Lårenes form og deres stilling til kroppen viser flere steder bestemt tilknytning til former som

hører hjemme i den karolingiske dyreornamentikk (for øvrig en figur nederst til høire på forreste gavl, en i midten øverst på bakerste gavl. Utførelsen av kroppene er alt annet, men ved en enkelt figur finner vi det interessante trekk at kroppen er gjennembrutt med to ovale åpninger, et trekk som vi kjenner fra ornamentikken i ypperl. Vendelstil på Gotland.

Da enkelte partier har vognkassens utskjæringer tilknytning til velkjente og stilhesterbit ornamentikk men dermed blir det bare så meget mere påfaldende at hele arbeidet i anlegg og utførelse er så grunnforskjellig fra tidens dekorative kunst ellers. Forklaringen ligger i at utskjæringen på vognen er noget annet og mere enn dekorasjon. Figurfremstillingen taler til den fremsiende for sig selv, men også som dyreformene som danner resten av utsmykningen

Vognen

han vi med al sikkerhet si at det ikke er tidens vanlige ornamentikk Treskjæreren har hat forbindelse med samtidige stilarter og vi tror det kan vises at den samme treskjærer var en mester i behandlingen av de gjengse ornamentale former, hadde han hat den oppgave å smykke vognen med smakfulle ornamenter og ikke mere vilde vi utvilsomt fått ett arbeide / meget nær av samme karakter som utskjæringene på skibet, eller som som de ornamenter vi i det følgende skal se den samme mann har skåret på sengehesten" Vår" dekorasjonen på vognen går i en helt anden rettning er det fordi treskjæreren her var bundet til ett bestemt innhold og til en annen formpreds enn den som var herskende i tidens ornamentik. Det er nemlig bestemte

trekk som tyder på at kunstneren ikke har stått fritt, hverken i valg av motiver eller i motivenes særlige behandling(og) da kan skulle utforme den vanskelige av stramme dyr som dekker sidene på vognkassen. Ved nærmere ettersyn finner vi eiendommeligheter som ligger utenfor den vanlige stilformen ved begynnelsen av 9 århundrede og som dertil peker i retning av en bestemt eldre stilgruppe. Det er først av alt mønstret i dyrefrisene er anlagt som en bred åpen båndflettning og likeså de fullstendig regelmessige båndflettinger som er brukt til utfyllning av flaten inne i en del av dyrefigurene. Båndflettningene er ikke utført i nygre vendelstil, men i den omkring 800 brukes den nesten fullstendig undergått og gjenne utformet i mere komplisierte mønstre enn den enkelte fortløpende flettning som ligger til grunn for

Vognen

dyrefrisene på vognen. Det er dessuten temmelig enestående på Osebergfunnets tidat ett stort dyremønster harmoneres med båndflettningen i denne form som hovedmotiv. Derimot er dette neppe det mest fremtredende karaktertrekk i det nærmest foreliggende avsnitt av dyreornamentikkens historie i den eldre Vendelstil det Fårhundredes stil i Norden. Vi kan jeg Får hundrede legge frem en hel rekke nordiske ornamentarbeider hvor dyremotivene er behandlet meget langstrakt og av bredde båndog nettopp som frisier av båndflettning i enkel eller dobbelt form. Hvert båndspyd har like godt sit hode og gjerne også lemmene i behold trass anordningen (Bernhard Salin i altgermanische Thierornamentik s 553 ff) Det sier seg selv at den eldre Vendelstil behandler dette sit

eget hovedmotiv med fullkommenthet herredømme og med hvi dekorativ virkning, mens dyrefrisen på Osebergvognene er usikre. De gjör inntrykk av at en kunstner her forsöker sig i en form han ikke er herre over og hvor han ikke engang forstår den kunstneriske hensikt med kamyrasjonen.

Vi er dermed på vei mot en slutning som i sig selv må virke ytterst usannsynlig. Da Oseberg vognen blev skåret var eldre Vendeltid en kunstform som hadde vært død og borte i hundrede år. Og alligevel den beste tilfredsstillende løsning av stilproblemet i vognens utskjæringer er å se disse underlige dyrefletninger som en gjenklang av den eldre stil som særlig er så fremragende repræsentert i Vendelfunnet og beslektede gravfunn i Uppland. Vi kan trekke frem ett par enkeltheter. I de lange dyrefrisene på vognen har alle figurene de

Vognen

eiendommelige hodene
med lange smale
hjæver (fig 26). Det er
en form som ikke
ellers hjemme i
dyrebarnamentikken
omkring 800, mens
slike former
av hodene netop
har sin blomstring
i eldre Vendelstil i
7århundrede. En
av figurene på
fremhgarlen (øverst
like til høire for
midten) har dette
hode med lange
hjæver og her er
underhjæven tegnet
med en skarps ned-
skytende spiss under
haken. Samme
trekk noget svakere
markert, finnes også
ved flere av figurene
i dyrefrisen på
vognens langsider
(fig 26 og 27). Det er
ett trekk som
ellers bare hører
hjemme i arnamen-
tikken fra 7år-
hundrede og er ett
av de faste og sikre
kjennemerker på
detaljformene i
eldre Vendelstil. Dyre-
hodene på vognen
er selvsagt ikke
formsikkre som
Vendelstilens de er
tvert imot temme-

lig ubestemmelige
men har dog reminis-
censer som peker
bestemt i den rettning
ved gjennemgåelsen
av utskjæringene på
vognhassen har vi
altså truffet en tre-
skjærer barn har vært
fortrolig med de gjenga
former i eldre Oseberg-
stil men som i
dette arbeide allikevel
tvinger sig til en aldeles
fremmedartet utskjæ-
ring – en form
som dels omslutter en
ufeilbarlig naturalisme
dels har hevdet bestemte
og karakteristiske trekk
fra en foregående
eldre stilperiode"

[Se videre Osebergfundet
II s 44 hvorfra anføres]

Vi kan ikke si at
"den (vognen) er ett
særlig stykke arbeide.
Mønnehodene er
fortrinlig stilisert
og utført, de store
dyrehoffer på vognhas-
sen er næsten
dramatisk fengslende
dyr hvorfulle og kraf-
tige trass den for-
hvrende vrimmel
i kampposisjonen.
Disse partier er
også tydeligvis frem-
stillinger med bestemt

Vognen

innhold og virker på oss efter sin hensikt den dag i dag. Utmerket heldig er de rent ornamentale friser på vognhasten og dragenes utskjæring, vi savner her den sikre og elegante stilform som ellers er så utpreget i alle arbeider fra Oseberg. I hele fundet står vognen for sig selv interessant og gåtefull som ikke noget annet stykke. Den er samtidig noget mere og noget mindre enn de andre utskjæringene i fundet, noget mere fordi den har typere innhold og noget mindre enn de andre fordi den ikke holder mål med det beste i tiden som rent dekorativ kunst. En forklaring av hvorfor dette merkelige arbeide er opstått må derfor også ta hensyn til tre sider. Billedgruppen de skrammende typer som vi finner i utskjæringene de bestemt utfør-

mede hodene som vi
har sett har vært tillagt
magisk beskyttelsekevne
– alt dette vidner om
at vognen ikke er en
gjenstand til vanlig
privatbruk.
Det tør vel i det hele
være ett spørsmål om
vogner dengang bruktes
eller kunde brukes,
som personlig trängsel-
middel, og med datidens
veiforhold kan vel-
full Osebergvognen
efter sin konstruk-
jon ikke ha vært
mulig til reisebruk.
Mange ting kan deri-
mot anføres til fordel
for å henvise vognen
til religionens tjeneste.
Det vil falde fullstän-
dig sammen med
karakteren i dekora-
sjonene. Ved en hellig
vogn innviet til
bruk ved religiøse
ceremonier er det
naturlig at også utsjær-
ingene er anlagt i
en annen rettning
enn ved vanlige
profane arbeider og
denne tolk mueggir
også möhelen tilå
forstå det meste
av det særegne ved
vognens utsjæringer.
Under beskrivelsen
i det foregående er
nevnt forskjellige

Vognen

trekk som skiller disse utskjæringer fra de samtidige arbeider i eldre Osebergstil som vi har i typisk form på skibet. Vi har funnet eiendommeligheter som ser ut til å være reminiscenser av en eldre stilform, nemlig av den eldre Vendelstil fra 7århundrede. Det ligger da nær å tenke sig at vognen er utført som en direkte eller indirekte efterligning av en eldre vogn, en vogn som har vært utstyrt med treskjæring i Vendelstil.

Ingensteds er konservatismen så sterk som i alt det som berører religionen og det er ikke nogen umulighet at en vogn til religiøst bruk kunde bli gjort i tiden omkring 800 som sannsynlig kopi av en eldre vogn som hadde tjent til samme bruk. Men derved er også treskjæreren blitt stillet over

for en uppgave han
har haft mycket vanskelig
för å magte"
"Resultatet er blit netop
"det vi skulde vente når
en utenforstående humorist
forsökte sig i en anti-
kvarisk stilform
misforståelse av de
gamle motiver og
upåvillig tilsetning
av småtrekk fra
samtidens forum-
sprog. Tidsbestem-
melsen må slet-
sagt avgjöres efter
de yngste elementer
i ornamentikken
og vi kommer da
til samme stilgruppe
som ved utskjæringen
på skibet. Vi har
enkeltheter som
föier sig inn i eldre
Osebergstil noget
mer i samme
form som i
stavkirkeutskjæring-
er og vi har andre
trekk som stam-
mer fra den "karolin-
giske" formverden
Tiden kan med
andre ord settes til
omkring 800 som
ved dateringen av
skibet." (Shetelig)
Efter Falk og Torp
Norsk-Etymo-
logisk ordbok
kan det anføres
at grime er

Vognen

dialektbetegnelser for tverrstav, ramme (i Setesdal, Telemark) særlig sledetverrstav i Sogn, Hallingdal og Telemark) grind grind gj. = grind i barm, ramme.

G. Drageres løse dehorerte forstykker.

1904 no 253-54

Vognen har to drag. Som opmålingsteckningen viser er disse ikke festet umiddelbart på forreste aksel men har hver sit løse mellemled som i Setelig kaller „forstykker" og som er festet med trebolter både til dragene og til vognens forreste aksel.

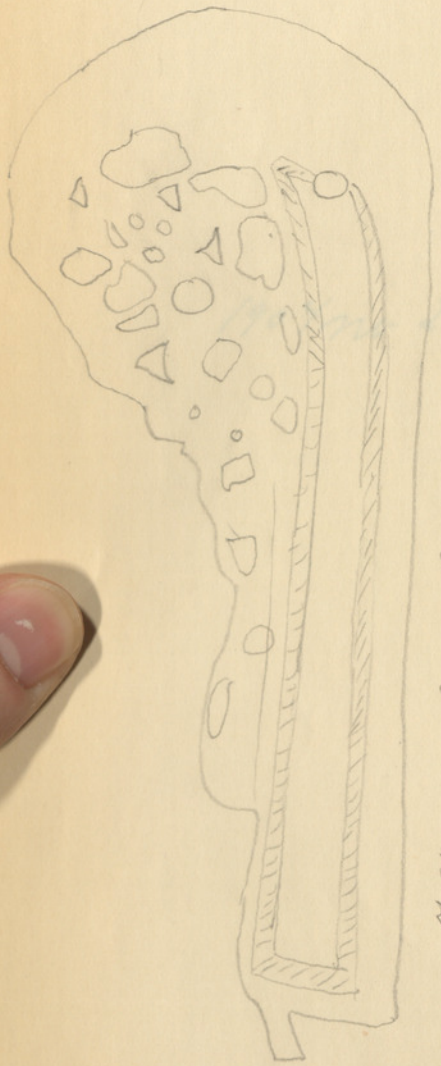
Om disse stykker anfører i Setelig følgende (Oseberg-fundet III s 35):

„De to dragene for vognen er festet til hver sit av to ganske svære forstykker som skyter frem under vognkassen som det ses på

lilleket av vagnen fig 18. Disse to stykker er formet ens som ett par (fig 28-29). Forenden på dem er böiet op med steil forrunning og avsluttes i ett stort gapende dyrehode som er vendt bakover. Utsparingen mellem dette dyrehode og stangens overside utfylles av ett gjennembrutt parti hvis mønster består av langstrakte dyrefigurer med vidtåpent gap. I former og konstruksjon har disse dyregrupper meget tilfelles med utsparingene på vognbassen. Det er i virkeligheten aldeles samme dyr som de langstrakte dyrene med lange halser, bare med den forskjel at de her er utskåret gjennembrutt med fri kontur og begge sider utført, hvorens de på vognbassen ligger som relieff på flat bunn. Det gjennembrutte parti er i hovedsaken ens anlagt på begge stengerne, men detaljerne er forskjellige."

Vognen

1904-no 254

Høire forstykke til vognbraget

Dette er av bøk og dets form fremgår av hosfølgende skisse og av avbildningen Oseberg-funnet III s 37 fig 29a-b. Som skissen viser består forstykket av en firsidig stolpe som i den ene ende har en utvidelse som er utskåret i gjennembrutt arbeide. Dette nedre firsidige parti er bredest ved underkanten og smalest ved overkanten Tverrsnittet er omtrent som skissen viser Tykkelsen ved underkanten er 4cm og ved overkanten ca 3cm. Bredden er ca 10,2cm Det nedre firsidige parti av stolpen er 84cm. langt og regner man det brede forparti med blir lengden 87,5cm. langt, som altså er forstykkets samlede lengde. Likesom

Vagnen

på vognstangen
har forstykkene en
eiendommelig tapp-
formet forlengelse
kapitel som nærmest
tjener til dekorasjon
[Denne forlengelse er
her ikke medregnet
i forstykkets lengde]
Den har forsidig
tverssnitt lag går på
skrå nedover. Den
er anbragt 1,8cm under
overkanten og har
ved roten en tykkel-
se av 2,7cm, men
avtaler av utefter
så tykkelsen lengst
ute bare er 1,4cm.
Dens bredde er ved
roten 3,3cm og på
midten 5,5cm.
hvorefter den avtar
litt i bredde mot
enden. Lengden
er 8-9cm.
Det forsidige parti
av forstykket
er dem nevnt
84cm. langt. Det
bakre ende er til-
skåret i en jevn
linje. Omtrent
7cm foran bakre
ende er det boret
ett rundt hull fra
smalside til smal-
side. Dette hull er
3,1cm. i diameter
og tykkelsen er på
dette sted 10,2cm.
I dette hull har den

Vognen

trebolt vært festet som har holdt forstykket fast til forreste aksel og forreste bukk. Ett stykke foran hullet er tykkelsen 10,5 cm og bredden ved overkanten 5 cm. og ved underkanten 5,8 cm 47,3 cm fra stokkens bakre ende er tykkelsen 10,5 cm bredden ved overkanten 3,4 cm og ved underkanten 3,6 cm. Lengere fremme 7,8 cm. foran forstykkets bakre ende er bredden 13,7 cm. Tykkelsen er ved overkanten omtrent 2,8 cm og ved underkanten 3,9 cm. Ca 13,5 cm. bak forstykkets forreste ende er anbragt ett rundt hull som er 3,5 cm. i diameter. I dette hull har det höire drag vært festet ved hjelp av en trebolt. Foran dette hull i forreste ende av forstykket er dets bredde 3,4 cm. Det massive

Vagnen

parti av forstyfhet
brädner opaver i en
linie i förreste ende
og slutter omtrent
83cm foran bakre
ende i en höide av
29,9cm. over under-
kanten. Det förreste
parti av stokkene er
så sterkt skadet at
endel av det manglende
har måttet erstattes
med dettinnsatt.
For det gjennembrutte
partis vedkommende
har henføres følgende
mål:
Dette parti begynner
18,2cm. foran bakre
ende og 36,1cm. foran
denne er höiden
14,7cm. Følger man
nu partiet fremover
finner man ifölge
Bings optegnelser
følgende mål:

Avstand fra bakre ende:		Höide:
38,2cm	—	17cm.
41,6cm.	—	16,3cm.
44,2cm	—	18,3cm.
47,5cm	—	18,5cm.
49,5cm	—	20,1cm.
50,1cm.	—	30,0—
52,0—	—	23,7—
53,7—	—	26,0—
53,9—	—	27cm.
56,0—		29,2—
57,8—	—	29,2—
66,7—	—	35,5—
76,7—	—	35,5—
77,9—	—	35,5—
82cm	—	30,8cm.

Vognen 83 cm — 29,8 cm.

For detaljmålenes vedkommende henvises til ingeniør Just Bergs utførlige notater på oppmålingsskissen i Oseberg-arkivet. Dette fartøyfunn er sammensatt av ca 10 brudstykker

Om ornamentene anfører Shetelig følgende i Oseberg-funnet III s 36: „Det gjennombrutte parti er i hovedsaken lagt på tvers av stengenes akse og detaljene er forskjellige. På det til høire (fig 29) er det overveiende dyrefigurer bare en enkelt orm skyter sig inn i hovedkomposisjonen som en fortsettelse av halvbåndet på det store dyrehodet. Til venstre har vi dernest også en menneskefigur en mann hvis arm er anbragt med hodet ikke under den gripende tyrefot

Vagnen

på dyrehodet överst"
(fig 28)
"Dyrene på det höire
forstyltet må ses
som en fortsettelse
av samme fortelling
som er fremstillet
på det venstre. Det er
samme vesar av
dyr, men mannen
som bærer med
dyrene finnes bare ett
sted fordi han bare
er en. För den naive
forestilling vilde en
gentagelse av mannen
forvirre innholdet
i fortellingen, det
vilde bli to personer
i samme situasjon.
Det er som på vogn-
hassen at Gunnar
finnes bare på
fremgavlen mens
utskjæringen på
den bakre gavlen
og fortsetter fremstil-
lingen av samme-
gården. Forstyltene
har utskjæringer som
slutter sig nær til
den motivkreds
vi kjenner fra vogn-
hassen og likeledes
er formene de sam-
me".
I tilslutning til
Shetelig bedømmelse
kan anføres at
forstyltet foruten
med dyreornamen-
ter også er prydet

Vagnen

med bånd på det
forrudige parti. Det
består av to
basturbuer
hvis mellemrum
er utfyldt med
små stråstreker.

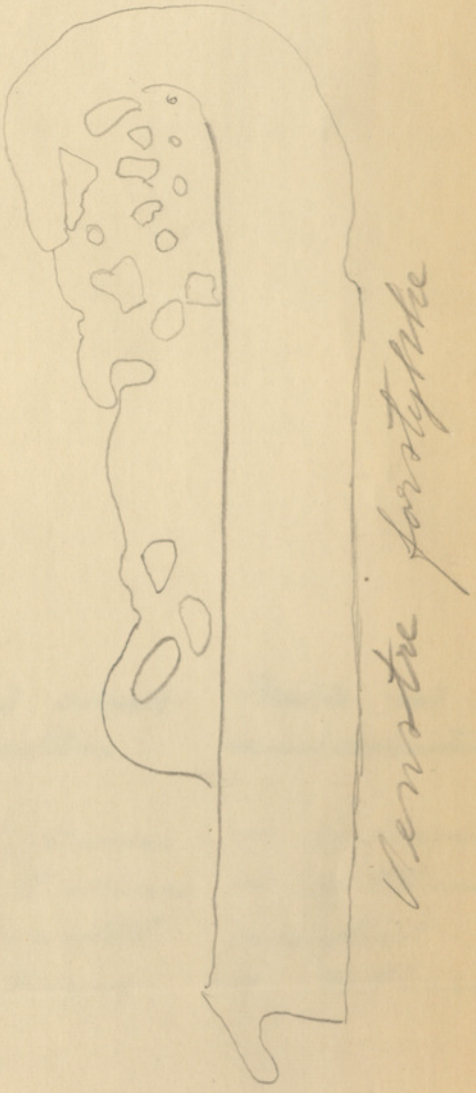
og følger det for-
rudige partis
overkant og
underkant på
begge bredsider
Ved den bakre
ende går disse
bånd over i ett
vertikalt tverbånd
som forbinder
båndet ved
overkanten med
det ved underkanten,
mens avslutt-
ningen foran sker
ved at det undre
bånd i en svær
bue går over i
det øvre så at bånd
ornamentet her
danner en figur
som minner
om stavnen på
en båt. På høire
side avbrytes dette
ornament av
hullet for dragen
men dette hull
på venstre side
bare rører ved
kanten av bån-
det.
Det store dyrehode
som foran

danner begrundelsen av det gjennembrutte parti. Det er prydet med et halsbånd som er fremstillet ved simple tverlinjer. Dyrene farve er beskrevet av Shetelig er prydet delo med vinkelbånd delo med buede linjer

Vognen

Venstre forstykke til vogndraget

Dette er av bøik og dets form fremgår av hosfölgende skisse og av avbildningen Osebergfundet III s 36 fig 28a-b. Som skissen viser består forstykket av en firsidig stolpe samt i den kantside som vender opad har en utvidelse som er utskåret i gjennembrutt arbeide. Det nedre firsidige parti er bredest ved underkanten og smalest ved overkanten. Bredden er ved underkanten i følge Bing 8,7 cm og ved overkanten 6,8 cm. Tykkelsen er 1,2,4 cm. Det nedre firsidige parti av stolpen er ca 80

Vognen

en langt og regner man det fiirede forparti med blir lengden 88,8cm, som altså er forstyltets samlede lengde likesom på det høire forstyltbe har det venstre en endammelig tappforsnet forlengelse som nærmest tjener til debarasjon. [Denne forlengelse er ikke medregnet i forstyltets lengde] Den har forsidig tverssnitt og går på skrå nedover. På nærværende forstyltbe er den anbragt 2,2 cm. under overkanten og 2cm. fra hver av fiiredsidene. Tyltbelsen er ved roten 2,2cm og bredden 4cm. Bredden er på midten 5,5 cm, hvorefter den avtar litt i bredde mot enden. Lengden er 9cm. Det forsidige parti av forstyltbet er som nevnt ca 80cm. langt. Dets bakre ende er tilskåret på skrå fra overkanten til

Vagnen

underkanten. Bredden er
høiest 6,8cm. ved overkanten og 8,7cm ved
underkanten. Tyfthulen er ved høire ende
12,4cm. 7,9cm foran
høire ende er det boret
ett rundt hull fra smalside til smalside. Dette
hull er 3,5cm i diameter.
I hullet har den trebolt
vært anbragt som har
holdt forstyfhet
fast til forreste aksel
og forreste kurbk.
19,4cm foran høire
ende er stolthens
bredde 12cm., tyfthelsen ved overkanten
6,2cm og ved underkanten 7,6cm.
Efter Birgs opmåling
skisse kan anføres
følgende mål:

Foran høirende:	Tyfthelse:	Bredde ved overkanten:	Bredde ved underkanten:
30,2 cm.	ca 11,7cm	5,5cm	6,1cm.
46,1 cm	10,8 cm	4,5 cm	4,55 —
65,5 cm	12cm.		intet anført
72,4 —	12,5 —	3,7cm	4,5cm.

Ca 13,5cm. bak
forstyfhets forreste
ende er anbragt ett
hull som oprinnelig
vistnok har vært urkelrundt, men nu
nærmest er avlatt.
Sets underkant ligger
64cm. over forstyfhets

Vognen

underkant. Dets diameter er 3 cm. I dette hull har det venstre drag vært festet ved hjelp av en treholt. Det massive parti av forstykket skråner oppover i en linje i forreste ende og slutter omtrent 8,6 cm foran bakre ende i en höide av 29,7 cm. over underkanten

For det gjennombrutte partis vedkommende kan anföres följende:
Dette parti begynner 19,4 cm. foran bakre ende og 26 cm foran denne er dets höide 22 cm.
Följer man nu partiet fremover finner man följende mål:

Avstand fra bakre ende		Höide
33,5 cm	—	18,7 cm.
43,0 cm	—	19,9 cm
51,6 cm	—	20,5 cm.
59,3 cm	—	24,1 cm.
66 cm.	—	28,8 cm.
76 cm.	—	32 cm.
81,6 cm	—	29,7 cm

For detaljmålenes vedkommende henvises til

ingenjör Just Bings
utförliga notater på
utgrävningsplatsen i
Oseberghögen.
Detta förstycke är
sammansatt av
ca 10 bronsstycken.
Ornamentiken
på det venstre för-
stycke anföres
skickligt följande
i Oseberglitteraturen III
s 36.: I det venstre
har vi därimot
också en menniske-
figur, en mann
som är anbragt
med hodet like
under den gapende
käften på djurehodet
(överst fig 28). Han har
ansiktet vendt rett
frem og lätt nedover
den ene hånden i
hvilken han og mot
ett djur som ligger
over hans, den andre
stötter han nedover
mot en av ormene
han har foran
sig. I hankjønsfigurens
nærmest omgivning
har han fire ormer
ormer som drager
ham, en bugger han
i det en i leggen
og en i hoften mens
han samtidig trues
av det åpne dyre-
gapet ovenfra.
Typen i menniske-
fremstillingen er

Vognen

den samme som i figuren på vognhusen, men mindre detaljert utført og det samme gjelder dyrefigurene. Formen er lett mindre vellykket i den vanskeligere teknikk med gjennembrutt arbeide og begrenset til en liten sammenpresset gruppe enn der hvor de kan bre sig fritt som relief over en stor flate. Men motivet en mann angrepet av dyr som han verger sig mot med hendene må sikkert nok være en pendant til billedet av Samsons død på fremstavnen av vognhusen. Det er allikevel ikke sandsynlig at det er en gjentagelse av samme fremstilling på den primitive billedkunst var det detaljene som var avgjørende for at folk skulde forstå hvilken tildragelse fremstillingen siktet til og i disse to billedene

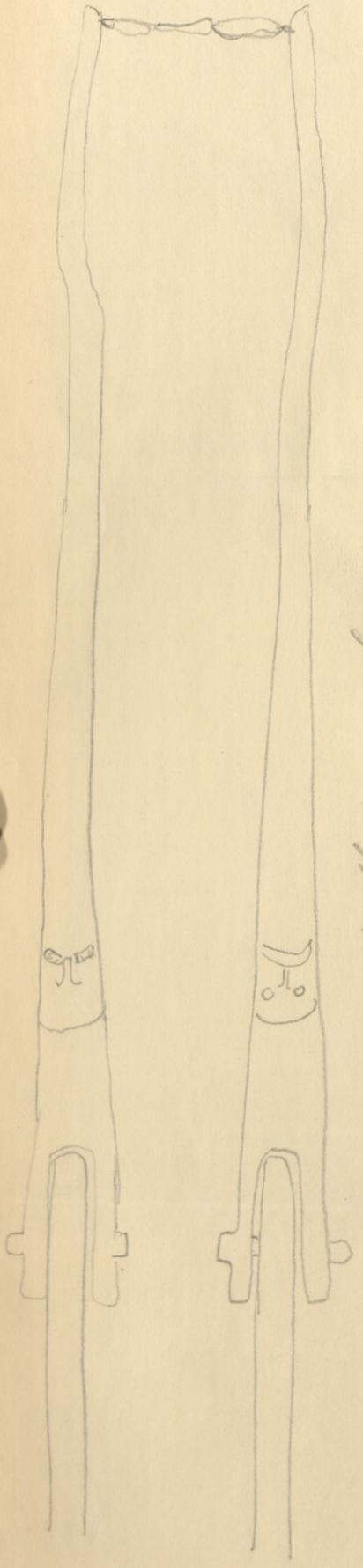
på vognen er detaljene alldeles distinkte. Sunnar blir dreept av Ågden som biter ham i siden, mens mannen på forstykket hugges av armen i øiet i liggen og i hoften. - Det er hjelpesagn av liggende innhold mellom ikke det samme".

De geometriske ornamenter på dette forstykke er anbragt på samme måte som på det høire dog med den avvikelse at båndene her går helt op til det store dyrehodes halsbånd som her er prydet med ett vinkelbånd. På den ene side (høire) er båndene fylt med skråstreker på den anden side (venstre) med ett trekantet vinkelbånd. Dyrene er prydet med vinkelornamenter i forskjellige variasjoner.

H: Drag.

Vognen har to drag av ask, som begge er aldeles like. Når forpartenundtas. Deres form fremgår av anstående skisse og

Vagnen

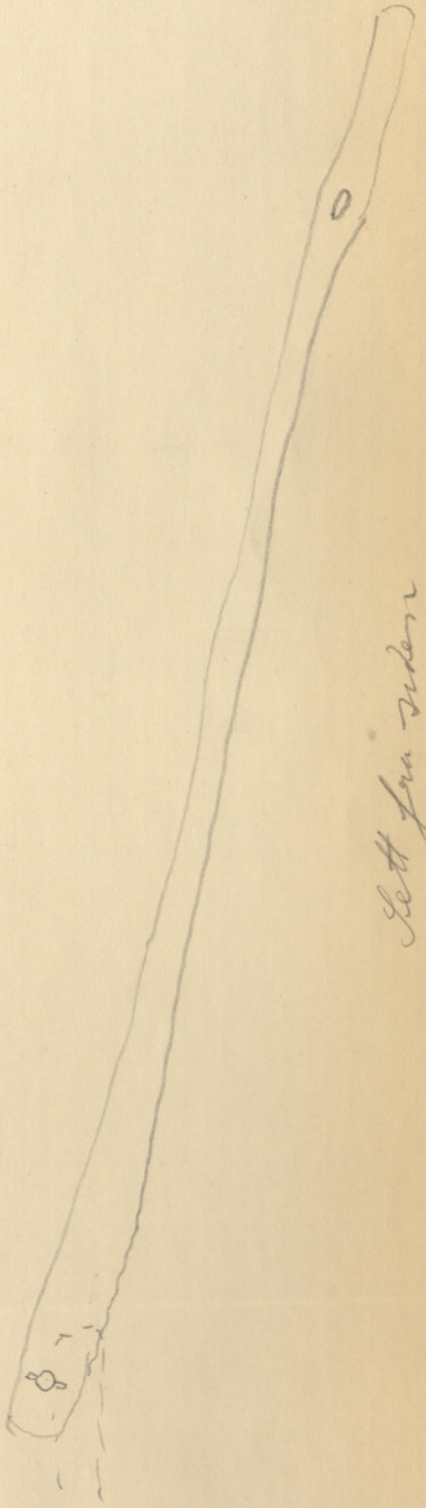

Skattaren, yttre.

av Steenlands
uppmätningsteckning
De dragarne som
nemnt i huvudsaken
är ens angiss ni
her bare målene
for det höire drag
Längden er 2,22 m.
og bredden er baherst
15 cm, på midten
8 cm og ved forreste
ende 2,3 cm.
Tyfhelen er
baherst 7 cm
tvers over tapp-
hullet 8 cm. og på
midten 5,5 – 6 cm.
og ved forreste
ende 3,5 – 4 cm.
Dragets tverssnitt
er baherst firsidig
med avrundede
kanter, foran
nærmest avalt
undtagen omkring
det bredenfor
omtalte rektangulär
hvor tverssnittet
igjen er firsidig
Baherst er dragget
tilskåret med åp-
ning som en gaffel
med to ben. Åpning-
en er baherst
7 cm bred og smal-
ner av fremover
i vognstangens
længderettning
hvor den opphører
25 cm foran bakre
ende. Her er åp-
ningen bare 5,5

Vagnen

cm bred. 6cm foran bakre ende er det i dragets smalside utskåret ett runt hull som er 3,5cm i diameter. I detta hull er det i höire dragfra venstre til höire anbragt en trebolt som holder dragets bakre ende samman med förstyfvarna. I det hålen går igenom dragets gaffelform med parti av förstyfvarnes förreste ende. Bolten holdes på plats ved ett stort hade i den ene ende og en tvärtapp i den annen. Boltens längde er 18cm. og dens tjokkelse er 2,5cm. Hadets diameter er 4cm. Den opprinnelige bolt er ved restaureringen erstattet med en ny som mangler hade. Foran på dragets omtrent 30cm bak dragets förreste ende er det utskåret ett avlangt hull til feste for seletöiets remmer. Dette hull som går på tvers av dragets fra bakside til framside er 4cm. langt og 2cm bredt. Dets hjörner er avrundede så det får

Vognen

denne form O
som skissen viser
er de to drag for-
bundet ved hjelper
en trekdet lenke
av jern - De to
ytterste led i denne
er 12 cm lange, mens
det midterste bare
er 10 cm. De er dan-
net ved sammen-
böining av tre
tynne jernstenger
hvis tykkelse er
0,4 cm.
Lenken er festet
ca 4 cm bak dragets
forreste ende ved
hjelp av to små
jernkrampser
som er drevet
inn i dragenes
innadvendte hunt-
sider. Lenkens
samlede lengde
blir ca 34 cm.
Som det frem-
går av Stabenlands
opmålingstegning
er dragenes forreste
ender på den
innadvendende
smalside i en
lengde av 50 cm
tilhugget i en
svak bue således at
den utadvendende
smalside böies
svakt utover i
rettning av
hestens / sider
antagelig for at

draget skulde ligge större av mot dessa.
Det höire drag er sammensatt av ca 2-3 brüdstykker.
Det venstre drag er av samme form som det höire avvikelsene er kun de som ovenfor er beskrevet. Det er sammensat av 5-6 brüdstykker
I følge Falk og Torp: Norsk Etymologisk Ordbok er dilla = lüe skaglestang (i Sønd hord. Ryfylke og Röldal) ang gjærtar tilla eller dilla
Eng. dill = vagnstang annen uttale for thill
Om dragene sammenter anfører Sjøtelig i Osebergfunnet III s 42 følgende:
Endelig har vi på vognen to eiendommelige ansikter nemlig på dragene. Dragene har nederst en kløft for å festes til vognen og dette gaffelformede parti er flatt med rektangulært tversnitt, mens resten av draget er en rund stang (fig 34). På oversiden fremmidles aver-

Vognen

gangen mellem de to partier ved ett stort ansikt en face med runde öine lang nase og bred bart tvers over stangen. Over öienbrynene er på hver side en bred flik ned over pannen sandsynligvis öirene som er mönstret med koncentriske linjer. På ett sted er hodet ført ned over siden av stangen så det her sees i profil og det viser sig her at det er utført som ett tydelig dyrehode, det hvite øre stangen med lange spidse hjörnetænder. Utvet er altså det samme som på de ribte slededragere vi senere kommer til og for øvs. overhodet i Ydstadshibet, det er utskjært rent ornamentalt. Her er det ingen grunn til å tenke på individuelle hoder med magiske egenskaper. Det store dyrehodet en face er også ett motiv, som var

vel kjent og adskillig
brukt i nordisk/germa-
nersk gjennem flere
århundreder, men i
den form som det her
foreligger har det snarere
sin tilknytning til
6 og 7 århundrede enn
til vikingetidens stil.
Sagt med de store
forbehold er det eneste
som tydelig hører
hjemme i vikingetiden. Det brede flate
partiet av dragene er
utskåret i relieff slik
at flaten mellem
dyrehodet og kloften
i gaffelen fyllesav
ett dyremotiv som
fortsettes direkte i en
regelmessig hånflett-
ning på hver av
gaffelarmene.
Det hele ser ut som
en meget innviklet
kombinasjon av
todelte og tredelte bånd
(fig 35). Dyremotivet
er enkelt anlagt på
begge dragene, det er
ett dyr med hodet
løftet og vendt oppover
mot kroppen, åpent
gap og tydelig øye. Kroppen er op-
løst slik at bare
hånduren står igjen
som et bånd, den
indre flate i
dyrekroppen er
utskåret bort og

Vognen

kunnskaper ved anvendes til flettning uten noget hensyn til dyrets bygning. Hvert av dyrene har to fötter som legger sig enkelt ved siden i ensartet stilling og foran hodet. På sidene löper ornamentet ut i en regelmessig flettning av tre bånd på hver arm av gaffelen. Mönstret som helhet er vrangt og virker ikke særlig godt som ornament. Det er heller ikke klart stilpreget. Dyrehodene har former som ligner tilbake på utskjæringene på selve vognen. Det eiendommelige anlegg at dyrenes kontur löses ut som selvstendig håndmotiv og brukes til flettning av mönstret er ett trekk som også virker noget arkaisk på denne tid. Det er en form for komposisjon som vel særlig moderne i det 7de århundrede, i eldre vendelstil, mens

det sjelden finnes
i yngre vendelstil,
såvidt vi kan se var
det gått helt av bruk
i den eldre stilgruppen
i Osebergfundet
Det ene av dragene [det
venstre] er også den
ene sideflaten utskåret.
Feltet utfylles av en
enkelt dyrefigur
som er stilt og sim-
pelt skåret, men
allikevel straks kan
bestemmes som et
regulært bygget dyr
av yngre vendelstil
(fig 36 og 37). Forbrop-
pen er oplöst som
en brungleslöife og
bakbroppen behandlet
på ligrende måte,
men mindre klart.
Ingen fötter er tyde-
lig utarbeidet, men
en fot er antydet på
forbroppen. Hodet
har lange tvære
nabbetopp og öie,
dessuten er ekstra
håndformet ut-
vekslet. Den dekorative
virkning av feltet er
god, men utförel-
sen er tarvelig og
ornamentet er heller
ikke særlig omhyg-
gelig konstruert,
kan vække fordi det
sitter litet synlig på
en gunstig underbor-
net glass. Av de fire

Vognen

ornalsidene som dragene har tilsammen, er det også bare denne ene som har fått utsmykning, det ser nesten ut som treskjæreren ikke har funnet den første nellyshet og derfor ikke har fortsatt utførelsen. Motivet er, som i det hele al utskjæringen på dragene, rent ornamentalt, her er der ikke noget trekk som tyder på at utstyret er ett annet enn bare dekorasjon. Dragenes utskjæringer er derimot som dekorasjon betraktet langt fra fullkomne, de er urolig komponert og har noget magteslöst i utförelsen så en kunde være fristet til å se dem som et klosset arbeide av en nybegynner, men på den annen side er det bestemte trekk som knytter også dette arbeidet sammen med resten av vognens utskjæringer. Grepene på de store dyrehodene er utfylt

Vognen

med stadig gjentagne
hantiv linjer helt
inn til midten, ett
motiv som vi finner
brukt notabelt ved
alle utskjæringene på
vognkassen (der ved dyre-
hes lår) og denne form
for utfyllning av
ett felt finnes ellers
ikke ved ett enest
treskjærerarbeide i hele
Osebergfundet. Ovenfor
er nevnt at
formen på dyrehodene
i ornamentfeltet, en
form som også står
som noget for sig
selv, har sine para-
teller både på vogn-
kassen og i de gjennem-
brutte partier av for-
stykkene. Endelig har
vi hånd lettningen.
Legger vi alt sam-
men kan vi
gaa til gjøre at alle ut-
skjæringene på [vogn-
kassen og] vognen er
skåret av en og samme
mann. Helt
igjennem har vog-
kens utskjæringer
ett ensartet preg og
dertil et preg som
ligger utenfor alt
det vi ellers
har av treskjæring
i Osebergfundet
og utenfor alt det
vi ellers vet om
stilformer i tidlig

Vagnen

utkurgetid."

Om preparerungen av drageere er er anført i præparering protokollen at de er tørret og smurt med mattak

Om de øvrige dele av vagnen hvis præparering ikke er anført i det foregående er det i protokollen anført følgende:

1904 no 258
Ekebunkken (bakre bukk) til vagnen blev efterson den tørret smurt med mattakk og senere sammensat og hvitet.

1904 no 225-26
Bukken til vagnen (lås ved). Kokt i alun i 24 timer smurt med linolje og mattakk sammensat med jernbeslag og hvitet.
Det "alvorlige" hode veiet under tørring en:
28/2 - 07 : 1320 gram
12/6 - 07 : 227,7 —

Vagnen

1904 no 227.
Tverstyfthe til vagnen
kokt i alun i 24 tim
smurt med linolje
og matlakk, hullet og
limmet

1904 no 253.
Det gennembrutte
styfthe til vagnen.
Kokt i alun i 24
timer, smurt med
linolje og matlakk
sammenlimmet
skrud og hullet.

1904 no 254.
Det gennembrutte
styfthe til vagnen
kokt i alun i 24
timer, smurt med
linolje og matlakk
sammenlimmet
skrud og hullet

Om preparerungen
av vagnen kan
det kurtöverig anföras
följande efter med-
delelse fra preparant
Paul Johannesson:
Allt som er av ek,
karmen bakre
lunkh og akslene er
törret og smurt med
matlakk. Alt det
övrige hvad enten
det er av bök
eller ask er kokt
i alun og smört
med linolje og mat-
lakk.

Vognen

Ved restaureringen er alle vognens bærende ledd avstivet med jernstenger - Hjulene er på utsiden avstivet med jernstenger som er fastskrudd i dulvet og går under akslene og avstiver disse Fra disse går det runde jernstenger op igjennem de gamle holthuller og ved hjelp av påbatte beslag bærer disse jernstenger vognstangen, tverrstyttene og linkhakene.
Dessuten er det øverst til disse jernstenger festet to jernbånder hvorpå karmen nu hviler.
Karmens lunn er på undersiden avstivet med ett langsgående jernbeslag som er festet til disse linkhene. Karmens bordganger der som nedrott er brutt på midten holdes sammen med en bred jernplate som på utsiden er skrudd fast

Vognen

til bordgangene. Dessuten holdes de enkelte brud-stykker sammen ved ønnå jernbeslag. Vognstangen, hjulene dragene m.v. er sammensatt og hvitet med dertrin-hvitt.

Følgende dele av vognen er ikke blit satt på glass ved restaureringen og finnes derfor bare i Osebergmaga-sinet

Uten nr. her gitt 1904 nr 233.

Mag Reol II Hylle 3.

a) Tre runde tapper av bøk som er hvert avsluttet i begge ender. Lengde 12, 12,5 cm. Tykkelse 3 cm. Disse tapper er beskrevet ovenfor og har tjent til å holde de enkelte dele av hjulfelgene sammen.

Mag Reol I Hylle 3. Osebergsalen, vognen 1955

b) 108 større og mindre stykker av elg og bøk av ekene til vognens hjul. De fleste forekommer i fragmenter bare noen ganske få er nogenlunde

Mag Reol II Hylle 3 Osebergsalen, vognen 1955

Magstrup II Hylle 5. Byggdøy i kasse

Vognen

Osebergsalen, vognen 55

hele

c) Den bakre eller fremste endetapp ved vognstangens bakre ende som er beskrevet ovenfor

1904 no 333d-f. May Reol II Hylle 3. Osebergsalen, vognen, 55

d) Ca 61 fragmenter av ek i antagelig av hjulene

May Reol I Hylle IV Osebergsalen, vognen, 1955

e) Hodet og litt av stiften til en blink nagle av jern

Osebergsalen, vognen 1955

f) En 18,3 cm. lang trenagle av ek som er tykkest i øvre ende hvor den er 1,9 cm tykk.

May skap IV Hylle 7. Bygdøy

g) Ca ubestemmelige fragmenter av ek og ca ubestemmelige fragmenter av bjørk.

1904 no 262.

1904 no 262a-b. Reol VI Hylle 3.

a) To hundstykker av ek av vognens fortreste aksel. Denne er ikke satt på plass ved restaureringen, men erstattet med en helt ny aksel.
Den ene tapp og resten hele

Vognen

midtpartiet foreligger i ett stykke, dessuten foreligger löst ett litet stykke av overgangen mellem midtpartiet og roten av den annen tapp, men denne mangler forøvrig helt. Utbyelen er utførlig beskrevet ovenfor

b) Syv benstykker av de holter som har holdt vognens aksler hjulker og tverstykker sammen. Holtene har vært ca 50 cm lange og ca 2,5 cm tykke. I øvre ende hvor de har hatt et hode som er 3,5 cm. bredt og 2 cm. høit. I nedre ende har de hat et rundt hull som er 1 cm i diameter og hvori det har sittet en liten trætapp som har holdt holten på plass

1904 no 205 a.

Vogn-skap II hylle 5

Under gjennemgåelsen av materialet til den store seng fantes det bl. restene av sengestolpe 292 ett stykke av overdelen til nærv.

Vagnen

stang. Da alt blev sammensatt viste det sig å være rester av en av boltene til vagnen. Beskrivelsen bör derfor få följende form:
Ett 8 fragmenter av en rund stang av tre med stort avalt tydelig tilspråret i hode.
Stangens längde i sammensatt stand er 54 cm. den er nu noget böiet, men har opprinnelig vært rett og altså litt lengre enn nu.
Stangens tykkelse er 3cm. I dens nedre ende omtr 4,5 cm ovenfor denne er ett hull som er ca 0,7-0,8 cm. i diameter. I dette hull sitter rester av en trænagle som har gått tvers igjennem stangen og som er avbrutt i begge ender. I stangens hode er 4,5 cm bred og ca 3cm. tykt. Dets höide er 2,5 cm. I hodets underkant er spåret en rundtlöpende fordypning inn-

til pinnen (stangens) vanlige underkant så at övre ende får form som ett massivt hode. Ifölge meddelelse fra Paul Johannesen må denne stang være en av boltene i Oseberg fundets vogn. Disse bolter gik fra bunnen av karmen tvers igjennem kubbene og med til hjulenes aksler. Der var tre slike bolter ved forreste hjulpar og to ved bakerste. Deres længde på Steenlands opmåling stegning svarer til nærmeste stangs længde.

Vognen

Til 1904 no 227

Fire större og mindre fragmenter av bolter av bök av den anen-før beskrevne form.

Mag stap II Hylle 6.

1904 no 259.

Ca 53 fragmenter av bolt av bakerste tverstykke som ikke har kunnet sammensettes. Dette stykke som ved restaureringen har måttet erstattes

Mag Reol II Hylle 3.

Vognen med ett nyt, er utförlig beskrevet ovenfor.

1904 no 217

Oldsaksamlingen II Hylle 5

Ca 24 blinknagler av jern til hjulene hvis lengde er ca 2,5–3,5 cm. De fleste har bevart blinkplate og andre mangler. Flere bynker av jern og noen få løse blinkplater

1904 no 218.

1904 no 218a–c Oldsaksamlingen II Hylle 6.

a) 16 fragmenter av elk av hjulene deriblandt ett enkelt stykke av hjulrenn overkant

b) Tre små trestapper, alle avbrutt i den ene ende

c) To blinknagler av jern Lengde henholdsvis 2 og 3,5 cm.

Om funnforholdene kan følgende nevnes:
Gokstadfunnet I

Vagnen

o 55 anförer Ö. V.
Brüggen: Vagnen (Pl XV)
Ett menniskehuvud
" stiker ut mellan
stenarne i förstibets
aktertdel ned mot
hammaret heter det
i Gustafsons dagbok
för 24 aug (se fig 33). Det
vante han att denne
skulptur var ett be-
skedent bröstbyste
av Oxehufvudets
prakthäst vagn v. Det
blev först efterhån-
en klart og det lönner
sig å följe denne
gradvise opdagelse det
vil gi ett billede av
utgrävningens vanske-
ligheter. Her var ikke
bare flokete forhold
i og for sig, med tal-
rike saker samlå
over og under hver-
andre, men også
stenmengden var
her særlig besvær-
lig opblandet med en
mengde skarpkantet
flis av sten som
Gustafson mente
måtte skrive sig
fra frost.
Samt pl XV viser
ligger vagnen i
forstibet således
at bakhjulene ligger
like foran grav-
hammerets södre
gavl. Den er natur-

Papiret

ligvis som alle ting i skibet ikke mindst her i forskibet aldeles tørrost og sammenpresset og delvis er dens enkelte deler kommet ganske ut av stilling. De enkelte leds sammenheng kunde derfor ikke godt [illegible] først av opfates. Efterat partiet om brønnskehadet var blit renset op kom vognhassen tilsyne fig 34. Midt oppe i denne ligger imidlertid blandt stenene saker som ikke hører hjemme her naturlig varegreiene til den forrandsmessige håndverk. Sikkert skuk har også en av tergene vært anbragt oppe i vognhassen mellem stenene [?]. Først da disse saker var fjernet blev det tydelig hvad man hadde for sig se fig 35. Det vil av dette billede fremgå hvorledes hele vognhassen er bygget flat således at sidene ligger i plan med bunnen. Billedet fig 39 av

Vognen

hele vognen vil gi en
orientering. Bunnen a
kjøret og består av
tynne ebelretter som
er lagt tett i tett. Desuten
var her hvad man
nu ikke kan se,
bånd av tøst tvers
over bunnbordene
Tangverk var her på
flere steder se for
eks ved forgavlen
fig 35. Imidlertid
blev det først ved
rensvabk mrg og
delvis opfagelse tydeligere
tydelig at tvasser hvilte
på bukker som
har endt i menneske-
hoder — det første
av disse som blev
sett fremes på fig
33. og det er det sam-
me hode som finnes
på fig 35 lengst til
höire. Derav frem-
går imidlertid med
sikkerhet at vogn-
kassen og hele
vognen må ha
vært meget for-
skjövet i skiftet.
Kassen hviler her
på den bakre bukken.
Først da ett svært
vognhjul blev sett
den 2 septemmber
blev det helt sikkert
at man hadde en
vogn for sig og først
nogen dager efter
var det at det annet

Vognen

hjul kan sees fig 36. Stellet like hjul blev først dett en ikke efter. Ved bakhjulene sees tydelig endel tannverk således som de ofte i skibet. Hjulene er store meget primitive bolaskier av furu[?] med tykke nav og uten jernbånd på felgene. Den videre blottlegning kunde også konstatere, understellet, den lange midtaksen som er bløftet baktil fig 37 og som foran erstattes av to mellemstykker som sees bedre i fig 38. Av alt det fremgravede kunde Bjelkegokibets forhjulte vogn rekonstrueres med full sikkerhet således som fotografiet fig 39 viser. Det kan utvildsomt sees at vognen er sat i forskibet gunske hel og at forskjevningene og ødelæggelsene er kommet til senere på grunn av pressningene og forandringene i skuten. Vognen blev sammen

Vagnen

således at den er pressat
fra venstre mot höire
og derved er vagnhassen
også blemt helt ut av
sin opprinnelige stil-
ling, således at den
– för planen pl XIV – er
kommet til å ligge
skjævt i forhold till
hele understellet. Der-
mot har vognens
ta-skaper ikke ligget
på plass. De blev fun-
net under liten i
forskibets nordvestre
del med de bakre
ender innre ved
mastefischen. Man
kan se deres beliq-
genhet av pl XIV
De ligger nn. s. o
fullstendig på
tvers av skibets vogn
ens rettning. og er
lagt der for sig selv.
Hvad der på dette
sted kan fremheves
er at vognen må
være ett av de förste
stykker som er an-
bragt i forskibet
ved begravelsen.
Den står på kunnen
d.v.s. på tilsene som
her falle sammen
var tilstede. Dens
rettning er natur
lig gitt ved dens
dimensjoner
i forhold til skibets
akse – den står
nord – syd med

Vagnen

forpartiet mot syd. Då den upptäcktes å Stallbacksplatsen är det naturligt att man efteråt tänkt sig anförvanten har nyttjat det platsen något vid uppe i vagnhasper å anbringe blå en sorg. Men vagnen är ellers i stort mycket fyllest med sten som har bidrat till å bruten den livlikt också har vanskeliggjort dens endelige bestämmelse.

I Gustafssons dagbok är anfört följande om vagnen:

24 augusti 1904.
(Utvärkr. s 199)
"Ett människohuvud stöpter ut mellem stenene i forshults ägterdel (vid) mot hammaret.
(90) Foto fra SO sterkt förblendet ca 3 sekt. avstånd fra objektivet ca 1½ m. Endel stenar är borttagna här vinter efterer."

1 september 1904
(Utvärkr. s 215)
"Obs. Den mendel-

lige masse av lutte små skarpkantede steinflisen overalt- hvis neppe forklares hun ved at steinene er hastet med over hverandre også frost må ha hjulpet til".

(45) Foto. Den med "gjøvelen" og "Rotatoshen" avvik "rentende ekeplanke I for vevenetc med "repstav" [Herved "menes bakkanten av vognkassen] Utstrekning til ikke fullt to meter ca 1/2 sek. Sterkt avblendet kl 1/2 10 formm. fra 6 W O anstrengt utenfor relingen. Vevegreiene med alle pinner (en mosse stumper også under store steiner) samt de to senger samme blev optat på fm. Derefter fjernedes en hel del store steiner i midten og den smukt forsirede ekseranhme med "repstav" og "gjøvelen" blev i derved nogenlunde klar. Bunnen-mellem rammedelene består av tynne ekebord lagt tett i tett. Der er dessuten spikret på hånd av bast tvers over bundbordene. En del

Vognen

fint tauverk nede i rammens V. ende. Den fire rammre har [8 bord i bredden i hunnen] (vrere overstrøket) Bredden av hunnen ialt ca 63 + 34 + 42 = 1,80 m."

2 september 1904

(Utgår = 217)

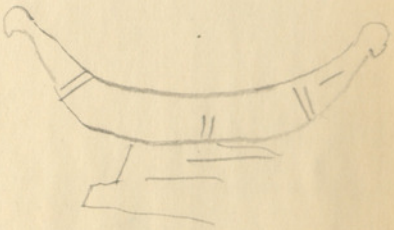
Ekehassen nu "blottet og vasket. Der er ett midtbord 22 cm. bredt til dette er blanket på hver side fire bord, de to nærmeste ca 14, de to ytre ca 17 cm. brede foruten blankbanken. Disse to synes å være skulpterede på undersiden. I endene er brede tapper til innfelding i gavlene.
Dette synes å svare til kubbene med menneskehoder i endene. Den V av disse er av ek, den sydvestre av annet

utgår

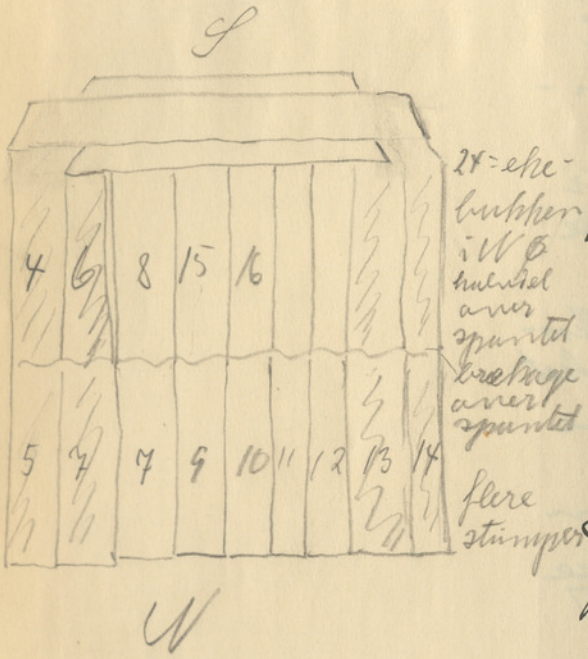
(Dette synes å svare til kubbene med menneskehoder i endene. Den V av disse er av) temmelig hårdt tre. Gavlene er nu

Vognen

sammenfalderne
men avsluttes nedentil
i ett bånet stykke med
flat kant nederst
som synes å svare
til bukkhenes rundinger
De øverste dekorerte
bord har foruten tapper
også rundstaven
i øvre hjørne Obs.
Dessuten flere ringer
etc og hjørnetapper
som står op. Hele
flaten ligger over
to spanterum så
I-enden av bunnplankene slutter
ved midtre spanter
i I og II. Endene
går litt op på
spantet i II. Mellemspantet har hervirket
at alle bundplankene
her er smekket.
Foto av Ihetelig den
anbefalede vognkasse
fra VC [Foto Vg 112]
Det ytterste bredt
mot I og I halvparten
av resten (= de begge
på undersiden) d.e.
halvparten av neste
er vakkatt.
Midtplanken og de
begge på siden ca
5 Dcm-brede har
ligget horisontalt
mens over
til det horisontale
på bukkhene.
Sydgavlen vel
ved bred i over-

Vognen

kant ca 42-44 cm høi midt på, hvor den er ca 30 cm. horisontalt, respektive svunget. Tapphullene langs kanten for langsidebrettene og på endeveggen, desuten falsrende over tapphullene. Tykkrepsstaven ligger på den ytre side. Bordene tapper festet med spikre.

Vognkassen er ca 1,95 m. lang og ca 1 m. bred i overkant.

Ett hjul funnet nede mot gravhammeret dypt i vannet og truet av furu (?) med mange eker. I sydenden av midtplanken sitter to ekepinner i huller. Den ene hel er 18,5 cm. lang + 2 cm tykk i adre + 1,5 cm i nedre enden (utbukning)"

3 september 1904
(dagbok s 223)
"Sleden oppstøpes videre. Den bruste dyrehodestolpe i høire fremre hjørne blev dypelig i leie og fres. Den

Vagnen

Stare kupka til vagnen optages derefter
(46) Foto 2 rh. Bru V.O.
Sterkt anbleknet ca.
reb. kl 12. Vognkuppen
stod fastkappet (tapperne
avbrukket) i kvidt
stangen samgreies
sig litt bakut samt i
de to sidestykker som
på aversiden har fått
utskårne dyrefigurer
stående.

7 september 1904
(Arsk. s 231)

(48) Foto apne fra
" kupken. Hjulene
og vognens underdel
etc, största delen
forskibet. Obs dette
ene sidestykke med
de frie figurer (til h V)
vaxtatt + reb.? Rystet
s m. Ratt sterkt an
bleknet. Overskyet
kl 3½. Foto av Skotelig
det samme nærmere
med alle tre vogn-
hjulene.
Om eftermiddagen
optoges vognstangen
begge de dekorerte
frem stykker og de
begge „aasene" (Skinort)
= hjulenes aksler
og overreedes på
hjulene etc
Foto av Skotelig
kl 7. Begge bak-
hjulene med de
kordrett stående

Vognen

tilper mot grunnhammeret i bakgrunnen mastefisken. Hullungen består av 6 sammentappede stykker, hvert med to eker = ialt 12

8 september 1904
(Aurstr s 233)

„Paul ... til 6 form. Meget regn tidlig på morgenen. Tidelig stille. Brødrene grunderende. Hjulenes eker gjør like ut til hjulkransen og helt ... til kranets midtfull. Disse og tverpinnen som sammenholder hjulringens 6 stykker er av eik.
Fallbredet i fugen (den) er fin slek med midene i veiret.
Nivellement.
Den nyoppdagede sleks V. rhei V del cote 27,69. Det L. øvre vognhjuls øvre ragende cote 26,995 (= 27).
Mastefiskens overside ...
Fugen hjulkransen ... foran masten 26,5 k."

For midene avdr s 235

„Optok et par skjæker vedlagt

Vagnen

under luten i forshults W.V. del med Ledhendene inn ved fishers ende. Ekstremitetene i forrenderne. Optalte flere hunddskjeletter."

I Gustafsons hovedregister er de enkelte dele av vognen anmeldt således:

1904 no 217: Brudstykker fra vognens nordre ende

1904 no 218: Brudstykker fra vognens sondre ende

1904 no 225-27 Bukk med ansitter fra vognen.

1904 no 250 Vestre bakhjul av vognen (opbragt i forshuhets W. ende)

1904 no 251. Høire bakhjul av vognen (opbragt i forshuhet ved fishers)

1904 no 253: Venstre (østre) deltagende sidestykke til vognkassen (forlagets fremside (draftstykke) brukket)

Vagnen

1904 no 254: Högre (vestre) dekorerte sidestykke til vogn underlageto forenside

1904 no 255: Midtstangen (kvedelt bak til) kundtagen den en arm av ---- med beslag

1904 no 256: Den ene arm av bakstykke med låst endestykke

1904 no 257: Ett par vognskjæher dekorerte sammenlenkede, antagelig til vognen, men medlagt i forskiftets Ved under tilsyne

1904 no 258: Halvdelen den venstre av bendre vognhuk med ansikt av ek.

1904 no 259. Brudstykke av understykke til foregående. Bekitt bre

1904 no 262.
De to aksler til vognhjulene av ek (den nordlige hel)

Tapper med dette nr lagt til vognen 55

1904 no 332: Grove

hjul i syd. Det hele vognen

1904-no 333: Undre hjul i syd. Det i stykker opthegne

Av vognen og dens enkelte dele foreligger en hel del tegninger. Bare de viktigste skal nevnes her:
I Gustafsons thosebok er vognens forreste bunk med barm og hjul tegnet sett forfra den 3/9-04 og barmen er tegnet i plan således som den lå i hangen den 10/9-04.
Desuten foreligger det fra Gustafsons hånd to originalplaner av vognen av 7/9-04 og en av vognstangen forstykkene og bragene av 3/9-04.

Av vognen i restaurert tilstand finnes det en detaljert opmåling stegning av J. O. Steenlund utført i januar 1917 og en annen opmålingstegning i målestokk 1/5 utført av ingeniør Gust Berg og desuten finnes det

Vognen

en rekonstruksjonstegning av Gustafson i målestokken 1/20 fra januar 1906. Otto Berg foreligger det dels enkel arbeidstegninger til den ene del og det tverrstykke som er blitt erstattet med nye og desuten finnes det en hel rekke meget nøiaktige opmålingstegninger av vognens enkelte dele hvorpå Berg har anført detaljmålinger.

Frøken Sofie Krafft har utført fire tegninger i full størrelse av ornamentene på vognens langsider og gavlsider.

Av vognens enkelte dele foreligger en rekke fotografier og desuten en hel del totalbilleder av vognen, de fleste av disse er tatt av fotograf O. Væring

Vognen er også behandlet av K. Rhetely i en avhandling i Kunst og Kultur 1918: Drøsning Haaas kunstskuer Bergen 1918. (se s 1/21) Se også XL V Oseberg b. III s 36.

(225.) Rund stang av björk som oprinnelig har vært 2,42 m. lang, men nu foreligger i seks større brudstykker hvoraf nu bare to kan sikkert sammensettes. De seks større fragmenter er sammensat av talrike mindre brudstykker. Desuten foreligger det 11 ganske små fragmenter hvis oprindelige plass på stangen ikke kan angis. Stangens lengde kan nu ikke sikkert måles men i Gjhetelligs håndbok hvor stangen er tegnet er lengden angitt til 2,42 m. og samtidig er det anført at stangen var litt ufullstendig i den ene ende. Stangens største tykkelse er 8,5 cm i 50 cm's avstand fra den ende som er hel. Mot begge ender avsmalner den av til en tykkelse av 2,5 og 3 cm. Stangen er avbildet Osebergfundet I, 321 fig 120. Tykkelse 6,5 cm. i 50 cm avstand

1904 — no 334–335.

Funnet montert i Oseberg salen. Gjestgiverskaps IV Hylle 7

Magazinskaps IV hylle 7

Runestangen

fra den hele enden bærer stangen en runeinnskrift

ᚴᛁᛏᛁᚱᚢᚾᛁᚴ

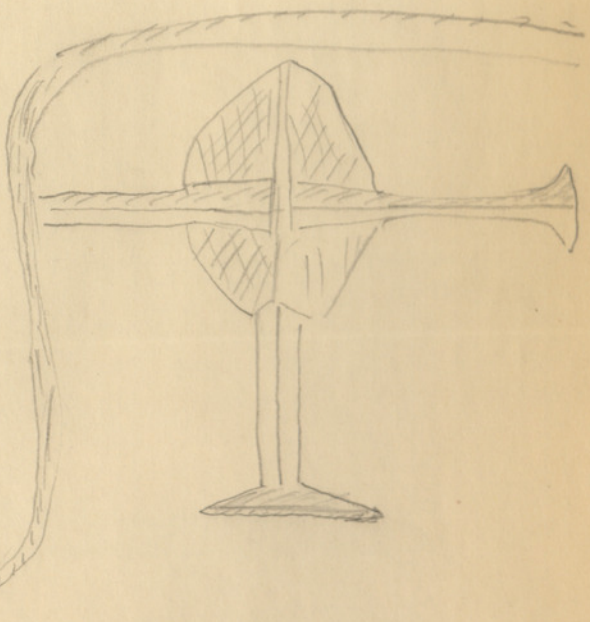
Denne innskrift har Sophus Bugge gitt følgende tolkning i et foredrag i Kristiania Videnskapselskap 5 oktober 1904. (se Forhandlinger i Videnskapsselskapet i Chra 1904 - Chra 1905 s 21)

S. Bugge meddelte ett forsøk til tolkning av den nyfunnede korte runeinnskrift i Osebergskibet. Alle runer er sikre og deres lesning gansske lett. Litt vanskelig er imidlertid innskriftens mening. Med lethet utskilles litil som et eget ord, oldn. litill = liten. Disse runer skal sandsynligvis forbindes med ᚢᛁᚦ til „ved liten". Innskriften er sandsynligvis ikke helt fullført. Hvis innskriftens innhold er av mindre viktighet er den deri anvendte runeskrift av stor interesse. Samme slags

Runestangen

runeskrift er anvendt i
en kort innskrift
på 4 runer på en
hjel i Solstadskiret.
Heller ikke denne
innskrift kan sikkert forklares. Og av
stor historisk interesse
er det at den samme skrifttype gjenfinnes i flere svenske
innskrifter av hvilke
den utvilsomt er Rök-
innskriften i Östergötland. I Sverige
må denne skrifttype ha utviklet
seg og den er sannsynligvis av Gotlandinger
ad sjöveien ført vestover til Vestfold. Den
i Oseberginnskriften
og Solstadinnskriften
anvendte runetype
er vikingetidens svenske
og norske skrift. Den
gir bidrag til å be-
stemme kulturström-
ningen i denne
tidsalder."

På den annen side
av stangen i en
avstand av ca
17 cm. fra den
hele ende er inn-
skåret ett eiendom-
melig merke
som her gengis
efter en tegning i
Shetelig's skisseblok
Om denne
stang anfører

Runestangen Shetelig i Osebergfundet I s 321 ff med utgangspunkt i runeinnskriften har Falk (Altnordische Seewesen. Wörter und Sachen IV Heidelberg 1912) s 67 brakt i forslag at oppfatte dette stykke som en "svidris" en "stake som settes under lasdenar rågeilet under hiderunds seilas for å minske lunken i seilet. Denne fremgangsmåte (brukes fremdeles på Island og kalles der undigjerding. Den stiken pi her har å gjøre med forekommer imidlertid både for hart og for smeptet til dette bruk på et skib av størrelse som Oseberg skibet. Dog hører den vel efter al sannsynlighet til skibets nytstyr"

Stabben er nu på flere steder skåret ved brytning av de overliggende saker. Om

Runestangen

Præparerungen er anført i præparerings protokollen at den er kokt i alun i 24 timer, sammensat og fotet og smurt med leinolje og mattlakk. Om fundforholdene ved dette stykke kan anføres: I Osebergfundet I s 74 nr 6 deler ct. W. Brögger, Da utgravningen nærmet sig den anslutning, fantes under tilgjerne i forhulet en lang barm eller stang, hvorpå nær den ene ende var nagset inn 9 runer gjenstår tydelige og fullt læselige. Om disse runer og deres tydning vil Magnus Olsen gi beskjed i et senere bind av dette verk. En foreløbig meddelelse om disse runer blev gitt av Sophus Bugge i Kra Videnskr. Prøven 1904. Stangen synes ifølge Shetelig å skjøre til skibsutstyret. Den er avbildet fig 120. I Sheteligs skrivebok er det den 19/9- 04 anført at stangen fantes stukket under liten foran hjulene.

Runestangen.

I Gustafsarno dagbok er det anført følgende under 19 september 1904 (Arsskr s 255):
Relingen blottedes. "Kvindshi etc opstokes Da de to hyll. Under tilgere Gantesen Stang med runer og hals på bakpiden (334-35) ᚠᛁᚾᚾ ᚢᛁᛏ. I stort Gatehar (336.)

I Gustafsarno havedregister er anført følgende 1904 no 334: Stang med runer, stykket med runer det allersiste stykke opstatt

1904 no 335: Det øvrige av runeinnskriften er det talle er: gipsavstøpning Stangen er tegnet i Skrivebok 19/9-04. Selve innskriften er fotografert

1 904 no 336.

I stuvet
Runnerows senere

(226.) I stort Gatehar av bøk til stuvet. Det er skaret ut i ett stykke tre og har form som en kvist med flere kvister

Gaseharret

skuffel. Det er 1,38 m. l.
hvoraw skaftet utgjör
57cm. Bredden er på
midten 35cm. og tiltakes
35cm ved skaftets rot.
Derimot avtar bredden
noget mot den annen
ende hvor den er 27,5
cm. Det fordypede parti
er 30cm. bredt ved bakre
ende og 23cm bredt ved
forreste ende. Dybden
er störst ved bakre ende
hvor den er ca 9,5cm.
og minst ved forreste
ende hvor den er 2,5
cm. Skaftet er som
nevnt 57cm langt.
Dets bakre ende som
har rundt tverssnitt
er 5,5cm. i diameter
og denne tykkelse
har skaftet i en
lengde av ca 37,5cm.
Skaftets forreste
del som er nærmest
selve Gaseharret går
i en jevn bue
over i ett bredere
firsidig parti som
er ca 12cm tykt
og 5 cm. bredt. I
dette partis side
er utskåret ett
avlangt firsidig
hull. Medarbeide-
re hjælmer som
er 9cm langt og
3,5cm bredt og
som er beregnet
til anbringelse
av den ene hånd,

Gjøkhavret

Gjøkhavret er av-
bildet Oseberg-
funnet I s 320
fig 119. og i oppmåling
sammesteds pl
XXIV fig 2. Det er
nu kjemmet
av asphaltlige bind-
stoffer. Selve
åsen er bla.
spaltet på langs.
Skaftet er sam-
mensat av
tre stykker.
Gjøkhavret er
kokt i alun
i 24 timer
sammensat
og hittet og smurt
med mastelakk.
Gjøkhavret fantes
i forskibet i
nærheten av
stangen med
runeinnskriften.
Det finnes
ingen nærmere
angivelse av
funnestedet enn
hvad der er an-
ført i Gjøstabasens
dagbok 19 septem-
ber 1904 (ot.mskr
s 255):
Relingen blottedes
vestsiden etc
optoges. Da de
to hjul under
ligebre blottedes
i stavn med
runer og hors
på bakkiden

Åsetharret

I stort åsetharr 336

I Gustafsons huvud register er anförd 1904 no 336: Stort åsetharr, holosalt med skaft — synes å vara av bättre

1904 no 337

Det bästa brede gavle utställt i frist. montre i Åsberg-salen. Resten i mag skap IV Hylle 8

(227) Gaffelformat skelettdrag av björk (Det största drag)

Draget har ursprungligen varit 2,35 m. långt och av varierande bredde och tjocklek. Bakerst är bredden 32,5 cm. och här är det utskurna et öppet fyrsidigt fält, varvid dragets bakre ende fått form som en gaffel. Detta fält som är begynnelser vid den bakre ende är 28 cm. långt. Bredden är bakerst 6 cm. och på mitten av fältet ca 5 cm. Framför detta öppna fält följer så ett parti som är ca 26,5 cm. bredt men som avtar i bredde framefter. Omkring 150 cm. från dragets

Slededrag 337

bakre ende er bredden ca 21 cm. og 70 cm fra bakre ende er bredden 16 cm. endelig er bredden 85 cm fra bakre ende bare 11,5 cm.
Forøvrig kan anføres følgende mål for bredder:

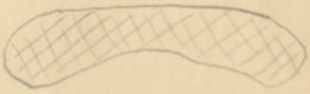
1 m fra bakre ende 8 cm.
1,50 m fra bakre ende 7 cm
2 — — — 7 cm
Ved fremste ende 6 cm.

Som det fremgår av Just Bings opmålingstegning i Oseberg-arbeidet har dragget bakerst i en lengde av ca 82,5 cm. vært buet akkurat som det skårne og det fremste slededrag i Oseberg-funnet. Dragets tverrsnitt er derfor noget varierende. Bakerst ved de to „ben" i gaffelen er tverrsnittet ved venstre ben" nærmest "munnet således som skissen viser dog med en svak avflatning ved oversiden og ved under-

siden og med den utad-
vendende side tilsvar-
et svakt språnense
fra aversiden til under-
siden. Tykkelsen er
her 6 cm. Ved det
høire „ben" er tver-
snittet" som skissen
viser nesten helt
rundt og tykkelsen
er her ca 5 cm.
Lengere fremme
tvers over dragets
bredeste massive
parti ca 4,5 cm fra
bakre ende har
tverssnittet form
som skissen
Som det ses av den-
ne er undersiden
tilsvarende i en jevn
bue mens aversiden
nærmest er flat
med buede hanter
Tykkelsen er her
ca 6,5 cm. ved hante-
ne og ca 3-4 cm
på midten. Lengere
fremme ca 8 à 9,5
cm. fra bakre ende
er tverssnittet nærmest
ovalt således som skis-
sen viser. Her er
tykkelsen ca 5-6 cm.
Foran omtrent
4,5 cm. bak dragets
forreste ende er
tverssnittet nærmest
rundt, men med
flat underside.
Tykkelsen er her
ca 5,5 cm. Omtrent

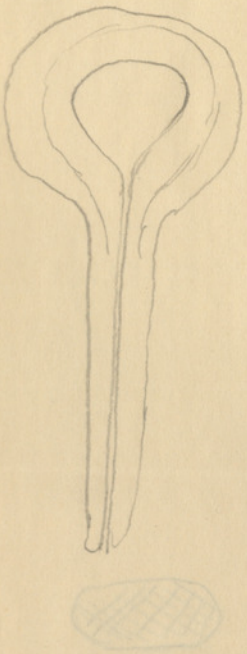

Slededrag 337

22,5 cm fra dragets forreste ende er det boret ett rundt hull i draget fra smalside til smalside. Dette hull er 2,5 cm. i diameter og har vært anvendt til feste for selens stropp. Fra omtrent 27,5 cm bak dragets forreste ende er draget tilskåret på skrå fra overkant og fremmot forreste ende tykkelsen avtar her jevnt fra 5,5 til 3 cm. Omtrent 12,5 cm. bak dragets forreste ende har det vært anbragt en krampe av jern med rundt øye til feste for seletøiet. Krampens øyen har vendt til venstre så den har vært drevet inn fra venstre til høire. Formen fremgår av hosstående skisse. Krampen er nu 7,9 cm lang og øynets ytre diameter 3,2 cm. Dens to ytterste spisser er avbrutt

Slededrag 337

og mangler. Krampen er dannet av en firsidig jernten som er 0,5 cm tykk og 0,5 cm bred, enkelte steder dog litt smalere. Den foreligger nu løst 6 mm fra dragets bakre ende er det i hvert av gaffelens ta hen ut skåret ett rundt hull hvorigjennem sledens flatestykke har vært ført og draget har altså på denne måte vært festet til sledens forreste del. Dette hull er ca 3,5 cm i diameter. Draget foreligger nu i ed 21 bindestykker hvorav kun en mindre del har kunnet helt sammensettes. Det brede prakfulle dekorerte parti bakerst er dog fullstendig sammensatt. Dessuten foreligger (det) løst den ovenfor beskrevne bratspe og en hel del 5 mm nagler av jern med forsirrede flate hoder som er omtalt nedenfor under beskrivelsen av ornamentikken som ornamentene

Slededrag 337.

på dette slededrag anfører Skhetelig følgende i Oseberg fundet III s 60 ff:
"Ved siden av "skibets mester" som barnyparer kraftig og fritt i polychar nordisk stil, men uten nogen arvtilhørighet utnsato i stilformen møter vi en nogenlunde samtidig treskjærer hvis hyhnot er gjennemført individuelt særpreget. Hans arbeider er hyerken mange eller store, men de melder sig selv som en sjelden eiendommelig liten grüppe i mange trekk avvikende fra det vi ellers har i Vestfoldskolen. Det som foreligger fra denne norske hånd i Osebergfundet er i virkeligheten ikke mere enn to stykker nemlig ett drag til en slede og en dyrehodestolpe. Dragets til sleden er av meget enkel

Sledebrag 337

form i den ene
ende utvidet som
en bred gaffel til
feste i forstellet på
sledene, like foran
blir følgelig stangen
bred og flat som
hos i smal trehant.
Midt partiet av denne
flaten har ett til-
svarende trehantet
felt utfylt med
dyreornamenter
(fig 51 og 52). Feltet
er meget virk-
ningsfullt inn-
fattet av tre smale
bånd som ad-
skilles ved dype
trange furer,
ytterst en falsk
meander, dernæst
en hvalrev ribbe
med åpen skrå-
riflinj, endelig
en meget smal
falsk meander.
Selve ornament-
feltet har en smal
hantlist med
zikzakbånd. Den
hvalrevede side av
dragets utenfor
bordene er utskå-
ret med ett rute-
mønster av stripe-
de bånd og feltet i
hver rute er tilskår-
et som en flat
rundinj. Denne
geometriske dekora
sjon fortsetter sig

Stedebrag 337

fremmaner hele
draget. Det hele
har en utsökt
lehersket og smak-
full virkning
Ornamentet i
det behandlede
feltet ligger i
plan med flaten
utenfor men
er skåret med
brutte reliefkanter
bunnen. Kompo-
sisjonen er storegt
afveiet mæsten
geometrisk og
gennemført sym-
metrisk tegnet
figurene er holdt
hver for sig uten
å flettes sammen,
undtagen at
halsene krysses
slik at höire
fugl får sit
hode til venstre
og omvendt.
Å bryggingsflatens
gennembrutt ornament
er oval åpning
og bunnet sam-
men med ett
litet regelmessig
entrelac. Omkring
dette er innlagt
en rankeslynge
ramme som
sandsynligvis er
opstått ved en
liten omdannelse
av figurenes ta

Slededrag 337

nakkefjærer, rammes
øverste hjørne støter
til fuglehalsene på det
punkt hvor nakke-
toppen naturlig skulde
vokse frem, men
materiet har fått
sin særlige form
fordi det er utnyttet
til å markere knyppet
av halsene samt det
karakteristiske midt-
punkt i ornamen-
tet. Fuglene har
halsen krummet
og hodet lagt med
nebbet inn mot
halsen, under hal-
sen vokser en
vinge frem og skyter
sig bug og bryst
i en buelinje helt
ned til foten. Krop-
pen er i utformet
som en stor åpen
sløife, som nederst
hviler på en liten
fot og en liten hale.
Vedentil møtes
begge knappene i
ett felles bredt bånd
da de tilsammen
danner en sammen-
hengende bringle
og adskillig avslutter
de hver med to lange
fliker. Alene tegning-
en i mønstret er
fullstendig symmetrisk
er vekslingen i flett-
ningen gjennem-
ført motsatt ved

Slededrag 337

tilsvarende ledd i de to halvdelene av mønstret dog med en enkelt undtagelse, nemlig båndet ved roten av vingen, som ligger utenpå vingen begge steder. I den ovnalere del av trekanten over de to fuglene hammer en ny fuglefigur innsatt uten noget forbindelse med det første par av hovedfigurer. Det er en fugl av samme form og legning bare med den forskjel at halsen blir mindre langstrakt fordi figuren her ikke er sammenarbeidet med den annen. For å sammenligningens er de tre figurer tegnet hit særskilt (fig 53). Den øvre fuglen støter foten og halen mot toppen av halsene på de to fuglene nedenunder. Over denne fuglen kommer først en slynge med motiv fra hyrdeornamen-

Slededrag 337

tik og dernest ett geometrisk motiv som fyller den ytre tappen av tehanken. Utførelsen er overordentlig soigneert som det ses av fotografiet fig 5. Figurene har ihvrre konturlinje like innenfor kanten. Flatene er mønstret med forskjellige variasjoner av kornbesatt, mursnitt og ruteskravering i en særlig form som nærmer sig skaftrettets mønstre. Ja av fuglehalsene har mæandermønster som følger konturens bruddretning, mens den tredje halsen har et halvabstrakt motiv av små stripede felter, det samme som også brukes til en bord under tehankens grunnlinje. Alle smale felter i ornamentet har en skarp midtlinje. Vengefjærene er antydet med lett relieff. For å binne ornamentet til rammen som innfatter feltet brukes her en bred kortkåndflik, todelt eller tredelt som skyter

Slededrag 337

ut fra ornamentfiguren og støter og til håndtlisten. I skibets ornamentik ser vi at treskjæreren arrangerte dyrefigurens føtter for å oppnå samme dekorative virkning.

Stilpreget er typisk Ringerikestil både i byggingen av hele ornamentfigurene og i detaljformene. De er mere raffinert enn i utskjæringene på skibet, men dog ikke mere avvikende enn at det snarest må bero på individuel forskjel mellem to kunstnere og ikke behøver å være tegn på forskjel i alder. Og denne personlige forskjel er også påfaldig stor i anvendelsen av motivene på slededraget har vi noget strengt avveiet, så å si teoretisk i motsetning til det frie og vekslende i tegningen hos skibets mester. På slededraget er dyremønstret rent geometrisk

Slededrag 337

bygget og denne kunstners
håndtverk markeres
videre ved at hele feltet
innfattes av fint
beregnet geometrisk
dekorasjon. Hele arbei-
det har et akademisk
tilfullt preg mindre
frisk og frisk enn
skildts mester hånde
arbeide, men samtidig
mere stabelt og med
mere beregnet virk-
ning.
Inntrykket for-
styrres noget ved
dekorative sölvstrim-
per som her første
gang viser sig i vest-
fold skolen. Det er
små nagler med
glatte hvælvede hoder
av sölv anbragt
passende spredt ut-
over utskjæringene
for å gjöre hele stykk-
het kunstnerisk riktig
og praktfullt. Det
er utsikt av en
omarbeidelse som er stygge
ut gjennem gård-
hvis vidde og når
vit kjöideperspektiv
sakene fra Borre-
fundet. Da vort
slededrag er naglene
endnu ganske leker-
het anbrendt, men
allikevel en dekora-
sjon for meget i
forhold til treskjær-

Slededrag 337

ingen. Den vilde virke bedre uten dem og vi ser dessuten at treskjæreren ikke har tenkt på å gjøre plass til dem. Overalter naglene sat inn slik at de dekker fint utførte detaljer i ornamentet, de sitter for eks. like på ta av fuglehodene. Alt taler for at naglene på slededraget er en senere tids tilføielse på et eldre arbeide. De hører ikke til denne tidlige strenge stil fra omkring 800 og det andre halvedverket av samme kunstner er levnet til oss fri for enhver tilsetning av blankt metall."

Dragets underside er uten ornamenter. Draget er if. præparerings protokollen kokt i alun i 24 timer og derefter smurt med linolje og matlaukk. Naglene er renset og smurt med parafin.

Slededrag 337

Draget fantes i forstil-
et (jevnfør Øzebergfundet
I, s 62163). I Gustafsons
dagbok er det anmerket
12 september 1904 (avskr
s 255)
"Relingen flottedes
"Vendski etc optokes
Da de ta hvil. Under
tilgjere fantes:
1 stang med runer
og hakes på kabsider
ᚢᛁᚴᛁᚢᚴᚾᛏᚴᛁ
1 stort åsehar
2 drag til sleder for
øredr 337
gaffel og stjeka til
Sledr 338.
1 pinn med flat
knap ved åsehavret
339."
I Gustafsons hoved
register er det ved
dette nr anført:
1904 nr 337: Gaffel-
stang til slede!
[Ved katalogiseringen
av dette nr i juli 1926
lå det ved draget ett
blikkmerker
av de vanlige fra
utgravningen merket
3042, men dette må
være feil plassert
da 3042 er en vendski
dessuten lå det en
lap med A. W. Brøg-
gers hånd påskrift
352 som ja skal
være et slededrag
ifølge hovedregistret.
Imidlertid mangler

Slededrag 337

no 337 og da dette
ifølge hovedregisteret
skal være en gaf-
felstang som
bøgsten ifølge
Skjetelig Oseberg fun-
det III hører sam-
men med no
338 må nærværen-
de stykke være
identisk med
hovedregisterets
no 337.
1904 no 352 hører
ifølge mundtlig
meddelelse fra Paul
Johannesen
sammenholdt
med hovedregisterets
oplysninger sam-
men med det
største drag
1903 no 19. Gd
Osebergfundlageret
Lund I 5/18 07
av dette drag
foreligger en
oprydningstegning
i målestokken
1:5 av ingeniør
Just Bing, desuten
ta tegninger af
dragets ornamenter
av frk Sofie
Krafft.
Av dragets bredere
ornerte parti
foreligger det en
gipsafstøbning
og flere fotografier.

1904 no 338

Mag skap V Hylle 1

(228) Stjæk til slede av bjørkrind (?)
som nu foreligger i fire bruddstykker. Disse gir dog ikke den fulle opprinnelige lengde idet stjækend bakre ende er avbrutt og to av bruddstykkene ikke passer sammen. Dessuten foreligger det bare to stykker og to lange nagler av jern med hode og klinkplate. Stjækens nuværende længde er 2,17 m. men da fragmentene er noget forhøiet på grunn av haugmassens trykk og den bakre ende er avbrutt må det antas at stjæken opprinnelig har vært noget længer antagelig som foreliggende 2,30 – 2,35 m. lang. Bredden er noget varierende. Ved bakre ende er bredden 5 cm. Tykkelsen 6,5 cm., 20 cm. foran bakre ende er bredden 8 cm tykkelsen 5,5 cm. 50 cm foran bakre ende er bredden 6,5 cm. og tykkelsen 5,5 cm. 70 cm. foran bakre ende er bredden 8 cm.

Stjark 338.

tykkelsen er 5cm.
1cm. foran bakre
ende er bredden
7cm.
1,50 m. foran bakre
ende er bredden 6cm
tykkelsen er der 5cm.
40cm bak forreste
ende er bredden 6cm
og tykkelsen 5cm
og 20cm. bak fore-
ste ende er bredden
5,5cm. og tykkelsen
4,5cm. Helt foran
er bredden 3cm og
tykkelsen 4cm.
På bakre ende
er det i en lengde
av 18cm. tilskåret
ett firsidig parti
hvor på overs-
iden er prydet
med tre rekker
av tverlinjer med
ett innskåres
mellemrum av
1,7cm.
Lengre fremme
er tversnittet som
angitt her nemlig
en flat underside
og hvalvet overside
og hantsider som
er prydet med
likedan ornamenter.
I bakre ende som
nu er avbrutt
har det vært ut-
skåret ett avlangt
hull hvorigjennem
sleden s flakkeheis
har vært anbragt.

Skjæl 338.

Skjæften er nu avbrutt tvers igjennem hullet så nøien mål for dette ikke kan sikre angis.
Også i forreste ende er skjæften utstyrt med ett hull. Dette er anbragt 1,35cm. bak forreste ende og er avlangt og ca 3cm. langt og 2cm bredt. Men da skjæften er avbrutt tvers igjennem hullet kan sikre mål ikke angis.
4cm. bak forreste ende er det i skjæften anbragt en klampe av jern dannet ad en firsidig jernten. Klampens åpning er 1,7cm i diameter. Jerntenens bredde er 0,5cm.
Om ornamentene på dette stykke anfører Shetelig følgende i Osebergfunnet II. s 64.
"For vi går over til dette dybrehodet må vi nevne nogen enkelte detaljer som hører nær sammen med slededraget. Det er først ett enkelt bånd ikke gaffelformet, men smalt, så det har ikke plass til

Skjak 338

större ornamentalt utstyr (fig. 55). Ved de enkleste midler har draget fått en meget velbygget modellering, det er ikke annet enn en liten avsats foran det smale partiet nederst og en tilsvarende avsats der hvor stangen egentlig begynner men det er nok til å gi hele formen liv. Midtlinjen i draget markeres ved to dype skarpe furer og flaten har geometrisk rutemønster. Ett bladaktig geometrisk motiv fyller den lille skjisse trekanten nederst. Hele utstyret trekk for trekk er identisk med tilsvarende trekk ved det brede slededraget, bare avpasset til en enklere form, at de to hører sammen er sikkert nok og der er al sannsynlighet for at de har vært brukt sammen på samme

Skjæk 338.

oleé. Den „simple oleden" i Aselberg-funnet som beskrives i lund II gir opplysning om hvordan det henger sammen den her funnet med dragene på plass på sleden. Der var to drag ett bredt gaffelformet og ett smalt uten gaffel – altså ett par alldeles svarende til de to skårene dragene vi har for oss her. Når det er så var altså de to dragene parstykker beregnet på å ses sammen og utvilsomt skåret av samme mann".
Skjæren er boret i alun men ellers ikke særlig præparert.

Om kundforholdene vites kun at skjæren fantes i forskibet kvar 1904 no 337.
I Gustafsons dagbok er det anført følgende under 19 september 1904 (Arsbr s 255):
Relingen blottedes. "Vinkelsi etc opstakes Da de to tyril.
Under tilsyne fantes: En stang med runer og 3 tværs på bak-siden

Skjæk 338

ᚴᛁᛅᛁᚴ ᚢᛁᚴ (334-35)

I stort åsehar (336)
2 drag til sleder forsvrede (337)
gaffel og skjæk til slede (338)

I pinn med flat knap ved åsehavret (339)

I Gustafsons hovedregister er det ved 1904 no 338 anført: „I skjæk til slede"

Av skjækens armamenter foreligger ett fotografi fra juni 1910.

1904 no 339.

(229) Tre pinner av tre skred en rund plateformet utvidelse i øvre ende som er skåret ut i ett med det øvrige samlig tre tvarer

a) „Tvare" av tre som er fullstendig bevart. Lengden er 36,4 cm. Pinnen er rund og dens tykkelse et 1,4 cm. Det runde plateformede parti er

1904 no 339.

i övre ende 5,7 x 5 cm. stort og 1,7 cm tykt i nedre ende og 0,8 cm tykt i øvre ende. Pinnen er nu svakt böiet i lengderetningen og tvert avskåret i övre ende. Stykket er sammensat av fire brudstykker

b) Rester av en liggende tvare av tre, hvis opprinnelige lengde ikke nu kan avgjöres da den er avbrutt i övre ende. Nuværende lengde ca 26-27 cm. Pinnen er rund og dens tykkelse er nu 0,9 cm; men den har opprinnelig vært tykkere og er nu adskillig sammenskrumpet. Det plateformede parti i nedre ende er 5,2 x 4 cm. stort. Det er adskillig bredere enn det er langt og dets tykkelse er ca 1 cm. Pinnen er nu meget sterkt böiet i lengderetningen og næsten avbrutt på tre steder. IV, X-b

c) Uten no her gitt no 339 c IV, b

Det plateformede parti i nedre ende av en "tvare" av tre og ett 1,9 cm. langt

1904 no 339.

brudstykke av selve pinnen. Ellers det øvrige mangler. Det plateforsynede parti i nedre ende er 5 x 4,2 cm. stort og det er adskillig bredere enn det er langt. Det er meget sammenskrumpet

Om prepareringen av a og b er notert følgende i preparerings protokollen: "To stykker den ene hun tørret [antagelig b] den anden (a) pakt i alun i 8 timer og senere med linolje. Fragmentet c ser ut til bare å være tørret.

Om fundforholdene er dett anført følgende i Gustafsons hovedregister: To pinner med flat knapp, den hele [a] fra Gokstad den anden [b] funnet ved avgravning av det nordlige kjøl [altså nærmere midtskipet] se Oseberg funnet I pl XV]

Det tredje fragment er fastslått (1926) bestående mellem 5 dal fragmenter av

1904 no 339.

vognen.
I Gustafsons dagbok er anført følgende under 19 september 1904:
Relingen blattedes.
" Verdsthi etc optakes
Da de to hjul. Under
tilgere fantes 1 stang
med ekuner og hake
på bakstiden. ᛁᛁᛏᛁᚢᚢᛁᛏ

1 stort åsehar 336
2 drag til sleder forsire-
de 337
gaffel og skjæte til slik
338.
1 pind med flat
knap ved åsehavret
339.
Pennen a. er tegnet
i Gustafsons skose-
bok 18/4-05.

(230) I følge Gustafsons 1904 no 340.
havedregister fantes
det ved dette hus; "Tilgår
fra forstuhet blandt
de knaskede löse
fantes de to første
små i forstuhet
nærmest masten
med innsatte hester
og skib

a) Merket 1904 no 340. Oseberggraven
Forhantet tilge
av fruntre. Den er
95,5 cm lang og
27 cm. bred på midt-
en. Ved den ene
ende er bredden 28 cm

1904-no 340

og ved den annen er bredden 25 cm. Tykkelsen er 2,3 cm.
Tilen har flere store sprekker i lengderetningen, men er dog blevet sammenhengende.
På aversiden av denne tilje er det risset skogen figurer og et skibs billede. Om dette anfører Shetelig i Osebergfundet I s 314:
"endelig er i forskibet optat en tilje som på underSiden har en ristning av en skibsstabn og over denne hester vendte mot hverandre, den ene fullt utført og med en pil sittende i brystet, den andre blot antydet og endelig over hestene til venstre ett mindre dyr antagelig en hund. Gruppen er avbildet i tegning fig 116
Lengst til höire et par buede streker som ikke kan tydes. Ristningen danner åbenbart ikke nogen sammenhengende billedfremstilling

1904 no 340

undtagen de ta hestene som er stillet symmetrisk mot hverandre. På den ene hesten er kroppen tegnet med dobbelt kontur og den har tverbånd både over nakken og ta steder på kroppen.

b) Merket 11-12 her gitt 1904 no 340 b. Osebergsalen

Forkastet tilje av furutre. Den er 1,035 m. lang og 25 5cm. bred på midten. Tilgen er avslått i begge ender og ett par fragmenter foreligger derfor löst. Som følge av behandlingen er bredden ved endene henholdsvis 13 og 19 cm. Tykkelsen er 2,1 cm. Langs begge kanter er brettet svakt avslått. Ved den ene ende av denne tilje er det på overssiden innrisset en liten kjøreskikk som er avbildet Oseberg-funnet I fig 117.

Begge tiljer er kun tørket.

Om tilgene anfører I hefteh følgende i Osebergfunnet I s 313.

For fullstendighets skyld skal det nevnes at de fleste

1904 no 340

av tilgene var brutt løs bogdelvis fartøyet under den ödeleggelse som skibet hadde undergått ved trykk i jorden. Dog fantes tilgene i det hele regelmessig på plass i de fire første rummene akter samt nogenlunde arrentlig i rummene fra 11 lute og fordover. I rummene fra 5 - 11 lute fantes ingen av tilgene på plass der hvor de skulle ligge, idet gravkammeret skulde bygges. Men en del av tilgene som manglet blev funnet efter hvert dels mellem spantene på hinnen inne i gravkammeret dels over og under tilgene som lå regelmessig på plass i fartøiet. Dog mangler fremdeles de tilligge tilger i rummene fra 5 - 9 lute. Oversiden av tilgene er glatt og fint arbeidet, men undersiden er grovt ökset, de har ingen ornamenter. Det samme finnes

1904 no 340

På en del av dem rids och streckas för det mesta osammanhängande och till allfall icke mera än tydes. Det är ubåtsfolkens graffitti — ristade i lediga stunder på tiljorna.

Om fundförhållandena kan anföras att tiljan a. fanns i förvaret i Gustafsvarns dagbok är den omtalad den 19 september 1904 (Årsbok s 255)

Således: På undersidan av en tilja ristat 2 hästar och en älv samt en ubåtsstav (340) (jämför Oseberg-fundet I s 314).

Den andra tiljan b. är ifölje Osebergfundet I s 315 funnen löst. Den är medtagen här under no 340 för att få de två tiljorna katalogiserade på samma ställe.

Se ovanför 1904 no 323 s. 129.

1904 no 341

Se ovanför 1904 no 318 s. 158

1904 no 342

Se ovanför 1904 no 326. s. 151.

1904 no 343

Se ovanför 1904 no 325 s. 169

1904 no 344

1904 no 345 — Se ovenfor 1904 no 319 s. 164.

1904 no 346. — Se ovenfor 1904 no 327 s. 132.

1904 no 347 — Se ovenfor 1904 no 321 s 121

1904 no 348 — Se ovenfor 1904 no 314 s 136.

1904 no 349 — Se ovenfor Osebergkatalogen bind I s 35 under 1904 no 3.

1904 no 350 — Se ovenfor Osebergkatalogen bind I s 34 øv XXVIII under 1904 no 1.

1904 no 351 — Se ovenfor Osebergkatalogen bind I s 34 øv XXVIII under 1904 no 1.

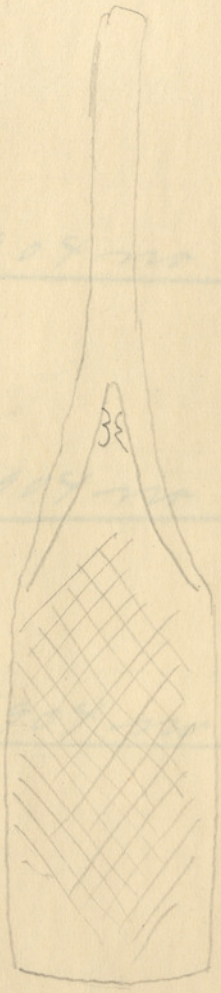
1904 no 352. — Se ovenfor Osebergkatalogen bind II s 18 under 1903 no 19. Det fineste draget

1904 no 353. — I Gustafsons kunstregister er det ved dette no anført: „De øvrige fragmenter her"
Se ovenfor Osebergkatalogen bind II s 170 under 1904 no 176 se derfra s 185.

1904 no 357

Magasin V Hylle 2
17/1-53, i tilsvarende kasse.

(23) Liten spade av elbtt tre antagelig av bjørk av form som hosfølgende skisse. Som det sees av skissen er bladet nærmest firsidig og i øvre ende går det gjennom over i skaftet. Det foreligger nu i to brudstykker, men dets øvre ende mangler. Spadens nuværende længde er 75,2 cm. Bladets længde er 43,5 cm. og dets bredde er ved nedre ende 14 cm, på midten 14,2 cm og ved øvre ende 5,5 cm. Bladets tykkelse er 1,4 cm. Skaftets tværsnit er nærmest avalt det er 3,5 x 3 cm tykt. Det foreligger nu i ca 4 fragmenter. To av disse er ikke sammensat men passer sammen i brudet. Skaftet er også brudt i overgangspartiet mellem skaft og blad og heller ikke her er bladet og skaftet nu sammensat. Bladets underside er svakt buet i tværretningen. Oversiden er nærmest flat og i øvre ende ved overgangspartiet prydet med en enkel kantstrimle. De to

Spade 354

hanturbinyer möte
överst i en spiss
vinkel og mellan-
rummet mellem
vinkelens ben
er utfylt med
gankke smalt
bandarmarent.
(Sammenlign
Steenlands oppmåling
tegning) Spaden
er sammensatt
av ca 11 benstykker
Spaden er holdt i
alun i 24 timer
og svært med
matlakk.
Spaden funnes i
forskudet
I Gustafsons dag-
bok er den omtalt
21 september 1904
(Arkiv s 261):
Tilsyne avtakes
"i forskibet. I
2det rum faran
masten troger
flate nitter (til hester-
remmer) nogen
få hundreben. I
3die rum mellem
løse tilger en blot
spade (354)".
I Gustafsons hoved-
register er det ved
1904 no 354 anført:
Blot spade funnet
"under og mellem
tilgene, forskibet"
Spaden er tegnet
på den store
fellestegning av

Oppdatert av T. O. Steenstrup.

Gjude 354.

Se ovenfor 1904 nr 1. Oseberg-katalogen Lund I s 33 nr XXVII

1904 nr 355

Se ovenfor 1904 nr 35 Oseberg katalogen Lund I s 35 nr XXX

1904 nr 356

Se ovenfor 1904 nr 192 Oseberg katalogen Lund I s 302.

1904 nr 357

(232) I følge Gustafsons hovedregister omfatter dette nr: Vidjebånd og bile "til roret"

1904 nr 358

a) Ett bånd av vidje som er ca 84 cm. langt men som antagelig har vært lenger da det er avbrutt i endene. To mindre fragmenter av samme bånd foreligger løst. Båndets opprinnelige bredde har vært ca 3 cm. Det er nu så sprukket at det ikke kan angåres om det opprinnelig har vært ett vidjebånd eller om det er dannet ved sam-

1904 nr 358 a-d Mag Real II Hylle III Bygdøy 55 (a)

1904 no 358.

Byggdöj 55

menflettning av flere.

b) Kile av ek som er tilspisset i den ene ende og tvert avskåret i den annen. Undersiden er flat og oversiden er svakt hvælvet. Længde 4,5 cm. Bredde i den ene ende 9,7 cm. Bredde på midten 11 cm. Bredde ved den annen ende 1,6 cm. Største tykkelse 4,5 cm.

Byggdöj 55

c) Ett ekestykke som er tilspisset i den ene ende og avbrutt i den annen. Tversnittet er kvadratisk i den øvre ende og nærmest trekantet. Nuværende længde 4,1 cm. Største bredde 4,8 cm. Største tykkelse 3,2 cm.

Byggdöj 55

d) Ta sammenhørende fragmenter av en kvadratisk stang av ek som er tilspisset i den ene ende og avbrutt i den annen. Samlet nuværende længde 46,6 cm. Største bredde 6 cm. Største tykkelse 3,7 cm. Midt på stangen er det ett

10 cm. langt merke efter ett avbrutt forsök som er foretat i gammel tid. 1904 no 358.

e) Ett litet ubestemmelig fragment av ett. Nyfdig 55

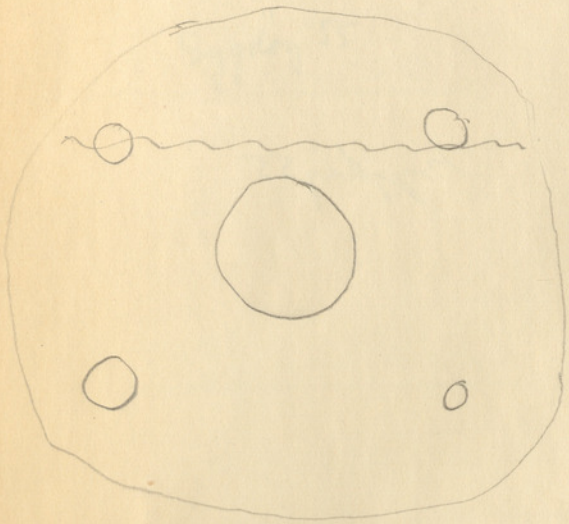
Om preparerungen av disse stykker er intet notert og om fundforholdene vites intet sikkert.

Se 1904 no 3 ovenfor. Osebergkatalogen Lund I s 35. 1904 no 359 Mus stags II Hylle 6

Se 1904 no 176. ovenfor i Osebergkatalogen Lund I og Sikstafsund Dagbok (avskr s 275) 1904 no 360

(233) a) Stor tanggjenne av bök som er sammensat av to trestykker. Nedre ende er tilspisset. Avbrutt i övre ende like under hodet som har vært særskilt tilskåret og som nu mangler. Under hodet har det vært en 2,2 cm bred fure hvorpå tanget har vært anbragt. Pinnen er noget 1904 no 361. Mus stags IV Hylle 7 19/1-53 Uttatt til botanisk under Söhlbe

1904 nr 361

skadet ved tryckb. Nuvarende længde 2,6 cm. I største tykkelse 3,3 cm.

b/ En flat firsidig plate av blåk med huller til anbringelse av en tangpinn i midten og fire smaaer. Formen fremgår av rissets, som man ser er tregflatet, hjørner avrundede så formen nærmest blir oval. Også kantene er avrundede. Platen er nu sammensat av fire brudstykker hvoraf ett foreligger löst. Pladens størrelse er 8,3 x 7,2 cm., tykkelsen er 1,7 cm. Det midterste hull er 2 - 2,5 cm. i diameter de fire små huller er 0,8 cm i diameter. Löst ved dette nu fandtes ta små fragmenter av ben.

I tangpinn av blåk som har været anbragt i det midterste hull på platen b. Som det ses av skissen er pinnen utstyrt med ett stort hode i øvre ende. I nedre ende er den

1904 nr 361

tvert avskåret og der er det anbragt et avlangt hull som er 2,4 cm langt og 1,1 cm bredt. Dornens længde er 9,8 cm. Hodets diameter er 3,3 cm. Dornens tykkelse like under hodet er 1,1 x 2 cm og ved nedre ende 2,1 cm

d) Ta større og to ganske små fragmenter av ett tynt tang som er dannet ved sammensmaning av tre mindre stænger. De ta største fragmenters længde henholdsvis 28,5 og 22,1 cm.

I følge præparerings-protokollen er disse saker kokt i alun i 24 timer og omvirt med vatlak. Sakene antas å ha vært brukt til tjor til dyrene i forskjellige Gustafsens dagbok er de omtalt den 20 oktober 1904 (utskr s 281).
En tjorpinn og en " " med tau fra dyrene for. bakbord.
I hovedregisteret er det anført: „En tjorepinn o. s. v. fornt bakbord."

1904 no 362

Mag. skap II Hylle 4.

26/1-53. Begge lå i en blikkeske som ble tatt ut til bobanish undersøkelse

(234) I følge Gustafsens journalregister skal dette nu være en tjæreste med hestefot

a) Ett 7,5 cm. langt hesteben som i den ene ende er 5 i den annen ende 4 cm. bredt

b) Ett 1 cm tykt tang hvis opprinnelige lengde har vært over 80 cm. og som er bøiet sammen på midten så den danner en løkke som er lagt om hestebenet. Derefter er begge tangets ender trukket igjennem løkken og strammet til så at tjæren har vært festet stramt til hestens ben.
Disse saker har ligget i glycerin i tre uker

Fantes i forskibet og notert i Gustafsens dagbok 20 oktober 1904 (avskr. s 283): Tjærende om hestefot m.

1904 no 363

Oseberg magasinet Reol VI Hylle 3.

Bygdøy 55, 2 stykker lagt sammen.

(235) Seks brudstykker av en rett tilhugget stang av tre antagelig av furu. Brudstykkene

Stang 363.

passer ikke nu sammen men det kan jeg at stangen mindst har hat en lengde av 2,30 m., om den oprinnelig har vært lengere kan ikke angöres. Stangen har kjendt tverssnitt og tykkelsen varierer mellem 4 og 5 cm. Stangen er skudet ved tryhh flere steder og som nevnt brudt i 6 deler
I följe en vedliggende papirlap er den kokt i alun i 24 timer Den fantes i forskhet ved kakkords side. I Gustafsons dagbok er notert den 20 oktober 1904 (avskr s 283) „Stang ved ovnene fornt kakkord"

1904 no 364.
skog skap II Hylle 8.
IV

19/1-53. Utlånt til botanisk undersökelse Nordhagen

(236) En hel mengde stumper av forkakkevis tynt tang Tykkelsen varierer mellem 0,7 og 1 cm. En enkelt tangstump har en stor knute i den ene ende, flere andre er sammenknyttet så der dannes lökker i enderne Tangverket har ligget i glycerin i tre uker. Formet i forskhet ved kakkords side. I Gustafsons dagbok er det notert

1904 no 364 — den 20 oktober 1904 (avskr s 283): Tang ved dyrene forut "babord.

1904 no 365. — (237) Hestehode og bekken til hest no 51 forut styrbord overleveret til Bergens Museums zoologiske avdeling

1904 no 366. — Hestehår fra ben. Ovenfor overleveret til Bergens Museums zoologiske avdeling.

1904 no 367 — (238) En hel del stykker av trehull klemmet med lere fra øste grue.

Mag. skap V Hylle 2.

I følge bestem-melse av professor H H. Gran i skrivelse av 20/9 – 1935 er hullgrøvene av lyerk (se brev i Oseberg arkivet)

Om denne „grue" har anføres følgende oplysninger: I Osebergfundet I s 83 sier A. W. Brögger "Viktig er iakttagelsen av de fire stenrøiser som blev funnet i hjørnene av den skjøpt hvori Osebergskibet blev gravet ut. Der blev ialt funnet fire sådanne, men de ligger ikke helt symmetrisk i hvert hjørne og dog ser det ut til at der

1904 no 367

har skullet være to ved hver ende av skibet."
Se videre s 143:
"Tilbake står da å omtale de steinlegninger som er nevnt under skildringen av utgravningen og som fantes på ett par steder i haugen vistnok valt inn stykker hvoran de to lå på hver side av akterstavnen og den tredje på østsiden av skibet fig 65 ovenfor s 83 (foto no 74(no 62) i Oseberggarkivet) Av de iagttagelser som er nevnt fremgår det at de har en diameter på ca 1,40m - 1,50m og at de var bygget av håndstore og større stener Om den sist funne fig 65 er nevnt at den lå på den gamle lerbunn i haugen og det kunde videre tydelig konstateres at der var skåret ned plass til den i den gamle torvoverflate. Der var ingen spillag eller brandlag å se over röisene og de kan derfor ikke rett og slett opfattes som brandplasser. Deres egentlige bestemmelse i haugen er

1904 no 367

langt fra hlar. Man kan skulle dem „offer plasser", men i virkeligheten er man da forståelsen av dem like nær. Vogen analogier kan kunne belyse deres anlegg her like ved selve det gravlagte skib hvilken ikke. Sterkleggninger i hauger pleier i alminnelighet å ha den nærmeste forbindelse med brandgraver, men her kan det ikke ha vært tilfellet" Bröggers bemerkninger om at det ikke kan antes hull ved disse sterkleggninger kan ikke være rigtig for siste grües vedkommende. I følge hovedregisteret er no 367 = tvil fra siste grüe, denne må nemlig ha nemlig holdt litt hull (se også dagbokens under 20 oktober 1904 nedenfor.)

Om graven er det i Gustafsons dagbok anført følgende den 19 oktober 1904 (arkiv s 273)

"Graven i skjæringens "W O hjörne utgraves. Den ligger på den

gamle jordoverflate og skråner meget vakt, dels mot syd dels mot vest.

(62) Fota fl 2 fra V til V (avenyå verkstedhaugen) 4-5 m. Mament 1. Fritt holdt, næsten helt åpen blende. Grunn og omgivelser dens bart mot V er mest ikke klar fra grashanten men ubetydelig mangler. Dyrkhevd har skogen meter innyså tilskuerplassen med jernstang hvert sten ca 2 m. under flaten, efter hans mening fortsettelse av den rais sam sees i torvhanten i fl skjæst. - - - for master."

20 oktober 1904 (avskr s 279-81)

Fota: Grue fra tilskuerplassens hjørne (fra SØ) belyst skrått av sol fl 3!

Grunn ligger gulden gamle ler, avenyå det sandstripede lag og jordlaget mangler ofter. Mellem sten hull og avenyå."

(239) a) Rangle av jern av typen Ryglh 462 men med flatek

1904 no 368
a i Asebergsalen
(Vegg-skap)

1904-no 367

Rangle 368

mere sammentrykt
bäile, som nu
dessuten er meget
forbøiet. Ringene
er ovale som på
typeeksemplaret, men
synes å være videre
i åpningen.
Falens øvre ende
er rettlinjet uten
det lille hakk som
finnes på typeek-
semplaret. Dens
nedre ende er
avbrutt og mangler
omtrent 6,3 cm
fra øvre ende
er falen prydet
med en opphøiet
firsidig vulst
med avrundede
hjørner. Denne
vulst er 2,5 cm lang
og 1,6 cm. bred på det
bredeste sted. Den er
på midten prydet
med to rundtgående
horisontale furer.
Ranglens bäile
er 18 cm. lang. Bäilens
vidde er 5 cm.
Ringens største
tverrmål er 14,7 cm.
Falens nuværende
længde er 17,9 cm.
Rangler er kokt
i parafin i tre timer

Mojs. Stap IV
Hjelle 8

b) Tre fragmenter
av grovt ulltöi

Rangler fantes

Rangle 368

nær masten. I Gustafsons dagbok er den anmält 25 oktober 1904 således (arsbr s 285): "En rangle med fal funnet nær masten vid ... Se plan av Glende."
Se vidare arsbr s 287: "vid 368 Rangle funnet under liten vid masten på babbord side. Ca 1/2 m. fra masten, --- sted uppå ovansidan i bly lere."
I Gustafsons havsdeleganter är det vid detta nr anfört: "Rangle fal under liten vid masten på babbord sida.

1904 nr 369.
Östbergsmagasinet Real II Hylla 3.

(240) En förhållandevis jämnt tillspetsad stång av ek som är 1,075 m. lång. Den är nu sammansatt av två bruksstycken. Dess nedre ända är tillspetsad från bredsidan så den virker som eisel-formad. Bredden är här 5,2 cm och tjockleken 1,5 cm. Tvärsnittet är fyrsidig i en längd av 62,5 cm. Vid av-

Stang 369.

slutningen av det firsidige parti er bredden 4,4cm. og tykkelsen 4,2cm.
Det øvre parti er ca 42,5cm. langt, også det har firsidig tversnitt, men alle kanter er avfasede så dette parti nærmest ser ut til å tjent som skaft for den nedre del.
Tykkelsen er her ved partiets nedre ende 4cm. og bredden 4,3cm., ved øvre ende er tykkelsen 3,5cm. og bredden 4cm.
Om gravyreringen er intet notert men stangen ser ut til å være sammenlimet og hitket og smurt med knatlakk.
Om fundforholdene vides intet sikkert da numeret er sprunget over i hovedregisteret, men antagelig er stangen funnet i forhistorisk tid.

1904 no 370

(241) I Gustafsons hovedregister er det ved dette nr anført: En åre- nemlig den

utenfor bakbords
reling i forenden".

1904 no 370

(242) I følge Gustafsons
hovedregister er dette
no: Ett bånd formet
beslagdragerarbeid og
tre ferniere spiker
Se ovenfor 1904
no 242 i Oseberg-
katalogen bind
I s 495.

1904 no 371

Se ovenfor
1904 no 242.
Oseberg katalogen
bind I s 496 hvor
beskrivelsen av
dette nu er innsatt.

1904 no 372.
Ubg. skap IV Hylle 7

(243) a) Den buede
blikkplate tilhører
skar ovenfor
met blikkplate
til ~~arbeidsbor~~ Platen
~~skader til~~ på midten
ett hull som
er 1 cm. i diameter.
Dens bredde på
midten er 2,4 cm.
og den avtar jevnt
i bredde mot
begge ender som
er tilspisset.
Den ene ende er
halvveis avbrutt
i den annen er
spissen avbrutt.

1904 no 373.
Ubg. skap V Hylle 2.
IV — 7

b) En flat fersdig

1904 no 373

blikkplate av jern med en gjennomgående stump av naglen. Platen er avslått i den ene kortside og den ene langside
Nuværende størrelse 3,3 x 2,6 cm.

c) En blikknagle av jern til skibet, med bevart hode og plate. Vel bevart
Længde 6,8 cm.
Hodets diameter 1,8 cm
Platens størrelse 1,7 x 1,7 cm.

d) En oval ring med to rundbøjlag og en liten rund ring innhektet på den ovale ring (sammenligen Regds 577). Den ovale ring er dannet av en tynd rund jernten, ringen er 6,7 cm lang og 2,1 cm. bred. Den lille runde ring er 3 cm i ytre tverrmål De to rundbøjlag er 5,1 cm. lange og har øverst et skjenformet parti hvor er bøiet om den ovale ring. De to plateformede bred-

1904 no 373

sider holdes sammen ved to små nitnagler med flate forsenkede hoder. Hodenes diameter er henholdsvis 0,7 og 0,8cm. Det ene beslag er ved bredsidens øvre ende prydet med tre horisontale tverlinjer. Bredden er øverst 1,1cm og nederst 0,9cm. Begge beslagene er litt avslått i nedre ende

e) Ett fragment av bekk hu en av etebistene enten av 1904 no 149 eller 1904 no 156 hvorpå det sitter fastnaglet rester av ett tynt blåndfarvet bedag av jernblikk prydet med nitnagler med flate hoder. Beslagets utseende er det samme som hjemmes fra de ovenfor beskrevne bistér. Låst foreligger en enkelt nitnagle.

Disse saker er kokt i parafin i 3 timer hvor sakene er funnet er ikke notert men antagelig er det i forskhuset.

1904 no 374.

(244) I Gustafsons hovedregister er det ved dette no anført: "Nogle fliser og fragmenter av blått tre med simple hugg."
Kan foreløbig ikke gjenfinnes. Juli 1926.

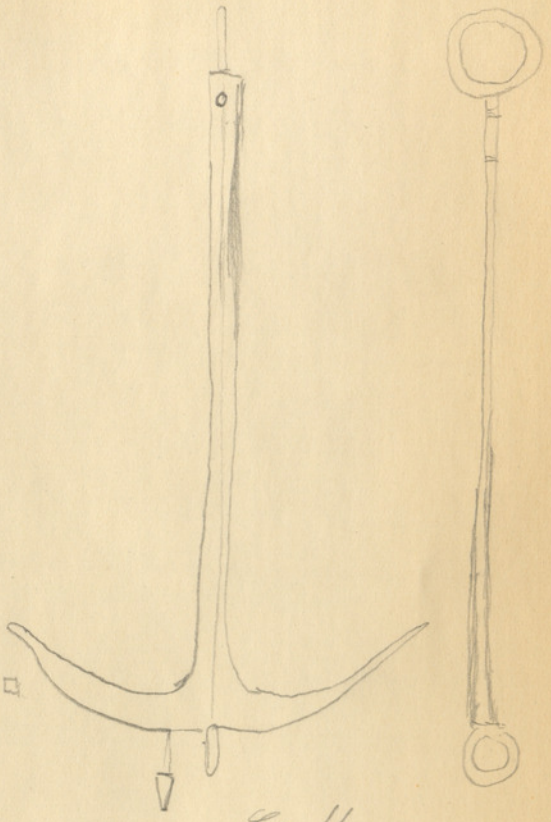
1904 no 375.

(245) I Gustafsons hovedregister er det ved dette no anført:
I den blåskål "diverse fragmenter u. nr. Stod på kontoret i glaser etc"
Kan foreløbig ikke identificeres. Juli 1926.

1904 no 376.
Tosebergahaugens hus.

(246) Amber av jern som er avtildet Osebergfundet I s 319 fig 1/8 og i oppmåling pl. XXVI fig 1.
Det er smidd av jern og er av slank elegant form med smale kanter forkantet legg og smale tynne blader. Det har en lengde av 1,02 m. bredden over bladene er 65 cm. I toppen er en ring som er 13,6 cm i tverrmål og i spissen nederst smidt under leggen

Ankar 376

Ca 1/10.

en mindre ring som er 8,3 cm i tvärmål. Ankaret väger 9,8 kg. Ankarets legg har på midten en bredde av 3,8 cm och en tjocklek av 2,1 cm. Armarnes bredd närmast midten är 4,9 cm. och tjockleken ovanmed är 3,2 cm. Ankarets ena fla är böjet av bruk. Enligt preparerings protokollen är ankaret rensat och smort med paraffin.

Ankaret fanns i fartygets inre i stamen på styrbords sida. Det är placerat i skiktet bestående av planen Oseberg-fundet I plansch XV.

Till ankaret hörer en ankarstock som Shetelig beskriver såleds Osebergfundet I s 319: "Ankarstocken (tegnet pl XXVI fig 2) er av ek 2,28 m. lang med rundt tverssnitt 6 cm tykk i endene og brat midten utvidet til en tykkelse av 15 cm. med rundhåret spor for leggen av ankeret. Det sees ikke spor av hvordan stokken har vært

ankeret 376

festet til ankeret formodentlig har det vært med en sürring. Det er en fordel at ankerstokken er lang til ett litet anker (den er jo her mere enn dobbelt så lang som ankeret) da ankeret derved holder større tak i bunnen" ankeret lå i "forstavnen inne i skibet, men det bör i denne forbindelse nevnes at skibet allikevel var kortsiet i graven. Det var gjort fast med ett trosse som lå ut på bakbord forut ett ved siden av stavnen og var lagt forsvarlig av rkrug for stor sten like foran forstavnen som det ser ut av billedet fig. 31 s 51. Noget kalfatrings flesk innenbords i skibet var nu ikke at finne men det er mulig at vi har spor av en slik kinnrett-ning på hver side forut. Aldeles symmetrisk nemlig på hver side like akterfor

Ankker 376

16 spant finnes to naglehuller stillet over for hverandre i 11 bordgang. De har altså tjent til å feste noget av tre i lodrett stilling innvendig på kledningen og det kunde kanske være mulig at der har vært en slags pullere til feste for fortöiningen. De vilde kanske være til å sette slik at de støtter sig mot kraaet ovenfor 16 spant Da styrbords kiø mangler, kan vi jo ikke si noget nærmere om det." Ankeret er tegnet av ingeniør J. A. Elendt i 1909 (Se Osebergarkivet)

Restanser

Da A. W. Brøgger på-
begynte katalogiseringen
av Oseberg-funnet var
det endel saker hvis
katalogisering blev
utsat til senere
da man håpet
å finne flere bind-
stykker av dem
o. s. v.
Beskrivelse av
disse saker meddeles
nedenfor, for en
stor del efter for-
arbeider av A. W. Brøgger.

1904 no 15.
Magazin 8 Hylle 8.

(247) Endel fjær og
hår.
Fantes i innbrud-
gangen fra hören
nedover mot masten.

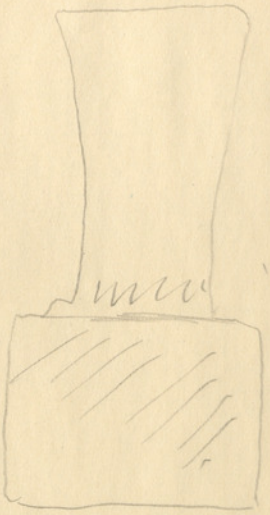
1904 no 17
Magazin II Hylle 8

(248) Knap av bein
til en sengestolpe
av lignende form
som de der ellers
kjennes fra
Oseberg-funnet.
Knappen er meget
defekt og foreligger
nu i fem bind-
stykker. Formen
frembyder nu hos-
stående skisse. Styk-

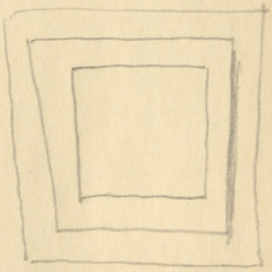
1904 no 17

Det består av en övre pjäll hvis overflate ovenst har en ornering, idet den på overflaten er dreiet ved to konturlinjer og dessuten en linje ved siden. Den övre pullen har vært fast (støpt ut i ett med) den under liggende knappen som den nu er brukket løs fra, den mangler hullet men viser tydelig støpet. Hjørnene er afrundede. De bevarede dele av sengestolpen har en længde av 19 cm. Bredden ved övre ende er 7 cm. og tykkelsen er 6,6 cm. Ved nedre ende er bredden 9 cm. og tykkelsen 6 cm.
Stykket er avbrutt der hvor den egentlige stolpe begynner. Det er meget defekt og skjört og dårlig bevart. Det er kokt i alun i 10 timer og smurt med linolje

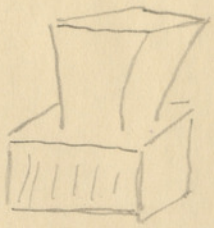
Fantes i underjordsgangen under båren. Sengestolpens plass er angitt på planen over underjordsgangens övre lag i Osebergfunnet I plansche II no 17 Cm båren

Nav. tilstand

Övre endes overflate.

Rekonstruksjonsskisse

1908 no 17

plass kan anføres følgende efter Ødelvgfunnet I s 25.: Noget tvilsomt er det om de bårer som blev funnet i innbrudslaget hører til den opprinnelige begravelse eller om de stammer fra gravrøverne. Der lå en næsten hel sådan båre med bæresteger i innbrudslaget langt fremme nr 13 på pl II fotografert i fig 9. Den er laget av fem planker hvorav den midtre er av furu, de andre av ek. Plankene er skåret med hak i endene og her sammenbundet med vidjer.
På midten er båren stivet ved ett tilskåret bord som sees godt i fig 4. Endelig er den på hver side forsynet med bæresteger. Den ene av disse var ufullstendig. Bærebårens lengde er ca 75 cm. Denne båre lå som det vil

1904 no 7

forsatte med kunnen
i veiret, dessuten på
skjære med vest-
siden ca 35 cm
höiere enn østsiden.
Foruten denne fantes
der fragmenter av
en til valt tre bord
hvorav ett plönet
i to er lagt over
kulturen forut.
Også bæresteiger
synes å finnes
blandt de mange
runde stolper i
funnet. Det er ikke
uten videre sikkert
at disse bårer hører
gravplassen til. Under
den hele båre (no 13)
lå en mengde dun
og fjær og adskillige
Stumper av tøi og
dessuten en treklamp
som må høre til
den ene sengen i
gravkammeret (?).
Men forholdet
blir noget mere
innviklet ved at
der i forskjellig
nede i det urörte
fundlag se pl XV
lå en bårk av
samme bygning
og type som de
i de innbrindslagene
fundne. Forholdet
kan selvfölgelig være
akkurat det samme
per som det net-
op drøftede med

1904 no 17

spadare, men hvad enten man föredrager att tro att de härer begravelser till eller att de stammer fra gravrövarne blir det lika vanskligt att svara på det spörsmål, hvad hvar de da vant nyttat till utöver det sentalsmässige att de er til å bære noget på.

I Gustafsons dagbok er 1904 no 17 antalt 16 juli 1904: Paul undersökte "jorden under låren med hiv, fant töxester fjor etc samt en mindre klamp av blåt töx (afbrutt bik er "pull" til en båt "if Paul. Får ikke lenger enn til den brokede gren på "planet d'Ord".

I Gustafsons hovedregister er det ved 1904 no 17 anfört: Liten träklamp "formodentlig bergstolpebrap"

1904 no 19.

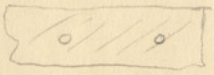
19a-h Mag sh 4 Hylle s.

(249) Förhyllige småsaker

a) To små fragmentariske tynne jern-

1904 no 19.

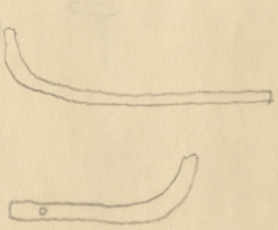
Bånd med huller, det ene båret i rett vinkel ca 5,5 cm. langt det andre rett ca 6 cm. langt begge ca 1,7–1,9 cm. brede. Samme type. Hullene er anbragt ikke fra en side slik at det står opp en frave på den annen side. Begge er kokt i parafin.

b) Ett nydelig buet gjenstykke minner ett beslag, formen minner mindre om ett ildstål, men stykket har neppe vært dem ildstål. Det er avrundet i begge ender, den ene er noe skjæv (avbrukket). Endepartiene består av tynne temlig nesede stykker mens midtpartiet er bredt og flat. Lengde fra spiss til spiss 6,7 cm. Største bredde 1,4 cm. Kokt i parafin.

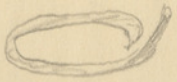
c) 4 forskjellige bredde små gjenstander eller beslag. Det største er helt dannet av en buet gjenten. Samlet lengde ca 7 cm. Det neste er ganske lite, fragmentarisk, flatt på den ene siden litt hvalvet

1904 no 19.

på den andre. Samlet lengde ca 4cm. Iden ene korte enden avbruddet akkurat i ett lite hull. På langsiden finnes også ett hull
Det tredje er en ganske tynn nålhelbøiet stift samlet lengde 3,5cm.
Det fjerde er virkelig en liten stift av den sorten vi endda bruker litt bredere i den korte grenen. 1/2 cm i den lange.
Alle er behandlet ens holdt i parafin

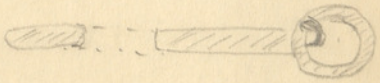
d) En liten bukket jernbroms<u>nagle</u>
hvorav en har mistet sin den ene spisse ende er avbøiet - Skaftets lengde 2, 7cm.
Kokt i parafin

e) 4 små <u>nydelige jernnagler</u> med flatt hode som er forsølvet (eller fortinnet)
Kokt i parafin

f) <u>Ring av jern</u> med flatt flatt beslag av jern.

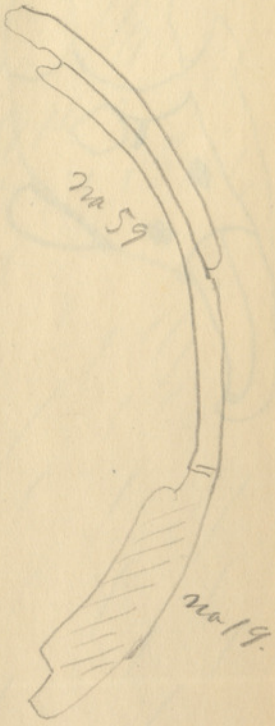
1909 nr 19.

Ringens ytre diameter 1,7cm. Av beslaget er bevart 3, 3 og 2 cm. Men Paul Johannesen har skrevet inni den papirlappen hvori dette lå innpakket 9½ cm langt. Beslagets bredde ca 7 mm.

g) Ett lite stykke gul flint, klumpet, største mål 3,5cm. Ingen slagflate. Ser dog på grunn av arr ved kantene ut til å være benyttet på en eller annen måte

h) Ett lite stykke av ett lyst tykt solid horn-bånd med innadtrukket dog noget avflatet på den innadvendende side. Overflaten er brun og glatt og nær den ene ende der spor av ornamenter som er vanskelig å se tydelig men som nærmest ser ut som bånd motiver. Dette bendstykke passer sammen ved ett fragment som lå under nr 59 hvorfor det hele 22/3 1917 blev limet sammen og lagt på nr 19.

Om funnforholdene

1904 no 19.

han anföres at de
ovenfor beskrevne
saker er funnet
i det förstyrrede lag
fra båren nedover
mot masten.
I Gustafsons dagbok
er det den 20 juli
1904 (anskr s 67)
anfört följende:
I kapten blandt
"töiet og dunet etc
grubes videre fordyps
og gåes mot nord
mot masten.
En stimmel av
tarr skind med
den ene ende trådt
gjennem
(no 18) et hull.
Ett litet bindformet
beslagan jern eller
bronse i to stykker
sammenhörende
No 19 forskjellige
smådeler av metal.
Se videre anskr
s 69: En eiendom-
melig metallhard
gjenstand nede på
lekkplankene mer
S.V. for masten
med spor av
röde tråde varet
omvi(?)"
I Gustafsons
havedbgister er
det ved 1904 no 19
anfört: "Forskjellige
smådeler, beslagsting
nyker etc metal-
beslag med töi i

ett av metal? funnet i det forstyrrede lag fra klåren nedover mot master (vohs?)
[Det av Gustafson omtalte tör finnes nu ute.]

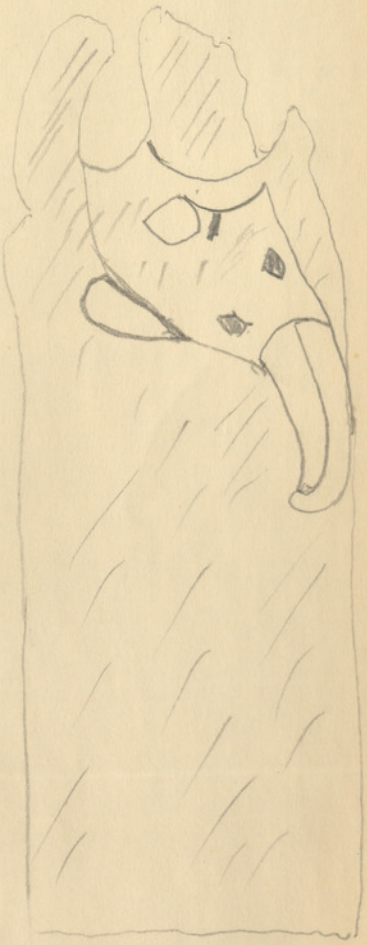
1904 no 19.

(250) Det gjennembrutte brett.
Ett umiddelbar lignende stort brett stykke av blott tre antagelig lönn

1904 no 27.

Mus-sk 8 Hylle 6

Stykkets samlede nuværende længde er 70cm. Dets nedre del er bruddet tvers av på skrå, bredden her er ca 24cm. og tykkelsen 4-4,5cm. Også i övre ende er stykket avbrutt, men så meget er bevart at det kan ses at den har vært prydet med ett utskåret dyrehode i Ormebogstilen. Øverste hodet er bare kjæftpartiet og nakkepartiet bevart. Utskjæringen er utført i gjennembrutt arbeide, mens tungen er utskåret i overflaten med en enkel konturlinje. Pannen har den vanlige eiendommelige forlengelse

1904-no 27

som anslutter i en linje. Denne forlengelse er utskåret i overflaten med en enkel hanturlinje, men er også prydet med en hardtpet midtlinje. Stykket er nu sammensatt av ca 8 brudstykker. Under og overside er nokså fliset. Begge sidekantene er tilskåret – der er altså intet bevart. Den skrå fure ved overgangen mellom det ornamenterte og det glatte parti er tydelig sikkert merke efter noget som har ligget oppå brettet i haugen (se foto no 11 – 21 juli 1904 i Oseberggravkammeret og er skrapet av Gustafson i Oseberggravkammeret) Stykket er forholdsvis vel bevart men veden er nokså løs.
Det er lagt i alun i 24 timer og smurt med hvalrav og vaxlak (sammensmeltet og siltet).
Dets bestemmelse er uviss og det har intet paralleltykke, hvem det har vel snarest

1904 no 27

vært en vindskjæ
Om fundforholdene
kan anføres følgende:
I Osebergfundet II
d 29 ser Ot. W. Brøgger:
Hvorledes fragmentet
"no 27 på plancke II
som er avbildet her
fig 10 skal plasseres
er forelöbig ikke
sikkert. I hvilketfall
ser det av samtlige
fragmenter ut til
at der er rester av
tre hjørnestolper til
senger og da disse altid
bare har sådanne
ved hodegjerdet skulde
der i gravkammeret
hvorfra alt må
stamme ha vært
to hele senger. Det
er en naturlig slutt-
ning og den støttes
uvilkårlig av det
faktum at der har
vært to kvinner
begravet i skibet.
Ulempen vanskeligheten
består deri at der
i gravkammeret
utenom de nevnte
sengestolpefragmenter
ikke finnes større
rester av nogen
senger. Der finnes
da den mulighet
at gravrøverne har
tatt dem med sig
og helt fjernet dem
fra kisten. Nogen
av de bretter

1904-no 27

som ligger på pl III innbundets undre del, har visstnok delvis hørt til senger som overstående fremgår det at Brøgger antar at herværende stykke 1904-no 27 har hørt som sengetile, men dette har ikke vært rigtig, da stykket er adskillig smalere og tynnere enn de sengetiler som ellers hyppes fra Oseberg-fundet. Stykket har da snarere vært en vindski, men det hører ikke til de tekter som er beskrevet ovenfor.

I Gustafsons dagbok er det den 21 juli 1904 (anskr 371) anført følgende om dette stykke. "Nedre enden av det gennembrutte brett 2 m. fra masten i S.V. (senere tilføiet) formodentlig mens 1904-no 27.

(11.) Fata mon!. Sterk sidesol længst utenhavs skråt ovenfra antagelig ca 1½ m.

1/3 – 1/2 avbrändet. Kl 10 ¾
Det genomborrade
bräde upptill avsågat
I Gustafsons hävd-
register är det vid
1904 no 27 anfört.
" Det genomborrade
stycket 70 cm. långt "

Över närvarande vind-
ski finnes en teckning
av Gustafsons fyn
utgrävningen och
därutöver en foligants
skiss i Osebergarkivet
Tecknet av frk Wolff 1926.

1904 no 27

(251) Fragment av
övre ända av
en sengavle av
björk prydet med
ett djurhuvud.
Det är nu samman-
satt av tre brun-
stycken
Fragmentet är av-
brutet i bägge lång-
sidor så att det
yttersta av öret
saknas. av hakbladet
hodets övre del.
Över ornamentet
är följande bevarat:
Den övre del
av det lilla halvför-
medade öra som har
varit utskuret med
djup bred hantverkslinje
En linje bred och
djup linje sammanför
öppningen och
ett avbrutet öga

1904 no 29.

1904 no 68.
Frits. mantre
Osebergsalen.

Sengetile 29.

som sitter over hoften. Det begrenses på en dyp bred hanturlinje og har en avrundet pupill i midten som likeledes begrenses av en dobbel hanturlinje. Hoftpartiet er meget anskyggelig utskåret med store spisse hinnetenner som er utskåret i dypt relieff. Der er hinnetenner både i over og i undermunnen. Bak hinnetennerne er utskåret to rekker hanntenner hver bestående av fire tenner. Disse tannrekker er maksål lett skåret i overflaten mens mellomrommet mellom dem er maksål dypt. Foran hoften er det i overflaten utskåret to doble hanturlinjer hvis betydning ikke er klar da stykket er avbrutt på dette sted. Efter meddelelse fra frk. Sofie Krafft skal dette stykke på oversiden ha hat nogen

Sengatik 29

malte dekorationer
som var malt med
svart farve.
Baksiden er glatt.
Stykkets samlede
längde (största nuvarande)
är 435 cm. Dets största
bredde är 24,5 cm.
Tjockleken varierar
mellan 3 och 4 cm.
Kokt i alun i 24 timmar
och smort med linolje
och matlatex

1904 no 29 fantes i
innbetsslaget och är
antecknat på
Gustafsons origi-
nalplan blad 1 och 2
och på pl II i Osebergs
fynduppsatt (se 29 i
annat lag)
1904 no 68 fantes
också i innbetslaget
men i andra
lag. Stykkena är
ej upptagna i
Gustafsons dagbok.
I Gustafsons hand-
register är anfört
följande:
1904 no 29. Utskuret
fragm. dyrehode
med tenner Hertil
sidan fragm. 68.
1904 no 68: Ett frag-
mentariskt skade
av trä (för skadorna
på Skeletets sida
men mindre.) stk
av ett fat. Utskuret
fragment av fjellen

Gergetile 29.

til ett hode som
på vindskiene
(passer til 29) og noglе
smastykker. Stolt
funnet i innbrudds
laget."
Øv nedenforende
gergetile foreligger
en blyantsskisse
i Osebergarkivet.
Tegnet av frk Krafft
1904.

1904 no 37

(252.) Forskjellige
småsaker

Pultmanten vedrørende i
Osebergskipet.

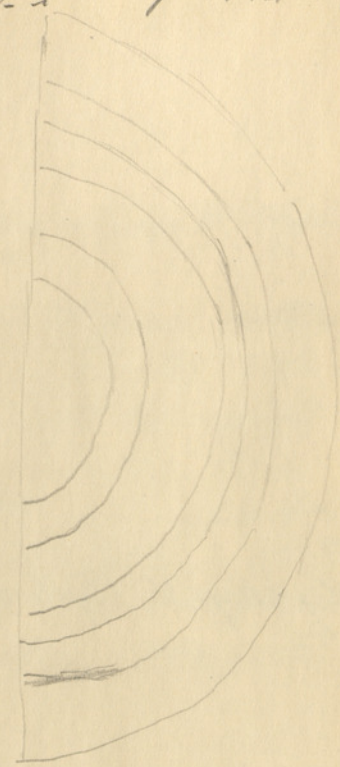

a) Sylskaft av
hårdt tre antagelig
bøk, litt blumpet
av form skåret
til av ett tykt emne
Eventl. plent av-
rundet, bredenthl med
hull for sylen
som mangler.
Flatet, med mange
gode merker efter
kniven. Lengde
8,5 cm. tykkelsen-
til er 3- 3,5 cm.
Kokt i alun og
smurt med lin-
olje og matlabrk.
Stykket holder
sig rikstig godt og
er nokså hårdt og
fast å ta i.
Fantes i inn-
bryddslaget og inn-
lagt på glasen
blad 1-2 som
er (se Osebergarkivet)

1904 no 37

37 b-d Mag sk II Hylle 5.

b) Halvparten av ett lock eller en bunn av furu (?) fullstendig i alle deler svarende til 1904 no 30 og hører vel hjemme til samme lokk. Ornert med koncentriske cirkler. Diameter ca 11 cm. Lys overside og mørk underside Pantes i innbrudsgangen og antydet som to på planen Skal 1-2.
Kokt i alun.

37c Mag sk 5 Hylle 3

c) Tykt trestykke sirket av lokk bruthet av efter en rett linje i veden skatt til. Skåret ut i form av to trekanter midt i stykket, begge ender samt vinkler temmere er rundt til skåret. Ornert med to cirkler. Må ha tilhørt ett større stykke antagelig en kongekiste. Lengde litt over 19 cm, bredde 4-5 cm. tykkelse 3,5 cm. Kokt i alun Holder sig godt. Fantes i innbrudsgangen.

d) Liten spinndreier med knute i den ene enden ca 24 cm i utstrakt lengde, gjennomsnittlig tynn 0,5 cm.

II, 5

1904 nr 37

på det bredaste ganska flat.
Om denne heter det i Gustafsons huvudregister att den hörde til en bretotärnp. Det er nu ofta gått å se til huruvida på detta nu den kan ha hjort. Se e ovf nedan

Mag skaps V Hylle 2

c) Flere stycken av ett eller två tunna bretten av björk. Ett större i två delar brunbet stycke med avsatt nedertill (obs ofta fals. Längdsid, som de ursprungliga långsidor har varit skuret jemt til. Tvärsnitten ett enkelt hull efter en spiker Samlet bredde 8 ½ cm. Tjocklek 9 8 cm Bretterne har varit ganska rette Efter al sannolighet fragmenter av två långsidor til ett skrin.

II, 5

Ytterligare ligger nu på detta nr
f) Ett litet tjockt bredfragment som tarven stavlinet sannolikt sådan. Ovre kant

1904 no 37

bevart til stedet. Nedre kant avbrutt. Lengde 8,5 cm. Bredde 5 cm. Tykkelse 1,4 cm. Kobt i alun.

g) Forskjellige trestykker, hvorblandt ett par større med ornamenter i hanken, ett langt flere fragmenter. En liten stump av jern med bredde ender

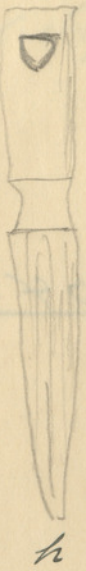
Mag shap V Hylle 2.

Ett par større fragmenter blev i 1917 lagt til side da de muligh kunne passe til sengestolper etc (Notat av dr. W.B).

h) Fløitepinne av hårdt tre 12 cm lang, pent skåret. Rundt tverssnitt over alt. Lengde 12 cm. Kobt i alun.

9) 17/1-53 Jernkrampen kostet. Rog

Mag Shop IV Hylle 8.

II,5

h

i) Tre små jernnagler en med en liten blankplate under hodet. En lukket liten jernkrampe sammenlign 19d. — samme dimensjoner.

Det er en mulighet for at 1904 no 37 f og i sammen med levninger av de under 1904 no 19 beskrevne små jernbeslag kan ha hørt til ett litet skrin som av grav røverne er blitt tatt ut av graven sammenkl.

1904 no 37 fantes

1904 no 37

i innbrudslaget
i Gustafsons
huvedrigster er
det ved dette no
anfört:
Sylskaft (obs nu
löst) 1/2 läk l.
ved siden av no
32. Ett litet orna-
mentert trefragment.
En bretolknys
med skinnrem
av hunte etc
Alt funnet i
innbrudslaget.
Brudstykke av er
stav med falc.
Gatare er ikke
anmeldt i Gustafs-
sons dagbok.

1904 no 38

(253) a) Syv brudstyk-
ker av ett eller to
tverbretter av tre til
en bäre. I tver-
brettene har
hat samme
form som på
bären 1904 no 13.
se skissen i
Oxelycksbatalogen
lund I s 37.
De to største
fragmenters
længde er 19,2 og
1,5 cm.

b) To fragmenter av
en eller to rått

1904 no 38.

1904 no 38 b-c Mag sk II
Hylle 1.

til hörne runde stenger av tre. Stykkene har antagelig hört til bærestengene til den samme båre som tverbrettene a ovenfor.
Fragmentenes lengde er henholdsvis 21 og 11,8 cm.

c) Ett ubestemmelig fragment av stöle som er 13,6 cm. langt.

d) En tykk tangpinne av tre sammensatt av 4-5 brudstykker. Kasten jevntykk i begge ender, hankehe litt tykkere i den ene ende. Tvert avskåret i begge ender. På midten er det nedskåret en 3,3 cm lang og 0,6 cm. dyp fure hvori tauet har vært festet. Pinnens lengde 17,8 cm. Største tykkelse 4,4 cm. Tykkelse på midten 3 cm. De ovenfor beskrevne saker er hoht i alun og smurt med linolje. Disse saker funnes i innbindslaget. I Gustafsens hr vedregister er det vedlatt to

Dultmaterier vedrørende Oseberggraven.

1904 no 37

anfört: Brudstyckke av enden av en [illegible] funnet over bären En pinn med merkestrek (??) Rinnen i ta stykker satt i taget no 5 ved nabnebretten.

1904 no 40

1904 no 51
1904 no 55 A.
Uddagshaug V Hylle 3.

(254) Syv sammenhörende brudstykker av en sengetile av björk hvorav de to passer sammen i bunnsidet og danner tilens nedre del og de fire passer sammen og danner ett större fragment av tilens övre del.
Sengetilen har vært av den fra Oseberg fundet velkjente form som er prydet med ett dyrehode i övre ende jfr. Shetelig: Oseberg-fundet II fig 201-202.

1904 no 40.
Dette stykke som har utgjort endel av sengetilens hodeparti er lyttersto dårlig og fragmentarisk bevart. Det er nu sammensatt

Sengetile 40

av fire bruddstykker. Som stykket nu foreligger er dets ende yttersiden av den opprinnelige mens det forøvrig er spaltet på langs etter dyrehodets anatomiske er følgen de bevart. Ved hodets ise löper det langs hanten en enhelt dypt nedskåret konturlinje. Innen for denne en rekke små buer med åpningen innover. Fra disse utgår igjen en rekke buebuer som i øvre ende avsluttes i en spiral Under dette ornament går to parallelle buede linjer tvert over stykket. Ett stykke nedenfor disse er dyrehodets øre utskåret i fint relief ved hodets konturer. Det er skjelformet. Dets undre del er antydet ved en dypt nedskåret buelinje og dets innre begrensning ovenfor dyrehodets flate er angitt ved en bred dypt nedskåret konturlinje Lengere nede et hode prydet med to buer som er adskilt ved en rett

Sengetile 40

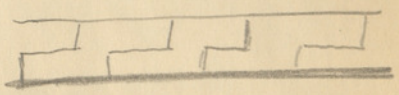
linje. Disse har dannet ett ledd i en større dekoration som på grunn av stykkets nuværende fragmentariske tilstand ikke kan beskrives. Fragmentets nuværende lengde er 43,6 cm. Dets største nuværende bredde er 11,1 cm.

1904 no 51 og 55 A.

Tre sammenhørende fragmenter er sengetilens nedre del. Tilsammen danner disse ett stykke som er 64 cm. langt og 40 cm. bredt på det bredeste sted. Den opprinnelige bredde har dog vært noget større da de to langsider er avhugget. Tykkelsen er ca 4–5 cm. nemlig noleget varierende. Både øvre og nedre ende av stykket er avbrutt. Ved øvre ende er brudd et ett godt stykke nedenfor tilens dyrehode og nedenfor til ett godt stykke fra

Sengetøi 40

underhanten. Av
ornamenter ses det
øverst ved höire pant
litt av en buet linje.
Ved den nuværende
venstre overhant
ses spor av en svakt
buet åpning som
har vært utskåret
i overflaten.
Tvers over styrket
går en utskåret
bord av lignende
karakter som den
der finnes på 1904
nr 91 og 296. Linjen
som der har vært
malt (Se under den
store seng 1904 no 207)
Borden begrenses
øverst av en ned-
skåret horisontal
linje og 4 cm. under
denne löper en
lignende som dog
er adskillig bredere
og dypere enn den
første. Mellomrom-
met mellem disse
to linjer utfylles
av en række små
vinkelornamenter
således som skissen
viser.

Tilens bakside er
glatt og uten
ornamenter. Over-
flaten er meget
sterkt skadet ved
trykk og støt – på
ett enkelt sted
sitter det enni

Gengetile 40

ett litet treskyffelformigt redskap som er tryckt ned i averflaten. Om preparerungen är anfört följande i protokollen:

1904 no 40. är skuret i alun i 24 timmar och smort med linolje och mattslipat.

1904 no 51 och 56 A är behandlet på samma mått

Om fundförhållandena hava anförts följande: Stycken härav fanns i innbrottsslaget 1904 no 40 på i innbrottsslaget mot syd och är inritat på Stadsplan, blad 5 och 6. se också Oxelbergfyndet I planen III a:

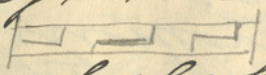
1904 no 51 låg vid sidan av en halsring vid Se Stadsplan bl. 5 och Oxelbergfyndet I pl III X.

1904 no 55 A fanns i innbrottsslaget nedanför mot vasten.

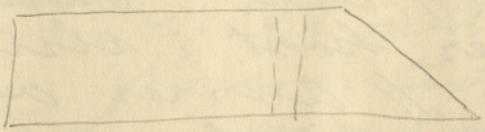
Gengetilen är icke omtalt i Gustafssons dagbok

I Gustafssons huvudregister är

anfört följande:
1904 no 46: Ornamenterat fragment av blött tre funnet i innerbordslaget i syd.
1904 no 51. Plankstub av blött tre i to stykker med

og en halshvirvel av menneske episkofeus.
1904 no 55: Ett ubetydelig ornert brudstykke av tre f. i innerbordslaget nedover mot masten

samt brudstykker av en spade av blött tre.
[Denne spade er katalogisert ovenfor i Oseberg katalogen bind I s 97 under 1904 no 55 B.]
Av de ovenfor beskrevne tilfeldige fragmenter finnes dett tre eksemplarer i Osebergarkivet

Sengetile 40

(255) Tannpinner av bøk med tilspisset ender som dog ytterst ute er tvert avskåret.

1904 no 43.
Pultmaantreen til høire for døren i Osebergsalen.

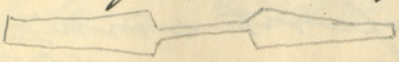
Tangpinne 78

Pinnen er nu sammensat av flere brudstykker. På midten er det en 5,7cm. lang og 1cm. dyp ned-skåret fure hvori tanget har vært festet.
Tangpinnens største tykkelse er på begge sider ark denne fure hvor den er 6,1cm. tykk.
Tykkelsen er ved endene 3,2cm. tykk.
Tangpinnens nuværende længde er 28,4cm. Pinnen er hoit i alun i 11 timer og omsyrt med lut olje.
Den forelå nu i Oseberg magasinet uten nr, men nu efter skissen i Gustafsons dagbok antas å være den ene av de to tangpinner 1904 no 43.
Om disse anfører Gustafson 26 juli 1904 (4 dr skr s 83)
" Rästangen klarlagdes. De to tangskruvningar klarlagdes fortsetter dagen med efter

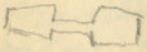
At det her må dreie sig om en annen tangpinne har senere vist sig se Osebergkatalogen bind I s 45 hvor begge tangpinner 1904 no 43 er beskrevet. Man er dog her bibeholdt ved navn-styrke for å unngå unødige rettelser

19/8 - 26.
G. G.

Den Vi Sy den Si
Jo må happes. Over
hammerets nord-
lige tadelte vegg. Som
hammeren ligger
en liggende tjinn

med tang der går
nedover (nordfra)
beperfor den planke
som ligger litt
dypere enn mono-
lisen. V- for ham-
meren og den andre
ende mot syd
langs hammerstaket.

I Gustafsons hoved-
register er anført
1904 no 43.: „To gunner

f i en tang-
ende om rådstang-
en i afteren den.
Se bind I av denne kata-
(256) log s 45.

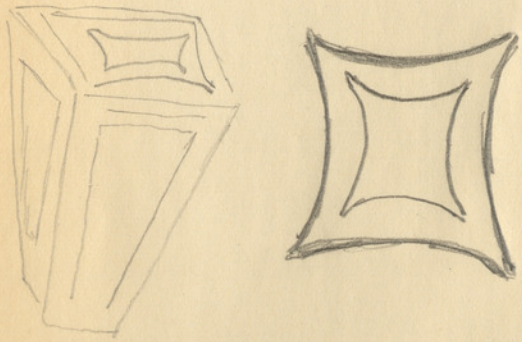
Tangegjenne 43.

1904 no 47 A

Knop til en senge-
stolpe av furu
samt 1904 no 17
a-c enfor. Stykket
er avtagelig av tre.
Det består av ett
kanisk „forkantet
„trestykke som avtar
i bredde mot nedre
ende hvor det er
bemerket. I øvre
ende er det flatt
tilskåret. Over-
flaten er prydet
med ett skjæt pent

Utlag Skap V Hylle 2.

Sergelmop 47A.

Störet ornament
en fyrkant med
inåtsvängna sidor.
(det mönstret som
är visat på ritningen)
På två av sidorna
ses fint ristade
ornamentlinjer
i fyrkanten mitt
har det varit så på
alla fyra sidor, men
det har inte gått
avgöras.
Föreliggande längd
14 cm, bredden ca
ca 8,5 x 7,5 cm.
Stycket är hopfogat
i falsen i 11 timer
och smort med
linolja, men
icke med mattlack.

1904 no 47 fanns
i innerutställningen
och är inritad
på Schetelius plan
över Gustafsdals
huvudregister är
anfört följande:
Bild enligt med
"ornamentsnål"
på toppen. Inn-
lösningsavgift +
en stav till en
lur spann."
Den här omtalade
stav 1904 no
47 B är sam-
mansatt med
de övriga dele
av båten 1903
no 24 hvartill

den hörer. Se Osebergkatalogen I s. 30 1903 no 24]

Gerga trap 47 A.

(257) Rester av en liten kiste av ek

1904 no 49.

a) Ett 23,3 cm langt fragment av ett tynt bræt av bök bredden nedskåret avsats ved den ene ende og anbragt i den anden ende. Et avsatsen ved den ene ende er 1 cm. bred og 0,3 cm dyp. Denne ende er tilskåret svakt skråtgående. På bræt sees huller efter 8 forskjellige horisontale rekker av nitnagler. De fleste av hullene gav bare ett stykke ull i bræt dermot ikke igjennem dette de har antagelig vært fylt med de små pryd stifter som er benskåret nederst, og som har vært anbragt på brettets ytterside. Dette bræt må derfor opfattes som rest av en forside av en liten kiste av bök

1904 no 49a Mag trap V Hylle 1
1904 no 49 b-d. Mag. trap 4. Hylle 4.

Kistefragmenter 49.

Grunnen til at stykket må antas som en rest av kistens forside er at dettaomtrent 20 /cm. fra den fullstendig bevarede ende, er utskåret ett avlangt hull hvori låsen antagelig har vært anbragt. Desværre er brettet avbrutt akkurat gjennem dette hull så dets størrelse ikke har angis. Ut fra man at hullet for låsen har sittet omtrent på midten skulde man kunne anta at kistens oprinnelige længde har vært ca 45 cm.
Brettets bredde er 13,2 cm.
Dets tykkelse er 1 cm.

b) Endel gamske små fragmenter av ett beslag av tynt jernblikk som muligvis har vært anbragt utenpå den ovenfor omtalte kiste.

c) 12 små gjennomstikte med flatet hoder med små messing-

Kistefragmenter 49

plater oppå og to fragmenter av liggende stifter. Dessuten 10 løse messingplater til liggende stifter.
Stiftene har hatt vanlige flate gravhoder, hvorpå disse har det vært loddet (med tinn) små flate messingplater som er slått med stanse av en store tynn messingplate. De små platers overflate er ornert med ett flatt opphøiet parti på midten som er omgitt av en perlekrans.
Stiftenes opprinnelige lengde er 1,4 cm. Hodenes diameter 0,7 cm

d) Ta med gravstifter med påloddede trekantede flate hoder av messing

Alle de de under b-d beskrevne stykker har hørt til kistene

a.
Brettet er hoht i alun i 24 timer og sammenlimet. Stiftene er smurt med parafin

1904 no 49 funnes i overbygningen
Stykkenes plass er anmerket på

Kistefragmenter 49

planen over inn-
bendsgangens undre
lag i Osebergfunnet
I pl III ved
a på planen.

I Gustafsons
hovedregisters er
det ved 1904 no 49
anført: Ett flatt
stykke med jern-
beslag og adganse-
h nagler og fals.
Bøtt tre.

1904 no 54

54a b c d e f
Mag sk 5 Hylle 1.

(268) Forskjellige
bendstykker av tre

a) Ett 40,1 cm. langt
stykke av bok,
som er avbrutt
i den ene lang-
side. Langs den
annen løper en
gansk enkel
listforsiring bestå-
ende av to hori-
sontale linjer. Den
ene ende er egg-
formet avfaset
antagelig for å
innpasses i en
fals. Den andre
ende som er
tykkere er tvert
avskåret. Langs
ende er det nu

1904 no 54

pålarnet ett litet brud-
stykke. Brettets största
bredde er 3 ¼cm.

b) Ett bræt av bøk av
lignende form som
foregående, men som
ikke foreligger i to brud-
stykker som passer
sammen. Begge lang-
sider er avbrutt. Nedre
ende er eggformet av-
faset, øvre ende som
ikke er avbrutt er ad-
skillig tykkere, enn
nedre ende. Samlet
nuværende længde 9cm.
Største nuværende
bredde 3,6cm.

c) Ett 12,5cm langt
fragment av tre
(bøk) av lignende
form som a og
med en enkel kon-
turlinje som kutfor-
siring. Avbrutt i
begge ender. Langsider-
ne er derimot op-
rinnelige. Største
bredde 2,3cm.

d) Ett flat fursidig tykt
stykke av bøk som
er avbrutt i denene
ende. Nuværende
længde 23,1cm. Største
bredde 6,3cm.

e) En flat fursidig
pinne av bøk
avbrutt i begge ender.

1904 no 54

Nuværende længde 14/cm.
Største bredde 1/1cm

f) 5 ubestemmelige bundstykker av bøk. Det ene sammenlimet av to mindre bundstykker

Bunnstykkene a-c kan muligens være rester av blokk til en spade? Alle stykkene er kokt i alun i 24 timer og smurt med linolje. I følge Eustafsens hovedregister kantes disse deler i vår arbeidslaget nedover mot bunnen.

1904 no 56

(257.) Endel mindre deler av tre

1904 no 56.
1904 no 168
+ en stav
uten no.
Magasin I Hylle 3.

a) 6 staver til en åtte bøtte av bjerkind av samme form som 1903 no 24 (XXII) avbildet (se Oscherghautalogen bind I s 30). Av bøtten foreligger bare stavene dvs hvoravbare to passer sammen således at de har hvilket limes, men for-

1904 no 56

Øvrig er alle stavene av samme höide og tydeligvis sammenhörende. Stavene som er ca 10,7 – 10,8 cm. lange, er nogenlunde jevnbrede 4,2 – 4,7 cm bredt, når man undtar to staver som tydeligvis er defekte. Den ene av disse er meget smal knapt 2 cm bred. På stavenes innerside er det 0,9 cm. over underhanten utskåret en 0,5 cm bred og 0,3 cm dyp fals hvori bunnen har vært innfelt. På yttersiden er stavene ved overgangen til bunnen tilskåret på skrå nedover, mens det ved overhanten er nedskåret en fure hvori gjorden ved munningen har vært festet. Selve munningsrannen synes ikke å ha hatt noget hanthevslag. Likesom på hötten 1903 no 24 er det på stavene til denne hötte innrisset nogen ganske tarvelige streker som går rundt hötten på stavenes ytterside. De er meget uvisse og usikkelt utskåret og kan knapt

1904 no 56.

mot halles ornamenter.
Stavarne är bokt i alun i 1½ timmar och smörjt med linolje. Av de här förelig-gande staven var fyra märkta med 1904 no 56. och fanns ifölge Gustafsons halvedregister i ornamentslaget en var märkt med 1904 no 168 och fanns ifölge halvedregistret vid master antagelig i rört jord. En allmundelig bred stav var uten no.
Den klöttkrum som är katalogiserad ovanför under 1904 no 87 b. (se ovanför s 462) har möjligvis hört til denne klätte I så fall har klättens diameter varit 11,2 cm vilket svarar til diametern på 1903 no 24.
Stavarne ovanför är anteckn i Gustafsons dagbok 28 juli 1904 (Arsbr s 93): Ett par små" stavar bred av en kavlitten spann etc".

1904-no 56

56 bog d. oldsag skr 2
Hylke 8

b) Ett flatt forsidig stykke av tre som nu foreligger i tre beildstykker som passe sammen. Det største som er arbeidet i den ene langside er til skåret i en innadgående linje nedden ene ende. Til sammen danner fragmentene ett eiendommelig stykke som i den ene ende har en forsidig avslutning som er utstyrt med ett rundt hull og to små hakk ved det ene hjørne. Endeparthet er for defekt til at dets bestemmelse kan forstaes. Den ene langside er avfaset og tilskåret med ett hakk ved kanten. Stykkets samlede nuværende længde er 17,5 cm. Dets største nuværende bredde er 6,2 cm. Tykkelsen er 1,3 cm. I hovedregisteret er det anført at dette stykke rimeligvis hører til sadelen, dren ifølge et notat av A. W. Brøgger hører det ikke til den. Dets oprinnelige bestemmelse er uviss.

1904 no 56.
Magasin IV Hylle 7

c) Det såkalte "brille-hus" av tre. Det består av ett 6,9 cm. langt og 3,5 cm. bredt trestykke som nu er avbrutt i begge ender og sammenlimet av to trestykker. Smalsidene har vært utskåret ut i samme stykke som det øvrige så det hele har dannet ett futteralliknende stykke, deraf navnet brillehuset." Ct v "smalsidene finnes det nu kun små rester.
Likest ved dette no foreligger 8 små forskjellige finnelignende fragmenter som på en eller annen måte har hørt sammen med brillehuset" hvorfra vites ikke. Ett enkelt av disse fragmenter har spor av ett rundt hul fra smalside til smalside.
De fleste fragmenters bredde er ca 0,8 cm.
Se Dagbokanteckningen s 161.

d) Halvdelen av ett rundt likt lak eller en bøttetunn

11/8

1904 no 56

av trä. Diameter 7,4cm.
Tjocklek 0,5cm.

Pultmanteln vid ing. Asbergsalen.

e) "En fläktegenn" av trä, som är avbrutt omkring på mitten så hela det nedre partit mangler. Lika under axelbanden är utskuret två runtlöpande horisontala linjer. Under dessa följer så det vanliga tresidiga hakkt och under detta ett rutornament som ovantil och nedantil begränsas ved en runtlöpande horisontal linje. Pennen har ett hull fra övre ende på skrå ned til hakket.
Nuvarande längde 8,2cm.
Största tjocklek 1,7

f) 11 små obestämmeliga fragmenter av trä.

Mag sk. 41 hylle 5.

Alla de til 1904 no 56 hörande stycken har blivit kokt i alun i 11 timer och sedan torkat med glycerin.
I följe hovedregistret förvaltes dessa saker i inbrottslaget. Gustafsson har noterat dem

1904-no 56.

således i tvunnet registeret:
Ett mindre fragment sannsynligvis av sädelen + 3 av de korte brede stave f i innbrudslaget, en fläitegrunn med innbr. arnabrullehuset' – 1/2 lök "og noyle små fragmenter. Alt fra innbruddslaget.

1904-no 59

Mag sk 4 Hylle 5.
Mag sk 2 Hylle 4

(260) Endel små saker.

a) En liten perle som er avbrutt i begge ender og svakt buet. Den ene ende er flat og forsidig og glatt det øvrige har rundt tverrsnitt og er ornamentert barnan den var brodd. Nuværende lengde 5,2 cm. Sannsynlig fragment av ett perlebor.

59 b og d. Mag sk II Hylle 4.

b) To fragmenter av ett flatt forsidig perlebånd begge avbrutt i begge ender og begge svakt buede. Nuværende lengde henholdsvis 4 og 1,8 cm. Største bredde 0,6 cm

1904-no 59.

c) Ett otydligt gravskaft hvarvid det så fastrostet rester av en tynn jernplate.

d) Ett stycke brun flint. Længde 4,5 cm. Största bredde 3,7 cm. Jernstyckene er kokt i parafin i tre timer

Disse saker fantes i innbrudslaget. I följe Gustafsons fornedregister omfatter dette nr följende saker:
En jernhank m. "hefte, en jernten ett jernbeslag med hake en stump böiet tynt jernbånd lyst ett tidligere funnet fragment ett stycke flint alt fra innbrudslaget".
De saker som ikke finnes beskrevet under nærværende nr er katalogisert under 1904-nr 19 avenfor s. 449 ff.

(261) Endel små-saker

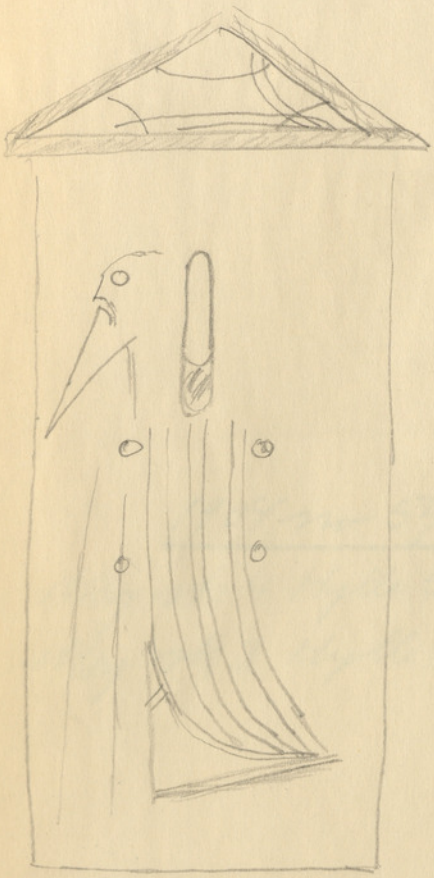
1904-no 60.

a) En eiendommelig gjenstand av kvarts*) av form som skiven på

Ösebergsalen. Pultmaneten ved vinduet.

*) grublig kvalsten

1904 no 60

sida 489, möjligt
låsbeslag eller ett
låsanordnat.
Består av ett flat
fyrsidig stycke
av trä, som i
den ena ända har
en trekantet avslut-
ning (gavelformet)
som är högre
än det övriga
av stycket med en
upphöjd mulet
kant kanterne. Denna
är 0,5 cm bred. Därved
framkommer det
ett inre trekantet
fält som är prydet
med linjeornamenter.
(se skissen) Det övre
trekantede partis
kanter är prydet
med ett dårdarna-
ment av två in-
stämplade urkler.
Omkring 5 cm.
under stycketts
trekantede ende
är utsparet ett av-
långt hull som
är 4 cm. långt
och 0,9 cm. bredt.
Under detta se
hullet för fire
tvärstänger.
På stycketts
ena yta är inristat några
runska runa-
figurer. Till vänstre
för det avlånga
hull är in-

1904-no 60.

roset ett mannshode
som er sett i profil
og som er utstyrt med
langt skjegg spiss nose
og ett øie. Typen er
den samme som
vi kjenner fra vognens
forreste hulltk.
Under hullet er in-
nrisset et dyrebilde
av samme type
som kjennes fra
tilsyne i Oseberg-
fundet. Dyret har
tydelig tegnet stavn
og hovedganger, men
dets ene ende mangler.
Det står med stavnen
oppå en „batstø"
eller lyrende slik
som det kjennes
fra hulledstener
fra vikingetiden.
Stykkets bakside er
glatt når undtas
at det ved hullets
to langsider og ved
den øvre kortside er
utskåret en smal
fals som ved lang-
sidene er 0,9 cm. bred
og ved hullets øvre
rende 0,6 cm. Denne
fals har vært utfylt
med ett tynt bånd
formet beslag som
er 0,7 cm. bredt og
hvoraf det nu
bare er bevart to
fragmenter ett på
hver side. Stykkets
længde 19,3 cm. Bredde

(jfr. nf. Oseberg-fundet I fig 116)

1904 nr 60

Pultmantre i Osebergfunden.

1904 nr 60 b, d, e f
g Mus sk II Hylle 6

over det trehantede parti 8,1 cm.
Bredde ved den annen ende 7,0 cm.
Tykkelse ved øvre ende 1 cm. ved nedre ende 0,5 cm.
Stykket er fotografert.

b) Lite fornidig beslag av forgylt bronse (avbildet av Shetelig i Oseberg-fundet III s 221 fig 211 a-b. Beslaget er 3,6 cm. langt og dets største bredde er 1,2 cm. Om sin dets ornamenter anfører Shetelig følgende i Oseberg-fundet III s 222.:
„Det avlange beslaget fig 211 har sterkt artifisielt kontur med fatninger for små knagler som har festet beslaget til remmen, naglene er av samme sort som de vi har sett så rikelig anvendt på kresakene i Oseberg-fundet, mere Oseberg-stil. Platen utfylles med to dyrefigurer av karolingisk

1904-no 60.

form som vises særskilt fig 2 II b forstørret i dobbel målestokk. Ornamentasjonen ligger på gripemotiver, dyrehodene sett rett en face og med en nupletapp til hver side av hodet har samme form vi kjenner fra den karolingiske dyrehodestolpen, mens den enestående behandling av forbrettet og bakbrettet er direkte av karolingmesterens form og dermed setter dette lille arbeide i forbindelse med det yngre avsnitt av Oseberg stilen."

Beslaget er nu svakt bøiet. Naglenes hoder er omgitt av en tynn rund plate prydet med små tverribber.

Likt ved dette nr ligger to små tynne beslagplater av bronse som antagelig opprinnelig har sittet bakpå beslaget. Deres nuværende lengde er henholdsvis 2,2 cm og 1,5 cm. Bredde 0,7 cm.

d) En liten gul perle av glass som er flatt ved polerne og har svakt buede

1904 nr 60.

nder. Tvermål
/cm.

e) Ett litet stykke ull-
garn hvorpå det
sitter noen små
bronsefragmenter
To bruddstykker av
ett samme litet
flatt firsidig nu
fragmentarisk
tidslags bronse
som har vært
utstyrt med to
runde naglehuller.

f) En liten formuge
med opphiet hode
av messing, som
ved hanteringen er
prydet med en
enkel perlelinje
O,7 cm.
Hodets tvermål 0,6 cm.

Sn, tinn.

g) Ett litet firsidig
stykke av metall
ukjent
O,8 cm. Dette hörer
trolig til a - ovenfor.

h) To stykker av
grovt ullstoff.
Disse vil bli
beskrevet av direk-
tör Hans Dede-
kam i Oseberg-
funnet II.

Om preparerungen
av disse saker er
intet notert.
I Gustafsons dagbok

er det 29 juli 1904 anfört följande a nn disse saker. (Arskr s 97)
Innbrudslaget funnet
"en eendanmmelig plate
av sort horn (hvalbard
med beslagstrimmel av
sölv.) ? Obs mos i den.
Ett beslagstykke likt
det för furnne med
sölv? Stmapper med
strimmel av messing
og tåi baserttil. En
perle gul sirkel.
Diske saker lå i
innbrudslagets undre
lag og er anntegnet
på planer i Oseberg
fundet I planse
VII, ved d a.
I Gustafsons
hovedregister er det
ved 1904 na 60 anfört
följende:
En plate av horn
"med beslag, ett
stykke voks ett
rembeslag med löse
skilter av brunse.
I innbrudslaget."

1904 na 60.

(262.)
a) Ett firsidig
brett av elg med
tilskårne firsidige
tapper i bägge ender
Saknert knappen
til en liten kiste
av elg.
Brettets længde ex-
klusive tapperne
er 45,6 cm. Bredden
er 15,3 cm. Tykkelsen er

1904 na 67.
Se også 1903 na 24.
Oseberg fnt I s 30.
Vegg ska Oseberggraven

1904 nr 67.

1 cm. Tappene er skåret ut ved begge endene og sitter midt på bortsidene. Tappenes lengde er 2,5 cm. og de er henholdsvis 5,9 og 6,4 cm brede ved brettets ene bant er det ved langsiden ut-skåret en smal åpning som er 1,5 cm. lang og hvori det sitter en liten stift. Denne åpning er utskåret omtrent 3,5 cm. fra brettets ene ende.

Ved den annen smalside som er formentlig den som har ligget innvendt i båtens langside er det huller efter 3 stifter, hvoriblant ses rester av den ene stift.

Brettet er nu svakt böiet på grunn av tykk i hangen hvilken det har ta langsgående sprekker, hvorav dog ingen går tvers igjennem. Brettet er ellers vel bevaret.

Pultmaantren ved univ. Oslosamlingen

b) En fläitepinn av björk som nu er spaltet i övre ende hvor endel

1904-no 67

derfor nu mangler.
Vår ene ende er det
vanlige hakk anbragt
det er her meget dypt
og som vanlig finnes
det ett hull som går
fra övre ende ned til
hakket. På midten er
det en 3cm lang nedskär-
et fordypning hvori
det har vært festet
ett tang.
Tangspissen er omtrent
1,8cm under hakket
prydet med ett 9cm.
bredt bånd dannet
av linjer i rutemönster
Pinnens længde er
17,4cm. Dens største
tykkelse er 1,6cm.
Pinnen er kokt
i alun i 10 timer og
smurt med linolje.

Mog sk II Hylle 4

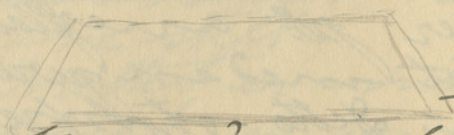
c) En liten jernstift
med flatt treskaft
hode av messing.
Dette er på ene flaten
prydet med en perle-
linje. Dette stykke
blev oprunnelig i en
liten trespliint. Det
er tegnet og omtalt
i Gustafsons dagbok
28 juli 1904 (Utskr 593)
"En liten trespint
med metallmask sölv
eller tin. Perlerad"
Dessuten ligger det ved
dette nu 2 små
(flate) jernstifter

1904 no 67

med flate hoder, lengde henholdsvis 2,5 og 2 cm og to små jernfragmenter.
Om kundforholdene vites kun at stykkene fantes i innbindslaget i Gustafsons daglrok er disse staver omtalt 28 juli 1904 (Aftbr 295): I innbindslaget en „flöitepinn" (»mellemstykke») av sedvanlig slags, men lengre, ornamentert med ett meget fint risspryssat båndmønster om

... Halvparten avspaltet her skaftenfor

Ett ekeblad

— Her tvandmerker på den ene siden.
I Gustafsons haveredskaper er det ved 1904 no 67 anfört följande: Brett med tå tapper för flöitepinn med orn. xxx og ett par bræk lave staver av ben. Funnet i inn-

1904-no 67

bröstslaget + en liten
transplant med fin
hårvap.

(263) Förhjellige småsaker. 1904-no 68.

a) Ett litet utskuret
lyrehuvud av björk som
här är avbrutet vid hal-
sens begynnelse og
skadet längs dessere
sida. Dets baksida er
flat. Hodet er av-
bildet Escbergfundet
III fig 193 og beskrev-
et / således av Thetelig
sammesteds s 201: /
Mellemledet er ett
"list lyrehode ett
brudstykke av en
figur som er utskuret
med full rundning
på forsiden, men
med flat bakside
Stykket har tapnagle
huller og har vært
festet på en plate
så det har virket
som meget höit
relieff. Det er avbildet
fig 193. Vi har her
samme glatte runde
hode med to små
öyer oppe på issen
ansiktet er bredt
og flatt med glatte
bratt fremtradende
kinne og en fremstående
stump av en nose
midt i ansiktet, over-
læben har lange

a Åsebergsalen
Pultsmaterialer
Det övrige i Mag
och II Hylle 4.

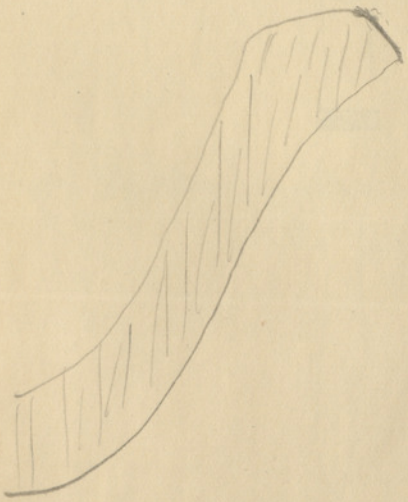
1904 nr 68.

veir hård, gapet er åpent og hjørnetennene i overkjæven shyter ned over underkjæven. Trekk for trekk hvor hodene likner hverandre på sledekarmen. Det er lövehodet som her går over i en stöbre relieffbehandling, med andre ord den selvstendige mammentale form fra sledekarmen er på veie til å omarbeides å bli ornamentik".

Hakets nuværende lengde er 12,3 cm. Største bredde 5,7 cm. Stykket er tegnet av frk Sofie Ekrafft.

b/ To fragmenter av ett (lite) fat eller en lav trefskål av björk. Av ett av stykkene ses det at fatets munning vanligvis har vært böiet utad. Dette stykke er nu sammensatt av to brudstykker. Munningsrandens bredde har vært 1,5 cm. Ett annet brudstykke av form som hus föiede skrog (2309) ser ut til å være rest av

Mangsk III Hylle 4

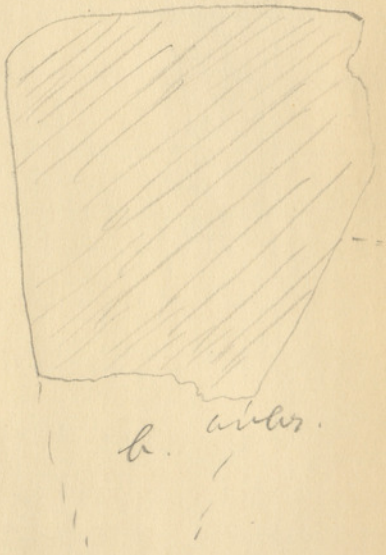

Snitt.
b.

1904 no 68.

håndtaket. To av dets sider er avflasede, mens de andre er avbrutt. Det kan dog ikke angjöres bestemt om dette stykke er rest av håndtaket eller ikke

c) Fem uberstemmelige bendstykker av bein som muligs kan høre sammen med trehar restene under b, men som på grunn av sin fragmentariske tilstand ikke kan nærmere bestemmes

d) Punsn av bein med tilskåret hode i øvre ende. Under hodet er nedskåret en 2 cm bred fure. Punsens ene side er flat, de øvrige sider buede. Avbrutt i den annen ende. Nuværende lengde 11 cm. Største tykkelse 1 cm.

e) To pinner av bein. Den største er avbrutt i begge ender. Nuværende lengde 7½ cm. Tykkelse 1 cm. Den annen er tilspisset mot den nedre ende og avbrutt i øvre ende. Nuværende lengde 6 cm. Største tykkelse 3 cm. I følge preparerings-protokollen er

1904 no 63 d-e Mag 2h 31-tylle 4

1904-no 68

disse saker hakt i alun i 24 timer og smurt med matlakk.

Sakene fantes i innbruddsluget Gustafsons hovedregister er det anført følgende 1904-no 68: Ett fragmentarisk dørhankmelig hade av tre (for) hadene på Østetelig sted, men mindre) sitter av ett fat. Ut skåret fragment av hylten til ett hade barn på vindskibe (passer til no 29) og nagle småstykker. Alt funnet i innbruddsluget. Det anførte fragment som passer til no 29 er satt sammen med dette no se anført s 458 under 1904 no 29.

1904-no 69.

(264) a) Fragment av en nydelig liten skrinhasp av jern av fornk arbeid som hosfølgende skisse. Øvre ende

1904-no69

er en liten fremoverbøiet knap som er prydet med innlagte kobbertråder på ansiden. Platen er forkantet og litt skadet ved den ene kant. Selve den lille fremspringende knap i nedre ende har firesidig tverrsnitt. Den er nu avbrutt. Stykkets nedre ende er prydet med innlagt kobbertråd som danner smal bånd hvert bestående av tre eller fire kobbertråder. På bakssiden av stykket er anbragt en liten fremspringende hempe. Klaspens innvendige lengde er 5,8 cm. Største bredde 1,6 cm.

P. Johannesen sier at denne knapp efter hvad han husker å tro kort skal høre til stykket 1904-no 103. (25/8-1926).

b) To fragmenter av ett lite knivblad av jern som nu ikke passer sammen i bredde. Knivryggen har hat tynn rygg og fint slepet egg. Fragmentenes lengde henholdsvis 4 cm og 3,1 cm

Mag skk 5 Hylle 2.

1904 no 69

Avlevert til
frk Sofie Kroepelien
11 6 25/8-26

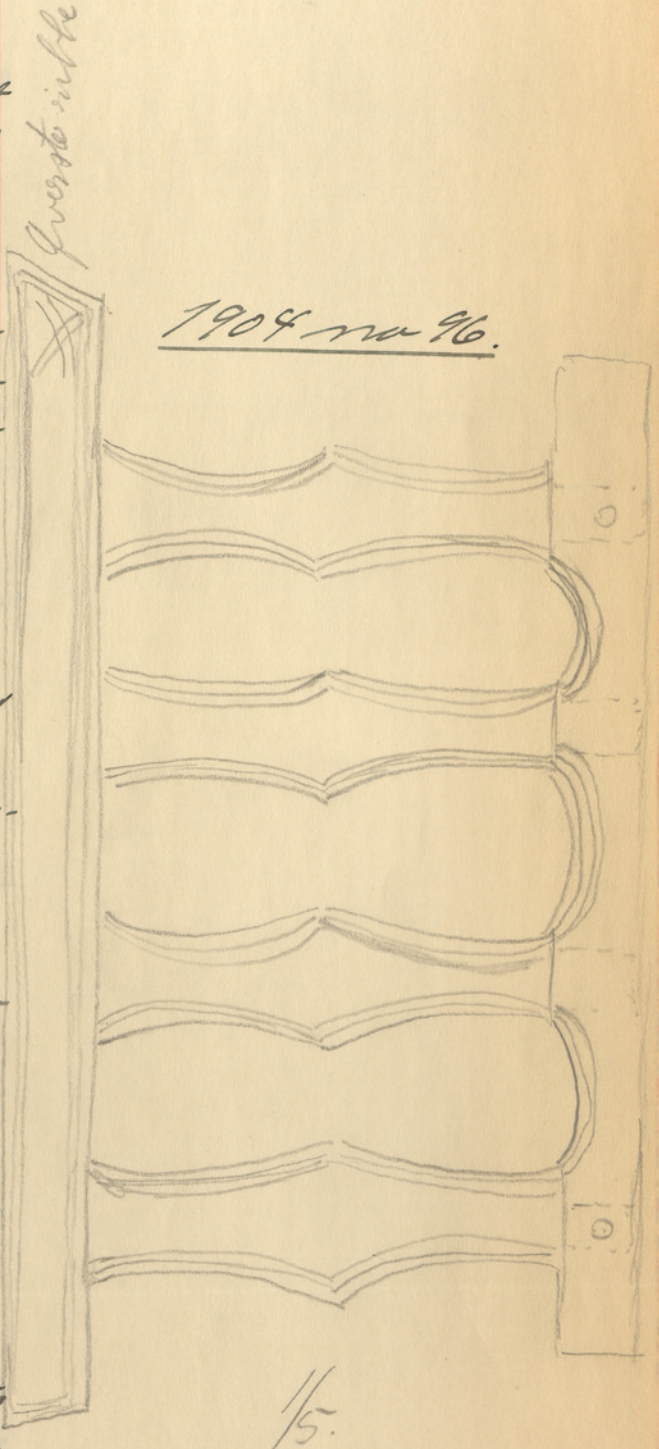
c) Ett silkebånd som er 9,5 cm. langt.
Båndet vil bli beskrevet av direktør H. Dedekam i Oseberg-funnet II.

Skrinhaspen og hjørnefragmentene er kokt i parafin i tre timer.

Disse saker fantes i innbrudslaget nede mot gavlkammeret. Det er omtalt i Gustafsons dagbok 2 aug. 1904 (Arkiv s II) således:
„I mit fravær funnet: Innbrudslaget nærmest kammeret ende av en skrinhasp ett defekt hjørneblad." Skrinhaspfragmentet er innlagt på Spetelse plan av det undre lag i den nordre ende av innbrudslaget ved ff og hjørnefragmentene ved hh (se Oseberg-arkivet) Se også planen Oseberg-funnet I plansake VI ved ff hvor skrin-

1904 no 69.

kasten er innteget.
I Gustafsans hoved-
register er det ved
dette nr anført:
„Brunkasseplagn.
„ hvorpå av jern
„ en liten hempe av fint
„ tai f. i innbrudslaget
„ rede mot gravhavn-
„ meret.“.

1/5.

Mag sk 5 Hylle 5

(265) Sengehest av
björk“ av samme
hovedform som
Osebergfundet II
fig 38, hvorpå der
dog viser i utform-
en av detaljene
tydelig bruket
fra typeforelegget
Forskjellen frem-
går best av kasjäle-
de riss som er
hentet fra Stockholms
skipsholk. Som
det ses består sengs-
hesten av to
horisontale ribber
hvorav den øverste
er den lengste. I
disse horisontale
ribber er det inn
tappet fire verti-
kale tverribber. Den
øverste horisontale
ribbe har vært 89½
cm. lang og dens
bredde ved endene
og på det bredeste
sted er 7 cm; mens
bredden mellom tver-
ribbene hvor styk-

1904 no 96.

1904 no 96

het er tilskåret i
en linje er 6 cm.
Tykkelsen er 2 cm.
Den første tver-
ribbe er anbragt
13 cm. fra den
øverste horisontale
ribbes ender.
Avstandene
mellem tverribbe-
ne er følgende
fra verdstre til
høire 14,2 cm, 15,4 cm
og 11 cm. Tverribbene
har vært festet i
den øverste hori-
sontale ribbe
ved hjelp av fir-
kantige tapper som
går tvers igjennem
den øverste ribben.
Tappene i to av ribbene
de ytterste, har vært
holdt på plass
ved hjelp av små
trekiler som
har vært anbragt
i huller som er
3,5 cm i diameter.
Den øverste horisontale
ribbes ender
er tilskåret på
skrå fra overkanten
ned til underkanten.
Den nederste horisontale ribbe
har vært 73 cm.
lang og dens bredde
ved endene har
vært henholdsvis
7 og 6,4 cm. Bredden
ikke på selve

1904-no 96.

ribben varierer ellers mellem 6,5 og 6 cm. på de bredeste steder, mens den mellem tverribbene hvor stykket er tilskåret i en bue varierer mellem 4,5 og 5 cm. Tykkelsen er 2 cm. De to ytterste tverribber er anbragt henholdsvis 9,3 og 9,4 cm fra brettets ender. Ct vistander mellem tverribbene anbefales er den samme som ved den øverste horisontale ribbe. Likesom ved øverste ribbe har tappene i de to ytterste tverribber vært holdt på plass ved hjelp av små trenagler som har vært anbragt i runde huller som er henholdsvis 3 og 3,5 cm i diameter. Den nederste horisontale ribbes ender er tvert avskåret fra overkant til underkant.

Der er som nevnt fire vertikale tverribber. Som det fremgår av skissen er disse tilskåret med buede langsider således at de får sitt bredeste parti

Sengehest 96

ved midten og ved
endene. Deres
længde er på
Bings opmålinger
givet anslået til
35,1 cm hvori er dog
ikke medregnet
tappene. En af
overribben som
er bevaret hel måler
nu 35,7 cm i længden.
Bredden på
midten fra
venstre til höire
er henholdsvis 10,2 cm
8,5 cm, 7 cm og 8 cm.
Vedendene er
bredden fra venstre
til höire henholds-
vis 10 cm, 6,5 cm.
8 cm og 8 cm.
På de smaleste
steder varierer
overribbenes bredde
mellem 8 og 6 cm.
Tappene ved begge
ender varierer i
længde efter de
horisontale ribbers
bredde altså mellem
6 og 7 cm. Deres
bredde varierer
mellem 4,5 og
5,4 cm. (Efter
Bings og Scheteligs
målinger)
Sengehestens
største længde
bliv således 89,4 cm
dens største bredde
er ca 50 cm.

Sengehest 96.

Denne sengehest er prydet med profilister som består av to eller tildels også tre fordypede linjer. Disse finnes anbragt langs kantstrene av den øverste horisontale ribbe helt rundt, desuten langs alle fire tverribbers kanturer. Ved den nederste horisontale ribbe er dette kantlinjer bare anbragt ved de buede felter mellem tverribbene og ribbe langs ribbens underkant (se Thetelig's skisse i hans skissebok) På den øverste horisontale ribbe vardet da den fantes spor av rissede bånd-ornamenter (se Thetelig's skissebok) Denne sengehest foreligger nu i 12 bruddstykker og hvor forholdsvis få av disse har kunnet sammensettes. Sengehesten er holdt i alun og brunt med linolje Sengehest no 96 fantes i forskibet over vognen. Gustafsens dagbok er den anmeldt 5 august 1904 (Aftenpr s 139) således. Senere

Jerpehest 96

optakes överste grundvatt under huven, tegnet av Shetelig
I katalogen er det ved dette nr anført:
Øverste grind under hesten (skjelett nr 2.) ovenover vognen- den uten dyrehode (se Sheteligs tegning) [Skjelett nr II's plass fremgår av plantegningen fundet I pl. XIII]
Stykket er tegnet i Sheteligs skuffelok i målestokk 1/5.
Der uten foreligger det en oppmålings skisse med påskrevne mål utført av ingeniør Just Bing og en ferdig oppmålings tegning i målestokken 1/5 som også er utført av ingeniør Bing

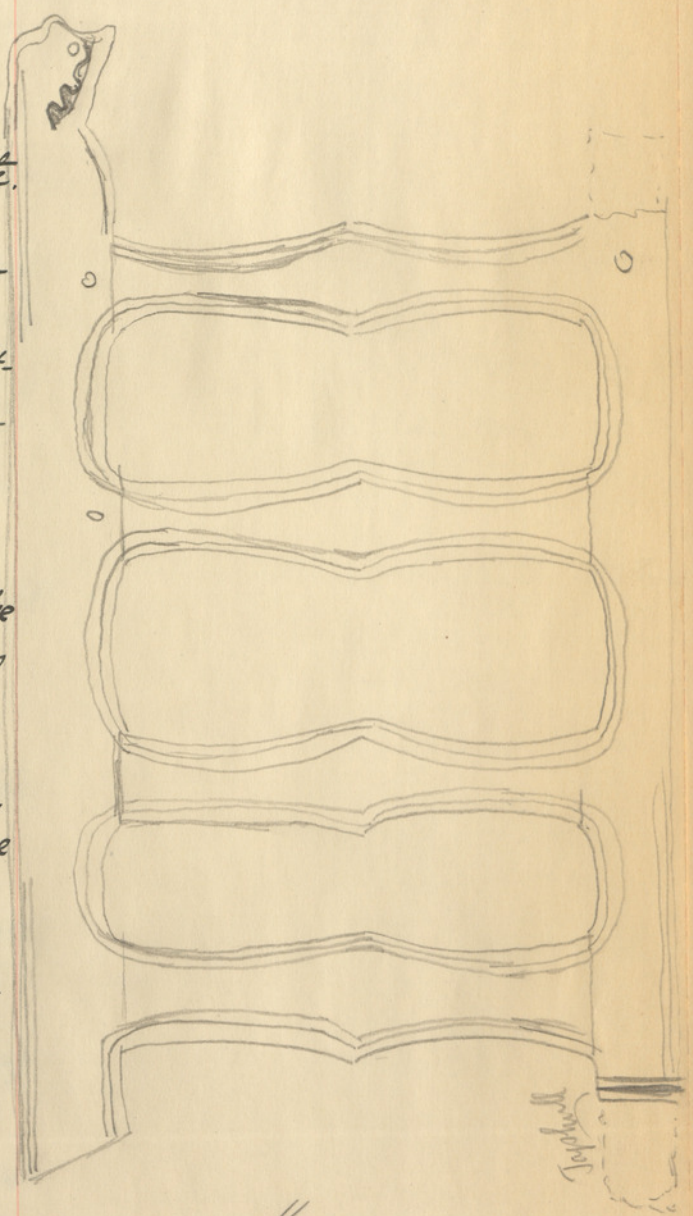
1904 nr 97
Ullensaker V Hylle 5

(266) Fragmenter av en jerpehest av bøk av samme hovedform som Oseberg fundet III fig 38, men den

Sengehest 97

avviker lag i detaljene temmelig meget fra typebrennplatet. Fordelen frengår best av hosfölgede skisse som er tatt fra Thetelys skisse-bok. Som det ses består sengehesten av to horisontale ribber hvoran den øverste er den lengste. I disse horisontale ribber er det innstappet fire vertikale tverribber. Sengehestens største lengde er 89,5 cm og dens største bredde er ca 50 cm [Målene i nærværende beskrivelse er hentet fra Thetelys skissebok og de er delvis utpleiet ved de mål som kan tas på restene av sengehesten.]

Den øverste horisontale ribbe har vært 89,5 cm. lang og dens bredde ved endene og på de bredeste steder varierer mellem 7 og 8 cm. mens den mellem tverribbene hvor styrkhet er tilstrebet i den linje er 6 cm. Tykkelsen er ca 2,5 cm. De to ytterste tverribber er anbragt

1/5.

Sengehest 97

ca 13cm. fra den øverste horisontale ribbes ender. Avstanden mellem tverribbene er ca 12cm. mellem de to ytterste og de to mellemste ribber, mens avstanden innbyrdes mellem de midterste ribber har vært ca 14-15 cm. Tverribbene har vært festet til den øverste horisontale ribbe ved hjelp av forsidige tapper som går tvers igjennem den øverste ribbe. Tappene har ved alle tverribbene vært holdt på plass ved hjelp av små rette trenagler. Den venstre ende av den øverste horisontale ribbe er tilskåret på skrå fra overkanten ned til underkanten den høire ende derimot har en svakt buet avslutning. Dette endestykke er nemlig prydet med et utskåret dyrehode. Det hvede parti danner dyrehodets nakke og

Sengehest 97

isse med fortstående
liten nakketap
Dyrets hoft og endel
av halsen er utskåret
i dypt (og ikke gjennem-
brutt relieff), men
konturene er ikke
frie idet det går an
tverlist forbi an-
sikket. Øie er
inntegnet på
Skatelys skisse som
en cirkel, men
det ser ikke lenger
nu efter præparering
en. Halsen parties
og ryggen er prydet
med en dobbel
hanturlinje. Det
lille hode er ca 9,5
cm. langt og 7,5 cm. bredt
på det bredeste sted.
Det er intet særlig
fint arbeide. Den
nederste horisontale
ribbe har antagelig
vært 72,5 - 73 cm.
lang, men den var
allerede da den fantes
meget defekt i begge
ender så dibre mål
ikke kan opgis.
Bredden ved endene
har vært ca 6 og 7 cm.
Mellem tverribbene
hvor styrket er
tilskåret i en linie
er bredden omkring
4 cm. Tykkelsen av
ved denne ribbe
2 cm. Avstanden
mellem tverribbene

Senghest 97

innbyrdes er den samme som ved den øverste horisontale ribbe. Likesom ved øverste ribbe har tappene i de to ytterste tverribber vært holdt på plass ved hjelp av små runde trenagler, som er anbragt i runde hull som går tvers igjennem den horisontale ribbe. Ved denne ribbes ene ende går det ifølge Thetelips skisse ett rundt gjennemgående tapphull fra smalside til smalside. Der er som nevnt fire vertikale tverribber. Som det fremgår av skissen er disse tilskåret med svakt buede langsider således at de får sit bredeste parti ved midten og ved endene. Deres lengde er ekskl. tappene 35 cm (enkelte er 35,3 cm. lange) Bredden synes å variere mellem 6,8 og 8,5 cm. og ved endene varierer bredden mellem

Sengehest 97

6 og 8,5 cm. På de smaleste steder varierer tverribbenes antal bredde mellem 3,5 og 6,5 cm. Tappene ved begge ender varierer i længde mellem 6 og 7 cm. Deres bredde varierer mellem 5 og 6 cm. Sengehesten er prydet med profilister samt består av to fordypede parallelle linjer. Disse finnes anbragt langs alle ribbens kanturer både ved de tværgaaende og de vertikale ribbers kanturer. De linjeb mellemrum mellem hver tverribbe er prydet med svakt buede kanturlinjer som står i forbindelse med tverribbenes kanturer (se Skeletlig skisse i lag skisseblok). Denne sengehest forelinger nu i ca 30 bruddstykker hvoraav ikun forholdsvis få har kunnet sammensettes. I følge meddelelse fra Paul Johannesen er denne sengehest kokt i alun og smurt med linolje.

Sengehest 97

Fantes i ~~farahiket~~ ved vognen.
Ved Thetelig's tegning i skissebok er det anført: „Den underste „grind" i vognen" og i Gustafsens hovedregister er det ved dette navn anført.
Grind" med et "usmykket dyrehode utskåret på den ene side Fra vognen. (Tegn av B. S.).
Sengehesten er tegnet av Thetelig i hans skissebok og dyrehodet ved den øverste horisontale ribbe er tegnet av malereen Ola Seelmeyer på Oseberg den 8 august 1904.

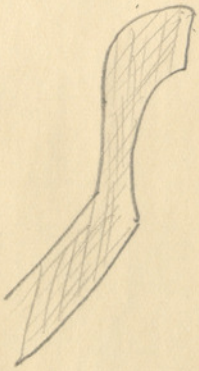
1904 no 101.

Uley sk. f. Hylle S.

(267) Ca 15 gamske små fragmenter av en liten kopp av tre (lök?) som alle har hunnet sammensettes. Derved er det fremkommet ett profil som vist på skissen. Som det ses av dette

Sengehest 97

har hoppen hat utaver-
bretlet münningsrann
dum er 1,5 cm. bred.
Avstanden fra aver-
kanten til ankeren
har bare vært 3 cm.
Koppen synes å ha
vært meget liten.
Koppen er boht i
alun i 10 timer.
I Gustafsons hoved-
register er det av
dette nu anført
følgende: "Skrå
stykker av entre-
hopp. Funnet i
dekk löse ved fra
Ofjor" (1903).

1904 nr 103.

(268.) Rygg og lokk til ett litet skrin av eik med hengsler av jern og messing-beslag på lokket

Lokket foreligger nu i tre brudstykker da det er sprukket på langs tvers igjennem på tre steder, men brudstykkene holdes nu sammen ved bronsebeslagene. Det er 35 cm. langt og 12,4 cm bredt. Dets tykkelse er 0,5 cm. Det mangler nu ett litet stykke ved den ene ende. Opprinnelig har lokket dog vært

Oseberg-salen Rulltm. ved vinduet.

Skrin 103.

noget smalere
da det som
nevnt nu er
spunsket.
Lokket er prydet
med to rekker av
beslag av messing
Den forreste rekke
består av fire
beslag som har
ett bredt midt-
parti som smaler
av på begge sider
hvorefter beslaget
igjen tiltar i
bredde så det dannes
to fursidige ende-
plater. Begge be-
slagets endeplater
har trappeformet
begrensning. Beslaget
fastholdes ved fire
nitnagler med
store flate huder.
Disse nitnagler
går tvers igjennem
lokket og er på
bakssiden drevet
igjennem et jern-
beslag som er bøi-
lavet og I sam-
bredt og som
holder messing-
beslaget på for-
siden i stilling.
De fire jernbe-
slag på bakssiden
av lokket er
nu alle mere
eller mindre
fragmentariske.
Messingbeslagene

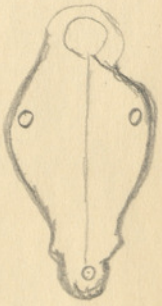
lengde er 6cm. Deres
største bredde er 1,5cm.
Den innbyrdes avstand
mellem beslagene
fra venstre til höire
er 7½cm, 8,2cm og 6,8cm.
De to ytterste beslag
sitter begge ca 1,2cm.
fra kanten.
Den rekke bak de
ovenfor beskrevne
beslag sitter tre
andre gammelt små
beslag som alle har
sit bredeste parti ved
midten og brede lang-
sider på begge sider av
midtpartiet. Disse be-
slag er på oversiden
prydet med rekker
av innstemplede
matstillede trekanter
som löper langs
kantene og tvers
over midtpartiet.
Beslagene holdes
på plass ved hjelp
av små nitnagler
av messing som
går tvers igjennem
lokket. De to ytterst
sittende beslag har
to slike nagler, det
mellemste beslag
som er litt større
enn de andre
har fire nagler.
Nitnaglene er på
lokkets bakside
klinket fast til
tre avlange jern-
beslag. De to ber disse

Skrun 103.

er 3,7 x 1 cm. store det midterste er 4,2 x 1 cm. stort. De to ytterste beslag sag på oversiden av lokket er 3,5 cm lange og 1,5 cm. brede på det bredeste sted.
Det midterste beslag er 4 cm. langt og 2 cm. bredt på midten.
Fra venstre kant av brettet til det første beslag er avstanden 3,5 cm.
Fra dette beslag til det midterste er avstanden 9 4 cm.
Fra det midterste beslag til beslaget ved høire ende er avstanden 8,4 cm.
og fra dette beslag til venstre kant er avstanden 4,2 cm.
Midt på lokket omtrent 4,5 cm. fra hver ende ses det merker efter skrunhaspens plass.
I en avstand av henholdsvis 6,7 og 7 cm. fra lokkets ender finnes skrunets hengsler vart anbragt. Disse har bestått av to flate jernplater som er tilsmidd i den form som skissen viser, idet

Skrin 103

det i øvre ende er dannet en jerntap som er bøiet tilbake og klinket inntil platens underside så det dannes et øsken. Når to slike festes sammen med den ene jerntap inni den annens øsken fremkommer det en praktisk hengsel. Hængselplatens overside er svakt rygget. Den fastholdes til lokket med tre nittnagler med store runde hoder to ved hver av tappene på platens bredeste del og en i nedre ende. Hængselplatene er på lokket anbragt slik at spissen vender fremover og åpningen bakover. De er 4,3 cm. lange og 2,3 cm brede på det bredeste sted. Den innbyrdes avstand mellem hengslene er 12,1 cm.

Ved lokkets ene ende er det på overflaten innridset to parallelle linjer.

Skrinets rygg er ved overkanten 30,5 cm. lang og ved underkanten 31,3 cm lang. Endepartene er svakt skrånende fra overkanten til underkanten hvilket er tilfelle med flere av kistene i Oseberg-funnet. Bredden er på midten 10,7 cm. og ved endene 10,9 cm.

Skrun 103

Ryggen er utstyrt med to hengselplater av jern av samme form som er beskrevet ovenfor ved lokket. De er her anbragt med spissene oppad. Den ene plate foreligger nu løst hvorfra dens plass kan angis bestemt da der ses merke efter den i skrinets rygg. Hengselplatene er anbragt henholdsvis 4,8 og 4,5 cm. fra brettets ender. I den ene hengselplate sitter resten av skrinet til lokkets venstre [illegible] plate. Skrinets rygg har ved hjelp av to smed jernstifter med flate hoder vært festet til skrinets gavlbretter og bunn. Ved hver av endene har det vært anbragt to slike stifter og ved ryggens undersbabbt ialt 4. Den innbyrdes avstand mellom disse stifter ved innerkanten varierer mellem 6 og 7,4 cm. og ved endene er den innbyrdes avstand 4,5 cm. Av stiftene er tre bevart på sin plass

Skrin 103

ved underhanten, mens
en foreligger løst. Ryggen
har vært prydet med
en listforsvering ved
hanterne som består
av to og to lett innrisse-
de parallelle linjer med
en innbyrdes avstand
av 0,4 cm. Derved frem-
kommer det ett 0,8 cm
bredt bånd langs hanten
av brettet. Ryggen har
flere lange sprekker
men ingen av
disse går tvers igen-
nem brettet.
Skrinets rygg og lokk
er tørret på snurr
med metallsk

Om kunstforholdene
har anføres: Gustafson
har omtalt dette skrin
i sin dagbok 9 august
1904 (Arbokr s 143) hvor
det heter: Grathammeret
avdekkedes. Skuffene
fordypet — godt arbeidet.
Y Ytterligere fremskredes
vanskelig på hammeret
fremm. Regn søndag
hvem ikke særdeles
meget. Ett par plankers
stag ennu i leie i
Vesteren av hammeret.
De to underlige horisontale
planker er tydelig ut-
gjedne fra gavlveggen.
På østsiden finnes
spredt smått tinn i
innbrudslag over og
under takplankebene

S Skrin 103

der her er avbrugget.
Funnet dun töi,
ett litet brode[illegible] av
blött tre med
bakomliggende
öyer. 2 stykker lange
irske beslagstykker
4 korte da av bronse
3 små knap(per) av
gult rav eller glass
1 meget liten perle,
en liten sfyndrum
en blåt spade med
ornament tegnet
av C. Seelmeyden
(no 98) et löst
nibben i det löse
lag fra ifjor.
(013) ett brett 30,5 x
13 = askelok med
beslag deriblant
to hengseformede
i hanten,
lignende
i Gustafsons
hovedregister er
det ved 1904 no 103
anført: To forkantede
ekebord av ett skrin
med smi skrue
hengsler = hengsler
og beslag.
Funnet i inn-
byggdslaget på
hammerhetets
østside!

1904 no 104.
+ nogen små
fragmenter overført
fra 1904 no 105.

(269)
a/ Fire sammen-
hörende fragmenter
av en liten avlang

1904-no/84.

Pullen - ved vendet i Osebergsalen. Fragm i dag skv Hylle 6.

Aske av bök. Bevaret er bunnen og denne langside. Hertil kommer fire gamske små fragmenter hvorav ingen passer sammen i bruddene med det øvrige

Bunnen består nu av to sammenlimede bred-stykker som til sammenlagt danner ett brett der er 25 cm. langt og 7,5 cm bredt på det bredeste sted. Tykkelsen er ca 0,8 cm. Ved den ene ende er der ett med det øvrige skaret ut en 1,5 cm bred ramme som nu er avbrutt og avslått men som utmerket har dannet veggen ved denne endeåpning. 7,5 cm fra bunnens ene ende sitter det nu en tynngjennomboret som er båret. Bunnen er skadet ved stöt på flere steder

Langsiden er skåret av ett tykkere stykke tre. Den foreligger nu i to bredstykker som til sammen danner ett stykke som er ca 24 cm. langt og 3,8 cm bredt og 1,5 cm. tykt. Ved endene er det i ett med det øvrige

1904-no 104.

utskåret (og 2 cm. tykke fremspring som nitnok har utgjort endel av stykkets vegger ved enden) og vært sammensatset med lunn og lokk. Alldt på langsiden herholdsvis 9 og 9,5 cm fra hver ende er det utskåret en 5,5 cm lang fordypning som gått tvidten har vært ca 0,5 cm dyp, hvorved brettet er blit svært tynt. På dette sted er da også langsiden avbrutt. I denne fordypning har det antagelig vært anbragt en skyvelås, hvis fjær og ikke tapp nærmere angis.
Ved endene av denne side er det på askens hjørner anbragt to rekker av små jernstifter med stukrede hoder av ett hvitt metal (sölv eller tinn). Hodene har på midten ett glatt afslidet midtparti omgitt av en perleliste ved kanten. Disse stifter har ute kunnskende vært anbragt til pryd og

1904-no/104

det ser ut til at der har vært flere enheter enn den som nå skikkert kan konstateres.
Fra 1904-no/105 er det til dette nå overført 1/2 annet nylig oppdagede fragmenter av sådanne av samme form samt de ovenfor beskrevne. Disse nagler eller stifter har ganske sikkert hørt til nærværende stykke
Likeledes er det fra no/105 overført tre små fragmenter av tykkere lister av tre i to ender sitter stifter med stavrede hoder av samme art som de ovenfor beskrevne og to tynne spiker av samme art som funne i kummen på denne gård.
I langsidens overkant er det spor av at det har vært utskåret en fals.
Likt ved dette nr foreligger fire små fragmenter av tynt tre og en stift av jern med stort flatt jernhode

b/ To sammenhørende bunnstykker av en gavlside

Magnk 5 Hylla 4

1904-no 104

av en liten hvit
eller ett rhein
av tråd. Brettet
er skadet i den övre
ende hvar ett
hjörne er avslått
ellers er det vel
bevart. Det har
samtidig tjent
som lott for
hjulen / eller skruet
i det 1,5cm. over
underkanten er
utskåret en 0,9cm
bred og 0,5cm dyp
fals hvori
linnen har
vært innfalset.
og festet med
to / jernnatifter
med flate runde
hoder, hvoraw den
ene er bevart.
Ryggen og langsiden
har dertnat vært
oppbret på gavl-
brettets / hakter
På ytterssiden av
brettet möter
vi ved overkanten
og underkanten
den samme
kostforsiring som
vi tjenner fra
skrinet 1904 no
103.! To löst inn-
ristede paralelle
linjer loom ved
et 0,3cm. bredt
mellemrum er
adskilt fra to
andre paralelle

1904 no 104

linjer hvorved det fremkommer et bånd som er 1 cm. bredt. Da lystforsvinnen og stiftene er av samme art som ved skrinet 1904 no 103 og størrelsen og sted omtrent svarer til dette er det en sterk sannsynlighet for at dette gavlbrettet kunn høre til no 103. Dermed synes det og at tale at no 103 er av ekg mens dette stykke er av bøk og at det er adskillig tykkere enn stykkene av no 103. Gavlbrettet er 12,7 cm. langt og dets største bredde er 12,3 cm ved underkanten. Bredden ved overkanten er 11,4 cm. Brettet tiltar altså lett i bredde nedefter slik som det er tilfelle med flere av bitene i Osebergfunnet. Gavlbrettets tykkelse varierer mellom 1 og 1,5 cm.

Disse saker er kokt i alun i 24 timer og snurt med 1 prosentisk Om disse saker har Gustafson

1904-no 104

noterat i sin dagbok
August 1904. (Aktstr
s 145)
Funnet i grav-
kammarens inn-
byggslag på S sida
av nord för
utgrävningen
ifjor.
Ytterligare to
långa järnbe-
slagstycken +
6 kortare beslag
Ytterligare 1 smal
spikdorn + 1 bredt
do
1 tynt rundpelt
beslagen blik
1 rundt långsträckt
beslag, av blik
beslag endel
fragmenter
nyckel stycken
etc
1 liten prop
(spunnen av blött
tyg (no 105)
Ett järn hanterat
ekstycke, plate
med hals och
spikar, 3 stycken
med fina brunsade
ekstycken (no 104.

I Gustafsons
handlingar är
det ved detta no
anfört:
To träplanter
fragmenter
packor samman
med pressade ullar

1904 no/04

Stifthader antagelig
av en større øske
med skyvelås +
to smale flaser på
da + en annen
~~lordstun~~ p(bistefot
med spikerhoder.

1904 no.
105.

(270) Forskjellige
mindre gjenstander

a) En liten spinn
av bøk bestående
av ett flatt avalt
stykke ✠ tre i hvis
øvre ende det er
utskåret en bøile.
Under den ovale
overflate er stykkets
sider avfasede
så det hele sand-
synligvis har gjent
som spinn i ett
trehar
Lengde 3,6 cm.
Største bredde 3,3 cm.
Stykket er sprukket
i to dele, men har
hvilket sammen-
limes. I spinnen
er hakt i alun
i 24 timer og snurt
med matlabk.

Dullm ved mag OS.

b) Tre trenagler (bøk?)
Den ene er spaltet
på langs så
halvdelen mangler
en annen er

1904 no 105 b, c, d, e g
Mag sk 5 hylle 4

1904 no 105

avbrutt i nedre ende og dens hode er sammensatt av flere brūdstykker. Den trodje forelygger komplett. Lengde henholdsvis 16,5 cm (mūv) 10,8 cm og 6,2 cm (mūv) Største tykkelse henholdsvis 2,5 cm 2,3 cm og 2 cm.

V,4

c) En eendannet lig trenagle bestående av en rund pinn som er avbrutt i den ene ende og i den annen har en 0,2 cm. bred fure like under āvre ende. Nuværende lengde 12,8 cm. Største tykkelse 1,7 cm.

V,4

d) En rund pinn av tre som nū er sammensatt av to brūdstykker avbrutt i nedre ende. I āvre ende er det i en lengde av 10,5 cm. på hver side av pinnen anbragt ett 0,5 cm. bredt bærebeslag som er bøiet over pinnens āvre ende, hvor

1904 – nr 105

det går over i en hempe med firsidig tverrsnitt. Det hele er smidd i ett stykke. I denne hempe er anbragt en åken rundring av jern som er 0,8cm. tykk og 1,5cm. i diameter. Ringen er dannet av en sammenbøiet rund jernstav. Beslaget er festet til pinnen ved hjelp av to gjennomgående vinkelnagler av jern. Beslagets ene ende er avbrutt.

b – c er bøiet i alun og smurt med linolje og mattlakk

d) Ett bøiet stykke av ek avbrutt i den ene ende antagelig av en bolt eller en tapp. I den annen ende er utskåret en 7cm. lang åpning hvori det ek anbragt en „åretta" (splint) av bøk. Nåværende lengde 16,8cm. Splintens lengde 7,4cm. Smurt med mattlakk. V, 4

e) To gansk små sammenhørende fragmenter av overkanten av et litet V, 4

1904-no 105

V,4

har av bök. Ennvidere et litet fragment av bök nemelgvis av samme kar. Karets opprinnelige form har ikke bestemmes.

g) 13 fragmenter av en liten kine (eller mulig en kätte) av tynt tre. Av disse fragmenter har det kunnet sammensettes to større kruksstykker. Disse er utstyrt med hver sin rekke av ganske små kuler og ved hjelp av disse har kinens deler vært „sydd" sammen. Kinens utadvendende sider har vært prydet med ett innrisset rutemønster. Rutene er tildels prydet med skravering. Om størrelse og form kan ikke intet sies på grunn av stykkets fragmentariske tilstand. Sakene er kokt i alun i 24 timer og senere med smatlask.

1904 no 105.

De er omtalt i Gustafsons dagbok 9 august 1904. (Arbr s 145–146) hvor det heter:
"Funnet i gravhammeret omtrent innbrudslag nå ca. 2 fot og 11 fot utgravningen hvor: 1 liten prop (spuns) av bløtt tre.
Ett forbantebeslag, plate med hals og spiker.
3 stykker med fire kantede (sølv) stifter en trenagel av ask.
Ett brunnet stykke i to stykker med lang tynn spiker i, en spiker med hempe og begynnelsen av en kjede i enden (105).
I Gustafsons hovedregister er det ved dette nu anført følgende: "En liten prop, to brunnete stykker med spikre i, 1 spinne med hempe og ring i enden og flere små ting. Utlelt fra innbrudslaget på hammerets østside"
[Se også 1904 nr 104 ovenfor]
[Se 1904 nr 136 nedenfor]

(271) Endel beslag og andre små smetalsaker.

1904 no 106.

a) Seks små avlange Pultsm. ved museet i Osebergsalen.

1904 no 106

Fursidige beslag av bronse antagelig til seletøi av disse er ett anmeldet Åseberg funnet III fig 212. Som det fremgår av avbildningen er beslagene på overflaten pyntet med ett bånd-motiv og langs kantene med perlelinjer.
På ettart beslagene ses spor av forgyldning hvis hvilketsomhelst har dette beslagene opprinnelig vært forgylt. Ett av beslagene er temmelig ødelagt og skadet i kanten, men stort sett er de fleste vel bevaret. På baksiden, hvor det vært påloddet en liten rund nitnagle med flatt pladeformet hode. Ved hjelp av disse nagler har beslagene vært festet til seletøiet.
Lengden varierer mellem 2,2 og 2,4 cm. Bredden mellem 1,5 og 1,6 cm.

Paalim ved vendt O.S.

b) Tre beslag av bronse av samme form som foregående men dog mindre

1904-no 106.

Stålet er prydet med bandmotiver på overflaten og på alle er festeanglen bevart på baksiden på en ennogså platen som har sittet på undersiden av remmen. Lengde henholdsvis 2,1 cm og 2 cm.
Bredde 1,4 – 1,6 cm.

d) En liten hurvelliggende gjenstand av bronse med gaffeldannede åpninger i enden hvori det ved hjelp av små gjennemgående nitter er festet små bronseplater som nu imidlertid er fragmentariske. Fikk dert hørende til remtøi.
Lengde 3 cm.
Største bredde ca 1 cm.

1904-no 106 d, e, f, g, h, i, k, l, p, r, s i Ullog sk.
I Hylle 5 (+ til 106).

e) Flere ubestemmelige fragmenter av tynt jernblikk. I det største stykke ses merker efter endel stift som har vært drevet igjennem beslaget. Ett par jernstifter med flate hoder hører antagelig også til dette beslag.

f) Ett ubestemmelig sammenrullet stykke av bronseblik

1904-nr 106
28/4-53, Bronse, Rosengrist.

106 fr-i Pultrum ved
marodvet Osebergfunden.

av bly. Dets utad-
vendande ände är
buret i det den är
bankat ut innen-
från. Stybket är
brutet av vid
i bägge ändar.
Nuvarande längd
4 cm.
I största bredd 1,7 cm

g/ Ta små ubestem-
mbara stybkor
som ser ut till
å vara av järnslagg

Vederbörande beskrivne
sakeb förelå nu
uten nr, men
efter upplysningarne
i Gustafsons dagbok
är det sannolikt
at de hörer till 1904
nr 106.

h/ Keltisk remslejes
av förgylt brons
av skuldet Oseberg-
fundet II fig 213
Varm det förekommer
av avbildningen
har stybket på
midten ett medelst
format fält fylt
med ett djur i
keltisk stil. På
bägge sider av detta
fält är två fyrsidiga
fälter som är
fylt med bländorna-
menter i keltisk
stil. Vid beslagets ender

1904-na/06.

er det to åpne halv-
runde felter hvori
endene til beslaget
Oseberg-funnet II
fig 214 passer inn.
Rimeligvis er disse
stykker sammenhör-
ende og har prydet
samme sele-töi.
På baksiden er det
på hver side av det
runde midtfelt inn-
stöpt to hempyer. Vel
bevaret.
Lengde 6, 7 cm. Største
bredde 2, 2 cm.
Om disse beltebe-
slag anförer Shetelig
följende i Oseberg-funnet
II, 221: «av de orna-
mentale småbronzer
i Oseberg-funnet må
vi först skille ut
endel forgylte beslag
som er forbenet i
Irland og hjemförte
(fig 213–214). Det er
i virkeligheten ikke
så meget at der
fantes mange slike
stykker i Oseberg-graven
da de i det hele tatt
er gamske vanlige i
vore fund fra vik-
ingetiden er imidlertid
av disse ornamentene
overveiende koncen-
trerer sig på 9 årh.
Det er förtrinlige
små bronzearbeider
med en höist inter-
essant ornamentik,

1904-no 106.

men de har selv-
sagt ikke noget
direkte forhold til
hunsten i Vestfold.
Det ser underligt ut,
men det er så,
at den ikke orna-
mentik ingen
innflydelse hadde
på thunsten i
Norden i den
periode som viser
den største import
av irsk småkunst.
I Oseberg-stilen
er ikke ett eneste
trekk som kan
være lånt fra
Irland, hvens
en avgjørende
påvirkning av irsk
forbilleder setter
inn hundrede
år senere - I 9årh.
var de nordiske
idealer i kunsten
allfor dypt forank-
lyk fra de irske.

i) Litet avlangt be-
slag av forgylt
bronse afbildet
Oseberg-funnet III
fig 214. Sikkert
til seletøi. Beslagt
passer sammen
med 1904 no 106 h
ovenfor - Som
det fremgår av
afbildningen
er det på over-
siden prydet med

1904-no 106

ett dyremotiv bestående av to dyr hvis kropper er slynget i hverandren og hvis hoder er stillet mot hverandren i den ene ende av beslaget. Mellemrummene mellem dyrekropperne er utfyldt med båndflettning. I hver ende har beslaget to små hüede fremspring som er fyldt med båndflettning. På stykkets glatte bakside er det ved hver ende anbragt to halvrunde hempper som er støpt i ett med det øvrige. Beslagets længde er 5,8 cm. Dets største bredde er 1,7 cm.

b) En liten stift av jern med flat hode. Stiften er nu noget forbüiet Nuværende længde 2,7 cm. Hodets diameter 0,8 cm.

c) To ubetydelige tynne fragmenter av en bronsering som visstnok har sittet bakpå ett rembeslag av bronse. Det ene stykke er firsidig og har hamplye slört til de under a

1904 nr 106.

106 m, m Pultm ved vendtet i Osebergsalen

beskrivning beslag

m) Ett avlångt förgyllt rembeslag av brons i keltisk stil av samma form som Osebergfundet III fig 214 dock med hemmen på baksidan. I det hela aldeles som typexemplaret
Längde 5,8 cm.
Största bredde 1,6 cm.

n) Ett avlångt fyrsidig rembeslag av förgyllt brons som på ovanytan är prydt med bårdflätning i keltisk stil. Den ena ände har rätlinjet avslutning, den andra avslutes i ett urnagående livet fält.
På baksidan är fäst två små runda hemmen
Längde 4,5 cm.
Bredde vid den ena ände 1 cm.

106 o Pultm ved vendtet O.S.

o) En litenpryndad upphöjet knopp med belägg av hvitt täcketal på aversidan. Den

1904 no 106.

er prydet med ett
inristat treflikset
lövmotiv i keltisk
stil. På undersiden
har stiftet en försilvrad
liten stång med knöl
i ändan. Ved hjelp av
denne har stiftet
vært festet. Det har
sannsynligvis vært
anbragt som pryd
på seletöi.
Diameter 1/2 cm.
Stangens længde 9 mm.

f) To små stiftholder
av jern som på
undersiden er belagt
med runde stansede
plater av hvitt metall
(sölv eller tinn).
Disse holder i hvert
glatt midtparti og
er langs kanterne
prydet med perlelinjer

g) En liten klump
jernslagg.

Om præpareringen
av disse saker er
intet notert.
Om fundforholdene
er det anført følgende
i Gustafsons
dagbok 2 august
1904: På ödesiden
fandtes spredte små
ting i omkringlagt
aver og under
låg plantebe (ang. rav-
hammeret), der her

1904 nr 106

er avhugget: Funnet
åtta, tolv, ett litet
hade av blott tre
med bakåtliggende
öron
2 stycken långa
enkla beslagstyck-
ken
4 korta dito av brons
3 små knappar (per)
av guld rör eller
glas
1 mycket liten
pärla
1 liten skuldrem"
Se vidare anskr
s 145.
"Funnet i gravkam-
marens nordvästra hörn-
lag på 2 fots djup
ca 1 fot från utgrav-
ningen ligger.
Ytterligare 10
långa enkla
beslagstycken
+ 6 korta beslag
Ytterligare 1 smal
skuldrem +
bred dito
1 tunt enkelt
beslag av blik
1 svårt lång-
sträckt beslag
fragmenter av
tynne blik-
beslag. Vagen
stiftar etc
I Gustafssons
huvudregister
är det vid dette
nr anfört:
Jfr kvinnodel

1904 no 106-107

metallbeslag irske etc og andre forrnå metallsaker funnet på samme sted [det vil si: i innhenderlaget på hammerets østside.

(272.) Bunn til en tine av ek. Bunnens form er nu nærmest oval hulhet har hatt samme avrundning, men det har også vært anbragt langs kantene små huller for en rekke trenagler hvormed tinens sider har vært festet til bunnen. Det er ialt 12 naglehuller og i to av disse sitter trenaglene ennu på plass. Avstanden mellem naglehullene varierer mellem 4 og 6 cm. Bunnens tykkelse er noget varierende 0,5–1 cm. Den er nu sammenlimet av to brudstykker men er forøvrig vel bevart. Størrelse 18,9 X 17,4 cm.
Bunnen er tørret og smurt med smatlabb og derefter sammenlimet.

1904 no 107.
Pullen. redning O.P.

1904 no 107

Om detta stycke er det i Gustafsons handregister ved 1904 no 107 anfört följande:
Blunn av lätt i to stycker fra samme sted over tär borden, ek".
[Fra innbrändsloget på hammerets östside].

1904 no 108

Mag skr. 5 Hylle 3

(273) Rester av en liten tine av tre.
Av hunner foreligger det nu ialt 6 brudstycker, hvoraf flere har kunnet sammensettes og det øvrige kan nu legges op således at stykkerne passer sammen. På denne måte får vi en hunn som er 6,5 cm. i diameter og ca 0,7 cm tykk. I hunnens kanter er det anbragt en række små runde huller og i flere av disse er anbragt små treplugger hvormed tinens ender har vært festet til hunnen. I to av hullene sitter ennu rester

1908 nr 108

av treaglene. Avstanden mellem hullene er ca 5 cm.

Av tinens sider foreligger det nu bare 1/2 brudstykker hvorav endel har kunnet sammensettes. Men av en skisse av Gustafson i Osebergfunnet fremgår det at der opprinnelig i brudstykker har foreligget ett større stykke som viser at tinnen har hatt en høide av ca 11/2 cm. Av huller som sitter i brudstykkene ses det at den har vært "syddd" sammen. Ved overkanten ser det ut til at det har gått ett bånd av tre rundt tinnen som har vært 2,2 cm bredt. Forøvrig foreligger det så lite av ornamentet at noget sikkert ikke kan sies om formen men det ser ut til at sidene opprinnelig har vært utstyrret i den ene ende spon.

Tinnen er hoht i alun.

Den er ikke omtalt i Gustafsons dagbok. I husregisteret er det ved dette nr anført følgende:

1904-no 108

Fragment av båtte.
"Funnet i gravhammaret under bordplanken på östsidan, nära ingången i tjocka stavar?
Fragment
av tinen förehåller det en båtsse tillhört av Gustafsarn (i Oselvargårdarna.)

1904-no 110.
Mag sk 5 Hylla 2.

(274) To fragmenter av tre antagelig av björk. Stycknerne synes å passe samman.
De er avbrutt såvel i enderne som i långsidorne. På ovanytan er de prydet med två parallella linjede längder av en enkel vertikal linje.
Stycknerne ser ut att å vara av en sengetile
Samlat längde 6,5 cm. I största bredde ca 8 cm.
Tjocklelse 3 cm.

Stycknerne er lagt i alun i 10 timer och omvärt med linolje.
I Gustafsarn

1904 no 110.

Havsdregister er det ved 1904 no 110 anført følgende: Fragmenter av ornamenterte blote trestykker. I fyll fra Hjemmor (1903).

(275.) Endel småsaker 1904 no 112.

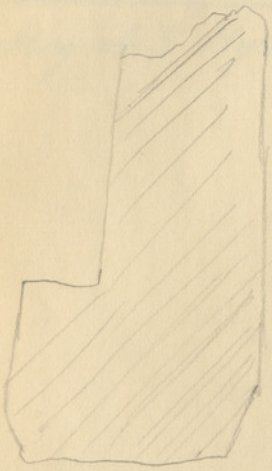
a) "En fläitepenn" av lire av vanlig form. Øvre ende har den hull og spor efter det vanlige "haftet" men partiet omkring dette er nu noget skadet.
Pennen har på midten den vanlige nedskårne fordypning til festet har ett kors. Fordypningen er på nærværende eksemplar 2,6 cm. lang.
Like over furen er utskåret ett bånd som er 1 cm. bredt og som er utfyldt med ett mydelig flettebåndsmotiv.
Pennens nedre ende er som vanlig tilspisset. Lengde 16,5 cm. Største tykkelse 1,7 cm.

b) Fire trenagler tatt av chasse har sin opprinnelige lengde og er fil-

112 ved. e. f. Mag. skr. Hylle 4

1904 no 112

skåret med flate brede hader. Lengde henholdsvis 1,4 og 0,8 cm. I sybelse på midten henholdsvis 1,5 og 1,8 cm. De to andre er fragmentariske de er begge avbrutt i nedre ende og den ene er tilbihe spaltet på langs. Nuværende lengde henholdsvis 7,8 og 6,1 cm.

V, 4

c) Ett brudstykke av bök (?) i hvis nedre ende der er nedskåret en fals avbrutt i ärbe ende og i begge langsider.
Nuværende lengde 6,3 cm.
Største bredde 5,5 cm.

V, 4.

d) Ett ubestemmelig fragment av bök avbrutt i begge ender. Nuværende lengde 1,2 cm. Største bredde 3,3 cm.

V. 4

e) Ett fragment av ett bræett av bök som nu er 1,8 cm. langt, men som nu er avbrutt i den ene ende.

1904 no 112.

Og så den ene langside er avslått så brettets største bredde nu bare er 5,3cm. Den ene smalside er anbrugt to små trenagler medens indbyrdes avstand av 1,2cm. og 1,5cm. under samme hantside sitter nu hodet til en liten jernstift Brettet har efter utseendet å dømme hu hört til en liten kiste eller ett skrin, men om dets opprinnelige bestemmelse kan dog intet sikkert sies.

Fl. En 17 små fragmenter av en liten skål av tre, hvorav kun ett par stykker har kunnet settes sammen. Skålen har opprinnelig vært utskåret i ett stykke tre. Det foreligger nu rester av en bunn og noen få fragmenter av randen. Av fragmentene fremgår det at skålen har hat en avflatning på underkanten, så den har kunnet stå. Likeledes ses det at karret ved overkanten har hat

Etsbygda i V, 4

1904 nr 112.

utåverbrettet mönsningsrann som har vært 1/4 cm. bred

g) Ett lätt ubestemmelig trefragment muligens rest av ett trehar nuværende længde 6,3 cm.

Sakene er kokt i alun og smurt med linolje.
Om dette nu er det i Gustafsons hovedregister notert følgende: „En flöjtepinn og åtskillige fragmenter. Fra ornamentbåndslaget på östsiden av hammaret."

1904 nr 118.

(276) Endel små benmeisler.

Pultrom ved vinduet i O.S.

a) To avlange firsidige beslag av benmasse av samme form som 1904 nr 106 a ovenfor og likesom disse prydet med håndskrifter på overflaten. Båndornamenterne er av samme art som på Oseberg funnet III fig 212 og de er ved håndtverere omgitt

1904-no/118

av perlelinjer. På
bakssiden av begge
beslagene er det ved
en liten ~~firpidig~~
rutinagle festet
to firsidige beslag-
plater av jern som
har holdt beslagene
fast til remmen.
På overiden av
begge beslagene er
spor av forgyllning.
Det ene beslag er litt
skadet på overflaten
Beslagene har åien-
synlig hørt til
samme seletøi
som 1904 no/06 a.
Lengde henholdsvis
2,3 og 2,2 cm.
Bredde henholdsvis
1,6 og 1,4 cm.

b) ~~Et~~ ganske lites
fragment av ett
beslag av samme
type som de under
a beskrevne

Mag skr V Hylle 4

c) En rund skjold-
lignende knapp
av bronse som på
overflaten er inn-
delt i fire runde
felter som omgir
ett firsidig midt-
felt. Feltenes ram-
mer dannes av
støpte ribber som
er prydet med
gaffelliknende tver
streker. Hvert av de

118 c d Dullum ved vinduet
i O.S

1904 nr 118

runde felter er utfyldt med to i hverandre lagte lår og ben med mere og mindre tydelig markerte fødder alt utført i barokkgotisk stil. Tæerne synes å stikke fødderne ut i det firsidige mellemfelt. så de utfyller dette. Knappens kanter er prydet med en perlelinje. Knappenålen skaftet på ett sted ved kanten. På knappens fordypede bakside er det i ett med det øvrige støpt en stor nittnagle av bronse på hvis nedre ende det er fastklinket en rund nitplate av bronse som er 1,1 cm. i diameter Knappens tvermål 3 cm. Dens høide er 1,7 cm.

d) En fotenottet beslagplate av lysnet bronsefarve. Den er på overflaten prydet med en liken dyrefigur. Beslagpletens

1904 no 118

hanter er oplöiede og prydet med smaastur-2 bræker. I styhhet ser ut til at hä vært forgylt. Störrelse 2x 2cm.

c) Ett avlangt firsidig remmeslag som er stanset ut i en tynn messing-plate og som oprin-nelig har vært festet til en rem ved en nittnagle i hvert hjörne. Da beslagets ene hjörne er ødelagt og begge nittnaglene mangler ved denne ende er nu bare to av disse bevart Naglene har hat stammede hoder av hvitt metal (sölv eller tinn) Hodene er prydet ved en perle-linje ved hanturen og har på midten ett glatt oplödiet midtparti Beslaget er prydet med rammer som er stanset ut fra undersiden de har en perlelinje ved hanturen. Ved hver ende har det mellem nittnagle-ne vært stanset ut ett ornament av samme form som nittnaglene

Mag sk V Hylle 4

1904-no 118.

118 f-g. Uddg sk V Kyrka 4

hvder. På baksiden av beslaget sitter ennu ett 2,5 cm. langt og 1,7 cm. bredt fragment av rektangulær Beslagets nuværende længde 2,5 cm. Dets største bredde er 2 cm.

f) Otte fragmenter av ett eller flere beslag av tyndt jernblik

g) 7 små stifter av jern med pålagte svagt opbøiede stansede hoder av tynt metal. Ennvidere to løse hodeplater til lignende stifter Sakene er ikke præparert.

Disse saker er anmeldt i Gustafsens dagbok den 11 August 1904 (4 vdhr s 163 og 165) hvor det heter: I dagens løp fremkom i gravhammeret under mønsåsen: En blåtts spade med skaftet i behandlingsvdhr (no 17) Flere naverruller. (18) Ett smidt

1904 no 118.

hualvet spunt[beslag] med fine ornamenter ett ✠ og nogen rembeslag av sedvanlig slags, samt smäller av flatt rumpelt jernbeslag med nitter fra ett bord sammanligger ved hammerets fäste på halve höiden. Ett lite beslag litt rusk fra mönsåsen.

I Gustafsens hovedregister er det vedkommende anført:

4 beslag av brunse Funnet sammen sted som foregående [det vil si: i gravhammeret under mönsåsen over den opbrudte brunn.]

(277) Forskjellige mindre trestykker

1904 no 119.

a) Tre tremagler alle med flate hoder som er skåret ut i ett med det øvrige. Den ene nagle er hel og er 14 cm. lang. De to andre er begge avbrutt i nedre ende. Længde herstolds vis 10, 7 og 6 cm. Den ene av disse er mu spaltet på langs.

a b c i Ullog skr V Hyllestad

1904-no 119

b) Fire fragmenter av runde pinner. Den ene som bare er avbrutt i den ene ende er utvilsomt av en trenagle. De tre andre fragmenter er rimeligvis også av trenagler. Fragmentenes lengde henholdsvis 16,7 cm, 12 cm, 10,4 cm og 4,5 cm.

c) To flate ubestemmelige trestykker avbrutt i begge ender. I den ene spor efter ett rundt hull som er 1,4 cm i diameter.

d e f. Uag stk V Hylle 6.

d) Ett 20 cm. langt brudstykke av en tykk rundpinn av tre som er avskåret på skrå i den ene ende og avbrutt i den annen. Pinnens største tykkelse er 3,1 cm. I den ende som er tilskåret på skrå har stykket en langsgående sprekk som har vært utstyrt med en splint. I sprekken foreligger løst. Dens lengde er 5,3 cm. Pinnen har antagelig gjort

1904 no 119.

tjeneste som bolt.

e) Fire bruddstykker av tre hvoran ta ser ut til å være av en tykk stang. Ennvidere ett fragment av en trenagle.

f) Endel mønter.

Trestykkene er kokt i alun i 10 timer og smurt med linolje.

Om fundforholdene er det i Gustafsons dagbok anført følgende den 11 august 1904. (Avskr s 163-165):
"I dagens löp funnet i grusvarpningen under månsdesen: ett obetydligt defekt av menneske. Tåi, dun, en liten skinndrem, trefragmenter etc
I Gustafsons huvudregister er det ved 1904 no 119 anfört: Diverse fragmenter uten betydning. Fra samme sted som foregående no [Det vil si: Fra grusvarpningen under månsdesen og den opbrudte kurven] Det i

1904 no 119.

hovedregisteret anmelte skind og ben funnes nu ikke lenger på dette no.

1904 no 136.
+ ett fragment overført fra no 106.
Mag sk V Hylle 4

(278.) Fragmenter av en liten åse av bök med langt skaft.

Av selve åsen foreligger nu ialt ca 12 fragmenter og av disse har det kunnet sammensettes to større stykker av åsen, men disse to stykker passer ikke sammen så åsens opprinnelige tverrsnit kan ikke fastslåes.
Dens form ser ut til å ha vært oval og dens høide er anslått 7 cm.
Overhanten har vært meget pent tilskåret og på innersiden har åsen hat en avflatning så den har kunnet „sitte" slik som det er almindelig ved flere av åsene i Osebergfundet.

Gse 136

Skaftet foreligger nu i ork beredskyldter som passer sammen men som ennu ikke er sammensat.
Dets lengde er 26,8 cm og dets største bredde ved overkanten er 1,9 cm. Tykkelsen er 1,7 cm.
Skaftet er opprinnelig skåret ut i ett med øsen, men det er nu avbrutt akkurat der hvor øsens sider har stått imot skaftet. Tverrsnittet er fursidig, dog med den reservasjon at de skarpe kanter på skaftets underside er avglattet med kniven.
Ved den bakre ende har skaftet ved undersiden ett 3 cm langt fremspring som dels er beregnet til pryd dels til støtte for hånden. Dette fremspring har i underkanten to små hakk. Håndtaket er på overflaten med håndglettning som ved kantene begrenses av enkle kanturlinjer. Ved enden av skaftet over det ovenfor beskrevne fremspring

Smith.

Gfse/36

er ett litet fyrsidigt
fält som är fyllt
med ett blandmaterial
som icke står i
förbindelse med
det övriga bland-
materialet. Och detta
lilla fält är be-
gränsat vid en
jämn horisontlinje

Detta stycke är
kokt i alun i
2 timmar och smort
med mattlack.
Fyndet är icke
omtalt i Gustafs-
sons dagbok.
I Gustafssons huvud-
register är det vid
detta nr anfört
följande: Skaft av
litet öse (l. frag-
ment av litet kruk)
Funnet nära
öst för stenkam-
ret plats ute-
för gravkammarens
V vägg. Skaftet löst
i mylleret. Midt-
stycket av skaftet
funnet i nr 105.
[Nr 105 på
innerväggen på
kammarens östsida]

1904 nr 170.

170 a-g Ullmarsh V
g-h Hylla 7

(279) Förhyellige
fragmenter av
öre.
a) Långsida av en

1904-no/170

liten kiste av bök
efter al sannsynlighet
ryggen. Stykket fore-
ligger nu i atte brud-
stykker og det mangler
kun ett enkelt
mindre fragment
Ryggens lengde er
4,5 cm og dens bredde
er 14 cm. Tykkelsen
er 1 cm. Ved hver
ende er det nedskåret
en 1,1 cm bred og 0,5
cm. dyp falc. Ved hjelp
av denne har ryggen
vært spent fast
til kistens gavl-
sider. Av de bevarede
fragmenter kandet
ses at kisten har
vært utstyrt med
tre hengsler av
jernblik (se be-
nedenfor). To av
disse har vært
anbragt ca 4,5 cm.
fra hver av brettets
ender og det midterste
hengsel har vært
anbragt 6 cm. fra
hengslene ved endene
Hengslene har vært
festet til ryggen
ved små stifter

b) 16 større og mindre
fragmenter av tre
hengsler av jernblik
som har hørt til
kistelyggen a ovenfor.
Hengslenes bredde
har vært 1,8 cm.

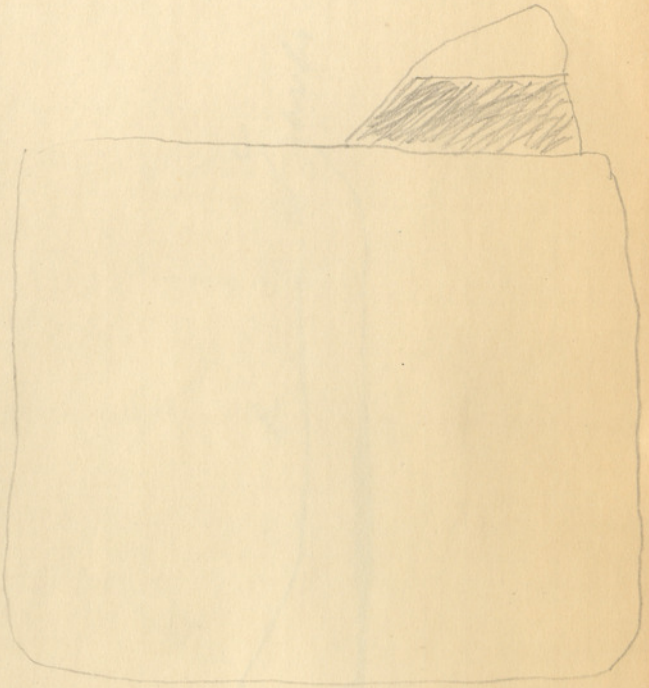
1904 no 170.

Hengslenes tempe
har ikke angrip
på grunn av stykk-
hénes fragmentariske
tilstand. Det største
fragment er 9 cm.
langt. Øvre ende
har hengslene
vært tilsmidd som
en liten hempe
og ved hjelp av
jernstift har de
to hengselplater
vært holdt på
plass i forhold til hin-
anden. De har
vært festet til
kisten ved hjelp
av små jernstifter
med flate forfinne-
de hoder. En del av
disse stifter fore-
ligger nu løst
og andre sitter ennu
på sin plass i
beslagene

c) Fatstykket til
et skrin eller
en liten kiste
av lönn. Synes
å være for litet
til å høre sammen
med kisteryggen
a. Som risset viser
er stykket avbrutt
i øvre ende så at det
kun er bevaret litt
av det parti som
har vært utstyrt
med hals for
haspen i kisten.

1904 no 170.

Falsens bredde er 1,7 cm. og dens dybde er 0,2 cm. Stykkets ene langside er tilskåret på skrå, mens den anden er tvert avskåret. Som riset viser er fatstykkets bredde størst ved underbanten, mens det avtar noget i bredde opefter. Nuværende længde 10 cm. Bredde ved underbanten 9,4 cm. Bredde ved overbanten 9 cm. Største tykkelse 1,5 cm.

d) 6 fragmenter svarende til to fatstykker av bøk av lignende form som e, men større og tykkere. Bare to brudstykker har kunnet sammensettes så det kan ikke anses sikre mål for fatstykkets eller fatstykkenes dimensjoner. Det kan dog ses at de har vært utstyrt med en fals for innfelning av bunnen i foten. Denne fals har vært 1,4 cm. bred og 0,3 cm dyp.

e) Ett stort brett av bøk som består av to brudstykker

1904 nr 170

som passer sammen i brüddet. I dets ene langside er et stykke avslått og mangler. Den ene ende er tvert avskåret i den annen har det vært tilskåret en tapp som er ca 3cm-bred (muligv opprinnelig litt bredere), men da den er avbrutt kan dens opprinnelige lengde ikke bestemmes. Brettets lengde (et-tilsvarende tappen) er 12,8cm. Dets største bredde er 8,3cm.

collag sk V Hylla 4

f) To små fragmenter av en eller to trenagler. Tykkelse ca 0,7cm. Nuværende lengde henholdsvis 3 og 2cm. Som fragmentene nu foreligger er de sammensatt av en eller flere brüd stykker.

g) En hel mengde brudstykker av tre (bjørk) antagelig rester av en eller flere sider av en kiste.

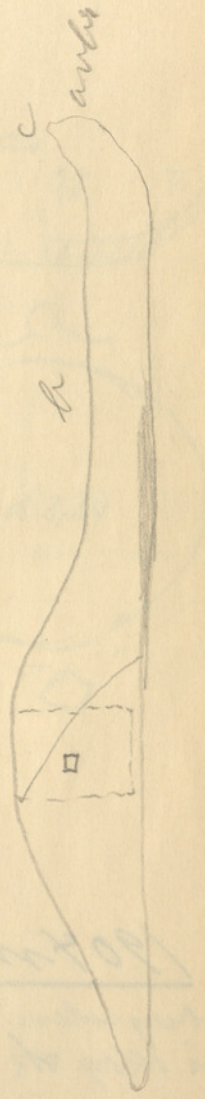
h) En fragmentarisk levning fot av tre (antagelig av bjørk). Stykket har

1904 - no 170

antagelig dannet fotstyhhet til en liten oprettstående vevstol (og dannet fotstyhhet til veven). Som styhhet nu foreligger er det sammensatt av to brudstyhher. Som skissen viser er det nu bare bevart den ene ende og midtpartiet av foten. Den bevarede ende er tilspisset, derefter tiltar styhhet i bredde ved a på skissen hvorefter bredden igen avtar mot midtpartiet b og så igen tiltar ved den annen ende c.

Ved a er det utskåret ett firsidig tappehull i styhhets aversside. Dette hull er 7 cm. langt og 2 cm. bredt og i hullet sitter ennu rester av tappen til vevstolens oppstander. Denne tapp har vært holdt på plass ved hjelp av en liten firsidig tremagle som har gått tvers igjennem hele foten's sider og som er 5 cm lang.

Styhhets nuværende længde 39,2 cm.
Største tykhelse ved a 7 cm.
Tykhelse på midten ved b ca 4 cm.

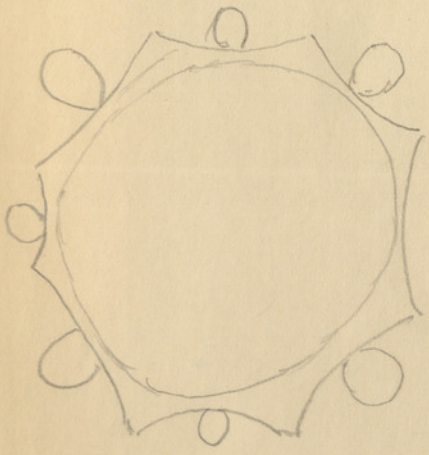
1904 no 170.

Bredde ved overhanten 3,5 cm.
Alle stykkene er bakt i alun og smurt med linolje. De fleste også med brunt lakk.

Om fundforholdene kan anföres följende
Sakene er ikke anmeldt i Gustafsens dagbok
I kvadratene er det ved dette nu nytt följende:
"Bötte og andre
"saker fra samme
sted som foregående
no (Saak med hengsler
etc)
Sakene er funnet
ved gravhammeren
G V del.

1904 no 3/6.

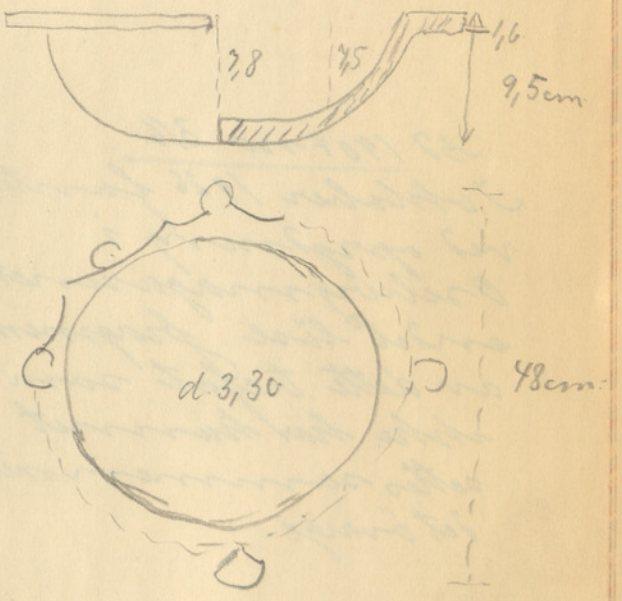
Oseberg-salen. Sy.-sk.
Fragm i Mog sk 8 Hylle 3

(280) Ett eiendommelig lat av bokk med listaver brettet munning-ramme av form som halvförede skjæsker. Som det fremgår av skissen er latet innvendig nærmest rundt, mens overkanten er ottekantet og pyntet med 8 utstående runde fremspring hvorav fire er større og fire grunne

Trefat 3/6

små. Kanterne er tilbøiet i en bue og de runde fremspring er anbragt midt i de buede felter. Buernes bordelengde varierer mellem 17 og 18 cm. ved de store buer og 11 og 13 cm ved de mindre buer. Ved de store buer er de runde fremspring store og har en diameter på ca 5,5 cm, ved de mindre buer er fremspringene små og har en diameter på 2,5–3,5 cm. i det disse fremsprings størrelse er noget varierende. Langs overkanten er fatet ved den ytre kant prydet med en enkelt kantstrimle. Også ved den indadvendende kant ved overgangen mellem kanten og fatets inderside har det været prydet med en enkelt kantstrimle. Denne er imidlertid nu meget dårlig bevaret. Fatets største diameter mellem de to af de store fremspring er 48 cm. Det virkelige diameter ved overkanten er 33 cm. Dettes højde

1904 no 3/6.

varierer mellem 9 og 9,5 cm. Dets dybde i midten er 7,8 cm og ved overgangen mellem bunn og sider er höiden 7,5 cm. Dets tykkelse ved den utaverbrettede overkant er 1,6 cm. Bunnens diameter er 14 cm. Fatet er overflatet på undersiden så det har stå".

"Det er nu sammensatt av adskillige brudstykker og större dele hvor måtte utfyldes med hitt. Fatet er kokt i alun i 24 timer og sammentuttet og smurt med matolja.

Om lundforholdene har anföre følgende: I Gustafsons dagbok er det den 16 september 1904 (4 utskr s 249) noterd: (3/6) Fortsatte med det igår aftenfundne trefat. Det ligger 35 cm. fra det annet spant hvar - foreden midtskibs under tönnebunnen. Den igår gjorte tegning efter den ene

42 1904 no 3/6.
Jobtaker 1926 fant ved oppgravning i Oseberg magasinet. endel löse fragmenter av dette trefat som ikke har kunnet settes sammen med det övrige.

kant er rigtig: I Gustafsons kartedrugister er det ved 1904-no 3/6 anlört: Prefat i Stumper kunnet mer Galgens kam" Fatet et altså kunnet i forrhibet. Galgens plass er inntegnet på planene i Åseberg kunnet I planse XIII – XIV. Fatet er tegnet i Gustafsons skisse bykk. Det er senere tegnet av ingeniör Gust Berg og av ham foreligger det også en afmåling skisse med nifarte mål. Dessuten finnes det en skisse i full störrelse på papp. det i Åsebergsfunnet.

1904-no 3/6.

(281.) Tangspinne av blikk av meget pen form. Øverst har den ett hånd takligrende parti som er 10 mm. langt. 1,8 cm. under övre ende er det utskåret en 1,5 cm. bred fure hvori det sitter rester av ett 0,7 cm. tykt tang pad nedre ende av det håndtakligrende parti er det i spinnen ut-

1904 no 331.

Pulsen ved vendet 05

Tangpinne 331.

skåret tre skarpe vulster sam til-sammen danner ett bånd sam er 1,5 cm. bredt. Under dette parti avtar pinnen meget i tykkelse den er her 1,8 cm i diameter. Derefter tiltar den i tykkelse mot midtpartiets nedre del hvor tykkelsen er 1,8 cm. og så avtar den igjen jevnt mot skredne ende sam er tilspisset. Pinnen er ualmindelig vel bevart. Dens lengde er 27,8 cm. Tykkelsen ved øvre ende er 3 cm.

Skyfket er kjøpt i Oslo i 11 timer og omvart med Ulvalge. Det er omtalt i Svolaf-sams dagbok 19 september 1904 hvor det heter: „Reis gjen Oslo Vendshi etc opstok-es. Da de to skyll. Under tilgjengjelig fantes: 1 stang med 3 ringer og knots på bak-siden 334-35. 1 stort øsehar 336. 2 deng til sleder forsiredt 337.

Tangpinne 331.

gaffel og øksa til
sidene 338
/ pinne med flat
knap ved åpningen
339.
På undersiden av
en tilje risset 2
hester en ulv samt
en skihoster 340
Skibet rensedes og
oppleides
Plus en pinne på
vindskjene 331."
I Gustafsons hoved
register er det ved
dette nr anført
"Pinne profilert
med tang ved vind-
skjene".

Uidentificerte Restanser

De nedenfor beskrevne saker forelå i september 1925 da jeg overtok arbeidet med Oseberg-fundet uten numrerings-merker og det har senere ikke lykkedes å identifisere dem i forhold til numrene i Gustafsons hovedregister.
For å undgå sammenblanding med de øvrige gjenstande i funnet er de

O I

nummerert med romertall med O foran: O I O II osv.

O I.

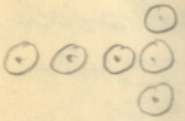
AD 1904 nr 152.

Pullen · ved mus. OS.

(282) Usedvanlig stor langbarsk av ben av vanlig utburgetids form, men meget lengre enn barnene fra denne tid pleier å være. Den er nu sammensatt av tre brudstykker, men har vært laget på vanlig måte idet tennene har vært anbragt mellem to horisontale skinner og det hele har vært sammenholdt ved 25 små nitnagler av jern, som går tvers igjennem skinnene. Tennene er utskåret i fine små avlange benplater som varierer i bredde mellem 2 og 2,5 cm. De er som regel avskåret ved skinnenes overkant bare en enkelt benplate går tvers igjennem den og stikker op 1,3 cm.

6 I

over overkanten. Denne benplate er anbragt 12cm. fra hammerens ene ende. Skinnene er ved overkant og underkant prydet med to parallelle horisontale linjer. Midt partiet består av ett 0,2cm langt felt som er 0,5cm. bredt og som ved endene begrenses av tre på tvers gående utskårne parallelle linjer. Midtfeltet er prydet med båndflettning nærmest ett slags tre-båndsflettning dannet ved sammenflettninger av tre 0,5-0,6cm. brede bånd. På begge sider av midtfeltet er to avlange felter. Det ene av disse er på midten prydet med ett ornament av denne form:

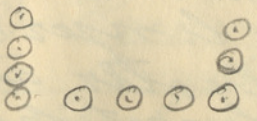
dannet av innslåtte punktcirkler. Dette felts avslutning ved den venstre ende dannes av to parallelle tverlinjer avgitt av punktcirkler Ved skinnens ende er det anbragt to parallelle vertikale linjer fra

Ö I

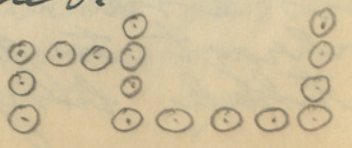
Om fundförhållandena
han anföres följande:
Det har sedermera visat
sig att denne kam
fantes i den kam-
plette häftet 1904 nr
149 som låg i grav-
kammaren A V C del.
Kammen hörer
alltså samman
med de saker som är kata-
logiserat i Osebergkatalog
II s 77 ff under 1904 nr 152.
I Gustafsons dagbok är det
om dessa saker anfört
följande den 17 augusti
1904 (Avskr s 179):
Lokket löftedes op Fota av
" Thetelig.
I kisten låg
2 gemlamper
1 trehölle
1 tre ⊙ dyp noget beskadiget
mussl. 1 flat treplate = deler
av et trefat
hyllet i uld. En trestang
sammen med en
fin trepind, derunder
en fin trestang med
hulle på (snelde). Ved
siden en trestang

Under det övre laget
fremtokes: En halsdal
kam 36 cm. lang
altsammat enden lås
fem. höi midt
på. En stav, saks ene
enden lås.
Om de övrige saker som
fantes sammen

overkant til under-
kant. Feltet til
höire for midt-
feltet er også
prydet med punkt-
cirkler som danner
dette mönster

Dette felt begrenses
også ved vertikale
linjer men det
er her anbragt
to parallelle vertikale
linjer på begge
sider av en række
punktcirkler
Også ved denne
ende afsluttes
ornamentene ved
to små vertikale
linjer fra over-
kant til under-
kant av skinnen
Ved begge ender
av tannre hvorfra
löper det to para-
lelle linjer nedover
tennene. Baksiden
har de samme
ornamenter
som forsiden
dog mangler det
höire felt de
vertikale begrens-
ningslinjer og
her er punkt-
cirklene anbragt
således:

O I

Kammen er stygket med hvoblass og smurt med cellaklakk og sammenlimet med snedkerlim. Om fundforholdene vites intet. det i 575 anførte. Kammen er tegnet av frk Sofie Brafft.

med kammen se Grebergkatalog I s 77 anden 1904 no 52.

(283) Syl av gevn med treskaft.

O. II.

Pulten ved vend 69

Skaftet som er 9,3cm langt har ovalt tverssnitt i övre ende og rundt tverssnitt i nedre ende. Ved den siste ende er det i ett med det övrige skåret ut en aphöiet fordat som er 0,4cm. bred og som löper helt rundt skaftet. Like under overkanten er det anbragt ett 0,2cm. bredt bånd-ornament som består av to parallelle horisontale linjer hvis mellemrum er utfylt med smått kryss. I skaftets övre ende sitter det en liten stift av jern og dennes övre ende er böiet til en hempe i hvilken det har vært anbragt en liten jernring dannet

Syl II

av en rund jernten hvis ender er böiet mot hinanden. Ringen og hempen til stiften foreligger nu löst. Ringens diameter er 1,7 cm. Dens største tykkelse er 0,3 cm.
Selve sylen er dannet av en rund jernten hvis övre ende er flathamret så den danner en 0,7 cm. bred og 2 mm tykk försidig tyrp. Den nedre del av sylen har rundt tversnitt og avsluttes i en spiss.
Den egentlige syls længde er 4,8 cm. Dennes største tykkelse er 0,4 cm. Sylens samlede længde iberegnet skaftet er 14,6 cm. Skaftets tykkelse ved övre ende er 2,8 cm.
Dets tykkelse ved nedre ende er 1,7 cm. Sylskaftet er kun lakret og derefter smurt med linolje. Sylen og ringen er smurt med parafin.
Ringen blev ved præpareringen i

1905 fastet med jernbitt men er senere faldt av igjen og foreligger nu löst.
[tilleredt i 1905 da sylen blev præparert har den siden no. ekstraordinær har den aldrig havt noget].

Om fundforholdene vites intet.

Syl II

(284) Sitet avlangt beslag av forgyldt bronse hvis er avbildet Oseberg-fundet III fig 210. Som det fremgår av avbildningen har beslaget på midten en rund ophöiet glatt knopp som er omgitt av ophöiede volster hvis er prydet med små tverribber. På begge sider av dette midtfelt er det anbragt to små dyrefigurer som dessverre er så utydelig utført at stilpræget ikke kan avgjöres. Ved hver av enderne har det vært stöpt en liten ophöiet ribbe som er prydet med små tverstreker. Som avbildningen viser har beslaget i hvert

O III

Rulten. vedrørende O.S.

Beslag O III

hjörne ett rundt
nagelhull hvari
det en anbragt
små nitnagler
av jern med små
ophöjede hoder.
Av hvitt metal
som ved hanturering
er pryglet med
små tverstreker.
Den ene av disse
nagler mangler
nu. Disse nitnag-
ler er på baksiden
av beslaget klinket
fast til to avlange
beslagplater av
tynd forgylt
kobberblik. Disse
er 2,3 cm lange
og ca 0,5 cm. brede
Beslagets længde
er 3,8 cm.
Bredde ved endene
2,3 cm. Bredde på
midten 2 cm.
I følge en
vedliggende
papirlap fantes
beslaget i vogn-
grøften syd for
masten. Utlånt
i forstningen.

O IV

Pullm. v vend. O S.

285 Ett litet dyre
hode av tre
samt ett frag-
ment av ett
større stykke.
Bare hodet er
bevaret, det er
avbrutt ved halsen

begynnelse. Dyrehodet
som er avbildet
Osebergfunnet
III fig 198 har
åpen kjeft hvori
tennene ses og det
har tydelig snute.
Ørene er formå
som to lange
fliker nedover
nakken. Om
dette hode også
annet anføres
Utgetelig i Osberg-
funnet III s 206!
Det er kjent nok
at Osbergstilens
langsnutede hunde-
hode blev aver
adsentlig yndet
og anvendt i
vikingetidens
kunst. Det fin-
nes på en mengde
metallarbeider og
det er i Osberg-
funnet også brukt
som avsluttende
ornament på
en del mindre
saker av tre. En
liten stav som
vel har vært
skaftet til en
svøpe eller en
pisk har som-
kneppe øverst ett
lidet dyrehode med
brem straht
snute, og åpent
gap fig 197 tine
og øyer er utført

Dyrehode OIV

Dyrehode IV

og hodet forøvrig utstyrt med lite geometrisk ornamentikk. Ett brudstykke viser ett annet glasstykk utformet dyrehode av omtrent samme størrelse og i det vesentlige av samme form men mere summarisk behandlet (fig 98). Øier er blinene ikke angitt og ørene er ornamentet til to skarpt fremtredende flikker nedover brakken. Dette stykket er skåret slik at det har tjent i halsen hvor det også er avbrytelse og har følgelig ligget ikke langt vekk fra enden på en stavk slik som det første. Det kan ikke nærmere bestemmes hvad dette stykke har tjent til, en kunde tenke på hanken til en bøtte. Fragmentets lengde er 4,3 cm. Dets bredde er 3,8 cm

Dyrehode O IV

Kobt i alun og
smurt med linolje
Om hals og halsfolderne
utes knitet.

O. V.

Pullen ved vinduet O.V.

(286) En forsidig
beslagplate av
kobber som på
overflaten er opp-
hamret og prydet med
email i rødt, gult
og grått blått.
Beslagets størrelse
er 4,2 x 4,2 cm. Dets
høide er ca/ cm.
Overflaten er prydet
med email som
er utført som email
champlevé, den
samme teknik
som vi møter
på Buddhahodets
emailbeslag. Beslagets
opstående midtparti
er forsidig og i
midten prydet med
ett felt i grått
email som er
omgitt av en
rød ramme som
igjen er omgitt av
fire runde formede
felter i gult email.
Disse er så igjen
omgitt av den
rød ramme og
denne igjen av
en kobberramme som
er forgylt. Ramme-
ne omkring de
forskjellige felter

Beslag O V.

er alle utfört i
förgylt brobber.
Från det mindre
fältets hörner
utgår det breda
bobberlister till
mitt av beslagets
hörner. Därved
framkommer
det fire avlånge
förhöjde fälter
med tre bårande
sider. Också dessa
fälter begränses
av en smal
list som er
utfört i rödemail.
Mittfältet i hvart
av dessa sidefälter
er utfört i grönt
email. De begge
sider av detta lilla
mittfält er två
förhöjde små
fälter som dels
er fylt med ett
gult vinkelformet
fält dels med ett
grönblått fält.
Beslagets huvud-
färger er gult
grönblått och rött.
Det er nu något
förblekt av emaien
som faldt av på
flere steder.
Det gjeller her som
ved beslagene på
Buddhahatten at
de tynne vegger av
metal mellom
emaljpartiene fer

Beslag O.V

og skarpe og rettlinjede at det synes nesten utrolig at arbeidet er utført i email champlevé. Beslaget er efter al sandsynlighet angelsaksisk arbeide, særpå tyder dets nære slektskap med beslagene på Buddhahätten og andre angelsaksiske beslag med email Om disse se opplysningene under beskrivelsen av Buddhahätten 1904 no 157 avenfor i Oseberg-katalog I

Om kunstforholdene utes ikke

(287) Ett flatt firsidig firkantet bein stykke sirlig lønnen til en liten kniv. Bretets lengde (exclusive tapperne) er 40 cm. Dets største bredde er 15,7 cm. og dets tykkelse er 0,8 cm. Ved hver ende har det vært utskåret en tapp midt på bretet og disse tapper har vært dekorert i knutens gavlspidser. Tapperne

O. II.

Mus sk V Hylle 6.

O II

sitter ved midten av hvert endeparti, men de er begge nu avbrudt så deres længde ikke kan angis. Bredden er 3,5 cm.
Ved den ene ende er det nu pålimet ett litet brudstykke langs hvis sidene ses merker efter stift hvormed bistens dungider har været fæstet til bunnen. Brettet er hvidt i alun og smurt med linolje.

Om fundforholdene vides intet.

O VII

Magazin V Hylle 7

(288.) Rund bunn av træ (antagelig av elv.) til en bøtte.
Bunnen er nu sammensat av to brudstykker. Langs kanten er bunnen noget avfaset idet dens ester af samsynlighet har været anbragt i en fals i bøttens stave. Når det undtas at bunnen har endel sprækker og er noget sammenskrumpet må den forøvrig ies at være godt bevaret.

Dens storlek är
15,6 x 6,5 mm. Tjockl-
sen är något ojämn
den varierar mellem
0,5 och 0,8 mm.
Om prepareringen
är något noterb mer
styvhet ser ut till å
vara färret och smärt
med matdakk.
Om kundförhållanden
uteslutet.

O VII.

(289) Fragmenter
av lårben

O VIII

VIII a - b Mag. sk V Hylle 6

a) Ett 49,8 mm långt
stycke av lårbe-
ten tydeligtvis frag-
ment av en senge-
tile. Det stycke som
är bevarat är tydelig-
vis det undre
parti vid övergången
mellem djurets
hals och isse idet
nærværende senge-
tile liksom alle
de övrige i Ösebergs-
fundet tydeligvis
har varit prydet
med ett djurhuvud
i övre ende.
Stycket's ene kant-
side är därför pent
tillskuret i en fyr-
kant. Vid denne
kant har stycket
varit prydet med
to djurhuvud med

O VII

konturlinjer som nederst afsluttes i en liten linie. Stykket er nu afbrutt i begge ender.
Derimot er også den omrandtende langside bevaret i sin oprinnelige skikkelse med skrå tilskjæring, idet sengetilen tydeligvis har hat ett gjennemhullet parti. Sengetilens bakside har vært uten ornamenter. Stykkets største bredde er 9 cm.
Det er skadet ved stöt og ved trykk av overliggende gjenstande.

b) Ett 26,1 cm. langt fragment av lök som er avbrutt i den ene langside og den ene ende. Ved den ene langside ses ett hull som er 2 cm. i diameter. Fragmentet kan neppe ha hört til det under a beskrevne stykke da det er adskillig tynnere. Største nuværende bredde

5,5 cm. Største tykkelse 2,5 cm. Stykkene a og b er boret i alun og smurt med linolje.

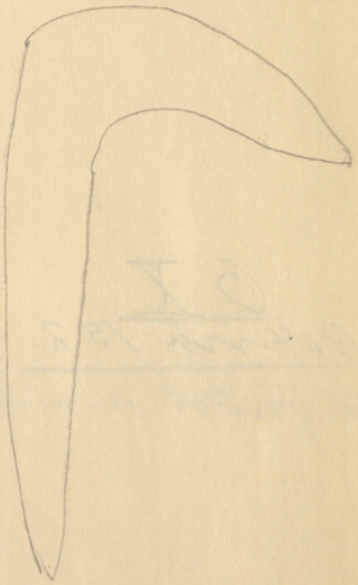
Fundamentforholdene er ukjent.

C VII

(290) En brok av elg av form som spissen. Selve brohen er meget pent tilskåret av ett naturlig emne Skaftet er dvbrunt 21 cm. Fra selve brohens begynnelse Den er meget pent tilskåret og glattet på den fremadvendende side. Nåværende lengde 25,8 cm. Brokspissens lengde 14 cm Stykkets største bredde 4,8 cm ved brohens begynnelse. Største tykkelse 5 cm.

C IX

elg skV Hylle 5

Om preparerungen er undertrykket men stykket ser ut til bare å være tørret og smurt med fremdeles Brohen forelå nu uten navnet dens plass i skrket hvor angis da den er tegnet i Gustafsons dagbok

O IX

hvar den er anträff 29 juli 1904 (Antikvit 97) således: I östliga skyddat mot för masten varierat i höjde med reliefen eller litt högre funnet en träbock

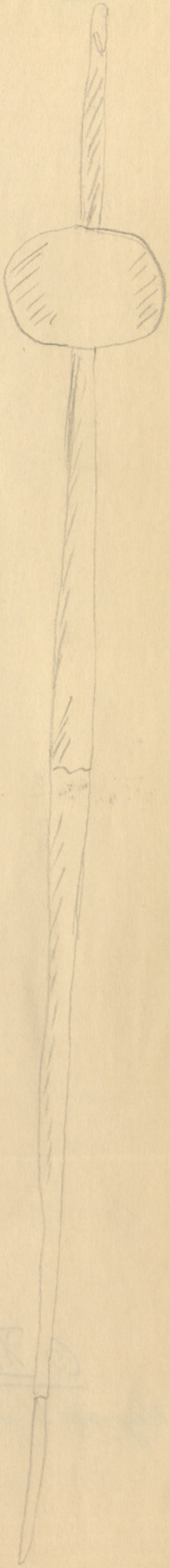

Styvhet må således närmast regnes för funnet i kammarhänseende.

O IX
AO 1904 nr 152.
O. S. Fritzt: mantr.

(291) Ett spelbräde av grånat lerstyfer med bevarat pinne (händer). I spelbrädet har barn skuren mer lineade sider av avflatade partier vid polerna. Dets diameter är 3,2 cm. och dets höjde är 2,3 cm. Det är en tegning i Gustafsons skrivelser som gengis her og barn er merket spelle fra første "hyste" fremgår det at det er funnet sittende på sin opprinnelige plass på pinnen

6 X

således som skissen
visar. Pinnens
längde är 29 3cm,
den är skuret ut
i ett smalt stycke
löpbetre som nu
är cylindrisk. Cyk-
helen är störst
på mitten hvar
den är 0,9cm. I nedre
ände är pinnen
skrått avskuret
men är här hanske
defekt. I övre
ände är det ut-
skuret en fin
hake som ligger
i cylinderplanet
ca 0,5 cm. lång.
I denne hake
har tråden varit
fäst när snäll-
kulet blev lämnat
Pinnen är bakt
i alun i 8 timmar
och smort med
linolja. Den är
tidigare fullständig
beskrifven under
nebelnål (se Oscbergs
katalog I s 80 (14).

Om <u>fundfarhållena</u>
är anfört följande
i <u>Gustafsons skuvedregister</u> vid 1904 nr 152.
"Utom ansat till
fisten tvenne, snäll
pinne (en pinn till
handtag) 10 kulor
etc ifrån fisten.
Pinnen med

O X

snellehjulet fantes altså i den komplette histe nr 149 som fantes på bubbrød side i gravhammeret. (Se Oseberghatalog I s 74). I Gustafs dans dagbok er det den 17 august 1904 (Aftenbl s 179) nevnt: Den nedre hesten opnedes. Sølvbet löftedes. I hesten lå av:
"En trestang sammen med en fin trepinn derunder en fin trepinn derunder en fin trestang med hüle (snelde?) på."
Av de andre sakar som fantes sammen med hesten og snellehjulet se Oseberghatalog I s 74: 1904 nr 150 og s 77: 1904 nr 152. og Dagbokanteckningen s 179 (17 august 1904).

O XI

(292) Rester av en stor hjul av jern som ulike hörer sammen med de

I Mag ark V Hylle 6

C XI

ta andre jernbjeler i Osebergfundet. Av denne bjel foreligger følgende: En stor smal ring av jern hvis ytre tverrmål er 10,1 cm. og som er smidd av en rund jernstang som er 0,8 cm tykk. Endene av ringen er nu sammensmidd og dette parti er glatt, mens ringens øvrige del er "rå". Ringen har hatt som håndtak til bjelen. Til ringen er fasthlinket ett øre, som likeledes er av jern. Fra den ene av platene i bjelen er det smidd ut en 0,8 cm. bred og 0,5 cm. tykk jernstang som er ca 7 cm. lang og som er bøiet til en bøile som går over den ovenfor beskrevne ring og er bøiet tilbake og fasthlinket til platen ved bjelens overkant ved en flatrundnagle som har vært drevet inn fra innersiden av bjelen

G XI

(hvor naglens hode nu sitter) og klinket på yttersiden.
Av hjelens sider foreligger det hialt 30 større og mindre fragmenter. Den har vært dannet av sammenklinkede typiske jernplater slik som det pleier å være tilfelle med urnegravetidens jernhjelmer.
Om hjelens dimensjoner kan intet sies men efter ringens størrelse skulde man tro lov til å slutte at det har vært en stor hjel.
Fragmentene er svært rustne med paradin.
Om fundforholdene vites intet. Stykkene forelå nu uten nr.

G XII

a Magask V Hylla 4
b — V — 6

(293) En del tre nagler de fleste vistnok av bjørk.

a) 12 hele tre nagler hvoran flere nu er sammenklinket av 2-3 brudstykker. De har avrøde eller firsidige hoder i

C VII

övre ende som er
skåret ut i ett
med det övrige.
Hudenes storrelse
og naglenes tykkelse
er noget varierende.
Lengden varierer
mellem 11,9 og 15,9
cm.

b) 5 a 6 fragmenter
av trenagler av
lignende form
som de under
a beskrevne.

V, 6

Disse trenagler er
alle hakt i stuen
Det vites intet
om hvor de opsprunget
i skibet.

(294) Vogen trenagler

C XIII

Mus skr V Hylle 6

a) 6 nagler av tre
med större eller
mindre hoder som
er skåret ut i ett
med det övrige.
Ett par av naglene
er sterkt forbøiet
og alle er noget for-
bøiet.
Lengden varierer
mellem 17,2 cm.
og 10,5 cm.

b) 7 a 8 fragmentarisk
bevarede stykker
sammensprukne
trenagler av samme

Mus skr V Hylle 8

O XIII

Sendt 23/6-26.

hovedform som de ovenfor beskrevne.

c) Ett dyrelem overrendt Bergens Museums Zoologiske avdeling. Vaglene er hoftet i alun. Ved disse vagler ligger en papirlapp hvorpå det står: „De øverste vagler til tilger indover i forstadiet.“ Vaglene er altså funnet i forstadiet.

O XIV

Mag. skr. V. Hylle 7

(295) Syv ubestemmelige tregfragmenter. Sylthenet kan ses å være hoftet i alun. [Ved fragmentene ligger en papirlapp hvorpå: Hoftet i alun. Det har]

Fundforholdene er ukjente.

O XV

a Mag. skr. V. Hylle 8.

(296) a) Ca 89 større og mindre fragmenter av tykkere. Alle helt ubestemmelige.

b Mag. skr. V. Hylle 6

b) Tre fragmenter av tilvagler

C XV

eller runde pinner av bøk. Tykkelse 2,1 - 1,9cm. Nuværende lengde henholdsvis 4,7cm, 4,8cm. og 5,4cm.

Disse stykker er kokt i alun. Fundamentendighetene er ubrente.

(297) Endel trestykker

C XVI

a/ Fragment av ett pent bearbeidet firkidig stykke av bøk som er tilspisset mot nedre ende som er avbrutt, tilliike avbrutt i øvre ende. Nuværende lengde 10,9cm. Største bredde 5,1cm. Største tykkelse 4,9cm.

Magasin V Hylle 8

b/ Tappinne av bøk som er svakt tilspisset mot den ene ende og tvert avskåret i den annen. På midten er det utskåret en fure til feste for tauget som er 1,4cm bred og 0,3cm dyp. Ved furen er pinnens tver-

XVI a-c G S Pultveiledning.

o XVI

smitt smidt for
øvrig er det
forbidig på
midten og
smalt med
endene. Lengde
10,8 cm. Største
tykkelse 2,3 cm

c) En ganske liten
tangpinne som
er tilpasset mot
endene, som dog
er tvert avskåret
På midten er
2,1 cm bred fure
til beste for tanget
Furen er 0,5 cm.
dyp.
Lengde 9 cm.
Største tykkelse
2 cm.

XVI d – h Mag-skXVI Hylle 3

d) En fragmentar-
isk bevaret
forsidig liten
tang av bein
i hvis øvre
ende det er til-
skåret en fals
så at de fine
har tjent som
tapp. I dette
stykke er også
ett hull hvori
det har sittet
en liten tre-
nagle.
Fragmentets lengde
er 13 cm.
Største bredde 1,9 cm.
Tykkelse ved

GXV

åvre ende 0,8cm.
Tykkelse ved nedre
ende 1,6cm.

e) Fem fragmenter
av ask tenagler
hvor ett med
hevaret hode

f) Ett 13,8cm.
langt fragment
av en stokk
av bøk som er
tilspisset i den ene
ende og avbrutt
i den annen. Ett
litet stykke er
avslått i den tilspis-
sede ende. Rått til-
stand. Største tyk-
kelse 2,9cm.

g) To sammen-
hørende brudstyk-
ker av en tykk
rund stokk av
bøk. Den ene
ende er opprinne-
lig den annen er
avbrutt. Skadet
ved tykk og stål
Samlet nuværende
lengde 20,8cm.
Største tykkelse
3,2cm.

h) En 33 ubestem-
melige fragmenter
av bøk, det fleste
av bøk

O XVI

De her beskrevne
træsaker er kokt
i alun i 24 timer
[De var nu merket
med etiket: Lø
löst i barret]

Om kunstforholdene
vites intet.

G XVII

May sk 6 Hylle 4

(298) To fragmenter
av tykt bræ med
tydelige merker
efter öksehugg.
Nuværende længde
henholdsvis 23,4 cm
og 15,8 cm.
Største bredde
henholdsvis 9,4 cm
og 4,9 cm.

Om disse stykker
haves ingen op-
lysninger.

G XVIII

XVIII a–c May sk VI Hylle 4

(299) En del træ-
fragmenter

a) Ett 2,3 cm.
langt brændstykke
av en tykk
stokk skarvest
med avrundet tver-
snitt. Den er
nu sammensat
av tre brændstyk-
ker. Nuværende
længde 21,5 cm.
Tykkelse 4,5 × 4 cm.

O XVII

b) Ett 9,5 cm. langt bredstykke av en forsidig stokk av bjørk. Den ene ende er avbrutt den annen er tvert avskåret og har sin opprinnelige form. Ved den ene bredside ser det ut som det har vært utskåret en fals som er ca 2 cm. bred og 2,5 cm. dyp. Dens lengde kan på grunn av forvitring ikke bestemmes nøiaktig.

c) Ett 4 cm langt treflisfragment som er avbrutt i den ene ende og avslått i den lene langside. Ved den ene bredside ovaly er det ved hjelp av 3 små stifter med store flate huder festet ett beslag av tynt jernblikk av samme karakter som vi kjenner fra to av kistene i Oseberg funnet. Det er derfor sannsynlig at nærværende fragment

O XVII

Vlog sk

har hört til en
liste.
Beslaget er sterkt
forrustet.

d) To små fer-
kidige stykker av
tre som langs
den ene bred-
side er prydet
med tre dypt
nedskårne furer.
Ved begge ender
har det vært
tilskåret små
tapper som nu
er ytterst frag-
mentarisk bevart
Fragmentenes
nuværende lengde
er henholdsvis
8,2cm og 7,7cm.

e) Endel ubestem-
melige trefragmenter

Alle de her beskrevne
saker er tatt
i alun.
Som fund for-
holdene vites
intet.

O XIX

XIX n-b Vlog sk 6 Hylle 3.

300

a) En hel
nagle av ek
med grent til-
skåret hode
som er noget
forbøiet nær
den ene ende

6 XIX

Nuvarande längde 16/1 cm

b) Ca 41 fragmenter av naglar eller kalfter av ek. Flere av dem må ha hat splinter i nedre ende, da splintens mi förefinger hat Fodens har varit skåret ut i ett med det övrige

c) 6 splinter" av ek til de ovenför beskrivne naglar.

Om dessa saker vites intet.

6 XX

Mag sk V Hylle 8

(301) Ellevé stare og grave fliser och rätt tillhörande stycken av ek. Oxhornet som prövner på Öhrchen

Om dessa naglar alle uplysninger.

Magskap V, IV